

Cha!

**ĐẶC SAN
ĐẠI HỘI
QUỐC GIA NGHĨA TỬ
2015**

Ban Giám Đốc:

- Y sỹ Đại Tá Trương Khuê Quan - Viện Trưởng VGDQGNT
- Trung Tá Bùi Trọng Chi - Phụ Tá Viện trưởng VGDQGNT
- Trung Tá Nguyễn Hữu Thông – Hiệu trưởng THPTQGNT
- Thầy Đỗ Trọng Huê - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
- Thầy Bửu Trí - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
- Thầy Phùng Ngọc Cảnh - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
- Thầy Hoàng Hữu Tiểu - Hiệu Trưởng Trung Học QGNT Huế.
- Thầy Nguyễn Ích Xuân - Hiệu Trưởng QGNT Đà Nẵng
- Thầy Tôn Thất Dương Kỳ - Hiệu Trưởng QGNT Đà Nẵng
- Thầy Đặng Trần Dư - Hiệu Trưởng THQGNT và THPTQGNTSG
- Cô Phan Thị Dần - Hiệu Trưởng Học QGNT Biên Hòa

Giáo Sư:

- Cô Cao Kim Nương - Âm nhạc
- Cô Lưu Thị Lệ - Anh Văn
- Cô Nguyễn Thị Thuát - Công Dân TH
- Cô Hương - Vạn vật (hiền thể thầy Vũ Kim Chi)
- Cô Bùi Thu Dung - Sử Địa
- Cô Nguyễn Thị Hiếu - Toán - Anh Văn
- Cô Nguyễn Kim Liên - Tổng Hợp
- Thầy Lê thiện Duyên
- Thầy Trần Văn Đắt - Pháp Văn
- Thầy Nguyễn Huy Quang
- Thầy Huỳnh Thanh Khiết - Hội Họa
- Thầy Thân Trọng Thắng
- Thầy Văn Bá
- Thầy Ngọc Minh
- Thầy Lâm Hữu Bằng - Pháp Văn
- Thầy Trương Thế Khôi - Toán
- Thầy Nguyễn Xuân Nghiên – Lý Hoá
- Thầy Huỳnh Văn Ân - Pháp Văn
- Thầy Trần Quốc Giám - Sử Địa
- Thầy Đặng Mạnh Cường - Công Dân, Sử Địa
- Thầy Đỗ Đại Thanh Vân - Giám học KT
- Thầy Nguyễn Cao Mỹ - Mỹ Thuật Họa
- Thầy Bùi Dã - Việt văn và Pháp văn
- Thầy Bùi Văn Đắc - Tổng Giám Thị KT
- Thầy Phan Tấn Chử - Điện tử
- Thầy Hồ Văn Thành - Điện nhà
- Thầy Nguyễn Duy Định - Anh văn
- Thầy Nguyễn Văn Hồng – Ly’ Hóa KT
- Thầy Ngô Đức Tự - Tổng Giám Thị KT
- Thầy Dương Xuân Lợi - Anh văn
- Thầy Hoàng Vinh - Lý Hoá
- Thầy Hoàng Đình Lộc - Anh văn
- Thầy Nguyễn Sa Trần Bích Lan - Triết học
- Thầy Huỳnh Hữu Luận – Việt văn
- Thầy Hoàng Trọng Nông - GS QGNT ĐN
- Thầy Lương Văn Liên – Sử Địa
- Thầy Phạm Đình Khuyến – Toán
- Thầy Lê Quan Tấn - Pháp văn
- Thầy Vũ Ngọc Vinh - Lý Hóa
- Thầy Lê Thái Ất - Công Dân, Việt Văn
- Thầy Hồng Quang Anh - Lý Hóa
- Thầy Vũ Viết Du - Anh Văn
- Thầy Phạm Nghệ - Âm Nhạc
- Thầy Ngô Đức Hải - Kỹ Thuật
- Thầy Huỳnh Minh Tâm - Tổng Hợp
- Thầy Nguyễn Mạnh Cầm - Công Dân
- Thầy Phạm Văn Bình - Hiệu Đoàn Trưởng

Nhân Viên:

- Trung Úy Lưu Thế Huân-Khu Trưởng Nội Trú
- Bà Nguyễn Văn Đường - Nhân Viên
- Bà Vũ Thị Mão - Giám Thị
- Ông Nguyễn Văn Kinh - Tổng Giám Thị
- Ông Vũ Đức Thiêm - Giám Thị
- Ông Huỳnh Thanh Liên – Giám Thị
- Ông Đỗ Văn Tôn – Nhân viên PHC
- Ông Lê Văn Hạnh – Nhân viên Phòng Tài Vụ
- Bà Nguyễn thị Thu Ba – Giám thị Khu NT
- Cô Nguyễn Thị Mộng Điềm - Nhân viên TV
- Cô Nguyễn Thị Mạnh - Giám thị
- Thiếu Tá Đinh Hợp
- Thiếu Tá Lê Văn Ut - Giám Thị
- Đại Úy Nguyễn Văn Vỹ-Trưởng Khu Nội Trú

Học Sinh

TỔNG HỢP:

- Hoàng Văn Quỳnh
- Hà Xuân Vinh
- Nguyễn Ngọc Phương

KỸ THUẬT:

- Nguyễn Kim Chung 73
- Nguyễn Như Mạnh73
- Nguyễn Văn Thành72
- ?? Tiến KT 72
- Hoàng Phan Cư
- Nguyễn Ngọc Giao 73
- Võ Minh Chánh
- ?? Khâm
- Nguyễn Minh Quyên
- Bùi Vĩnh Phương
- Đỗ Khắc Hùng
- Đỗ Khắc Nghĩa
- Phan Xuân Khải 72
- Nguyễn Như Hùng 71
- Nguyễn Kim Dung 73
- ?? Tuất 73
- Nguyễn Hoàng Lan KT

PHỔ THÔNG

- Lê Ngọc Bình 65
- Nguyễn Thị Kim Chi 65
- Lưu Văn Vị 67

- Trình Minh Nhật 68
- Trần Khánh Sơn 68
- Nguyễn Thị Chai 68
- Nguyễn Hùng Sơn 68
- Đình Kỷ Sứ 68

- Lê Văn Tuyết 69
- Nguyễn Duy Tín 69
- Phạm Thị Chiến 69
- Phan Văn Vãng 69
- Lưu Thị Mùi 69

- Nguyễn Văn Nghiệp 70
- Đình Trọng Hưng 70
- Trần Thanh Nhân 70
- Trương Hoàng Ba 70
- Nguyễn Ngọc Anh 70
- Nguyễn Ngọc Trinh 70
- Vũ thị Mến 70
- ?? Thắm 70
- Hoàng Huyền 70
- Vũ Thị Hoa 70
- Trần Thị Lan 70

- Hoàng Vi Anh 71
- Nguyễn Văn Hiến 71
- Lê Văn Phước 71

- Nguyễn Thế Hoà 71
- Trần Ngọc Tru 71
- Hoàng Văn Sơn 71
- Lê Văn Khiển 71
- Thế’ 71
- Đình Thị Mai Quê’ 71
- Nguyễn Văn Long 71
- Phạm Đình Cầm 71
- Trần Thanh Thế 71
- Trần Nam 71

- Ngô Ngọc Bằng 72
- Phan Thị Yến 72
- Nguyễn Thị Ba 72
- Phạm TTuyết Hồng 72
- Wang Văn Chung 72
- Trần Đình Đạc 72
- Lê Khắc Thế 72
- Vũ Văn Khá 72
- Lâm Hồng 72
- Trần Xuân Hùng 72
- Nguyễn Hoàng Hùng 72
- Nguyễn Đức Chí 72
- Vũ Đình Tể 72
- Nguyễn Văn Hải 72
- Đoàn Thị Vui 72
- Nguyễn Văn Sơn 72

- Tăng Lý Công 73
- Đèo Văn Bắc 73
- Cao Văn Hải 73
- Nguyễn Thị Thu Hà 73
- Vũ Hữu Đình 73
- Phạm Văn Quảng 73
- Trần thị Tuyết 73
- Phạm Thị Nga 73
- Giáng Hương 73
- Lê Quang Anh 73
- Trần Quang Trung 73
- Hoàng Thị Mỹ 73
- Đào Văn Huy 73
- Đoàn Đức Phong 73
- Nguyễn Anh Phi 73
- Mai Cao Tăng 73
- Nguyễn Văn Phong 73
- Nguyễn Đình Vy 73
- Phan Cao Chí 73
- Đoàn Công Tạo 73
- Lê Tuấn Kiệt 73
- Phạm Gia Long 73
- Nguyễn Đức Thành 73

- NỘI TRÚ:**
- Đặng Minh Hùng
- Vũ Thị Hoa
- Nguyễn Đức Thiệu
- Đình Văn Dũng
- Nguyễn Văn Thiệu
- Nguyễn Thị Huệ
- Nguyễn Tiến Dũng A 74
- Đàm Quang Chung 74
- Phạm Thị Bạch Vân 74
- Nguyễn T ThanhVân 74
- Phan Văn Phương 74
- Trần Văn Trung 74
- Nguyễn Đình Sơn 74

- Lê Minh Châu 74
- Nguyễn Văn Mậu 74
- Nguyễn Mạnh Hùng 74
- Vũ Sơ Thắng 74
- Lê Thị Thu Nga 74
- Trần Quốc Minh 74
- Nguyễn Thanh Tùng 74
- Từ Đức Cường 74
- Trương Chí Dũng 74
- Nguyễn Xuân Hùng 74

- Nguyễn Thành Long 75
- Trần Thanh Phong 75
- Hoàng Xuân Phước 75
- Đình Thị Nhu 75
- Nguyễn Văn Hưng 75
- Lê Hoài Trinh 75 NT
- Đoàn Thị Lan 75
- Nguyễn Minh Quy’ 75
- Trần Hiến 75
- Lưu Thị Kim Loan 75
- Lê Thị Thanh Đạm 75
- Lò Kim Doan 75
- Trương Tuyết Dung 75
- Trương Thị Vàng 75
- Đoàn thị Như Mai 75
- Trần Quốc An 75
- Lê Đức Sơn Nam 75
- Thu Trang 75
- Lương Đình Thuận 75
- Trần Văn Hùng 75
- Nguyễn Kim Thu 75
- Vũ Thị Thêu 75
- Nguyễn Thị Bích Thủy
- Nguyễn Thị Xuân 75
- Phạm Đức Vương 75

DI ẢNH TIÊU BIỂU CÁC NGƯỜI CHA CỦA QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Lê Văn Ty
Bộ Tư lệnh Sư Đoàn Dù
Hy sinh ngày 20 tháng
03 năm 1971 tại Khe
Sanh Hạ Lào

Võ Văn Chơn
Khóa 2 Hải Quân
Hy sinh ngày 17 tháng
04-1964
tại Bình Thủy Cần Thơ

Đỗ Văn Ngân
Ty Cảnh Sát Quốc Gia
Định Tường
Hy sinh ngày 13 tháng
3 năm 1968

Nguyễn Hoài Chân
TĐT Địa Phương Quân
Hy sinh tháng 02-1966
tại Pleime

Nguyễn Khắc Thi
Lực Lượng Đặc Biệt
Hy sinh ngày 6 tháng
2 năm 1964 tại Vinh
Bình, Cần Thơ

Đỗ Viết Trạch
Bộ Binh
Hy sinh ngày 4 tháng 9
năm 1954

*Trầm thơm quỳện với hương lòng
Xin quỳ dâng giữa thình không
Cha đi trọn thể tiết nghĩa
Cha về sạch nợ hiếu trung
Hồn thiêng quỳện cùng mây gió
Thân tàn gởi với non sông
Tâm con trọn đời tưởng niệm
Dù bao năm tháng không cùng*

ĐẶC SAN QUỐC GIA NGHĨA TỬ 2015 CHỦ ĐỀ “ CHA ”

THỰC HIỆN:
Ban Tổ Chức Đại Hội QGNT 2015

BAN BIÊN TẬP:
Phan Nhật Tân 70
Nguyễn Văn Thanh 72
Mai Viết Khánh 73

TRANG BÌA:
Ninh Quốc Bảo 73

TRÌNH BÀY:
Mai Viết Khánh 73

GÓP MẶT:
Cố GS Huỳnh Thanh Khiết
Giáo Sư Trần Thị Chương
Giáo Sư Hoài Thu Phương
Linh Mục Vinh Sang DCCT
Lan Đàm

Nguyễn Khắc Kinh 65
Phan Nhật Tân 70
Phạm Hữu Thừa 72
Nguyễn Đức Công 65
Phạm Văn Oanh 73
Võ Thị Minh Phương TH
Nguyễn Văn Thanh 72
Nguyễn Kim Thanh 73
Lê Văn Nam 71
Trần Minh Chí 75
Trần Ý Thu 74
Phạm Văn Đức 73
Nguyễn Ngọc Hương 72
Nguyễn Thị Nam Thanh 74
Liều Hậu Sâm 70
Phạm Minh Đốc 71
Nguyễn Duy Hải
Lê Khánh Hoà 71
Nguyễn Thu Tâm 70
Đình Mạc Văn Quý 65
Huỳnh Kim Tiếng 75
Lê Văn Thế 75
Đỗ Đoàn Quế
Ánh Nguyệt TH
Bằng Lăng 75
Đỗ Thị Mơ 72
Vũ Thái Loan 72
Trần Dũng Tiến 73
Ngọc Ánh 72
Tuyệt Linh
Lê Minh Nguyệt 72
Nguyễn Trọng Phương 74
Đỗ Hoa 73
Lê Bình Minh 75
Nguyễn Bích Yến 70
Lăng Tùng 75
Hồng Thu 75
PK (QV-Người Việt)
Vũ Hoàng RFA

VIẾT CHO “CHA”

8 - Vì Quốc Vong Thân
16 - Từ Những Năm Bình Lửa
22 - Thư Gửi Ba

7

120

TRƯỜNG CŨ BẠN XƯA

120 - Ký Ức Về Trường QGNT
124 - Đại Hội Về Nhớ Bạn Xưa
134 - Ngày Vui Bên Nhau

60

TÌM HIỂU

60 - Đạo Luật Cải Tổ Y Tế và các quyền
lợi Medicare mới tại Hoa Kỳ
72 - Tâm Thân An Lạc

82

VĂN NGHỆ

82 - Một Thời Xe Cộ
92 - Trần Quang Nam và Nhạc Kịch Kim
Vân Kiều
96 - Nỗi Nhớ Dịu Êm

144

CÁC SINH HOẠT GĐQGNT

150 - Một Số Sinh Hoạt QGNT Việt Nam
trong hai năm qua.
160 - Sơ lược những sinh hoạt và truyền
thống GĐQGNT.

LỜI CẢM ƠN:

Xin chân thành cảm ơn quý thầy cô, quý thân hữu,
các đồng môn QGNT đã gởi bài vở, hình ảnh... cho
Đặc San QGNT 2015 được thành hình.
Ban Biên Tập Đặc San QGNT 2015

Đôi Dòng Suy Niệm

về đạo làm người như tình ruột thịt nghĩa, đồng bào. Trên khắp đất nước họ đã thực thi các biện pháp bắt bớ, đày đọa, xua đuổi những đồng bào của mình; vợ vệt, bòn rút, ăn chặn từng chén cơm manh áo cho đến chỗ chiếm nhà ở, chiếm đất đai vườn ruộng, bán dần mòn những cánh rừng, những ngọn núi, những con sông, và cả biển bờ non nước.

Riêng tại miền Nam, họ đã trả thù phía thua trận bằng những thủ đoạn gian ác dưới các tên gọi cải tạo tư tưởng, cải tạo lao động, cải tạo kinh tế. Đọc biên giới Việt Hoa và tại các nơi rừng sâu nước độc, họ đã giam giữ đọa đầy các viên chức nhân viên và quân nhân của chính quyền miền Nam. Các nông trường thủy lợi, chiến trường Kampuchia là nơi họ tiêu hao hủy hoại thế hệ thanh niên thiếu nữ sống và lớn lên ở miền Nam. Các biện pháp đổi tiền, tổ chức cho người Hoa vượt biên chính thức là cách họ chiếm đoạt tài sản, mồ hôi công sức và cả tính mạng của những người ngày trước đã từng che dấu chứa chấp và nuôi dưỡng họ tránh khỏi bị pháp luật của miền Nam trừng phạt. Sưu tra lý lịch là cách họ dùng để ngăn chặn con em của những người đã từng phục vụ cho chính thể Cộng Hòa bước chân vào đại học để mở mang kiến thức, là chiến thuật ngăn chặn từ xa những tiềm năng có thể làm ảnh hưởng đến chủ trương chính sách của họ.

Vong ân bội nghĩa, họ là những con thú mang lột người đã tàn phá quê hương suốt mấy mươi năm. Tàn ác với dân lành: Tết Mậu Thân ở Huế, mùa hè đỏ lửa ở Quảng Trị, tình lộ số 7 từ Kon Tum về đến Tuy Hòa tháng 3 năm 1975, những làng mạc xóm thôn, trường học và nhà thương, nhà thờ và chùa chiền, chợ búa và cho đến cả nghĩa trang, đầu đầu cũng ghi dấu một

chính sách chủ trương hủy diệt sinh mệnh, hủy diệt văn hoá văn minh. Thà giết lầm hơn bỏ sót, chỉ có như thế họ mới có thể mãi mãi nắm giữ được những cái không thuộc về chính họ, không đổ mồ hôi mà vẫn có.

Từ sau ngày 27/1/1973, sau khi đã biết được đường hướng của Mỹ, họ đã không ngừng gia tăng tiến công và phá hoại. Cuộc chiến càng ngày càng khốc liệt, càng ngày càng có thêm nhiều người hy sinh, càng ngày càng có thêm những gia đình tan tác, càng ngày càng có thêm những trẻ mồ côi mà sổ sách chưa kịp ghi chép. Cho đến ngay cả giờ thứ 25 khi cuộc chiến đã tàn, vẫn còn những hy sinh mà chỉ mãi về sau mới được dần dần ghi nhận được.

Đặc San Quốc Gia Nghĩa Tử 2015 như vậy, chỉ là một phần rất mỏng trong tập hồi ký 40 năm của miền Nam, được chép lại bởi một số người có may mắn đã từng lớn lên và được dạy dỗ trong một mái trường cho những ai cùng cảnh ngộ mất cha trong cuộc chiến, đã chứng kiến ngày miền Nam hấp hối, và đắm chìm trong cơn mê dài của dân tộc trôi vào bóng đêm của lệ thuộc và hủy hoại.

Trong niềm tin vào ánh sáng sẽ đẩy lùi bóng tối, lòng nhân ái sẽ thay thế sự bạo tàn, Hồn Thiêng Sông Núi sẽ giữ gìn cho con dân nước Việt sống còn trong những giờ phút nguy vong của đất nước, Đặc San Quốc Gia Nghĩa Tử 2015 xin là một nén hương kính dâng những Người Trai đã hy sinh vì lý tưởng Bảo Quốc An Dân, cố gắng gìn giữ Miền Nam đến giây phút sau cùng.

Ban Biên Tập ĐSQGNT 2015

viết cho cha

...Bố ơi, bây giờ Ai Nam Quan không còn nữa, quê hương mình giặc Tàu đã có mặt ở nhiều nơi! Cách nửa vòng trái đất, đời kuu vong con làm được gì đây! Ôi đến bao giờ con mới có thể về thăm lại Châu giang, thăm bến đò Câu Tử, nơi bố ngày xưa rời làng mạc ra đi; thăm lại cánh đồng Trung Lập năm xưa bố và đồng đội đã gục ngã. để cố giữ gìn một khoảng trời xanh cho con và biết bao người còn được sống. Sự hy sinh ấy sau những năm dài binh lửa hình như đã trở thành vô nghĩa với kết cuộc sau cùng!

... Nhưng trong lòng con, sự hy sinh ấy đã là ngọn cờ, là hy vọng, là ngọn lửa chuyển từ tay bố xuống đời con: những người con trai lớn lên trong thời biến loạn, đã không do dự cùng đứng lên lao về phía chân trời xa mù phía trước, đã ghé đôi vai gánh vác những nặng nề khó khăn của vận nước cho đến khi sức môn hơi tàn.

VÌ NƯỚC QUÊN THÂN, VÌ DÂN QUÊN MÌNH

Trung Sĩ Ngọc mở sổ tay, đọc lại lần cuối dàn bài tóm lược phần thuyết trình anh sẽ giới thiệu với báo chí và đồng bào Sài Gòn loại trực thăng phía Hoa Kỳ mới viện trợ cho quân đội Việt Nam. Hôm nay là thứ sáu, 26 tháng 10 năm 1962, Quốc Khánh lần thứ 7. Mở đầu cho tuần lễ kỷ niệm ngày thành lập chế độ Cộng Hòa, có rất nhiều chương trình hoạt động được tổ chức tại Thủ Đô miền Nam. Bưu Điện Sài Gòn phát hành bộ tem thư Ấp Chiến Lược và đóng dấu nhật ấn ngày phát hành đầu tiên; Nha Mỹ Thuật Học Vụ Bộ Quốc Gia Giáo Dục tổ chức cuộc triển lãm mỹ thuật quốc tế lần thứ nhất với sự tham dự của các nghệ sĩ sáng tác và trình diễn trên thế giới; Chiến hạm Hoa Kỳ viếng thăm cập bến Sài Gòn; lễ duyệt binh tại bến Bạch Đằng; Bộ Quốc Phòng tổ chức triển lãm triển lãm vũ khí chiến cụ của quân đội Việt Nam cũng như các vũ khí tịch thu được của Việt cộng.

Thân gửi Anh Tòng,

Cảm ơn anh rất nhiều vì nếu không có sự khởi đầu của anh, bài viết này đã không thể hoàn thành được.

Cách nay 3 tháng, Phương gặp tôi và cho xem một bài viết về bác Ngọc trong tập san của Hội Quán Phi Dũng. Tôi định xin phép tác giả để đăng lại, nhưng sau khi thấy có sự khác biệt giữa các bài báo Mỹ và chuyện kể từ các anh Không quân, nên tò mò tìm tòi thêm. Sau đó Phương cho hay gặp được anh, rồi sau đó gặp thêm bác Phú. Nếu anh không kể lại cho nghe ngày hôm ấy, cho dù có đủ hình ảnh cũng khó mà nối kết các sự kiện trên. Câu chuyện của bác Phú cho ta nhìn thêm một chút chiều sâu về tâm hồn của bác Ngọc, và câu chuyện giữa hai người chỉ là những điều tôi phỏng rọi từ suy nghĩ của mình, vì trong những năm đó, tuy còn nhỏ, tôi cũng thường la cà ở các phòng Thông Tin xã quận, đọc các báo chí đóng tập trung bày, thêm vào những lần bụi đời lang thang ra ngoại ô, mò tới Dĩ An, Bến Cát, nhìn thấy những Ấp Chiến Lược và đồng quê thời đó. Định gán những ý nghĩ ấy cho nhân vật nhỏ bên ngoài là anh nhưng lại không dám vì không biết anh khi đọc sẽ nghĩ sao, nên chỉ để người đọc rút ra kết luận.

Mong sẽ có dịp gặp lại anh.

PNT

Trung Sĩ Ngọc là một trong vài người trong Không quân rành rẽ nhất về cả phần lý thuyết vận hành và bảo trì sửa chữa chiếc H34 vì đã chính thức theo học khoá huấn luyện một năm về trực thăng tại Mỹ từ năm 1957. Trước khi nhận bàn giao, đơn vị trưởng đã nghĩ đến việc cử Trung Sĩ Phú và anh làm thuyết trình chính thức cho buổi giới thiệu phi cơ trực thăng của Không Quân. Triển lãm diễn ra vào cuối tuần nên sau đó các anh sẽ được nghỉ thêm vài ngày phép dù các đơn vị đang trong thời gian cấm trại. Ôn lại trong đầu những con số về kích thước, trọng lượng, mã lực của động cơ, từng bộ phận của chiếc tàu hiện rõ trong trí nhớ của anh: buồng lái được nâng cao cho phép tầm nhìn mở rộng và bao quát hơn, khoang hành khách rộng có thể chở được mười sáu quân nhân trang bị tác chiến đầy đủ; động cơ với sức mạnh 1525 mã lực, có thể chuyên chở một trọng lượng tương đương với trọng lượng tàu, vận tốc 198 km/giờ, tầm hoạt động 300 km, có thể bay cao đến gần 3000m, trang bị hai súng đại liên M30 hoặc 19 ống phóng hoả tiễn 2.75. Ngoài các công năng chuyển vận, yểm trợ, tiếp tế, tải thương, cứu nạn, khi cần phi cơ có thể trang bị vũ khí chống tiềm thủy đình, nên được sử dụng rộng rãi trong các quân chủng Hoa Kỳ, cũng như đồng đội các quốc gia khác ở Á, Âu và Mỹ châu trong cả hai lãnh vực quân sự và dân sự. Giơ tay nhìn kim đồng hồ khi nghe tiếng phi cơ ầm trên đầu, anh ngược nhìn lên cao, các phi đội trình sát, chiến đấu, oanh tạc, vận tải trong binh chủng đang bay ngang bầu trời về phía Bến Bạch Đằng, nơi cuộc diễn binh đang tiến hành, anh trầm nghĩ đến chương trình chiếu và tối nay, sẽ đưa vợ con ra xem bắn pháo bông, đồng thời ngắm cảnh sông nước về đêm. Mùa mưa sắp hết, không khí bắt đầu oi nồng, đã lâu cả gia đình không đi ra ngoài, hôm nay chính là một dịp tốt để thay đổi không khí.

Khoảng đất công viên trước Toà Đô Chính đã được rào chắn, cấm xe cộ lưu thông, chỉ cho phép người đi bộ ra vào. Từ sớm các đơn vị tham dự lễ duyệt binh đã có mặt ở khu cuối đường Nguyễn Huệ gần với bến tàu để thao dượt lần cuối trước khi buổi lễ bắt đầu. Đường phố được quét dọn sạch sẽ; cờ quạt trang trí trước các cơ quan công quyền. Các biểu ngữ chào mừng ngày Quốc Khánh được giăng ngang các đường phố, Cảnh Sát và các đơn vị an ninh đã đặt thêm những rào chắn, gia tăng việc giữ gìn trật tự cho buổi lễ có mặt ở các góc đường. Những chiếc khí cầu hai màu vàng đỏ buộc dưới đất được thả bay vượt lên khỏi nóc của những cao ốc, bên dưới được treo biểu ngữ Chào Mừng Quốc Khánh bay phất phơ trong gió.

Phía ngã ba đường Lê Thánh Tôn, hai chiếc phi cơ đã đậu sẵn sàng cho cuộc triển lãm. Bên phải là chiếc khu trục A1 Skyraider, bên trái là chiếc trực thăng H34. Cả hai loại phi cơ này đều vừa được chuyển giao cho Việt Nam để yểm trợ hành quân chiến trường.

Gần ngã tư Lê Lợi, là khu trưng bày vũ khí tịch thu được của Việt cộng trong những cuộc hành quân vào tận mặt khu của chúng ở các nơi. Đủ loại vũ khí đạn dược của Nga Xô, Trung Cộng, Tiệp Khắc, và cả những loại vũ khí nội hoá. Những tấm ảnh chụp được trưng bày trên các tấm bảng lớn là bằng chứng cộng sản đang nỗ lực gia tăng quấy rối trị an, phá vỡ nếp sống an bình của đồng bào miền Nam. Từ khi thành lập Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam cuối năm 1960, phía Bắc Việt không ngừng đưa quân xâm nhập, vận chuyển vũ khí đạn dược vào các mặt khu qua ngã biên giới để tiếp tế cho các cán

bộ nằm vùng được gài lại miền Nam. Những cuộc quấy rối có vũ trang càng ngày càng lan rộng làm người dân càng ngày càng gặp khó khăn trong đời sống, nhất là ở các vùng nông thôn, nơi mà tầm kiểm soát của chính phủ chưa đủ mạnh. Các cuộc quấy rối đã tăng dần từ ám sát, đặt bom mìn, phục kích, đến mức trận địa chiến. Một mặt lợi dụng tình cảm gia đình để ràng buộc những người phân vân giữa hai làn nước đục trong, mặt khác dùng thủ đoạn khủng bố để đe dọa, hay tàn nhẫn thủ tiêu những người có lập trường vững chắc, cho đến giữa năm 1962, không khí yên bình của miền Nam đã bắt đầu bị bao phủ bởi những làn mây u ám.

Là một quân nhân Trung sĩ Ngọc ít nhiều cũng cảm thấy áp lực ngày càng đè nặng trên vai. Tuy anh là nhân viên không phi hành, ít khi chính thức đối mặt với cuộc chiến gai lửa đang diễn ra mỗi ngày, song tin tức trên đài phát thanh, hoặc qua các bạn hữu trong các đơn vị quan sát, tác chiến, anh cũng ít nhiều biết được đoạn đường trước mặt hết sức khó khăn. Khi Không quân Việt Nam nhận bàn giao trang bị vũ khí mới, nhiều người đã bày tỏ mối lo ngại là với nhịp độ gia tăng của chiến sự, tương lai của cả miền Nam, của những thường dân, của những gia đình có người thân liên quan đến cuộc chiến không biết rồi sẽ ra sao. Ngọc khê lắc đầu, tự cười thầm, nghĩ mình quá lo xa. Chuyện to tát ấy đã có những cấp chỉ huy của anh bận lòng. Trong chức trách của anh, anh nghĩ mình chỉ cần làm tròn bổn phận của một nhân viên cơ khí, bảo trì tối hảo các phương tiện hành quân cũng đã là một cố gắng không nhỏ.

Dòng người kéo về khu vực Toà Đô Sảnh đã bắt đầu đông dần. Đa số từ sớm đã đổ xô về hướng đường Bạch Đằng, góc Hai Bà Trưng, chen chúc thành nhiều hàng lớp sau những rào cản dọc theo lòng đường để xem diễn hành. Từ sau khi Dinh Độc Lập bị biến loạn oanh tạc hôm đầu năm, vấn đề giữ gìn an ninh cho Sài Gòn được xiết chặt hơn. Sáu năm không nghe tiếng súng từ khi chiến dịch Rừng Sắt trấn áp lực lượng Bình Xuyên kết thúc, Sài Gòn trở nên yên tĩnh hẳn. Chiến tranh dù vẫn đang xảy ra ngày một gia tăng cường độ ở nhiều nơi, nhưng người dân Sài Gòn đã quen với không khí yên bình của một miền đất tự do bắt đầu phát triển. Mức sống chưa phải là cao, nhưng với ảnh hưởng văn hóa cựu thuộc địa, người dân sống không tính toán dành dụm, làm đến đâu hưởng đến đó. Khi thành phố lên đèn, có gia đình quây quần quanh mâm cơm chiều trong nhà của mình. Cũng có gia đình vợ chồng

con cái lại tụ họp chung trong các tiệm cơm, tiệm hủ tiếu ăn uống qua loa rồi đi coi cải lương chớp bóng, hoặc ngắm chiếu xuống bên sông, hóng gió tản bộ tại các vườn hoa, công viên, hè phố, cho đến khi khí trời bớt oi bức, mọi người mới lững thững về nhà, đi tìm giấc ngủ.

Đã hơn 10 giờ rưỡi sáng. Nắng đã lên cao, trời bắt đầu nóng dần lên. Ngọc và Phú xem xét lại một lần nữa xung quanh khu vực trách nhiệm của mình. Là bạn cùng đơn vị lâu năm với nhau, cùng một quân chủng, cùng một quân trường, cùng ở cùng một khu phố, hai người đã xem nhau như anh em ruột thịt. Những ngày thụ huấn ở Texas, cùng chung một barrack, tối về hai người kéo giường nằm gần nhau trò chuyện đến khi chìm sâu vào giấc ngủ. Có lần quên sắp xếp lại vào buổi sáng trước khi rời phòng, đám bạn cùng khoá người Mỹ cứ nhìn hai người với cặp mắt quái quái. Viên Thượng Sĩ thường vụ trung đội khoá sinh trao cho cả hai một tờ giấy cảnh cáo yêu cầu trước khi lên lớp phải sắp xếp giường nằm ngay ngắn đúng vị trí đã định. Sau khi mãn khoá trở về, phi cơ gặp trở ngại không đáp được ở Tân Sơn Nhất mà phải ghé Thái Lan, cả toán khoá sinh bốn người không dung được du lịch miễn phí một tuần, chưa hết niềm vui thì bị đơn vị triệu hồi, khi về có cả xe của Hiến binh áp tải, cả nhóm đã bị phạt bốn mươi ngày trọng cấm vì lý do vắng mặt bất hợp pháp, giấy phạt do chính Đại Tướng Lê văn Tỵ ký. Ông tướng đâu biết chuyện vắng mặt ở đơn vị không phải là lỗi của cả nhóm, ông chỉ chiếu theo hồ sơ trình ký mà phê duyệt để duy trì quân kỷ. Điều này đã làm cả nhóm bất mãn, không những mỗi tối phải vào cải hối thất chịu phạt, lại còn gây trở ngại không ít cho bước đường thăng tiến mãi đến về sau này. Nhớ lại về mặt của Phú lúc nhại lời bài Trăng Sáng Vườn Chè để an ủi vợ lúc ấy còn là người yêu mới quen, một nữ trợ tá phụ trách tổng đài điện thoại hôm ra đón phái đoàn về nước: "...hai bên có lính hầu đi dẹp đường, air police đón tận cổng phi trường, chồng em về nước cả làng ra xem!" Ngọc không ngăn được nụ cười.

Câu chuyện từ chuyện nhà đến chuyện đơn vị lại xoay quanh sang chuyện thời sự quốc tế. Tin tức trên báo chí, đài phát thanh cả tháng nay loan tải về tình hình căng thẳng quốc tế xảy ra giữa Mỹ và Nga qua sự kiện vịnh Con Heo, và việc Mỹ thiết lập hàng rào hoà tiến tại Turkey. Cả Tổng Thống Mỹ Kennedy và Thủ Tướng Nga Khrustchev đều bày tỏ thái độ cứng rắn không bên nào chịu nhượng bộ bên nào. Thế giới phải chăng đang đứng trước nguy cơ của một cuộc chiến nguyên tử? trong khi các nhân viên quân sự đầu tiên của Úc và Tân Tây Lan bắt đầu đến Việt Nam để giúp trong các công tác dân sự vụ, cũng như huấn luyện chống du kích. Mùa hè vừa qua việc khám phá nhiều hầm bí mật của Việt Cộng tại Củ Chi cho thấy đằng sau bộ mặt yên bình hàng ngày, một cơn sóng ngầm bất cứ lúc nào cũng có thể phá toang mặt nước tĩnh lặng của đời sống. Mới hôm qua, vài vụ lựu đạn nổ rải rác trong thành phố được ghi nhận, gần các cơ quan quân sự cũng như khu cư xá của binh sĩ Mỹ, song không gây thiệt hại về nhân mạng nào. Điều này cho thấy Việt cộng muốn làm lòng người bất an không dám ra đường để tham dự các hoạt động của chính phủ vào dịp lễ này.

Nhìn lớp hàng rào gỗ bao quanh hai chiếc máy bay, Phú bày tỏ sự lo ngại của mình. Ngọc cười hỏi Phú lo điều gì, Phú nói khoảng cách giữa chỗ mình đứng với đám đông quá gần, nếu mà bọn Việt cộng chúng ném lựu đạn vào tàu thì phải làm sao. Ngọc hỏi lại bạn thế mình phải làm sao. Thì cứ bắt lấy xong ném trả lại ra ngoài bất cứ chỗ nào. Với bản tính hiền

lành, Ngọc chưa bao giờ nghĩ rằng chuyện đó có thể xảy ra với chính mình nên cả chuyện thái độ cần phải ứng phó trong trường hợp khẩn cấp anh cũng không hề nghĩ đến. Tuy có chút ưu tư, nhưng khi thấy xung quanh có các quân nhân đơn vị bạn đứng rải rác anh cũng yên lòng. Anh nhắc Phú trưa về nhà ăn cơm, nhớ ghé qua nhà anh báo với gia đình chiếu anh sẽ về, sau khi Phú trở lại đổi phiên trực cho mình.

Đám đông vây quanh hai chiếc phi cơ chen chúc thành nhiều lớp, đa số là đàn ông con trai, phía ngoài có cả những em bé mười hai tuổi. Mọi người không khỏi ngỡ ngàng khi lần đầu được tận mắt nhìn thấy trong khoảng cách thật gần những khối sắt to lớn nặng nề kia lại có thể bay được. Đứng bên thân tàu, nhìn vào đám đông vây quanh, Ngọc nói một mạch không vấp vấp những điều anh đã thuộc lòng về chiếc phi cơ, sau đó anh ngừng lại để bắt đầu trả lời những câu hỏi của đồng bào xung quanh. Có người hỏi máy bay này sao lại không có cánh như chiếc bên kia. Có người hỏi máy bay làm sao đứng được trên không mà không bị rơi. Có người hỏi máy bay làm bằng carton hay bằng sắt vì họ không ngờ rằng một vật trơn láng có hình thù ngộ nghĩnh nếu không nói là kỳ lạ. Chợt anh chú ý thấy một cậu trai khoảng 15, 16 tuổi đang cố chen lại gần tàu để hỏi một câu gì đó nhưng anh không nghe rõ. Bất ngờ, một vật trắng từ tay cậu ta bay vút về phía anh, đập vào cockpit rồi trượt theo thân phi cơ tuột xuống.

Tiếng lọc cọc va chạm trên sườn sắt làm Ngọc giật mình nhìn lại, chỉ vừa kịp thấy một chiếc mùi xoa trắng mờ tung, một quả lựu đạn nội hỏa từ trong chiếc khăn hiện ra. Câu chuyện với Phú lúc này lại hiện ra trong đầu Ngọc. Bản năng của người lính trở dậy không suy nghĩ, Ngọc quay người chạy về phía đầu phi cơ định chụp lấy quả thủ pháo để ném trả ra ngoài. Xung quanh đầu đầu cũng người là người, có cả những người già và những trẻ em. Quả thủ pháo lại lăn sang một hướng khác với dự đoán của Ngọc làm toàn thân anh khựng lại trong giây lát không biết phải phản ứng ra sao. Một thoáng quyết tuyệt hiện qua tia mắt, anh tung người lên định bắt quả thủ pháo ôm vào lòng ... nhưng không còn kịp nữa!

Một tiếng nổ trầm đục vang lên, tiếp theo là những tiếng kêu thét vì hoảng loạn và đau đớn vang lên trong đám đông. Một cột khói màu nâu đục từ trong lòng phi cơ lan toả và bốc lên cao. Sức ép sau tiếng nổ xô dạt những người đứng gần phi cơ về nhiều phía bày ra một cảnh tượng hỗn loạn. Nhiều người lăn lộn trên vũng máu. Nhiều người quần quai vì vết thương. Thừa lúc xáo trộn, gã con trai đã ném quả lựu đạn khủng bố cầm đầu xô dạt mọi người băng qua lớp hàng rào gỗ chạy trốn về phía hành lang Eden. Có tiếng nhiều người hô hoán: Bắt lấy nó, nó là thằng ném lựu đạn! Những bàn tay chỉ về chiếc áo trắng đang chạy. Những người ở phía ngoài quay người đuổi theo. Năm bảy người nhảy những bước thật dài, cuối cùng rồi người ta cũng chụp được gã trai nọ.

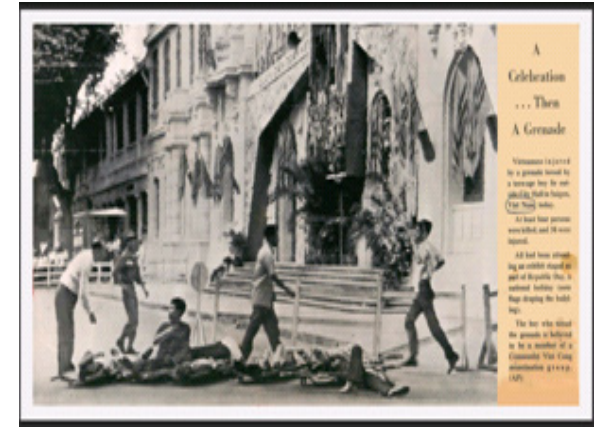

Các nhân viên cảnh sát và an ninh lập tức ủa đến: người thì lo duy trì trật tự, người cắt dây các quả khí cầu để chúng bay thẳng lên trời tránh vướng víu cho việc qua lại, người giải tán đám đông hỗn loạn, người thì chăm sóc các nạn nhân bị thương vong. Những người tử thương được gom lại trên lòng đường Lê Thánh Tôn, trước thêm Tòa Đô Chính. Những người bị thương được cấp cứu và chuyển đến bệnh viện, thủ phạm và đồng lõa được cảnh sát bảo vệ khỏi những trận đòn từ các đồng bào căm phẫn và đưa ra xe, chở về trụ sở phía sau Quốc Hội

Trung Sĩ Phú đang trên đường ra đến chỗ để chiếc xe Lambretta hai bánh để về nhà, vừa gạt chân chống định đạp máy thì nghe thấy tiếng nổ. Anh quay người lại cùng lúc nghe tiếng loa phóng thanh loan báo bánh xe của phi cơ bị nổ. Anh ngăn người vì từ trước đến giờ chưa hề nghe có chuyện bánh xe máy bay bị nổ bao giờ. Linh tính có chuyện chẳng lành, anh bỏ xe chạy vội về chỗ con tàu đang đậu. Đến nơi anh thấy Ngọc nằm bất động trên mặt đất, nửa thân trên nằm dưới lòng tàu. Giọng run run, anh gọi liền mấy tiếng Ngọc, Ngọc... không nghe bạn trả lời. Phú sờ vào người bạn lay lay mấy cái. Không một phản ứng!

Anh luồn tay nâng bạn lên. Cả người Ngọc mềm oặt, mặt trắng bạch, đôi mắt nhắm nghiền. Phú tê điếng cả người, trần trối nhìn bạn. Anh nghe nghẹn nghẹn trong cổ họng, hàng chuỗi dài ý nghĩ trong đầu tuôn trào chợt đông cứng lại không phát ra thành tiếng được. Mới vài khoảnh khắc trước đây, hai người còn nói chuyện với nhau như không bao giờ hết điều để nói. Mới khoảnh khắc trước đây Ngọc còn hỏi thăm tiến triển của cuộc tình đang sang giai đoạn mới của anh, giục anh đi về cho kịp cuộc hẹn, nhờ anh ghé nhà Ngọc báo với gia đình trưa không về. Mới khoảnh khắc trước đây ... Ôi! Nếu như anh không có cuộc hẹn hôm nay đưa vợ và mấy người em dùng cơm trưa, thì người trực phiên sáng là anh chứ đã không là Ngọc. Nếu hai người không là bạn thân thì Ngọc đã chẳng bận lòng đổi phiên trực với anh. Nếu không có việc thay phiên thì giờ này nằm đây có thể là anh, chứ không phải là Ngọc. Anh chợt hận mình, anh chợt giận mình, không dung nói chuyện không may để bây giờ ôm bạn trong tay, vẫn còn bao nhiêu chuyện muốn nói với bạn, Ngọc không còn nghe được nữa. Anh mơ hồ nghe như bạn đang nấc nghẹn, cổ trút hết mọi tâm sự vào hơi thở sau cùng. Lăn tay vuốt khắp lưng bạn, áo vẫn khô, không có máu chảy. Cúi nhìn kỹ phía ngực trái khoảng dưới túi áo quần phục, thoáng một đốm sẫm màu, tay sờ vào thấy hơi ẩm ướt. Có thể một mảnh vỡ của lựu đạn đã ghim thẳng vào tim của Ngọc? Có thể sức chấn động của chất nổ đã làm Ngọc ngất đi và không bao giờ tỉnh lại?

Phú từ từ nhẹ nhàng đặt bạn nằm xuống trở lại. Anh không nhớ mình rời khỏi chỗ đó lúc nào và bằng cách nào. Anh không nhớ mình đã đi đến những nơi nào suốt buổi trưa buổi chiều và cả buổi tối ngày hôm ấy. Cả người anh như trôi trong một hành lang bẽnh bồng và im lặng. Anh không về nhà, cũng không dám ghé nhà Ngọc, vì không biết mình sẽ nói năng ra sao với gia đình Ngọc, với bố mẹ của Ngọc, với vợ con của Ngọc.

Trong khi đó ở bên ngoài khu trưng bày vũ khí, trong đám đông đi xem triển lãm có cậu thiếu sinh 12 tuổi Nguyễn Thế Tòng của Thiếu đoàn Lê Lợi, sau nhiều lần cố gắng không chen được vào trong để tận đôi mắt đầy ao ước nhìn thấy chiếc trực thăng, chỉ biết từ xa ngó qua những khe hở của những thân người san sát vào nhau. Cậu cũng vừa nghe thấy tiếng nổ, cũng nhìn thấy cột khói màu nâu đỏ bốc cao, cũng nhìn thấy cảnh dân chúng đuổi bắt thủ phạm cho đến lúc hẳn được đưa lên xe chạy hút cuối đường, cũng nhìn thấy cảnh đám đông từ từ giải tán, và cảnh cấp cứu tản thương. Không ai biết cậu nghĩ điều gì, chỉ thấy cậu quay ngược ra phía đường Lê Lợi đi bộ dọc theo con phố về hướng chợ Bến Thành, nơi đó có trạm xe buýt ngang qua nhà cậu. Kim đồng hồ trên nóc chợ vừa nhích sang số 12.

Mười năm về sau, trong cuộc chiến, cậu trở thành một phi công trực thăng đồn trú tại Nha Trang, bay yểm trợ cho toàn thể Vùng 2 Chiến Thuật. Tháng 4/75 cậu cũng bị gom lại đưa vào trại tù Cộng Sản. Ra tù, cậu vượt biên sang Mỹ sống tại Nam California.

Trung Sĩ Phú sau đó, thường tham dự hành quân yểm trợ cho các đơn vị Bộ Binh để giải tỏa các đồn bót bị vây, nhiều lần tàu gặp nạn nhưng ông vẫn bình an. Vài năm sau ông xin nghỉ giả hạn không lương, rồi xin ra khỏi đơn vị phi đạo khi được nhận vào làm công việc bảo trì phi cơ cho quân đội Mỹ khi họ tham chiến ở miền Nam. Tháng 4/75 gia đình ông di tản sang Hoa Kỳ, ông vẫn tiếp tục công việc cũ cho đến lúc nghỉ hưu.

Bốn mươi ba năm sau, khi Đặc San Quốc Gia Nghĩa Tử 2015 được thực hiện, câu chuyện về Trung Sĩ Không Quân Nguyễn Bội Ngọc được nhắc lại sau nhiều năm tháng bị chìm trong quên lãng. Trong các email qua lại trên Diễn Đàn của Hội Quán Phi Dũng, người ta mới được biết, sau khi hy sinh, Trung Sĩ Nguyễn Bội Ngọc đã được Tổng Thống Ngô Đình Diệm ký sắc lệnh đặc cách truy thăng 5 cấp lên Thiếu Úy, truy tặng Huân Chương Bảo Quốc Đệ Ngũ Đẳng kèm Anh Dũng Bội Tinh với ngành Dương Liễu. Ít người biết rằng sự hy sinh của Anh Hùng Không Quân Nguyễn Bội Ngọc đã làm xúc động một nhân viên ngoại giao Việt Nam tại Nhật Bản. Ông đã âm thầm

Subject: NGUYỄN BỘI NGỌC

Thưa các chiến hữu,

Năm 1962 Tổng thống Ngô Đình Diệm của chúng ta đã truy thăng cấp bậc Thiếu Úy, và truy tặng BẢO QUỐC HUÂN CHƯƠNG cho Trung Sĩ NGUYỄN BỘI NGỌC, đơn vị Phi đạo 211, căn cứ Không Quân Tân Sơn Nhất.

Sự kiện truy thăng năm cấp cho một quân nhân là một sự kiện có một không hai, vì hành động của NGUYỄN BỘI NGỌC sáng ngày Quốc Khánh 26 tháng 10 năm 1962 trước Tòa Đô Sảnh Saigon là một hành động xưa nay chưa bao giờ xảy ra trên toàn thế giới: Anh đang đứng thuyết trình giới thiệu chiếc trực thăng H34 cho đồng bào tầng tầng lớp lớp xung quanh anh và chiếc trực thăng, thỉnh thoảng một tên cộng phi trà trộn trong đồng bào tung một quả lựu đạn vào anh, quả lựu đạn rớt xuống đất sát chân anh, anh bình tĩnh cúi xuống nhặt lên, quả lựu đạn đã bung kíp anh chỉ còn thì giờ để ném quả lựu đạn đi càng xa càng tốt. Nhưng anh NGỌC đã không làm thế, vì xung quanh toàn người là người, ném như vậy anh sẽ thoát hiểm, nhưng đồng bào anh, gồm cả già trẻ nam nữ, trẻ con sẽ thương vong vô số. anh bèn nhảy lên chiếc H34, ôm quả lựu đạn gọn ghẽ vào bụng khi nằm úp sấp xuống sàn tàu..

Anh ra đi một mình để cứu mạng vô số đồng bào anh khỏi bàn khủng bố của bọn khủng bố của bọn cộng phi khát máu.

Rồi nhiều đổi thay đem bất hạnh đến cho dân tộc, năm sau đó, Tổng Thống Diệm của Thống Diệm của chúng ta cũng không còn, chuyện ANH HÙNG NGUYỄN BỘI NGỌC vô tình bị chìm vào quên lãng, nhưng chúng tôi, những đồng ngũ cùng đơn vị của anh thì chưa bao giờ quên được.

Chúng tôi gửi chuyện này đến các chiến hữu vì chiến hữu tại quốc ngoại với đầy đủ phương tiện truyền thông đứng đắn phối hợp với báo Saigon Nhỏ sẽ làm sống lại tinh thần Chiến Đấu Anh Dũng Vì Dân Quên Mình mà chỉ có QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA chúng ta mới có, được vậy sự hi sinh vệ quốc của NGUYỄN BỘI NGỌC mới không bị bỏ quên.

*Mong sao chân cứng đá mềm
Cộng nô xóa sổ mới yên giấc nòi.*

bảo trợ cho gia đình của Anh Ngọc nhiều năm.

Thủ phạm vụ ném lựu đạn hôm 26/10/1962 ngày nay sống tại phường 2, Quận Phú Nhuận. Những người đồng lõa với hắn sau bấy nhiêu năm vẫn huênh hoang đặc ý vì hành động khủng bố phá hoại của mình nhằm vào đồng bào vô can mà không có chút lòng thương xót đến các nạn nhân và gia đình của họ.

Bài này được viết căn cứ theo lời tường thuật của Không Quân Nguyễn Thế Tông và Bác Nguyễn Cao Phú, là hai nhân chứng có mặt trong ngày 26/10/1962 trước Tòa Đô Chính, cùng các tài liệu và hình ảnh sưu tập từ các báo:

- 1./ Stars and Stripes của quân đội Mỹ
- 2./ Amsterdam, New York.
- 3./ Odessa, Texas.
- 4./ Sưu tập ảnh của manh hai trên trang flicker.com
- 5./ Các hình ảnh của Hulton Deutsch Collection/CORBIS và Richard H McKinnon Collection-Vietnam Center and Archive.

Sau cùng điều chính mà bài viết này muốn nói, Anh Hùng Không Quân Nguyễn Bội Ngọc là thân phụ của 3 QGNT hiện đang cư ngụ tại Bắc California. ¶

Viết xong ngày 20/5/2015 tại San José PNT

Phần Phụ Lục

From: thuat ngo

Subject: Fwd: Chắc các BGKQ không quên Nguyễn Bội Ngọc, một chiến sĩ KQ dũng cảm cứu đồng bào khi VC ném lựu đạn vào dân tại Saigon

Received: Sunday, 7 March, 2010, 3:20 PM

Một HSQ KQ hiền-lành, đáng lẽ được nghỉ phép vì trước ngày ấy Anh đã làm giấy-tờ xin nghỉ phép và được Cấp Chỉ-Huy ký phép cho Anh, nhưng vì công-vụ là trước hết nen Anh Bội-Ngọc đã tự-nguyện đứng ra làm việc giới-thiệu cho đồng-bào biết về chiếc trực-thăng H34 đang được trưng-bày trước Tòa Đô-Sảnh SàiGòn

!!!!Anh đã tự hy-sanh thân mình ôm vào lòng quả lựu-đạn của tên VC khát máu tung vào đám đông để cứu hàng chục người dân vô-tội đang đứng xung quanh xem chiếc trực-thăng!!! Vì sự hy-sanh quá lớn-lao của Anh như vậy nên Tổng-Thống Ngô-D-Diệm đã muốn truy-tặng Anh B Ngọc tẩm Huy-chương Bảo-Quốc Huân-Chương và còn truy thăng Anh lên cấp bậc Th-Úy nữa từ cấp bậc Trung-Sĩ!!!!Một chiến-sĩ thật can-trường của QLVNCH Anh Ng Bội Ngọc ạ!!!! Đời đời chúng tôi sẽ luôn luôn nhớ đến Anh!!!!Anh đã làm sáng danh cho ngành Kỹ-Thuật/Bảo-Trì KQ.

Các Bạn Kỳ, Nhân, TTThái, Trang, Lân chắc là còn nhớ Anh Ngọc này???

Thuật

STARS AND STRIPES

FROM THE STARS AND STRIPES ARCHIVES

Grenade kills six in Saigon

The Associated Press
Published: October 27, 1962

Bystanders in Saigon rush in to subdue a Vietnamese youth who threw a grenade during an independence day celebration, killing six and wounding dozens more.
AL CHANG/STARS AND STRIPES SAIGON

The Republic of Vietnam's Independence Day celebration was marred Friday by a grenade blast that killed 6 and injured 38 at a military exhibit here.

Two of the dead were children and two were soldiers. One of the soldiers had been in a helicopter on display, into which the grenade was thrown. He threw the grenade back out, but was killed in the subsequent explosion.

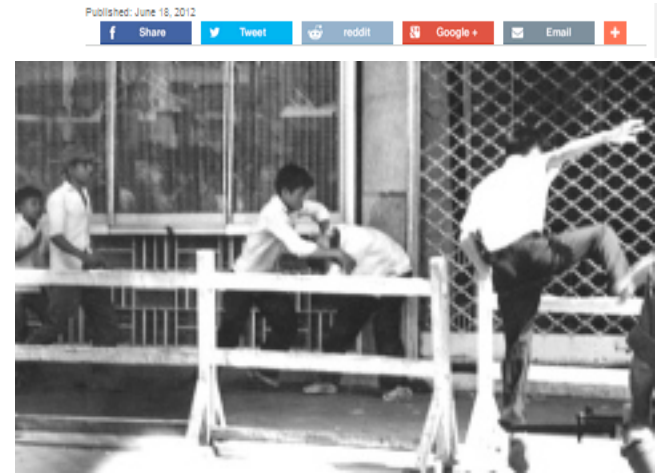
A grenade was thrown at a U.S. officers billet in the west end of the city, but the missile failed to explode and no one was hurt.

In a suburb of Saigon near the airport, another grenade exploded, but no casualties were reported. The first grenade was thrown by a teen-age Vietnamese, almost on the steps of Saigon's city hall. After the blast, the young terrorist ran down a wide hall, but was jumped by dozens of police and bystanders. After a severe beating, he was taken away in a police van.

Officials believe he is a member of one of the Viet Cong's special assassination cells made up of young fanatics who call themselves "volunteers for death." A second youth carrying two grenades was arrested at almost the same spot.

Though the blast was on a mall facing a U.S. military officers' billet and the U.S. Information Service building, no Americans were hurt. The grenade was thrown just a block away from the Presidential Palace, about an hour after President Ngo Dinh Diem had attended an official Republic Day parade along the waterfront. The parade itself went without incident. Meanwhile, a new blast was heard in downtown Saigon Friday evening, but it could not be confirmed immediately whether another grenade had been thrown.

During the day there were reports of other grenade explosions around the capital, apparently planned by the Viet Cong to dampen the holiday atmosphere of Republic Day.

SIX KILLED WHEN GRENADE EXPLODES AT SAIGON SHOW

SAIGON, South Viet* Nam (JP) — A teen-age Vietnamese boy hurled a grenade into a crowd today at an aircraft exhibit in front of the Saigon City Hall, killing at least six Vietnamese and injuring 38. Two of the dead were soldiers and two children. Six of the injured were in critical condition.

National Holiday
Today was Republic Day, a national holiday, and more grenades were hurled—apparently by the Communist Viet Cong—as the day wore on. One thrown at a U.S. officers' hotel did not explode. Another exploded in a suburb near the airport, but no casualties were reported.

The youth responsible for the fatal blast was believed to be a member of a Viet Cong assassination group known as "Volunteers for Death." He reportedly threw the grenade into a helicopter on display but someone inside the aircraft threw it out.

After the blast the youth broke into a run. Dozens of police and by standers jumped him and beat him severely before a police van hauled him away. A second youth found carrying two grenades nearby also was arrested. The blast occurred next to and AD6 fighter plan on display in front of City Hall. Nearby are the Information Agency building and a military officers hotels. Vietnamese was packed to mall, looking at the plane, various types of artillery, a tank and a helicopter. The crowds panicked, but police restored ordered quickly.

President in Palace

President Ngo dinh Diem whose presidential palace was bombed by to renegade air force pilots Feb 27, was in his palace half a block away when the bombing took place. An hour earlier Diem has watched from a grand stand during a military parade along the waterfront nearby. He was protected on the stand from exposure to the crowds, who could not see him.

The Communist Viet Cong had been expected to cause trouble on this day, the seventh anniversary of the founding of the South Viet Nam government. U.S. Ambassador Frederick E. Nolting Jr. warned Americans earlier in the week to stay off the streets.

Amsterdam Evening Recorder and Daily Democrat
VOL LXXXIV, No 58, Amsterdam N.Y, Friday October 26, 1962.

Bạn Anh Đó Đang Say Ngủ Yên

(“Một mai già từ vũ khí” của Ns. Trịnh Lâm Ngân)

Trong một bài tự sự cách đây không lâu (bài “Anh nằm xuống”), tôi có một bịch nỗi niềm của tôi về những ngôi mộ của anh em tử sĩ VNCH hoang phế không người nhang khói, về một vị nữ tu giàu lòng từ bi đã đứng ra cải táng, quy tụ vào một nghĩa trang sạch sẽ, chị xây mộ cho anh em, cắm hoa tươi mỗi ngày và thường xuyên ra thấp nhang nguyện cầu cho vong linh của anh em. Chị mời tôi đến để giúp chị một tay, chia sẻ với chị những gian khó, hợp lòng với chị bằng những lời nguyện xin và cùng chị đi cắm nhang từng ngôi mộ. Chị mong ước với hệ thống thông tin hiện đại ngày nay, những người thân của anh em sẽ sớm nhận được tin về người của mình. Đáng tiếc, hơn 400 ngôi mộ mà chị lo liệu có dấu hiệu là mộ chiến sĩ VNCH, chỉ có 74 mộ có thể bài, còn lại các ngôi mộ khác chỉ là đôi giấy trện, dây nịt hoặc tấm poncho làm bằng chứng, tuy nhiên các anh đã được di dời cẩn thận về một nghĩa trang rộng lớn, các ngôi mộ được xây dựng tử tế, chấm dứt cảnh hoang tàn lạnh lẽo bao năm nay giữa những đồi đất hoang cô quạnh.

Nữ SINH QUỐC GIA NGHĨA TỬ TẠI NGHĨA TRANG QUÂN ĐỘI BIÊN HÒA.

Từ ngày ấy như một duyên nợ, một vài chỗ tìm được những ngôi mộ hoang của lính VNCH, anh em thông tin cho biết và tôi tìm cách lặn lội đến. Chiến tranh để lại quá nhiều tang thương mất mát, bao nhiêu người trai trẻ đi vào chiến trận rồi không có ngày về, hoặc có về thì về với một thân thể không còn nguyên vẹn, kéo theo bao hệ lụy khổ tâm day dứt mãi không nguôi. Anh em chúng tôi do hoàn cảnh đưa đẩy (mà chúng tôi tin rằng chính Chúa quan phòng sai chúng tôi đi) đã cố gắng làm một chút gì đó để chia sẻ và hàn gắn vết thương chiến tranh nơi những người thương phế binh VNCH, đó là những người bị mất mát thua thiệt nhiều nhất trong xã hội hôm nay. Nhưng khi tiếp cận với thành phần này, chúng tôi luôn chạm phải một thành phần khác thua thiệt không kém, đó là các chị em vợ con của tử sĩ VNCH đang ẩn mình trong hoàn cảnh nghèo túng cùng quẫn, và một “thành phần” nữa đó là những ngôi mộ hoang phế “không chủ” của anh em. Tôi viết những dòng chữ này trong nỗi đau xót của riêng cá nhân mình, vì chính tôi là một thành viên trong gia đình Quốc Gia Nghĩa Tử cũ, tôi sinh ra và lớn lên trong chiến tranh, bạn bè tôi nhiều người đã nằm xuống hay trở về làm “bại tướng cụt chân”.

Quốc Gia Nghĩa Tử (QGNT) là con của các người lính VNCH tử trận hoặc thương tích nặng nề, sau khi nộp hồ sơ ở Bộ Cựu Chiến Binh (nay là cơ quan Thành Ủy TP. HCM, đường Trương Định, Saigon Quận 3), Tòa án triệu tập các cá nhân và đơn vị liên quan, xem xét và “lên án” là Quốc Gia Nghĩa Tử. Từ khi được công nhận, người có “án QGNT” được hưởng mọi quyền lợi mà chính sách của

quốc gia dành cho. Sau biến cố 1975, mọi quyền lợi của QGNT đã bị mất hết, kể cả các trường trung học QGNT ở Saigon, Huế, Biên Hòa, Đà Nẵng, Cần Thơ cũng bị giải tỏa hoàn toàn. Chúng tôi tan hàng và phân tán khắp nơi.

Tôi lại được thông báo về một nghĩa trang hoang phế lâu năm, đa phần là những ngôi mộ không người chăm sóc, một dự án của nhà cầm quyền địa phương được quy hoạch, thông báo đã lâu nhưng những ngôi mộ trong nghĩa trang buồn vẫn lạnh lùng bất động. Chúng tôi tìm đến trong một ngày cuối tháng ba nắng gay gắt, nghĩa trang không một bóng cây, đường đi khó khăn trắc trở vì lâu năm không người qua lại. Những vết tích để lại là một phi trường quân sự đã chiến nằm trên đỉnh đồi, một dãy nhà siêu vẹo tan tác hình như là một bệnh viện đã chiến thời chiến tranh, và bên cạnh đó, một nghĩa trang mênh mông là mộ, nhiều ngôi đã được di dời từ lâu, còn lại là sự lạnh lẽo và hoang tàn.

Không tả nổi cảm xúc trong những giờ tôi đến nơi nghĩa trang buồn ấy, không tả nổi nỗi lòng khi tôi đi qua những ngôi mộ, cúi xuống đặt một cây nhang, những vết cào xước ngang dọc trên cánh tay và nơi hai ống chân khi ngang qua những cây gai đã khô khốc, những cây xương rồng ngổn ngang khắp chốn. Nghĩa trang hoang tàn đến độ không có một dấu hiệu nào có con người đã đi qua hay dừng lại nơi đây, gió nóng và cái nắng gay gắt chà xát tung hoành không giới hạn.

Sau biến cố 1975, mọi quyền lợi của QGNT đã bị mất hết, kể cả các trường trung học QGNT ở Saigon, Huế, Biên Hòa, Đà Nẵng, Cần Thơ cũng bị giải tỏa hoàn toàn. Chúng tôi tan hàng và phân tán khắp nơi.

Tên những người lính được ghi trên những tấm bia mộ ngổn ngang siêu vẹo, cái còn cái mất, chúng tôi phải đi tìm lá cây xanh về để chà lên các hàng chữ khắc trong bia để đọc được những chi tiết ấy, những chi tiết còn sót lại vô cùng quý giá, nó là những thông tin mà chúng tôi sẽ cố gắng đưa lên trang mạng để thân nhân có thể nhận biết. Lời một bài hát nào đó vang vọng trong tôi

“Mộ bia kín trong nghĩa địa buồn. Bạn anh đó đang say ngủ yên. Xin cảm ơn! Xin cảm ơn! Người nằm xuống.”

Tôi tìm xuống chân đồi gặp một gia đình với túp lều che bằng những đồ vật vãnh nhạt nhạch từ hàng ve chai, người đàn ông gốc Khờ Me, tóc đen nhưng đã hung vàng vì nắng gió, cả cặp lông mi của ông ta và cái ria mép cũng cháy vàng. Ông cho biết lâu lâu có người đến nhờ ông nằm trong hòm kềm, mở hòm ra phải đặt xác lên một tấm tôn rồi chắt củi thiêu, nếu muốn nhanh thì phải lóc thịt trước, công việc rất lâu và khó khăn lắm. Tôi thăm ông và bắt quen vì tôi biết sẽ phải làm gì trong một ngày gần đây.

Tôi trở về thành phố với những sinh hoạt đời thường của mình, nhớ đến lời hứa với bạn bè về một bài viết chủ đề CHA trong đặc san của trường cũ, xin chia sẻ đôi dòng mong tìm sự đồng cảm của bạn bè anh em. CHA tại mình cũng đã nằm xuống đâu đó trong những nghĩa trang buồn hiu hắt như vậy, hơn 40 năm rồi, xin cảm ơn người nằm xuống. ¶

Lm. Vĩnh Sang, DCCT.

27/03/2015

Kính dâng Bố, và những người đã hy sinh trong những ngày tháng cũ

Hồi Ức Từ Những Năm Bình Lửa

L Chôn cất bố tôi xong xuôi, tôi mới có dịp mở chiếc tủ hồ sơ của bố do hậu cứ Tiểu đoàn giao lại cùng với các di vật. Một lá cờ loại để bàn, chiếc khung ảnh với hình bố đầu trần nhìn nghiêng, chiếc giá bút bằng gỗ tiện, đó là tất cả những gì còn lại của một vị Tiểu đoàn trưởng sau mười năm binh lửa. Ngoại trừ mười hai tháng lương tử tuất, số tiền cấp dưỡng hàng tháng gửi về cho ông tôi, mẹ tôi và anh em tôi là những thay đổi mà tôi sẽ phải làm quen, mọi chuyện với tôi dường như không gì khác cả. Trong trí óc của một cậu bé mười một tuổi, hình ảnh của bố nhạt nhoà như hình ảnh của một người khách quen với gia đình ở một tỉnh lỵ xa xôi, thỉnh thoảng ghé thăm nhà, rồi lại ra đi trong ngày. Năm tháng hành quân xa nhà đã làm cho tình cảm cha con trở thành xa lạ. Mãi đến khi xác bố được đẩy ra từ ngăn kéo phòng lạnh để tẩm liệm, tôi mới có dịp nhìn rõ bố. Tôi không khóc, nhưng hai hàng nước mắt cứ chảy dài. Bố nằm yên, đôi mắt khép chặt, môi không có nét cười. Gò má trái của bố có vết bầm tím, hai vết đạn một ở cổ, một ở dưới nách phải trở ra phía sau lưng sau khi quả mìn hất bố và các binh sĩ cận vệ bật tung khỏi bờ ruộng mở màn cho trận phục kích công đồn đá viên mà bố đang dẫn tiểu đoàn chia làm hai cánh quân giải vây một căn cứ nằm trong vùng tam giác sắt. Các trung đội còn lại của đại đội chỉ huy lập tức vào đội hình phản phục kích, yểm trợ cho toán cấp cứu di tản thương vong. Sau ba mươi phút giao tranh, địch rút lui theo các giao thông hào ẩn nấp sau những lũy tre, bỏ lại nhiều xác chết và những người bị thương nặng. Trực thăng được gọi đến tẩm liệm, bố được đưa về Tổng Y Viện Cộng Hoà lúc ba giờ chiều. Mất máu quá nhiều, lại không còn máu cùng loại, viên hạ sĩ què Quảng Ngãi đi theo săn sóc bố lại không biết nhà, nên tin báo về nhà một người bà con xa trong làng, bác này nghe không quen giọng Quảng đã trả lời không biết ai có tên như vậy. Sáu giờ chiều bố đi vào hôn mê và không bao giờ tỉnh lại.

Đêm hôm đó, mẹ nằm mơ thấy bàn tay bị đứt, máu chảy không cách nào cầm được. Sáng dậy, sau khi dọn trà nước điểm tâm cho ông, mẹ kể lại cho ông nghe. Ông lẩn tay tính toán, chỉ ngồi thờ dài mà không nói gì. Mười giờ sáng, viên hạ sĩ hôm qua cuối cùng tìm được đến nhà để báo tin, ông ngồi chết lặng, lưng còng hẳn xuống. Mẹ bật khóc chạy vào trong phòng ôm hai đứa em sáu tuổi và hai tuổi. Hai đứa bé ngỡ ngác chẳng hiểu chuyện gì. Mười hai giờ trưa, tôi đi học về, bước vào thấy nhà đông đúc hơn mọi khi, bà con trong họ hàng và xóm giềng đã quây quần trò chuyện nhỏ to; hai chiếc bàn máy may có hai người đang ngồi đập máy, vải trắng, vải xô chất đầy một góc bàn. Tôi chào mọi người xong, ông tôi gọi lại gần, nhìn tôi một lúc rồi chỉ nói rất vắn tắt: "Bố con chết rồi!"

Tôi ngồi phịch xuống chiếc ghế bên cạnh chiếc đi văng ông thường ngồi tiếp khách, chăm chú nhìn ông, nhìn tất cả mọi người, cố gắng hiểu ý nghĩa của câu nói của ông. Quang cảnh trước mặt là thật, tiếng nói chuyện nhỏ nhỏ của mọi người là thật,

như vậy chuyện bố chết là thật. Nhưng điều đó có nghĩa thế nào, sẽ ảnh hưởng đến mình ra sao, phút giây đó tôi không hình dung được, cũng không thể nào suy luận được.

Buổi chiều cả gia đình đến Tổng Y Viện Cộng Hoà. Khác với lần trước đến thăm lúc bố tôi bị thương đi vào bằng cổng chính, lần này chúng tôi vào bằng cổng sau vì nhà xác và nhà quản ở gần đó. Cánh cổng rỉ sét vì đã lâu không sơn phết lại càng làm tăng vẻ ảm đạm vào lúc cuối ngày. Trong khi nhà đòn vận chuyển quan tài và các đồ bài trí vào chỗ, gia đình chúng tôi lo làm nghi thức tẩm liệm. Tôi đứng nhìn người lớn làm việc, xoa rượu và nắn bóp để gân mềm ra, mặc quần áo, mang giày và đội nón cho bố xong, tẩm đại liệm được trải xuống đất, bố được khiêng xuống đặt trên đó. Khi tẩm vải từ từ khép lại, tôi đưa tay chạm vào tay bố, hơi lạnh toả ra chạy theo đầu những ngón tay truyền lại ý nghĩa đích thực của cái chết, ý nghĩa đích thực của một cách xa vĩnh viễn. Tôi sẽ không còn vừa đời mong vừa lo sợ gặp lại bố: đời mong vì thèm khát một thứ tình cảm lạ lẫm chân thực giữa bố và con mà bấy lâu nay tôi đã chỉ có với ông tôi - sự dạy bảo dỗ dành và nuông chiều cũng như trách phạt; lo sợ vì không biết bố có hài lòng về chuyện học hành của mình, tính tình của mình hay sẽ rầy la và đánh đòn thật dữ.

Thân xác bố được đặt vào quan tài, tẩm ván thiên được đập lại, những chiếc đinh được đóng xuống, tiếng búa chát chúa vang vọng trong không gian mênh mang lặng lẽ, khi ánh nắng chiều dần tàn. Quan tài được đặt vào vị trí chỉ định. Đèn nền sáng loà, lá cờ phủ độc, đầu quan tài choàng một vành tang trắng. Hai viên thiếu úy mặc quân phục tiểu lễ đứng gác hai bên. Trên hương án, chân dung bán thân của bố với đôi mắt sáng quắc vẫn nhìn thẳng. Tôi xúng xính trong quần áo tang, mũ rơm gây trúc đứng nhìn ra phía trước, mẹ và các em tôi ở phía sau. Ở một góc sân hai chiếc bàn kê với mười chiếc ghế là nơi tiếp khách đến viếng, ông tôi trông hom hem hơn mọi khi. Ông mặc áo dài trắng đầu cũng quấn vành khăn trắng, đang ngồi tiếp bà con ngoài quê cũ từ các nơi xa đến viếng.

Mười giờ sáng hôm sau, phái đoàn của Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn cùng Khu Chiến Thuật đến làm lễ truy điệu và truy tặng huy chương. Sau nghi lễ quản cách, Trung đoàn Trưởng đọc bản Tường Mạo Quân Vụ và tờ Tường Trình Ủy Khúc, kế tiếp Đại Tá Tư Lệnh Sư Đoàn gắn huân chương, các sĩ quan trong Sư Đoàn, Trung Đoàn và các Tiểu Đoàn chào tiễn biệt ra về, Trung đội chung sự bắt đầu nghi thức mở đường đưa bố tôi về nghĩa trang ở Thông Tây Hội an nghỉ. Đoàn người đi bộ khoảng gần một cây số mới lục tục lên xe, tiếp tục đoạn đường còn lại.

Khi những năm đất lần lượt trút xuống lòng huyết, tôi không còn đứng nổi nữa, quỳ bên mộ tay vịn

vào cây gậy tre lạy tạ các khách viếng thăm và vĩnh biệt bố tôi lần cuối, bấy giờ tôi mới hiểu được công dụng của chiếc gậy, không phải là một trang sức bề ngoài, mà thực tế sau những giờ khắc cố gắng gượng dậy để vượt qua hoàn cảnh khó khăn theo thủ tục của đời thường, phút giây này nó giúp cho tôi còn chút sức lực để đứng lên, và đi tiếp con đường trước mặt. Cuộc sống thật mâu thuẫn trở trêu, lúc tôi vĩnh viễn mất bố trong đường đời lại là lúc tôi hình bóng của bố lại rõ ràng hơn bao giờ cả trong tâm tưởng, mãi mãi chẳng rời xa hay nhòa nhạt.

2. Từ hồ sơ ngoài các tài liệu huấn luyện quân sự từ cấp trung đội đến cấp sư đoàn bằng tiếng Pháp, tiếng Anh và một ít tiếng Việt còn có các tạp chí quân đội, những sách về hành chánh quản trị, những sách giáo khoa, tự điển tiếng Anh, tiếng Pháp, một tập hình ảnh chụp bố tôi trong các chặng đường binh nghiệp. Đó là những gì còn lại sau những khoá huấn luyện từ ngày tốt nghiệp khoá Cương Quyết. Khi ngồi viết những dòng chữ này, tôi lại lần tìm từ trong hồi ức về những câu chuyện kể của ông tôi và mẹ tôi để mừng tượng đi lại con đường của bố ngày xưa.

Quê tôi là một làng gần sông Châu giang cách Hà nội khoảng 60 cây số , nơi mà dãy Mang sơn kéo dài để nối thành hai ngọn núi Đệ Sơn và Đới Sơn ở phía Nam. Dòng họ tôi phát tích từ Thanh Hóa, nhiều đời thi thư tự nhân đình không vượng. Khi ông tôi ra đời các khoa thi triều Nguyễn đã bị bãi bỏ, tuy vậy vẫn giữ nếp nhà nên ông tôi vẫn rất hay chữ rất đẹp vì ông cố tôi đã từng là thầy đồ dạy học cho cả một hai trăm người. Trong số các học trò ấy có người làm đến tri phủ tri huyện, nên lúc thành nhân, ông tôi được giúp nhận vào làm lục sự, phụ giúp sổ sách văn kiện. Nhờ đó ông tôi biết thêm chút chữ Pháp và quốc ngữ. Tính hiếu học nên ngoài kiến thức thường dùng, ông còn rành rõi về Nho Y Lý Số, như là một phương tiện để mở rộng quan hệ xã hội. Bố tôi là con một vì thế cũng giỏi chữ Nho, rành chữ quốc ngữ và được cho đi học theo chương trình Pháp. Đến năm bố tôi mười sáu tuổi thì bà tôi mắc bệnh trầm kha, bố tôi phải nghỉ học ở nhà săn sóc và đảm đương việc nhà. Từ cấy cày gặt hái đến bếp núc vườn ruộng, một tay bố tôi phải lo, vì ông tôi còn bận đi làm. Năm bố mười tám tuổi khi bà ốm nặng, ông tôi xin nghỉ việc trên huyện, về lo việc nhà. Làng lại cử làm lý trưởng để chăm sóc việc công, sau ông chống lại việc đào kênh xẻ ruộng nên bị người Pháp bắt giam và đánh đập tàn nhẫn. Nhờ người quen cũ giúp đỡ, ông được tha về, ít lâu thì gặp Việt Minh nổi lên mở chiến dịch đầu tổ, ông tôi phải bỏ nhà trốn lên Hà nội, vì ông ngoại tôi đã bị Việt Minh bắt giết cả hai anh em ở một làng lân cận. Sau khi bà tôi mất, bố tôi cũng phải bỏ quê lên ở với ông tôi. Quê nhà chỉ còn một mình mẹ tôi. Mẹ về nhà chống trong đám cưới chạy tang, sinh tôi ra buổi sáng, buổi chiều đã phải xuống ruộng đi cấy lúa, gởi tôi cho một người thím trong họ trông nom. Lúc tôi được sáu tháng, mẹ tôi bán hết thóc lúa đồ đạc bồng tôi lên Hà nội tìm chống. Chiều ba mươi Tết, tiền bạc bị kẻ cắp móc túi hết, gặp lại chống không có công ăn việc làm, không có chỗ ở chỗ ăn, may nhờ một người bán hàng tốt bụng nhường một chiếc chõng tre cho gia đình ba người tạm trú, tiếng là trông giùm nhà

để họ về quê thăm bố mẹ. Từ đây mỗi sáng ông tôi ra chùa Trấn quốc, đến Ngọc sơn ngồi đoán xâm lấy số cho những ai cần, mẹ tôi vác đôi thùng đi gánh nước dùng cho những nhà khá giả trong vùng, tôi ở nhà với bố. Được vài tháng có lệnh động viên, bố tôi muốn giúp cả gia đình thoát cảnh cùng quẫn nên lên đường bắt đầu cuộc đời binh nghiệp.

Ra trường bố tôi áo nhậm miễn Trung, gia đình tôi theo ông tôi vào Sài gòn tạm cư ở khu Long Kiểng. Trận Bình Xuyên xảy ra, một người em họ của ông tôi bị thương nên mọi người lại kéo về khu Đa Kao tạm trú. Chẳng được bao lâu hoà hoãn cháy cả khu nhà, cả gia đình lại tìm về Phú Nhuận. Nhờ số tiền cứu trợ, thêm vào chút tiền lương của bố tôi, mua được căn chòi cũ của một người quê Cần Giuộc, đất khá rộng, gia đình từ đây bắt đầu an cư lập nghiệp.

Năm 1956, bố tôi được chọn về giữ quận Ba Tơ, một quận nghèo miền núi của Quảng Ngãi, nơi có hơn nửa số dân theo cộng sản. Các quận trưởng tiền nhiệm chỉ ngồi được hoặc hai tuần hoặc một tháng là bị phục kích, bị thương hoặc bị giết. Bố tôi về họp phụ lão, đi thăm đến miếu, hỏi han dân tình, làm quen với những người già cả. Có thể vì thấy bố tôi có vẻ thư sinh văn nhã, lại thông hiểu phong tục làng xã, nên suốt ba tháng ở Ba Tơ, bố tôi không gặp nguy hiểm nào. Vì lý do này, toà Đại biểu chính phủ miền Trung đặt nghi vấn, bố tôi bị ngưng chức đưa trở ra đơn vị tác chiến đồn trú ở Nam Ô Đà Nẵng.

Hai mẹ con tôi ra Trung, thuê một căn nhà trên đường Đống Đa tạm trú một thời gian, bố tôi những ngày không bị cấm trại hay bận trực lại trở về nhà. Đến khi mẹ tôi sinh cô em gái kế, bị bệnh nặng bán thân bắt toại, ông tôi phải từ Sài gòn ra đón mẹ con tôi về, lo cắt thuốc chạy chữa cho mẹ tôi. Ít lâu sau bố tôi lại chuyển sang đơn vị khác, về đóng quân tại Sông Mao. Mẹ tôi từ đó yếu hẳn đi cũng không thể đi theo bố nữa, ở lại Sài gòn để lo cơm nước cho ông tôi và hai anh em tôi.

Năm 1961, bố tôi về học ở Trường Cây Mai, sau đó được đơn vị cử đi học ở Okinawa. Mãn khóa ở Nhật về, bố được chỉ định làm Tiểu đoàn trưởng, trong Khu 32 Chiến Thuật. Từ lúc đóng quân gần Sài gòn, bố tôi thường xuyên về thăm nhà, có dịp hỏi han về việc học của tôi, khuyến khích mỗi lần thấy tôi học giỏi, song rất nghiêm khắc đánh đòn mỗi lần tôi phạm lỗi, đá. Vì vậy tôi thường tránh mặt bố, chờ khi bố đi vắng rồi mới lò dò xuất hiện. Nhà tôi có một căn chái bếp làm nhà kho, chứa toàn là cỏ tranh, để đánh thành tấm lợp nhà, mỗi khi muốn trốn bố, tôi hay trèo vào phía trong kéo cỏ tranh che lấp bên ngoài, rồi nằm học bài, đọc sách đọc truyện, có khi ngủ quên đến tối, cả nhà chẳng ai biết chỗ để đi tìm.

Từ khi bố tôi mất, ông tôi suy kiệt dần dần. Tối đến tôi ngủ với ông, có khi chợt thức giấc thấy ông ngồi bó gối, gục đầu, thỉnh thoảng nghe có tiếng nấc nghẹn. Ông tôi đặt hết cả hy vọng đời mình vào bố, lúc bố còn sống ông thường khoe với bạn

bè của ông, bố tôi có cặp chân mày lười kiếm mi phát thiên cương, ắt sẽ danh truyền hải ngoại. Ông thường mơ có ngày bố cầm quân về Bắc, rửa thù nhà đến nước, nên khi bố mất rồi, niềm hy vọng của ông cũng không còn, chỉ sáu năm sau, ông tôi cũng mất trong niềm luyến tiếc và ân hận.

Đọc lại từ sách của bố, tôi cũng dần dần hiểu thêm được tâm hồn của bố tôi. Dưới bề ngoài cứng rắn nghiêm nghị ấy, là một tấm lòng yêu kính thiết tha đối với ông tôi. Tuy đã lớn, đã ra đời có “quan cách” nhưng vẫn rất vâng lời cha của mình. Nhớ lại những lần bố về nhà, tuy quần áo cấp bậc chỉnh tề, nhưng vẫn một mực lễ phép thưa trình, không dám tự ý buông lung ngoài khuôn khổ, dù bạn bè và tùy tùng có sốt ruột nhắc nhở thời khác, bố vẫn giữ đúng bốn phận làm con của mình. Xem lại những tài liệu về binh thuyết trung đoàn, sư đoàn, hành quân phối hợp tác chiến các quân binh chủng mới thấy bố rất chuyên tâm nghiên ngẫm duyệt đọc, ghi chú, và tóm lược. Nhớ bố thường trò chuyện với ông về các nhân vật Tam quốc, Đông Chu, nhờ ông tôi giảng thêm lục thao tam lược cũng như binh pháp Tôn Ngô để áp dụng trong hoàn cảnh hiện tại. Xem ra bố tôi rất tự tin và có chuẩn bị cho tương lai binh nghiệp của mình qua việc giao thiệp rộng rãi, nên trong tập hình ảnh lưu lại, có rất nhiều bức chụp chung với các bạn đồng khoa khắp nơi cũng như từ các nước đồng minh, ảnh nào cũng đầy chữ ký kỷ niệm của họ. (Nhờ một trong những tấm ảnh đó mà sau này em rể tôi vượt biên, đã dễ dàng qua khỏi cuộc thanh lọc để định cư tại Úc.)

3. Từ đó, cứ mỗi tuần gia đình tôi lại lên chùa tụng kinh cầu siêu cho bố. Với ông tôi, một người tôn sùng Nho giáo, hay dẫn lời Khổng Tử bất ngữ quái lực loạn thần đây là điểm chứng tỏ ông cũng bắt đầu thay đổi cái nhìn của ông về tôn giáo. Mỗi tháng, tôi lại trèo xe buýt xuống Hạnh Thông Tây rồi lên xe lam đến nghĩa trang thăm bố. Hoặc ngồi bên mộ bố hàng giờ, nhìn chiếu xuống phía sau Nhà Chung Sự; hoặc tản bộ quanh những hàng mộ từ đầu bên này sang đến đầu bên kia, từ những hàng bên trong ra đến những hàng bên ngoài; có khi đứng lại dưới giàn bông giấy của một ngôi mộ tở đá rửa, đá mài để đọc những câu đối khắc dưới những hàng mộ chí; có khi ngồi vuốt ve những chiếc lá uyên ương lẻ bạn màu tím sẫm nằm phôi mình trong nắng dưới sương. Con đường trước mặt nghĩa trang vắng tanh, thỉnh thoảng một chiếc xe lam hối hả chạy cuốn theo những đám bụi mù, tiếng bánh xe lăn lào xào trên đường đá chen trong tiếng máy nổ giòn tan. Khu vườn Trại đình Thảo bên kia con lộ cây cối um tùm thâm u, không một bóng người. Trong Nhà Chung Sự đôi ba chiếc quan tài phủ cờ đang sắp hàng chờ thân nhân đến nhận. Rồi tôi lại lang thang bước ra cổng, đứng chờ đón xe lam trở lại trạm xe buýt, lên xe buýt trở về ngã ba phố chính, từ đó lại đi bộ về nhà. Mấy năm sau, có Thành, nhà ở Xóm Mới cũng có bố nằm ở đây, hai đứa đi học về chờ nhau trên chiếc Solex, chạy từ trường đến thẳng nghĩa trang. Lại thấp hương, cắm đếu các mộ, lại ngồi bên mộ cha mình hoặc lưng dựa vào tấm bia cao, nói chuyện học hành, gia cảnh, dự tính tương lai, hoặc lang thang lên Trung

Nghĩa Đài, hay xuống Nhà Chung Sự tò mò đọc tên tuổi đơn vị của những người vừa nằm xuống, trong lòng lại hồi ức đoạn đường thương đau mình đã đi qua, mà xúc động cảm thương cho những người vừa bắt đầu những tháng ngày tang khổ. Khi ra về hoặc tôi xuống nhà Thành, thăm đàn em nhem nhuốc xanh xao vì thiếu thốn, hoặc Thành lên nhà tôi, ăn cơm xong, nghỉ ngơi một chút rồi ôn bài. Cứ thế, dần dần hai đứa thân nhau hơn thân với Tiên, vì Tiên may mắn hơn chúng tôi còn bố, vì chúng tôi có chung một tấm lòng hướng vãng, cùng nhớ về người cha đang nằm nghỉ trong một góc quạnh hiu của ngoại ô buồn.

Nhiều khi nhà vắng người, ông tôi vui đùa bên bạn hữu, mẹ tôi đi làm, các em đi chơi bên hàng xóm, tôi lại mở tủ hồ sơ của bố, giờ lại những trang sách đã được lật đi lật lại nhiều lần, lòng mong tìm thấy một mẩu giấy nhỏ nào trên đó có bút tích của bố mà mình chưa từng đọc, hay đọc lại các sổ tay của bố ghi lại cảm nghĩ sau mỗi chặng dừng chân ở một trận địa mới. Có khi mở những quyển sách học tiếng Anh của bố từ quán trường hay hội Việt Mỹ, đối chiếu với những gì mình đang học, lại nhìn những tấm ảnh bố cười đùa với bạn đồng khoa từ các nước Á châu cũng như các huấn luyện viên ngoại quốc, lòng thấm thán phục. Lại giờ chiếc áo kimono đã chật ních, màn mẽ những món đồ chơi vẫn còn trên đầu kệ sách bố mua cho mình đã hư hỏng vì chỉ biết tháo ra chứ không biết ráp lại. Đó là những vật kỷ niệm cuối cùng giữa hai bố con tôi. Và lòng lại se thắt và mắt lại rơm rớm lệ. Khi tôi được ở gần bố cũng là lúc tôi không còn nghe tiếng xe ngừng ngoài đầu xóm, tiếng giày trận của bố vang trong ngõ dẫn vào nhà, không còn nhìn thấy ánh mắt vừa thương yêu vừa nghiêm nghị nhìn tôi như khuyến khích như dò hỏi, không còn nhìn cảnh gia đình đoàn tụ, bố tôi ngồi ngay ngắn bên bàn nước nói chuyện với ông tôi, không còn thấy bố đưa tay bồng đứa em trai vừa mới lẫm chẫm biết đi nâng lên cao rồi lại quay vòng, nhìn em cười nắc nẻ, khuôn mặt bố thoáng nét cười và trên môi cũng nở nụ cười. Không còn bữa cơm ấm cúng hiền hòa, mẹ nấu những món nhà quê bố thích ngày hai người mới thương nhau, mẹ ngồi đầu nôi, xới cơm cho bố, mắt nhìn vào mắt bố mỗi lần thấy bố gấp miếng cá rô rán, quả cá bung hay chan bát canh thiên lý hái từ giàn hoa trước nhà. Tôi chẳng còn dịp chờ bố mở chai bia con cộp để lấy chiếc nắp khoén góp vào bộ sưu tập đồ chơi khoe cùng đám bạn trong xóm.

4. Năm 1973, thật trở trêu tôi lại về dạy học ở Cù Chi tạm thay cho một người bạn vừa nhận được lệnh động viên. Trường học cách nơi bố tôi bị phục kích khoảng mười cây số. Trong khu vực bán kính 30 cây số đó, đã có ba người thân quen của gia đình tôi nằm xuống sau những trận phục kích công đồn dã viện của cộng sản. Ba ngày đầu mỗi tuần, mỗi ngày tám tiếng, dần dần tôi cũng quen với các em học sinh của tôi, có người chỉ kém tôi ba bốn tuổi. Trong những phút tạm nghỉ giữa giờ, tôi có kể cho họ nghe về cái chết của bố tôi, cái chết của những người thân khác, và có đọc cho họ nghe mấy câu thơ của Nguyễn Ngu Í, viết như một đồng cảm cho

thân phận của người dân sống trong vùng xôi đậu:

Nhân danh chính nghĩa ban đêm, mời bà con ra đây mà đảo mà cuốc.

Nhân danh chính nghĩa ban ngày, mời đồng bào ra đây mà xôi mà ban.

Trong trí tôi lúc bấy giờ đang hình dung lại những hàng tre xanh hiền hoà dọc con lộ nhỏ tắt ngang từ bến xe qua xóm quê dẫn đến trường, thấy những khuôn mặt chất phác, chai xạm vì nắng gió thấp thoáng sau nhà loay hoay làm việc, cánh đồng cháy trắng dài ngút mắt. Thoảng nghe có tiếng bom rơi nổ vọng từ hướng núi Bà Đen, vài cụm khói mỏng lúc đậm lúc nhạt. Tôi như thấy lại cuối con đường trắng ấy cánh đồng lúa sắp vào mùa gặt, tiếng nổ của mìn phục kích, khói bụi bay tung, bố tôi cố gượng dậy trên bờ ruộng cạn, các binh sĩ đang tìm chỗ ẩn nấp mở cuộc phản công, mắt ông nhìn về phía Sài Gòn, nơi ông còn một người cha, một người vợ và mấy đứa con đang đổi bước ông đi. Mắt chợt cay cay, tôi nói, không biết với lớp học hay tự nhủ chính mình, “cho dù ở phía bên này hay phía bên kia, điều quan trọng nhất là sống sao cho xứng đáng như một con người!”

Mùa hè 1974, tôi trở lại miền Trung nhân chuyển công tác giúp Bộ Xã Hội kiểm kê dân số và định cư đồng bào tản cư sau cuộc chiến hai năm về trước. Hết giờ làm việc, tôi có ý tìm về căn nhà ấu thơ với hàng hiên rộng, với bậc thềm cao nhìn xuống con đường với hai hàng cây xanh bóng lá, nơi mỗi chiều tôi ngồi chờ xe của bố xuất hiện ở ngã ba đầu phố từ từ dừng trước cửa nhà, chờ được bố dắt tay vào nhà thăm cô em bé mới sinh nằm bên giường mẹ. Tôi đã bỏ cả một buổi trưa tìm lại cánh đồng cát trắng nơi có đường xe lửa chạy ngang qua, nơi mỗi ngày hai buổi tôi thường ngồi chờ chuyến tàu đi về, nhìn những toa xe nối đuôi nhau chạy theo chiếc đầu máy nhà khói mịt mù, xấp xỉ nghiêng những chiếc bánh xe to ùng trên hai đường rầy bằng sắt chạy khuất dần trong tầm mắt. Tôi đã lội mòn chân trên các bãi cát từ Nam Ô, Non Nước đến Mỹ Khê, Thanh Bình, gặp mặt hàng trăm gia đình, hàng ngàn con người với những cặp mắt bản khoăn nói đủ các giọng từ Quảng Bình, Quảng Trị đến Huế, Đà Nẵng Quảng Nam phải lìa bỏ làng quê trong vùng chiến hỏa, đang tạm trú trong những căn lều tập thể chờ ngày tái định cư trong chương trình Khẩn Hoang Lập Ấp.

Công tác vừa xong, trên đường một mình về lại Sa Huỳnh, xe tạm nghỉ dừng bên bãi biển, một chiếc nón sắt bộ binh rỉ sét chợt hiện trong tầm mắt tôi sau cơn cát lấp. Tò mò cầm chiếc mũ lên xem, đầu đạn tròn xuyên ngang vành trán làm tôi chợt sững sờ, vết thủng ấy nhắc tôi nhớ lại trận chiến năm nào; nhớ đến những hàng dừa gãy ngọn trên đoạn đường vừa mới đi qua; những nhịp cầu gục giữa lòng sông nước cạn; những ngôi trường tốc mái, không cửa nẻo, bàn ghế vẹo xiêu; những giáo đường hoang liêu đổ nát. Chiến tranh vẫn đang hiện diện quanh tôi, rình rập từng bước chân mỗi người dân và những người lính. Quanh tôi đắm bạn thời trung học, thời đại học lần lượt lên đường, lần lượt khuất dần sau lớp khói mù hoang mệ của lần chiếm và chống giữ. Cả đất nước bị hút vào vực

xoáy khổng lồ, cả đất nước đang cùng trôi trong một hành lang sâu thẳm lạnh lùng không rõ lối thoát sẽ là một vực sâu không đáy hay một sa mạc không người?!

Chuyến đi tìm lại tuổi ấu thơ dọc con đường xe lửa ấy đã làm lòng tôi nhói buốt. Trong mờ mờ sương đêm ngừng lại Quảng Ngãi nghỉ ngơi, xe đổ xăng, người vội tìm hàng quán tạm dần cơn đói khát, tìm giắc ngủ vật vờ cho đỡ mỏi mệt, rồi lại tiếp tục lên đường. Xe lần lượt qua Quảng Tín, Bình Định, Tuy Hoà, chạy ròng rã một ngày đến tối mịt mới về đến Cam Ranh, lại nghỉ đêm chờ trời rạng. Xe lại khởi hành trong sương, vượt Phan Rang, Phan Thiết, Bình Tuy, Long Khánh, đưa tôi về Hàng Xanh đúng một giờ trưa. Nhìn lại Sài Gòn với dòng xe ngược xuôi nhộn nhịp, tôi thấy mình quả thật may mắn được sống ở một nơi chốn yên bình gấp trăm lần những chỗ tôi vừa mới đi qua. Ở đây chiến tranh chỉ hiện diện trên quân phục của những người lính sau những doanh trại canh phòng nghiêm mật, vang vọng trong những bài hát qua truyền thanh, truyền hình! Thành phố vẫn dừng đứng với bề ngoài hào nhoáng, những quán xá rạp hát phòng trà vẫn bình yên mở cửa, và tôi vẫn thản nhiên ngồi quán cà phê, hò hẹn với người tình. Việc tìm lại dấu chân bố trên những chặng đường gian nan ông đã trải qua không đem lại điều tôi ước muốn, nhưng đã thay đổi cái nhìn của tôi với chiến tranh, không thể mãi sống như cánh bèo lơ lửng theo con nước thủy triều lên xuống. Định mệnh của dân tộc đã như dòng sông luôn chảy trôi, chúng ta như những dòng nước nhỏ luôn lách chảy vào dòng sông ấy. Dòng sông càng lớn, con sông càng rộng, đời bờ càng cách xa, tiếng réo gọi càng thúc bách. Thì chuyện bèn lở bèn bồi đâu thể nào tránh khỏi!

5. Mười năm sau, trong vòng rào trại tù cộng sản tôi gặp lại Đại Úy NTTrung thuộc Tiểu Khu Hậu Nghĩa vừa chuyển từ trại Gia Trung đến. Tôi gặp ông lần đầu sau mấy tháng ngắn ngủi dạy ở Củ Chi trong bữa tiệc chia tay trường lớp do con ông và các bạn lớp 12 tổ chức. Thăm hỏi nhau xong về đoạn đường phiêu bạt qua các trại giam, ông kể cho tôi nghe sau ngày 30 tháng tư ấy khi nghe tin ông bị bắt đi biệt tích, con trai ông đã cùng một số bạn bè tham gia lực lượng phục quốc tấn công vào trụ sở ấp để phản kháng lại sự kiêu ngạo hợm hĩnh của đám nam vùng và cách mạng 30. Các em đều bị bắt đưa lên Chí Hòa, sau đó chuyển ra miền Trung ở một trại đèo heo gió hút. Chúng tôi ngồi nhìn nhau, không biết nói câu gì, ngao ngán cho thân phận của mình và một ngày mai không ánh sáng, lại thương cho một thế hệ tiếp nối đang hứng chịu mọi hình thức trả thù, trù dập của chế độ phi nhân. Bấy giờ chúng tôi bị xếp vào đội kiên giam, quy tụ các thành phần chống đối từ mọi trại chuyển về, có những người bị bắt từ lúc Đà Nẵng vừa bỏ ngõ, có những người từ sau sự kiện Vinh Sơn; có những người từ Long Xuyên Châu Đốc thuộc giáo phái Hòa Hảo, hay Quảng Ngãi Tam Kỳ, trong lực lượng Cao Đài. Có người là nghĩa quân, cảnh sát đã chiến, có người là giáo sư Sứ Địa, Pháp văn, có người chỉ là nhân dân tự vệ, hay đang tuổi học sinh.

Hai mươi năm binh lửa đã qua, thêm mười năm giam cầm đầy đọa, tiếng súng tuy không còn rền vang, song những tiếng gấm thét của cơn bão trả thù, sự gậy đổ từ những phá hoại vẫn còn làm con tim của bao người dân Việt rạn vỡ. Những gia đình tàn lạc, những cái chết âm thầm không dấu tích, gây nên bao vết thương đã thành sẹo song cơn đau mãi kéo dài trên thể xác, mãi lan rộng trong tâm hồn, đuổi theo vào từng giấc ngủ cho mãi đến bây giờ.

Trong lúc tôi còn trong vòng lao lý, nghĩa trang nơi bố tôi và đồng đội yên nghỉ cũng như nơi chôn cất ông tôi đều bị giải toả, các em tôi phải cải táng về nơi mới, không biết sẽ còn yên được bao lâu. Năm 83, trong cơn bệnh nặng kiệt sức tưởng chừng không hồi phục nổi, tôi mơ thấy bố tôi về đứng bên giường nhìn tôi không nói. Nhưng từ trong tâm thức tôi nghe, tiếng bố tôi vọng lại tuy nhỏ mà cương quyết: “Con phải đi về đi, đừng tìm bố nữa, đừng quyến luyến ở đây chẳng có ích gì!”

Bố ơi, bây giờ Ai Nam Quan đã không còn nữa, quê hương mình tràn ngập giặc Tàu, con lại phải cách xa nửa vòng trái đất. Bao giờ con mới có thể về thăm lại Châu Giang? thăm lại bến dò Cầu Tử, nơi bố ngày xưa mặc quần khaki, áo maillot trắng, đầu che chiếc nón lá, miệng cười tươi lăm lăm bài hát Nhớ bến Đà giang? Bao giờ con mới có thể về thăm lại cánh đồng năm xưa bố và đồng đội đã gục ngã để cố giữ gìn một khoảng trời xanh cho con và biết bao người còn được sống. Sự hy sinh ấy sau những năm dài binh lửa hình như đã trở thành vô nghĩa với kết cuộc sau cùng!

Nhưng mãi mãi trong lòng con, sự hy sinh của bố, của chú bác, và của các bè bạn anh em đã là ngọn cờ, là ngọn lửa chuyển tay từ đời bố xuống đời con, để những người con trai lớn lên trong thời biến loạn, đã và sẽ không do dự đứng lên đi về phía trước, bước lên con đường mịt mù thăm thẳm, ghé vai gánh vác những nặng nề khó khăn của vận nước cho đến khi sức mòn hơi tàn.

diễn thái thủy

tháng 4-15

Thư gửi Ba

Kính thưa Ba

Tuổi thơ của con lớn lên trong tình thương yêu của Ba Mẹ. Con là con trai đầu lòng, lại vừa là cháu đích tôn của nội nên càng được Ba cưng quý thêm nhiều.

Ba thường dẫn con đi tắm sông trong xanh và mát lắm. Ba dạy cho con tập bơi. Con đập hai chân thật mạnh, nước văng tung toé khắp trời, vui thật là vui. Ba thường giúp con lượm những con ốc, con sò thật đẹp. Có hôm vui quá, con chưa muốn về, Ba sợ con cảm lạnh. Ba rình rình lúc con đang vọc cát, Ba ôm đạp con chạy về nhà. Thật là vui thú!

Đi đâu Ba cũng cho con đi theo. Khi thì Ba cõng con trên lưng, khi thì Ba đôn con lên vai, để con hôn vào cái đầu hói của Ba. Tối nào con cũng được ngủ với Ba. Ba ôm con vào lòng rồi thọt lét cho con cười ngây ngất. Mẹ thường phen nản Ba cưng con nhiều quá, lớn lên sợ con hư.

Bỗng nhiên họ gọi Ba đi lính; Ba vội vã từ giã Mẹ con con để đi huấn luyện.

Ba đi xa nhà, Mẹ và em con cũng như con buồn và nhớ Ba lắm.

Con cứ hỏi Mẹ : “Sao Ba đi lâu về?”

Mẹ bảo: “ con cố học giỏi, Ba về sẽ thương con”

“ Bao lâu Ba mới về?”

Tối nào mẹ cũng bắt con và em con ngồi vào bàn học bài, làm bài. Mẹ cũng dạy cho con và em con câu nguyện cho Ba được bằng an.

Mỗi lần nghe súng nổ xa xa, mẹ cũng giật mình. Mẹ nghe nói ai đánh nhau ở đâu, mẹ cũng lo âu. Tối nào mẹ cũng thấp nhang cầu nguyện cho Ba. Thỉnh thoảng bà nội kể chuyện Ba hồi nhỏ cũng phá như tụi con bây giờ. Ba cũng phá và làm hư nhiều đồ của Nội trong nhà. Nội phạt Ba nhiều lần. Con nhớ Ba quá, con hỏi mẹ:

- Sao người ta bắt Ba đi lính vậy?

- Ba con phải gìn giữ sự an ổn, tự do cho các con và cho đồng bào. Nếu Ba không chiến đấu chống lại kẻ thù thì các con không được đi học, không được ăn no, mặc ấm.

- Vậy sao nghe giặc đánh ở đâu Mẹ cũng lo lắng?

- Con còn nhỏ không hiểu được sự thảm khốc của chiến tranh đâu. Ba con có bốn phen nhập ngũ để cầm súng chiến đấu gìn giữ quê hương. Giặc xâm lấn, chiếm đất, giành dân, gây đau thương tổn hại cho mọi người.”

Thỉnh thoảng ba tôi gửi thư về thăm và hứa hẹn sẽ về phép thăm gia đình một ngày gần đây. Mẹ tôi đếm từng ngày mong Ba về thăm cho thoải lòng nhớ nhung. Ba tôi được nghỉ phép một tuần, Mẹ con tôi mừng vui vô cùng. Ba mua cho chúng tôi nhiều bánh kẹo lắm. Ba đen sạm lại, nhưng rất khoẻ. Ba mặc đồ rằn ri và đội mũ bê rê màu lục. Trông Ba oai vệ và đẹp trai lắm.

Buổi sáng Ba đưa chúng tôi đi học. Hàng xóm chào hỏi một cách kính trọng vui vẻ. Còn tôi thì cảm thấy rất oai vì mình là con của lính.

Tôi thích ở nhà quanh quần suốt ngày bên Ba để Ba bày tôi cách chế biến làm đồ chơi nhưng Ba muốn tôi đi học.

Nhà tôi rất nghèo. Ba tôi có tiền lính (lãnh lương tháng), nhưng tính liển. Ba tôi không mua quà Noel cho anh em tôi mà dạy tôi cắt những ngôi sao bằng bìa cứng, rồi tô lên với bút chì màu để treo tòn ten trên những dây dài với bắp rang, đậu phụng còn vỏ, sợi dây quấn ngang eo nó. Chúng tôi cũng cắt hình búp bê và đồ trang trí trong mấy tờ báo để treo lên một cây dây lá xanh mà Ba đã đốn từ vườn, mang vỏ nhà làm cây Noel mừng Giáng Sinh.

Nhà tôi ở trong xóm Bình Dân Trương Minh Giảng. Bạn phải đi vô hẻm thật sâu, nhìn xuống dưới cầu là nước đen, đục ngầu, đầy rác rưởi. Bạn nhìn lên hai ba tầng nhà treo. Ai lên thành phố

cũng phải sống cảnh nhà treo vì Sài Gòn hiếm đất mà đông người.

Nhà tôi chỉ có một phòng. Phòng này được lát gạch hoa. Phòng này hằng ngày được Mẹ chùi dọn rất sạch sẽ. Nơi đây vừa làm bàn ăn, vừa làm bàn học, phòng khách, nhà bếp. Và cầu tiêu, buồng tắm cách đó một tấm vải đậm màu. Ban đêm sàn nhà này là phòng ngủ cho cả gia đình. Nếu bà con, bạn bè đến thăm ở lại, cũng ngủ ở đây luôn. Thật ấm cúng, vui vẻ.

Mỗi năm vào dịp này chúng tôi mới ăn được nhiều trái cây vì Ba về phép, có tiền lính. Mẹ nghĩ mấy buổi bán rau cải để ở nhà nấu cơm cho Ba ăn, anh em chúng tôi mới được ăn thịt.

Tôi muốn có một chiếc xe đạp để tập và dùng khi đi học mà Ba Mẹ tôi mua không nổi. Không biết từ đâu, Ba tôi lượm được chiếc xe đạp cũ. Ông chùi rửa, cho dầu vào dây sên, sơn lại cái đầu xe cho tôi. Tôi mừng quá vì nó trông giống như xe mới.

Gia đình tôi đi dự lễ ở nhà thờ đêm Noel. Hai anh em tôi mặc áo quần mới. Bà nội mua vài rêu về, với bàn tay nghệ thuật, bà ráp nối thành áo quần trẻ con đầy màu sắc rực rỡ.

Một tuần lễ qua nhanh, ba tôi phải trở về đơn vị ở ngoài Qui Nhơn, tôi và em tôi nín áo ba lại, muốn ba trốn lính ở nhà thôi. Ba vẫn cương quyết đi và hứa sẽ về phép mua nhiều quà cho chúng tôi.

Một hôm, đi học về tôi thấy một cái quan tài đặt ngay ở phòng khách. Mẹ tôi khóc lóc, gào thét, vật vã, quay quắt tội nghiệp lắm. Tôi và em tôi đứng nhìn những người láng giềng đến thăm. Ai cũng rưng rưng nước mắt, thương xót cho mẹ tôi còn trẻ tuổi mà đã trở thành goá phụ. Họ vuốt tóc anh em tôi và tỏ ra thương xót chúng tôi, còn nhỏ mà phải chịu cảnh cô cút, thiếu tình thương của cha. Họ dặn chúng tôi phải chăm học, phải thương mẹ, giúp đỡ mẹ làm việc nhà. Tôi chưa có ý niệm về sự chết chóc, nhưng biết ba không về dẫn anh em tôi đi chơi nữa, tôi buồn và khóc rưng rức.

Mỗi buổi sáng, mẹ tôi chở anh em tôi trên chiếc xe ba gác (là xe chở hàng ra chợ bán của mẹ) đến nhà bà nội gửi chúng tôi ở đó. Bà nội cho chúng tôi ăn uống, đưa đi học rồi đón về. Tối mẹ đến đón chúng tôi về tắm rửa học hành đến 10 giờ đêm mới đi ngủ.

Có một đêm, tôi không ngủ được ngói dậu đi vào bếp kiếm cái gì ăn, lúc tôi trở lại giường, thì nghe tiếng khóc nho nhỏ ở trên phòng khách. Tôi rón rén, nhón gót đến xem, đèn đã tắt hết, nhưng qua ánh sáng bên ngoài, tôi thấy mẹ vẫn còn thức, hai vai của mẹ rưng lên. Tôi bước đến ôm lấy mẹ, thấy mẹ đang cầm những tấm hình

của ba tôi mà khóc nức nở. Mẹ nói với tôi “mẹ nhớ ba quá!” lúc đó tôi mới cảm thấy sự thiếu vắng của ba tôi. Ba tôi đã ra đi vĩnh viễn, không bao giờ tôi được gặp lại ba nữa. “Con cũng nhớ ba...” Hai mẹ con ôm nhau cùng khóc.

**Y Sĩ Đại Tá Trương Khuê Quan
1918 - 1994**
**Viện Trưởng Viện Giáo Dục
Quốc Gia Nghĩa Tử 1963-1975**

Ông Viện trưởng trường Quốc Gia Nghĩa Tử cho mẹ tôi một việc làm để giúp cho mẹ tôi có đồng lương căn bản đều đặn mà nuôi anh em tôi ăn học, sợ mẹ tôi buồn thúng bán bưng bữa có bữa không thiếu trước hụt sau tội nghiệp mẹ con tôi. Ba tôi là lính, hy sinh xương máu để giữ gìn quê hương Việt nam thân yêu. Ông cho anh em tôi vào học trường Quốc Gia Nghĩa Tử luôn. Em tôi vào học trường phổ thông còn tôi vào học trường kỹ thuật. Vào học ở đây, anh em tôi được các thầy cô thương mến vô cùng. Các thầy cô xem chúng tôi là những đứa con của họ, họ rất tận tụy dìu dắt, dạy dỗ cho chúng tôi. Họ hiểu được

sự thiếu thốn tình yêu thương, hướng dẫn của người cha trong gia đình nên chúng tôi cảm thấy được an ủi nhiều lắm. Vào làm ở Quốc Gia Nghĩa Tử, mẹ tôi vẫn thường tâm sự với anh em chúng tôi: “Trời Phật thương mẹ con mình coi chút nên được cho vào chốn thiên đường.” Chiều nào đi làm về mẹ cũng có quà cho anh em tôi. Đó là thức ăn của lớp “kinh tế gia đình” các cô dành phần cho mẹ, mẹ nhịn miệng đem về cho chúng tôi. Có một nữ giáo sư “ẩn danh” thường “tiếp tế” cho mẹ mỗi tháng một bao gạo, một thùng áo quần, thỉnh thoảng cô cho một thùng nước mắm. Mẹ tôi nhận quà vừa vui, vừa khóc.

Trước khi tôi vượt biên, mẹ tôi có dặn rằng “dù con được vào định cư ở quốc gia nào, con cũng cố tâm nhờ hồng thập tự tìm cho được vị ân nhân của gia đình mình để nói với cô là mẹ con mình mang ơn các giáo sư trường Quốc Gia Nghĩa Tử đã yêu thương đùm bọc mẹ con mình trong những ngày thiếu vắng ba con. Con làm được điều này thì mẹ với ba con sẽ mãn nguyện vô cùng.”

Kính thưa ba,

Sau khi ba mất, chúng con phải chịu đựng sự tàn ác, dã man của bọn côn đồ cộng sản, tụi nó cướp nhà của mình, đuổi mẹ con đi vùng kinh tế mới. Ước chi lúc đó ba còn sống, để ba bắn vào đầu tụi vô nhân đạo, vô liêm sỉ này, trả thù cho đồng bào vô tội.

Con không thể sống dưới sự hà khắc của cộng sản, tụi nó ghét con là con của nguy quân, nguy quyền tìm mọi cách bắt bớ giam cầm con. Tụi nó không hiểu được rằng tư tưởng con người là một sức mạnh phi thường. Cộng Sản hành hạ, đánh đập con, bỏ con vào xà lim mà vẫn không khai thác con được. Con liều chết vượt ngục, thoát thân ra khỏi trại tù mệnh danh trại học tập cải tạo. Rồi con lại liều chết để râu và tóc thật dài, đổi tên họ vượt biên tỵ nạn cộng sản.

Con phải vượt biên để nói lên tiếng nói đau thương của người dân Việt Nam vô tội. Con phải tố cáo trước thế giới tội ác dã man của tụi cộng sản. Tụi này không có trái tim, tụi nó vô thần, nhối sợ người ta về đảng cộng sản lý thuyết đã lỗi thời. Tụi Việt cộng là những con vẹt nói nhiều mà không hiểu những điều chúng đã nói.

Tụi cộng sản đô hộ miền bắc Việt nam từ 1955 đến 1975 bịt thật kín, che đậy thật kín để nói láo và để duy trì chính sách ngu dân ở miền bắc cho dễ cai trị. Chúng vào miền Nam, cướp được đất mà không chiếm được lòng dân. Đó là một điều mà ngày đêm chúng lo sợ nơm nớp, sợ dân vùng lên cướp lại quyền làm người. Bây giờ với sự tiến bộ vượt ực của khoa học kỹ thuật, chúng không thể che dấu một điều gì hết. Chuyện gì xảy ra ở Việt nam, năm phút sau cả thế giới đều biết.

40 năm qua, miền Nam Việt nam bị sự phản bội của người bạn đồng minh Hoa Kỳ, đồng bào ta vô cùng thống khổ dưới sự cai trị hà khắc dã man của tụi quỷ đỏ. Con đau lòng lắm, ngày đêm suy tư, nghiền ngẫm làm sao lật ngược thế cờ, cứu quê hương, cứu đồng bào ra khỏi bàn tay lông lá của tụi côn đồ quỷ đỏ.

Chúng con là con của lính, rất hãnh diện vì sự hy sinh xương máu của ba. Chúng con sẽ nối tiếp truyền thống hào hùng đó, un đúc ý chí lật đổ bạo quyền cộng sản đang gieo rắc khổ đau lên 80 triệu người dân Việt nam thân thương để làm cho ba và các bạn của ba hãnh diện về những đứa con của lính. ¶

Con của ba.

Hoài Thu Phương.

Cha...

Cảm nhận ấy đến với tôi rất nhiều lần trong đời. Thú thực, tôi cũng có tủi thân, ghen tị với những đứa bạn đồng trang lứa còn có người Cha chăm lo, dẫn dắt, bảo vệ.

Các em tôi thường hỏi : dạo ấy bố của mình như thế nào, anh?

Tôi cố nhớ lại một vài hình ảnh, một vài kỷ niệm kể cho các em, nhất là giúp cho cô út hình dung, mừng tượng được đôi nét về người Cha đã ra đi, khi em mới được mười bảy tháng.

Ngày xưa, tôi thường cõng em trên lưng, đi chơi khắp xóm, vì Mẹ tôi người góa phụ trẻ, đầu còn khăn tang, tất bật đi làm, cực khổ mưu sinh để nuôi nấng dạy dỗ ba anh em chúng tôi.

Sau này, các con tôi cũng hỏi : Khi ông nội mất thì bố còn nhỏ lắm phải không?

Một vài người quen cũng quan tâm về việc tôi mồ côi Cha khi còn bé.

Tự trung, tôi cũng ậm ừ trả lời, giải thích qua loa. Nhưng cái cảm xúc, nỗi buồn đau và tâm trạng thiết thòi, mất mát... tôi chỉ có thể tâm sự với anh chị em Quốc Gia Nghĩa Tử.

Có lần, tôi đã trả lời trong một cuộc phỏng vấn : chúng tôi là những đứa trẻ bất hạnh nhất trong một cuộc chiến điều tàn.

Cảm nhận ấy đến với tôi rất nhiều lần trong đời. Thú thực, tôi cũng có tủi thân, ghen tị với những đứa bạn đồng trang lứa còn có người Cha chăm lo, dẫn dắt, bảo vệ.

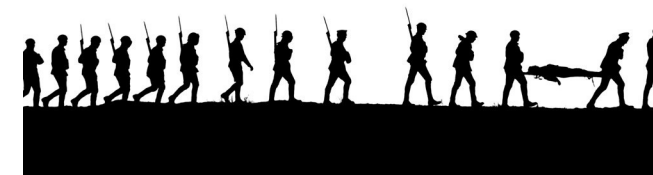
Ngay khi tôi đã lập gia đình, mỗi khi gia đình bên vợ xum họp tiệc tùng vui vẻ, tôi thường ăn vài bắp chiếu lẹ, rồi cầm chai bia ngồi một góc, hoặc bỏ ra sân ngắm ngời.

Tôi không muốn nhìn những hình ảnh hạnh phúc, toàn vẹn của những gia đình may mắn, khơi lại bao ký ức nhọc nhằn, cô đơn, thiết thòi của tuổi thơ .

Tuần sau, sẽ là Father's Day .
Và... nga'y QLVNCH .

Trong tận đáy lòng, tôi muốn thắp một nén nhang cho những người Cha, người chiến sĩ VNCH đã hy sinh cho chúng tôi được sống; và có cơ hội tâm sự, hàn huyên với những người cùng cảnh ngộ. ¶

phamvanduc
DFW - Father's Day

Bố Tôi

Tôi là đứa con thứ mười (10) của Bố Mẹ tôi, không hiểu vì lý do gì mà Ông Cụ lại đặt cho cái tên rất “hình tượng” (Phạm Hữu Thừa) – đã có rồi mà lại còn có dư nữa -. Trước tôi, đã là 5 anh trai và 3 chị gái (2 chị và 1 anh đã mất trong thời gian loạn lạc, tức là trước khi tôi ra đời).

Cho đến bây giờ, ngày giờ sinh của tôi vẫn còn là một nghi vấn vì theo trí nhớ của bà chị cả lại khác với ông anh thứ tư. Nói chung tôi được sinh ra vào khoảng tháng 7 hay tháng 8 năm Giáp Ngọ; thời gian mà cả miền Bắc đang xôn xao sau cái hiệp định chia đôi đất nước và kết quả là trên 1 triệu người lũ lượt bỏ nhau vào miền Nam lập nghiệp. Chỉ vài tháng sau, Mẹ tôi đã qua đời sau cơn bạo bệnh. Và như thế Bố tôi đã phải một mình chăm lo đàn con 7 đứa – với 3 đứa nhỏ nhất sinh năm một – khi Ông mới ngoài bốn mươi (40). Cũng phải kể thêm công sức và sự chịu đựng của bà chị cả đã hơn hai mươi tuổi và các ông anh lớn.

Khi bắt đầu biết nhận thức, tôi đã có ý niệm Bố tôi là người rất nghiêm khắc và khó tính với con cái. Ông rất nóng tính, thường xuyên la mắng và đánh đòn các con khi chúng tôi có lỗi hoặc làm điều gì không vừa ý Ông. Còn nhớ mỗi khi đi làm về, Ông hay gắt gỏng nếu thấy cơm nước chưa sẵn sàng. Những lúc đó, ba chị em chúng tôi tìm mọi cách tránh né gặp Ông, khi Ông ở nhà trên thì chúng tôi lỉnh xuống bếp hoặc ngược lại.

Quãng thời gian trung học ở trường QGNT, ba chị em vì học chung trường nên Ông Cụ bắt buộc phải đi học và về nhà cùng một lúc. Thời tuổi trẻ với nhiều thú vui nghịch ngợm cùng bạn bè, nhất là tôi lại ham thích môn đá banh nên thường hay quần nhau trên sân cỏ sau giờ học; chị và anh tôi lại có những thú vui khác. Việc phải chờ nhau để cùng về nhà một lúc cũng là điều gây ra rất nhiều khó chịu và bất đồng ý kiến giữa chúng tôi ngày ấy.

Với các con thì nghiêm khắc như thế nhưng Bố tôi lại là người được nhiều sự kính nể và quý mến mỗi khi Ông có dịp tiếp xúc với bên ngoài: thẳng thắn, cởi mở và rất tôn trọng người đối diện. Vốn bản tính nhút nhát và là em út nên tôi thường ít bị đòn hơn bà chị và ông anh. Suốt quãng thời gian thơ ấu cho đến lúc trưởng thành –tôi mất Bố khi vừa được 20 tuổi – chỉ có 2 lần tôi thực sự cảm thấy gần gũi với Ông:

Năm tôi khoảng 11-12 tuổi, Ông Cụ bắt đi học võ Vovinam (chắc vì thấy tôi là con trai mà xoàng quá chẳng???). Ti toe được ít ngón, cứ nghĩ mình là ngon lắm nên sẵn sàng chờ cơ hội biểu diễn; một hôm, do sự khích bác của các anh chị em, tôi nhận lời thử sức với bà chị lớn hơn 2 tuổi – hùng hổ như vậy nhưng chỉ dám so tài với chính bà chị của mình mà thôi, thế có chán chưa? – Chị tôi chẳng hề học võ nhưng có da có thịt hơn tôi; thoạt vừa mới bắt đầu, chưa kịp thủ thế gì cả, tôi đã bị chị ôm chầm lấy vật xuống đất và vì quá đà nên ngã đè lên tôi. Một tiếng kêu nhỏ, cảm thấy đau nhói ở cánh tay, tôi la trời như bọng và kết quả là cánh tay phải bị trật ở xương khuỷu tay. Đau quá nhưng lại sợ không biết sẽ bị la mắng ra sao khi vào trình Bố; Ông đang ngồi đọc báo trên giường, cặp kính trắng trẻ xuống nhìn theo dáng thiếu náo của tôi và ôn tồn bảo: “con trai, con đưa gì mà yếu thế, chơi với chị mà khóc loạn cả lên. Thôi, để đem lên Bác Đốc (Ông Bác họ làm Bác Sĩ) xem sao”. Hú hồn, chẳng bị mắng gì cả mặc dù sau đó phải mất hơn 6 tháng và 2 lần bó bột, cánh tay phải của tôi mới lành trở lại.

Bố tôi bắt đầu mang bệnh nặng vào lúc tôi đang ở năm đầu Đại Học. Bệnh tình ngày càng nặng, ăn uống và nói năng rất khó khăn, Ông lại càng hay bần gắt mỗi khi người chung quanh làm điều gì không vừa ý. Các anh đều ở trong quân đội, bà chị thì đi làm xa, còn lại bà chị cả và tôi quanh quẩn và săn sóc cho Bố. Một lần theo các bạn đi tắm ở hồ bơi gần nhà, đang chơi đùa vui vẻ, chợt thấy Ông Cụ tiến vào khu vực hồ bơi. Ngạc nhiên và hơi lo lắng không biết có chuyện gì xảy ra mà Bố tôi lại đi bộ đến kiểm mình trong lúc này. Thấy tôi đang ngơ ngác nhìn với dáng tìm hiểu, Ông xoa tay và cười – một nụ cười hiếm hoi mà từ lâu tôi không được thấy nơi Ông -.

Chạy lại gần để nghe vì tiếng nói rất khó khăn, Bố tôi cho biết vì ở nhà mãi phát chán nên muốn đi bộ lòng vòng tiện thể ghé xem con chơi đùa với bạn cho vui. Dẫu đã được giải thích lý do nhưng

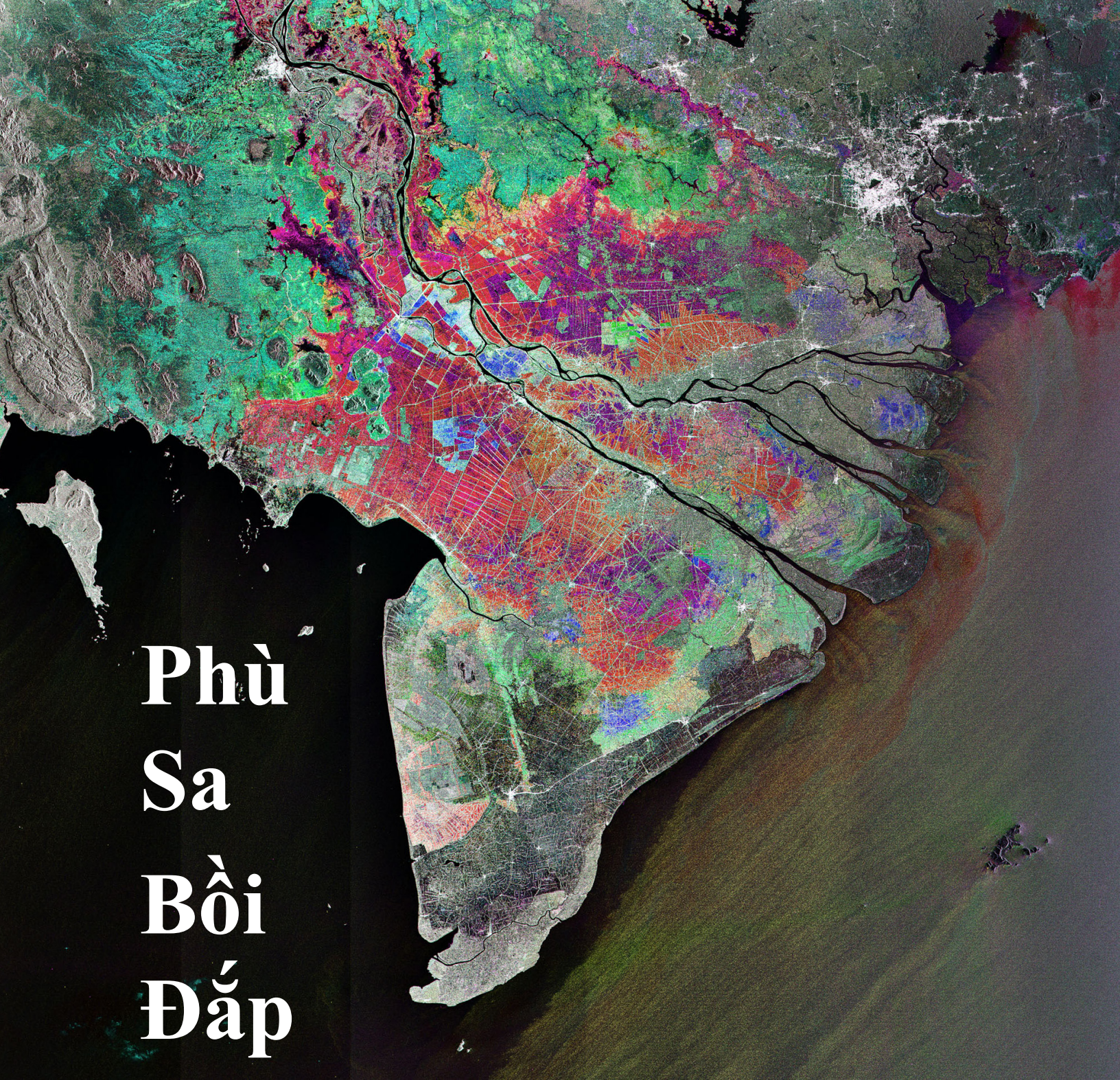
tôi vẫn chưa giải tỏa hết thắc mắc, vẫn thường dòi mắt để ý đến Ông kể cả lúc đang bơi dưới hồ. Lát sau, Bố tôi lặng lẽ ra về lúc nào không biết. Cảm giác rất khó tả khi nhận thấy ánh mắt vui tươi và nét mặt rạng rỡ trong khoảnh khắc ngăn ngủ hiếm có của Ông khiến tôi nhớ mãi tận đến bây giờ.

... .Bố thân yêu, đã lâu lắm rồi, con vẫn thường nhủ lòng sẽ có một lần con viết về Bố. Do dự, lần nữa, và biết rằng dù gì đi nữa cũng nên một lần tâm sự với Bố dù rằng Bố con mình chẳng có dịp được gần gũi nhau như trước nữa. Giây phút cuối cùng khi Bố ra đi, con ở bên cạnh nhưng cũng không có dịp trò chuyện vì Bố đã không còn tỉnh táo nữa. Con chỉ muốn thưa với Bố một điều mà trước kia con đã không đủ can đảm thưa thật với Bố. Con vẫn biết một trong những ước nguyện của Bố mong sẽ có ít nhất một đứa con trở thành Bác Sĩ. Anh B. đã vượt qua được năm Dự bị Y khoa nhưng vì đam mê văn chương nên đã chuyển sang học Văn Khoa. Còn con, hết bậc Trung học, mặc dù biết khả năng có giới hạn, con đã ghi danh học chứng chỉ SPCN chỉ với mục đích làm Bố vui lòng. Có những đêm, Bố đã nóng giận đuổi con ra khỏi nhà thương, không cho ở lại để săn sóc vì sợ làm ảnh hưởng đến việc học. Năm đó, con cũng cố gắng thi phần bài viết với kết quả tốt. Bố rất mừng khi được con báo tin, nhưng Bố đâu ó biết rằng con đã bị loại vì vắng mặt nhiều lần đi thực tập bởi nhiều lý do. Rồi thời gian qua đi, con đã chọn ngành học hợp với khả năng mình (dù cũng chẳng đi đến đâu). Cho đến bây giờ, các con của Bố cũng chẳng có ai thực hiện được điều Bố mong muốn. Hơn ba mươi lần giỗ Bố đã qua, con chưa một lần ngỏ lời xin Bố thứ lỗi. Con chỉ xin mượn một đoạn thư của anh B. gửi về cho Bố trong một lần anh đang công tác ở Nhật Bản như một lời xin lỗi mượn của con:

“..... Thưa Bố, Bố và gia đình đã cố gắng vượt nhiều khó khăn để nuôi nấng và giúp con học hành cho nên người. Giờ đây kính xin Bố cho con được phép thực hiện những điều con đã được học. Quyết định của con cho dù có làm buồn lòng Bố và gia đình, cũng xin mọi người thông cảm và hiểu cho con.....”

Con của Bố,
Phạm Hữu Thừa

Phù Sa Bồi Đắp

P.M.Đ

Nhận xét, phán đoán, kết luận về một đối tượng, xuyên qua thời gian, qua hoàn cảnh, qua kiến thức, qua kinh nghiệm, qua chỗ đứng... thường thay đổi nhiều. Hồi nhỏ, tuy sống chung nhà, nhưng tôi rất ngại lại gần, rất ngại trò chuyện, rất sợ khi bị khảo bài... bởi người ấy! Nhưng cũng chính người ấy, khi đời tôi rất gần lần ranh sống chết, đã hy sinh, đã quan tâm, đã săn sóc, đã tìm đủ cách, kéo lại sự sống cho tôi! Cách sống, sự giao tiếp của người ấy, đã ảnh hưởng

đến cuộc đời tôi rất nhiều! Cả tương lai đời tôi, cũng đã được an bài, sắp đặt phần lớn bởi người ấy, ngay cả khi người ấy đã khuất xa! Người ấy đã từ già cuộc đời, khi tuổi đời mới hơn 40, bỏ lại người vợ thủy chung, cùng hai con nhỏ dại! Người ấy đã nằm xuống, lót đường, tạo những điều kiện cần thiết, giúp tôi có đủ hành trang vào đời. Người ấy chính là Bố tôi!

Ông bà nội có 3 con trai, Bố tôi là con cả. Nhờ buôn bán, ông bà tôi cũng có “đồng ra, đồng vào”. Ông bà đủ khả năng gửi Bố đi trọ học ngoài huyện, và thuê Mẹ (11, 12 tuổi) trông chú Út, cùng làm những việc nhà. Chú Út còn nhỏ, dễ trông và dễ tính, nhưng chú kể Bố tôi khá nghịch! Nghe Mẹ kể lại, có lần muốn ăn lòng heo, chú đã giả bị ma nhập, và “hôn” chỉ chịu xuất, khi người bị nhập đã no bụng! Những ngày nghỉ học, ở nhà, Bố thường giúp Mẹ chuyện nọ, chuyện kia. Bố quen và thương Mẹ từ những ngày đó. Ông nội không may mất sớm khi mới gần 40 tuổi nên Bố phải bỏ học về phụ giúp bà. Gia cảnh sa sút dần và Mẹ cũng bị cho nghỉ việc sau đó.

Vài năm sau, Bố đi hỏi cưới Mẹ lần đầu, bị Mẹ từ chối vì Mẹ muốn phụng dưỡng Bà Ngoại và cũng ngại làm dâu! Ít lâu sau, Bố hỏi người khác. Đã đặt trâu cau dặm ngô, sửa soạn đám hỏi, nhưng không hiểu sao, Bố đột ngột bỏ nhà lên mạn ngược, vùng thượng du Bắc Việt. Cả năm sau, Bố trở về với bệnh sốt rét nặng. Thời gian này, bà ngoại đã mất, Mẹ ở với người dì, gặp nhiều khó khăn! Khi Bố nhờ người mai mối lần hai, Mẹ đã nhận lời.

Làm dâu mấy năm, khi người chú kể Bố sửa soạn lập gia đình, bà nội cho Bố Mẹ ra ở riêng. Với 6 sào ruộng bà cho, Bố Mẹ đã tảo tần trồng trọt, làm hàng xáo*, nấu rượu lậu, cấy rẽ... Tham công, tiệc việc, buổi sáng trước khi sinh anh cả, Mẹ vẫn ra đồng tát nước, đến khi trở bụng mới về nhà và không may, anh đã mất ngay khi vừa lọt lòng Mẹ! Rồi đến chị cũng mất, sau khi sinh được hơn hai tháng!

Cuộc sống tạm ổn định, Bố Mẹ dành dụm được chút vốn, thì Việt Minh nổi lên. Bố dậy binh dân học vụ, xóa nạn mù chữ, không lương. Khi Pháp về lập làng tề, không biết do ai báo, Pháp đã bắt Bố điều tra vì tội theo Việt Minh. Nhờ người quen mách, Mẹ đã bán hết sản nghiệp, hơn 200 thùng thóc và lúa heo đang lớn, để lo cho Bố được thả. Vừa được tha mấy hôm, Việt Minh lại đến nhà bắt Bố đi tù ở khu Tư (Thanh Hóa), với tội “đầu hàng địch, khai báo với giặc”. Tù gần một năm, Bố được thả ra nhưng vẫn bị theo dõi hàng ngày. Thấy bộ mặt thật của Việt Minh, Bố tìm cách bỏ làng lên tỉnh, rồi vào lính.

Mẹ sinh tôi trong thời gian Bố ở lính. Tôi bị đẻ ngược, hai mẹ con suýt chết! Sinh được vài tháng, Mẹ đưa tôi đi theo những

nơi Bố đóng quân. Những địa danh về sau tôi thường nghe Mẹ nhắc lại: Hương Canh, Hưng Yên, Cẩm Phả, Bãi Cháy, Đông Triều...

Hiệp Định Geneve được ký kết, Bố bỏ quân đội, lén về làng và tổ chức, hướng dẫn những gia đình bà con, hàng xóm làng giềng, cùng nhau tìm đường vào Nam. Làng chúng tôi, hầu hết theo đạo công giáo, nên di cư vào Nam rất đông. Từ làng ra đến biển, đi bộ không tới một ngày đường, nhưng phải lẩn trốn du kích, đi đêm, đi đường vòng trốn lính... nên phải mất mấy ngày đi mới tới. Những giáo xứ gần ven biển, đã di cư rất sớm, nên xóm làng thật vắng. Tàu chiến Pháp đậu ở ngoài khơi, không xa tầm mắt là bao. Từng gia đình chia nhau lén lút tạm trú trong những ngôi nhà không còn chủ, chờ đêm tối, thuê dân làng còn ở lại, dùng mangan** đưa ra tàu. Lên tàu, hai ba ngày sau, được chuyển qua tàu há mồm, trực chỉ vào Nam.

Vào Nam, nhóm dân di cư quây quần thành một làng sát biển, thuộc xã Giao Thanh, quận Thanh Phú, tỉnh Kiến Hòa. Thời gian này, Bố là một cộng sự viên gần với cha xứ, rất bận rộn với công việc, thường chỉ về nhà khi tôi đã ngủ.

Thanh bình, sung túc, ấm no được 4 năm, tôi có thêm một em gái. Cuộc sống nơi đây rất thoải mái, vì viện trợ Mỹ dồi dào. Sống sát biển, nhiều sông, rạch, nên tôm cá rất nhiều, dễ khai thác, đánh bắt. Thời gian này là thời gian nhàn rỗi nhất trong

đời của Mẹ. Bà chỉ lo việc nhà và trông nom tôi. Tôi rất được nuông chiều và hai mẹ con gần nhau như «bóng với hình».

Kỷ ức đầu đời tôi còn nhớ được, có lẽ là trận bão năm 1955, Trận bão ngày đầu di cư ấy đã làm sập rất nhiều nhà lá mới được cất. Căn nhà chính của chúng tôi và căn nhà hàng xóm kế cận, bị sập đổ hoàn toàn. May mắn, căn bếp thấp, nên còn đứng vững. Hai gia đình, một đàn chó mới đẻ, chen chúc nhau trong căn bếp chật hẹp. Thời gian này lại có thêm nỗi buồn cho gia đình: em trai kế tôi, mới sinh, đã mất! Sau cơn bão Bố rất bận với công việc nên hai mẹ con lại càng kháng khí với nhau hơn.

Chính vì sự nuông chiều của Mẹ, mà ngày đầu tiên đi học, tôi đã nhận một trận đòn đầu đời, “thừa sống, thiếu chết”! Tôi nhớ rất rõ, buổi trưa hôm ấy, đang chơi bên nhà hàng xóm, được Mẹ gọi về, bắt đi tắm và thay quần áo mới. Quen bắt nạt Mẹ, đang mãi chơi và lười tắm, tôi đã vùng vằng, không chịu nghe lời. Không may cho tôi, hôm ấy, Bố từ đâu về qua nhà. Tuy rất sợ Bố, nhưng cậy có Mẹ, tôi vẫn ngồi lì một chỗ thút thít khóc. Tính Bố nóng, ông đã cho tôi một trận đòn đau nhất trong đời! Tôi quần quai dưới những làn roi, khóc rất to! Cha xứ đang nghỉ trưa, bị lỡ giấc ngủ, chạy sang can, vì tội nghiệp, sợ tôi bị Bố đánh thêm, ngài đã đích thân cùng Mẹ, dẫn tôi đến trường.

Chuyện đi học, còn là đại họa cho tôi thêm nhiều lần về sau, khi những buổi tối, lâu lâu Bố về bất chợt sớm, hỏi bài, khám chữ viết. Gần như lần nào, tôi cũng lãnh những ngọn roi quẩn mông! Bị đòn đau mấy lần, tôi có cố gắng hơn, chữ viết bớt gà bới; giờ giấc học bài, làm bài tập,... cũng dần thành thói quen, đúng giờ, vì sợ... Bố về!. Dù nhiều khi chỉ ngồi hay làm cho có, cho xong. Những thói quen này, đã giúp tôi khá nhiều trong việc học sau này. Có lẽ vì những trận đòn này, mà cả đời, tôi chưa bao giờ thích học! Dù hoàn cảnh đưa đẩy, tôi đã phải làm học trò đến tuổi gần 40! Bố cũng đã tập cho tôi nhiều thói quen khác, như phải ăn thật nhanh, có sao ăn vậy, không được đòi hỏi món này, món kia, ..., và dù là người Bắc, tôi lại không ăn được cả pháo chấm mắm tôm, tuy Mẹ và em gái tôi rất thích. Những hôm có món này, nhà tôi dọn hai mâm riêng: Bố và tôi một mâm, Mẹ và em một mâm.

Khi VC bắt đầu nổi lên, dân làng lại phải chạy giặc, di cư lần nữa! Một số theo cha xứ lên Ban Mê Thuật lập nghiệp. Những gia đình còn lại đi Cà Mau.

Cà Mau, khi chúng tôi đến, đang mùa nước nổi, nước bao la bát ngát khắp nơi! Mỗi gia đình được cấp một căn nhà sàn, một chiếc thuyền ba lá và một khu đất. Nhà nọ cách nhà kia khá xa. Phương tiện di chuyển duy nhất bằng thuyền. Tuy nước bao la, nhưng là nước phèn, nên không thể uống hay nấu nướng, sinh hoạt được nên gia đình nào cũng có mấy cái chum để hứng nước mưa và mua nước cho sinh hoạt hàng ngày. Không quen với cuộc sống mới này, sau một thời gian ngắn, nhiều gia đình đã bỏ đi, phân tán khắp nơi. Một số gia đình về Dốc Mơ, Long Khánh, một số gia đình về Sài Gòn,.. Riêng gia đình tôi về Cái Sắn, nơi gia đình chú tôi đã định cư trước tại đây.

Vì về trễ, nên gia đình tôi được cấp một thửa ruộng thừa, gần cuối lô, xa đường. Thửa ruộng này, chỉ để trồng lúa, không thể cất nhà để ở. Bố tạm cất nhờ căn nhà lá 2 gian, trên đất nhà chú. Sau hai năm trồng cấy, cùng vốn liếng dành dụm được từ trước, gia đình tôi mua thêm được lô đất riêng và dọn qua đó ở. Ngoài vụ lúa chính, gia đình còn chăn nuôi thêm heo, gà vịt và nuôi cá bán, nên trong thời gian này kinh tế gia đình khá thoải mái.

Cái chết cận kề đầu tiên trong đời đến với tôi, năm tôi bảy tuổi. Chiều hôm đó, trời vừa mưa xong, đường đất vừa rất trơn trượt vừa dính bê bết. Thấy mấy đứa bạn đang chơi bên kia sông rất vui, tôi vội qua cầu nhập bọn. Cầu quá trơn, không may tôi bị trượt chân ngã xuống sông. Nhờ đám bạn thấy la lên, Bố tôi đang cầu cá gần đó, chạy vội theo, nhảy xuống sông vớt tôi lên. Đưa được tôi lên bờ, tôi đã uống no một bụng nước, nằm bất động! Bố vội vác ngược tôi lên, chạy thật nhanh cho đến khi tôi tỉnh lại, mới ngưng nghỉ. Không có Bố, tôi đã thành con ma chết đuối tự bao giờ!

Không phải bố chỉ giành giật sự sống cho tôi một lần ấy, mà còn một lần khác nữa.

Năm lên 8 tuổi, tôi bị bệnh thương hàn nhập lý (typhoid) đã quá nặng. Bệnh viện Rạch Giá đã chê, không nhận, chỉ còn đường đưa về nhà chờ chết! Trên đường từ nhà thương ra bến xe, Bố công tôi trên lưng và hỏi tôi muốn ăn gì? Không hiểu sao, lúc đó tôi chỉ thêm miếng huyết heo. Bố ghé chợ, mua cho tôi một miếng huyết thật to, giá những 5 cắc. Tuy thèm, tôi cũng chỉ cắn được hai, ba miếng rồi bỏ, vì quá mê! “Còn nước, còn tát”, Bố đã đưa tôi lên Long Xuyên. May mắn, bệnh viện Long Xuyên đã cho tôi nhập viện. Hơn hai tháng sau, tôi được xuất viện, nhưng đi phải chống nạng, vì chân quá yếu. Gần cả năm sau, sức khỏe tôi mới hồi phục hẳn.

Có khiêu ăn nói và đối đáp mau mắn, Bố cũng hay được bà con trong họ hàng, làng xóm tin cậy, nhờ đại diện nhà trai hay nhà gái trong những đám cưới, giỗ chạp... Bố giao thiệp rộng, có tài tổ chức, thích hoạt động xã hội và yêu kịch nghệ. Bố lập ban kịch, rủ các chú thanh niên mỗi tối ghé nhà tập dợt. Bố cũng lập ra phường trác cho trẻ con, cũng như đang chuẩn bị thành lập hội kèn cho giáo xứ. Việc tụ tập thanh niên mỗi tối tại nhà và những sinh hoạt của Bố cho giáo xứ, làm VC nghi ngờ Bố có âm mưu tổ chức chống lại chúng. Chúng bắt Bố nhốt trong U Minh, vu cáo tội gián điệp. Chúng cấm tôi không được đi học, vì sợ tôi mang tin tình báo cho lính ngoài quận.Sau mấy tháng, Bố được thả, nhưng vẫn bị theo dõi.

Một hôm, lúa gần chín, Bố ra đồng để ước lượng ngày gặt. Mẹ không biết nhận được tin từ đâu, bảo tôi chạy ra đồng, nói Bố đừng về nhà, vì “họ” sửa soạn bắt lại. Từ ngoài đồng, Bố đi thẳng ra đầu kênh, ở nhờ nhà người thân vài ngày, rồi lên Sài Gòn. Sau ngày Bố đi, VC thường vào nhà hỏi và áp lực Mẹ gọi Bố về. Mẹ quá sợ, nên dẫn anh em tôi trốn ra đầu kênh, ở nhờ nhà người quen vài tháng, rồi lên Sài Gòn theo Bố.

Bố nhờ chú tôi, bán dùm hết đất đai, sản nghiệp dưới Cái Sắn và mua được căn nhà nhỏ, vách gỗ lợp tôn ở ngoại ô Sài Gòn. Nhiều người quen khuyên Bố, nên cố kiên nhẫn chờ dịp xin vào sở Mỹ làm. Nhưng mấy tháng không tìm được việc! “ Ăn ngồi không, núi cũng lở!” Nhìn Mẹ xoay sở chật vật với chõ xôi lo cho gia đình, Bố quyết định đi lính trở lại, dù lúc đó tuổi đã lớn.

Bố đi lính xa nhà, Mẹ gần như mù chữ, lại tất bật công việc mưu sinh, nên tôi được thả lỏng, lêu lổng “làng trên, xóm dưới”! Dưới quê mới lên, nger ngác, quê mùa, nên bị chọc ghẹo, bắt nạt. Bởi vậy, thời giờ chỉ dành cho sự bắt chước, theo «đàn anh», cố lột xác quê, để giống dân thị thành. Học trường tư, lớp đồng, cứ đóng tiền là lên lớp, chẳng cần học hành gì nên việc học càng ngày càng xuống dốc!

Rồi ngày định mệnh ấy chợt đến! Sáng ngày mừng 4 Tết, một người lính đến nhà, báo tin Bố bị thương nặng. Quá trưa, được tin Bố mất! Thăm Bố lần cuối tại Nghĩa Trang Quân Đội Gò Vấp, mặt Bố như ngủ, chỉ hơi xanh tái, có lẽ vì mất máu và trong phòng lạnh. Tôi không buồn nhiều, chỉ thật sự xúc động, khi những xéng đất cuối cùng được vun lên mộ, trong tiếng khóc ngất của Mẹ và em, khi nhận ra tôi đã mất Bố vĩnh viễn từ đây!

Bố ơi,

Chỉ sau khi mất Bố, con mới biết được sự thua thiệt, bất hạnh của đứa trẻ mồ côi, khi phải đối mặt với cuộc đời khó khăn. Mất Bố, những thói hư, tật xấu, những a dua, nghịch ngợm, phá phách, đánh lộn bình thường của một đứa trẻ đại khờ “ăn chưa no, lo chưa tới”, cũng trở thành những

việc làm mất dạy của một đứa hư đốn không cha! Nghe những câu mắng “Đồ không cha! Đồ mất dạy!” ... thật tủi thân, đau xót! Ngay cả gia đình một người làng thân thiết, hàng xóm nhà mình từ lâu, con của họ chơi thân với con từ nhỏ, cũng nghi con có ý định ăn cắp! Dù con đã giải thích hết lời, nhưng họ chẳng tin, chỉ vì nó là đứa mất Bố, mồ côi!

Khi bị hàng xóm đến nhà mắng vốn vì sự nghịch ngợm của con, nghe Mẹ nói trong nước mắt “Bố mày mất rồi, không còn ai dạy được mày!”, con đã bị dẫn vật, ray rứt rất nhiều! Nhớ đến khuôn mặt nghiêm nghị của Bố, nhìn khuôn mặt đầy nước mắt của Mẹ, con cũng đã tự hứacố gắng tu sửa, nhưng sự cố gắng của một đứa trẻ, vẫn còn ham vui, lười biếng, cũng chỉ nhất thời, thoáng qua thôi Bố ạ! Con đã mất Bố, đâu còn ai nhắc nhở, kiểm soát mình!

Nhờ sự hy sinh của Bố, gia đình mình được chính phủ VNCH biết ơn, bù đắp phần nào sự mất mát với tiền tử tuất, tiền phụ cấp cô nhi, quả phụ, ... Con đã được học hành và có cơ hội tiến thân qua chính sách đãi ngộ của chính phủ. Con được nhận vào học trường QGNT, ngôi trường dành cho những đứa trẻ có cha hy sinh vì tổ quốc. Ở trường này, điều kiện học hành khác nhiều so với những trường tư con đã học. Học sinh mỗi ngày thường phải trả bài, mỗi tháng phải làm bài kiểm. Bàn học mỗi bàn chỉ có hai chỗ ngồi, lại không có học bàn, nên việc quay cốp rất khó. Sĩ số học sinh giới hạn, không bằng nửa số học sinh mỗi lớp ngoài trường tư, nên thầy cô có thì giờ kiểm soát bài vở, sức học của học sinh chu đáo hơn! Con phải cố gắng để không bị ở lại lớp, để không bị đứng chết trân trên bâng, khi bị gọi trả bài. Tuy có chút lặn đạn trong việc học, vì bị mất căn bản, vì «học tài thi phạm», nhưng con tin rằng, **nếu không có trường QGNT, con không có cái may mắn vượt qua được ngưỡng cửa bậc trung học, tích lũy kiến thức làm hành trang rất quan trọng cho con bước vào đời.**

Cũng nhờ những “quyền lợi” do sự hy sinh của Bố, mà con được nhận làm công chức thuế vụ, miễn thi tuyển. Nhờ vậy, con có chút tiền hàng tháng phụ Mẹ và tiếp tục việc học. Nhờ Bố phù hộ, dù phải “vừa làm, vừa học”, việc học của con khá thuận lợi ở những năm đại học, dù trong hay ngoài nước.

Khi “ánh sáng cuối đường hầm”, cái bằng cử nhân đã lấp ló xa xa, con đã ước mơ và tỏ vẻ tương lai cho đời mình thật đẹp! Với sự hy sinh của Bố, con sẽ được nhập ngạch thanh tra miễn thi, hay sẽ được giảm điểm thi vào cao học hành chánh, hay thẩm phán,.. Mấy ai có thể cho con họ, những điều Bố đã cho con? Đời như lúc này thật quá đáng yêu, phải không Bố?

Nhưng, con mơ mới chớm, chưa kịp cất cánh, thì sự không may đã ập tới! Con hồng thủy Cộng Sản đã bao phủ quê hương mình! “Mất nước là mất tất cả”! Gia đình mình cũng nổi trôi, khốn cùng theo vận nước! Buồn lắm Bố ạ!

Con đã suy nghĩ, cân nhắc rất nhiều, khi quyết định ra đi, tìm tương lai cho mình và gia đình ta. Với nạn hải tặc hoành hành, với những hiểm nguy trên biển cả, con không thể để em mình, đứa con gái Bố cưng nhất, vượt biển! Sự giới hạn về tài chánh, cũng như sự kém may mắn, làm con đi hựt rất nhiều lần. Chính những lần con “đi rồi về” đó (vắng nhà ít ngày vì bị bắt, hay chờ đợi dưới bãi, bị lừa gạt của tiền), đã làm Mẹ lo âu, mất ngủ, suy sụp tinh thần, mà con không biết!

Sự vượt thoát thành công, tuy rất gần với cái chết, đã cho con niềm vui mới của người có tự do. Dù rất nhớ Mẹ, nhớ em; nhưng nghĩ đến sẽ có “đồng quà, tấm bánh” để biếu Mẹ, để Mẹ an vui tuổi già, lòng con cũng được an ủi ít nhiều! Mà cũng lạ lắm Bố ạ! tuy hai anh em con như Mẹ vẫn nói “như chó với mèo”, không hiểu vì sao những ngày ở trại tỵ nạn hay những ngày nơi xứ người, con lại thường hay nhớ đến em con, có khi còn nhiều hơn nhớ Mẹ!

Em đã dẫu con, không cho con biết Mẹ đã mất trí vì tưởng con đã mất trên đường vượt biển! Có lần, Mẹ đã đi lạc mấy ngày vì theo một người có vóc dáng giống con...!!!
Bố ơi! Hơn mười năm sau, ngày gặp lại Mẹ, con như bị muối xát trong lòng! Đau đớn quá! Định mệnh sao quá đặng cay cho gia đình mình vậy Bố!? Con là đứa con bất hiểu, một thằng anh quá ích kỷ! Đã để Mẹ mình sống trong mê loạn vì thương nhớ về con! Đã để tất cả gánh nặng chăm sóc Mẹ lên vai em gái mình!

Cũng may, em đã tận tình lo cho Mẹ đến cuối đời! Nay Mẹ đã đoàn tụ với Bố, nhưng hai anh em con vẫn còn mỗi người một nơi! Buồn muốn khóc Bố ạ!

Bố ơi! Chỉ khi Bố mất khá lâu, con mới thấy được sự thương yêu, hy sinh, dạy dỗ mà Bố đã dành cho con thật cao vời! Bố đã cho con hình hài, thể xác; đã nuôi nấng, trông nom, dạy dỗ con. Tính thích giao thiệp, kết bạn, của con cũng đã được «di truyền», được thừa hưởng từ Bố! Ngay cả khi Bố già từ cõi đời rồi, Bố vẫn để lại cho con những phương tiện, cùng nhiều gương sáng, sấp sẵn hành trang cho con vào đời. Bố Mẹ như những «cây mắm»***làm thuần đất, để tương lai con cháu có điều kiện nảy mầm, kết hoa trái! Ôn cha Mẹ quả thật cao đầy!

Bố đã đi xa gần nửa thế kỷ, Mẹ cũng đã về với Bố hơn năm năm rồi! Từ một đứa trẻ tóc xanh ngày nào, nay con cũng đã là ông già đầu bạc, chờ ngày về hưu, an nghỉ tuổi già! Sự thua thiệt, bất hạnh của mặt đứa trẻ mồ côi, phải đối mặt với khó khăn, gian khổ của cuộc đời ngày nào, nay cũng đã qua lâu! Nhưng những kỷ niệm với Bố, những việc Bố đã làm cho con, vẫn sống mãi trong con!

Bố ơi! Con yêu Bố! Lời cầu xin cuối cùng của con là xin Bố luôn phù hộ gia đình chúng con và giúp anh em chúng con luôn yêu thương, hòa thuận với nhau. Bố nhé!

Cầu xin Bố Mẹ đời đời yên nghỉ bên nhau!

P.M.Đ

* Hàng sáo: Mua lúa về, xay thành gạo bán kiếm lời và dùng cám nuôi heo

** Mảng: Được tạo thành bởi bó những cây giang, cây nứa, cây vầu (tre rỗng ruột) vào với nhau thành bè

***http://www.binhnguyenloc.de/pages/TruyenNgan/KyThac/KT01_RungMam.htm

Chuyện Cổ Tích của Má...

Đêm nay tôi không ngủ được, thao thức trong tâm trạng nôn nao chờ sáng.

Bầu trời đêm thật đẹp. Bóng trăng rằm tháng ba tròn vành vạnh tỏa sáng một góc sân, tôi đứng bên khung cửa sổ trên cao, ngắm Sài Gòn ban đêm. Bóng của những nhánh lá cây đong đưa bên những ngôi nhà lung linh ẩn hiện dưới ngọn đèn đường, màu bạc của ánh sáng trăng và màu cam đỏ của ánh điện ... tạo nên một cảnh sắc thật huyền ảo... Một cảm giác thật gần gũi thân quen lan nhẹ trong lòng.

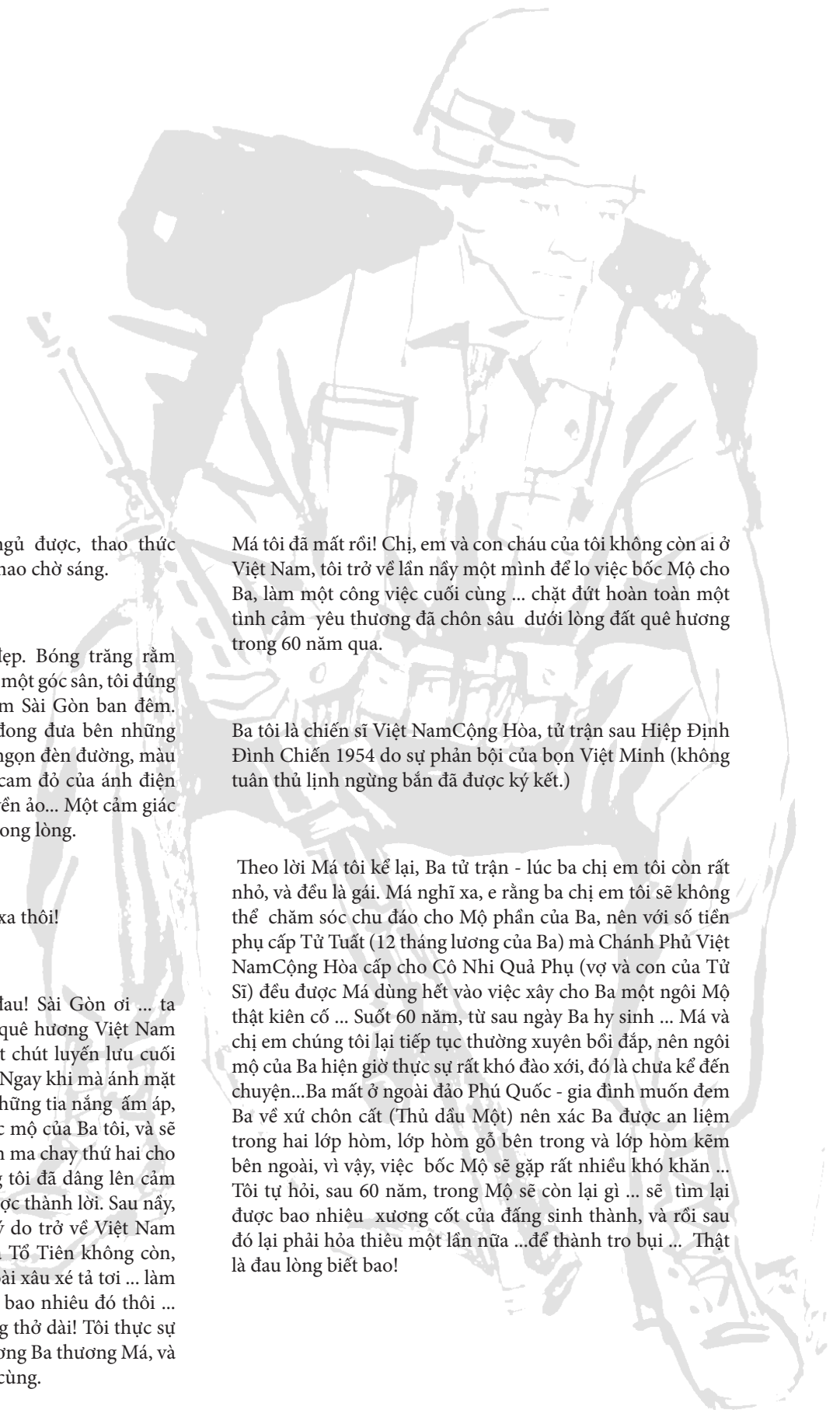
Nhưng nơi này, rồi cũng sẽ phải xa thôi!

Nghĩ đến đây...lòng chợt nhói đau! Sài Gòn ơi ... ta sẽ phải xa rồi! Vĩnh viễn xa rời quê hương Việt Nam yêu dấu. Ngày mai...vẫn còn một chút luyến lưu cuối cùng, rồi ta cũng sẽ phải cắt đứt. Ngay khi mà ánh mặt trời chiếu xuống trần gian nẩy những tia nắng ấm áp, cũng là lúc ...tôi sẽ khai quật bốc mộ của Ba tôi, và sẽ làm thủ tục thiêu cốt như một lần ma chay thứ hai cho Ba... Chỉ nghĩ đến đây thôi, lòng tôi đã dâng lên cảm giác buồn đau không diễn đạt được thành lời. Sau này, không còn Mộ của Ba nữa thì lý do trở về Việt Nam của tôi cũng không còn. Mồ mà Tổ Tiên không còn, quê hương thì thù trong giặc ngoài xâu xé tả tơi ... làm con dân nước Việt Nam, chỉ với bao nhiêu đó thôi ... đã làm tôi không ngăn được tiếng thở dài! Tôi thực sự cảm thấy rất buồn, ngậm mà thương Ba thương Má, và thương quê hương Việt Nam vô cùng.

Má tôi đã mất rồi! Chị, em và con cháu của tôi không còn ai ở Việt Nam, tôi trở về lần này một mình để lo việc bốc Mộ cho Ba, làm một công việc cuối cùng ... chặt đứt hoàn toàn một tình cảm yêu thương đã chôn sâu dưới lòng đất quê hương trong 60 năm qua.

Ba tôi là chiến sĩ Việt NamCộng Hòa, tử trận sau Hiệp Định Đình Chiến 1954 do sự phản bội của bọn Việt Minh (không tuân thủ lệnh ngừng bắn đã được ký kết.)

Theo lời Má tôi kể lại, Ba tử trận - lúc ba chị em tôi còn rất nhỏ, và đều là gái. Má nghĩ xa, e rằng ba chị em tôi sẽ không thể chăm sóc chu đáo cho Mộ phần của Ba, nên với số tiền phụ cấp Tử Tuất (12 tháng lương của Ba) mà Chánh Phủ Việt NamCộng Hòa cấp cho Cô Nhi Quả Phụ (vợ và con của Tử Sĩ) đều được Má dùng hết vào việc xây cho Ba một ngôi Mộ thật kiên cố ... Suốt 60 năm, từ sau ngày Ba hy sinh ... Má và chị em chúng tôi lại tiếp tục thường xuyên bồi đắp, nên ngôi mộ của Ba hiện giờ thực sự rất khó đào xới, đó là chưa kể đến chuyện...Ba mất ở ngoài đảo Phú Quốc - gia đình muốn đem Ba về xứ chôn cất (Thủ đầu Mộ) nên xác Ba được an liệm trong hai lớp hòm, lớp hòm gỗ bên trong và lớp hòm kẽm bên ngoài, vì vậy, việc bốc Mộ sẽ gặp rất nhiều khó khăn ... Tôi tự hỏi, sau 60 năm, trong Mộ sẽ còn lại gì ... sẽ tìm lại được bao nhiêu xương cốt của đấng sinh thành, và rồi sau đó lại phải hỏa thiêu một lần nữa ...để thành tro bụi ... Thật là đau lòng biết bao!

Lại nghĩ đến Má...60 năm về trước ... Một góa phụ vừa qua tuổi đôi mươi với ba đứa con thơ ... lặn lội vượt biển ... đem xác chồng về quê cha đất tổ ... dù rằng có đồng đội của Ba bên cạnh giúp đỡ, nhưng nỗi đau mất chồng, mất chỗ tựa nương... tinh thần của Má chắc là hụt hẫng, bơ vơ lắm.

Má kể... mấy đêm lênh đênh trên biển theo chuyến tàu quân đội đưa di hài của Ba về lại đất liền ... Má không thể hình dung được ngày tháng sau này - không có Ba bên cạnh - Má và các con sẽ sống ra sao. Lúc đó Má thậm nghĩ phải chi người chết là Má, để Ba được sống mà nuôi dạy con cái. Nhìn ba đứa trẻ mồ côi cha khi còn quá nhỏ, Má đau lòng nước mắt khôn vơi...!

Thật là thương làm sao - người góa phụ trẻ, và tội nghiệp làm sao ... khi nghĩ đến cảnh ba đứa trẻ thơ với vành khăn tang trắng! Vậy mà rồi Má đã vượt lên nỗi đau, lặn lội cánh cò, không màng nắng sớm sương khuya, đêm đêm chong đèn bên bàn máy, may những chiếc áo đẹp tô điểm cho người để nhận tiền công về nuôi các con ăn học thành nhân chi mỹ. Tuổi xuân của người góa phụ trẻ lặng lẽ trôi ... lặng lẽ âm thầm đi qua ...Tôi không biết trong quãng thời gian mấy chục năm đã đi qua đó...Má đã nghĩ gì ... Má làm sao để dấu đau thương tui buồn vào lòng mà nuôi dạy ba đứa trẻ ngây thơ từ từ khôn lớn. Tôi thật là bội phục những bà Mẹ góa phụ trên quê hương Việt Nam... Có bao nhiêu người Cha hy sinh cho Tổ Quốc Việt Nam thì có bấy nhiêu góa phụ gạt lệ thay chồng nuôi dạy các con !

Tôi nhớ về những tháng ngày thơ ấu, lúc Ba mới mất, Má tôi một nách ba con, để chuẩn bị cho cuộc mưu sinh trước mặt. Trong hơn 5 năm, Má đã phải gởi ba chị em chúng tôi ở bên ngoài, đưa về bên nội, để Má có thể xuống Sài Gòn học lấy nghề thợ may làm phương kế sinh sống. Mỗi cuối tuần, hay cuối tháng, Má sắp xếp đi thăm hoặc chị tôi, hoặc tôi, hoặc em tôi ... Và sáng thứ hai ... đưa Má đi ... đưa nào cũng khóc đòi đi theo Má. Thật ... không cảnh nào thương tâm đau lòng cho Má hơn cảnh này!

Sau này khi chúng tôi khôn lớn, Má thường kể lại cho chị em chúng tôi rằng, lúc đó, ... Má gạt lệ, dấu những giọt nước mắt không cho chúng tôi nhìn thấy, mà trong lòng đau khổ vô cùng, và quyết tâm phải cố gắng dành dụm tiền mua cho được một căn nhà ở Sài Gòn để có thể đón ba chị em chúng tôi về ở chung với Má.

Theo lời Má kể, căn nhà đầu tiên Má mua được là tiền của Ba ... Cứ mỗi ba tháng 1 lần, chính phủ Việt Nam Cộng Hòa đều có qui định chế độ trợ cấp bằng tiền dành cho Cô Nhi-Quả Phụ, những người có chồng-cha đã hy sinh cho Tổ quốc. Má đã dành dụm toàn bộ số tiền này trong vòng 5 năm, nhứt quyết không tiêu xài hầu có thể đủ tiền mua một căn nhà nhỏ ở ngoại ô Sài Gòn để 4 Mẹ con có thể xum họp một nhà nương tựa cùng nhau.

Trong căn nhà ấy, gia đình nhỏ của chúng tôi sống rất hạnh phúc. Và cũng vì mất Ba khi còn quá nhỏ, trong trí nhớ non nớt của ba chị em chúng tôi, hình dáng Ba ... chỉ còn qua bức ảnh trên bàn thờ...! Chị em chúng tôi không nhớ gì về Ba hết, ngay chị tôi, lúc Ba mất đã 4 tuổi, nhưng hỏi về Ba, chị cũng không còn nhớ gì, hà huống chi tôi và em tôi. Vì vậy, những khi có dịp quây quần bên nhau, Má tôi vẫn thường đem những mẩu chuyện về Ba lúc còn sống ...kể lại cho chị em chúng tôi nghe...

Những câu chuyện cổ tích của Má ...về Ba...

..... Lúc Ba tử trận, Ba còn rất trẻ, vừa qua tuổi ba mươi. Ba và Má là một đôi vợ chồng trẻ trong toàn khu gia binh nơi Ba làm việc. Khu gia binh chỉ có khoảng hơn vài chục gia đình binh sĩ dưới quyền Ba. Họ sống rất hòa đồng thương yêu nhau trên đảo quê Phú Quốc xa xôi. Bấy giờ là năm 1952 và những năm sau đó ... đảo Phú Quốc vẫn còn là một hòn đảo hoang dã, thưa thớt dân cư. Từ đất liền, nhận quân lệnh thuyền chuyển, Ba ra đảo Phú Quốc, với nhiệm vụ được giao là trông coi về hành chánh của trại nhốt tù chính trị Việt Minh. Chiến tranh không lan đến đây, nhưng những chuyện vượt ngục cướp tù ... vẫn thường xuyên xảy ra. Vì vậy, Ba rất cẩn trọng trong nhiệm vụ cai quản vùng này. Tù vượt ngục thường trốn vào rừng, chờ đêm xuống lên xông vào nhà dân uy hiếp cướp bóc lương thực, cất dấu vũ khí, hoặc tìm cách liên lạc với đất liền, v.v... Toán lính tuần tra của Ba thường phải đêm đêm bắt ngờ ập đến giúp dân đối phó với bọn tội phạm này. Ban ngày, Ba phải thường xuyên dẫn quân vào rừng truy bắt tù vượt ngục v.v...

Những câu chuyện cổ tích của Má xoay quanh Ba ... (người hùng trong lòng Má mà!) đã tô điểm hình ảnh Ba trong lòng chúng tôi ...thật oai phong, và ...đầy nét lãng mạn.

...!!! Qua lời kể của Má thì Ba của tôi đẹp trai, Ba của tôi thiện xạ bách phát bách trúng, Ba của tôi là một tay thợ săn tài giỏi. Ba biết đàn và hát...rất hay! Ba là một chỉ huy giỏi và rất thương lính, và lính của Ba cũng rất thích Ba, nên khi rỗi rảnh công vụ, nhà tôi trở thành nơi tụ họp ...đàn hát văn nghệ rất vui. Và trong những lúc tụ họp này ... chị tôi trèo trên vai Ba, tôi thì ngồi trong lòng Ba, xung quanh là các chú đồng đội của Ba...mọi người từng từng từng... đàn hát đến nửa đêm.

Má nói, Ba cưng các con lắm, những lúc như vậy, chị tôi và tôi luôn thường xuyên ở trên vai Ba, trên lưng Ba ... mà thôi, chúng tôi thích như vậy, và Ba luôn luôn chiều ý các con, Ba rất sợ ... nước mắt của các con. Chị tôi không vừa ý thì ... kêu khóc vang nhà, còn tôi cà nạnh ... không được giận lấy ngồi một góc không chịu ăn...! Má thì...xách roi, nhưng Ba lại...ôm chúng tôi mà dỗ dành. (Ba ơi! chúng con thật ... rất thương Ba!) Và ... Ba lại còn rất có hiếu với Bà Nội! Mọi suy nghĩ của Ba, luôn đặt Bà Nội vào vị trí ưu tiên 1, Ba chiều Bà Nội lắm, luôn luôn ...trong suốt đời lính của Ba, đi tới đâu, ở chỗ nào - cũng đều có Bà Nội bên cạnh Ba, Má .

(Hình như ...Má sợ chúng tôi quên ơn Ba, mà chỉ nghĩ đến ơn Má, nên Má luôn muốn tô điểm hình ảnh Ba trong lòng chúng tôi ... thật rạng rỡ, rất oai nghiêm và cũng rất thân thương vô cùng !..)

Đặc biệt, trong chuyện cổ tích của Má về Ba, Má tôi vẫn thường lặp lại nhiều lần câu nói ..."Ba các con tuy mất sớm, nhưng các con luôn được nuôi lớn đầy đủ nhờ tiền của Chánh Phủ trợ cấp. Và họ đã thay Ba con, phụ với Má nuôi các con bằng số tiền trợ cấp đó. Vợ chiến sĩ, người Quả Phụ, thì được hưởng trợ cấp cho đến khi chết. Cô nhi, con của chiến sĩ thì được nuôi đến trưởng thành (18 tuổi.) Nếu ngấm lại, thì Chánh Phủ Việt Nam Cộng Hòa rất trọng nghĩa tình, rất nhân đạo với chánh sách trợ cấp dành cho gia đình vợ con của những anh hùng đã hy sinh vì quốc gia dân tộc .

Má vẫn thường nói, trong lòng Má, luôn luôn nhớ ơn chánh phủ Việt Nam Cộng Hòa! Nhất là, khi Chánh Phủ xây dựng một hệ thống trường học lấy tên là Trường "Quốc Gia Nghĩa Tử " ở khắp bốn vùng chiến thuật, để thu nhận, và nuôi dạy ăn ở miễn phí, dành cho các con của tử sĩ theo học chương trình đệ nhất, đệ nhị cấp (tương đương cấp hai, cấp ba bây giờ.) Việc này, thực sự là niềm vui mừng vô cùng của Má, Má đã liên

nộp đơn xin cho chị tôi và tôi vào đó học và ở nội trú ngay khi ngôi trường Quốc Gia Nghĩa Tử đầu tiên ở Sài Gòn chính thức hoạt động ....Rất nhiều .. rất nhiều .. đứa con mồ côi của Tổ Quốc đã được chánh phủ nuôi dạy nên người từ những ngôi trường Quốc Gia Nghĩa Tử này. Bấy năm tiếp theo sau đó, ba chị em chúng tôi đã được nuôi dạy hoàn toàn miễn phí, việc học hành - ăn - ở ... đã có chánh phủ lo hết, mà tiền trợ cấp vẫn được lãnh đầy đủ không bị trừ cấn gì cả.

Vậy là, Má tôi mua được căn nhà thứ hai một phần lớn nhờ vào sự đóng góp của số tiền trợ cấp này. ....Má kể, vì các con là gái, lúc còn sống, có lần Ba tâm sự với Má sau này rằng dành dụm tạo cho các con mỗi đứa một căn nhà ở gần bên Ba, Ba giữ các con gái của Ba ở gần Ba để được Ba chở che khi cần thiết ...!

(Ba ơi, 60 năm trước, số phận nghiệt ngã đã cướp Ba ra khỏi vòng tay yêu thương của Má và các con. 60 năm sau, chúng con lại xa cách Ba một đại dương thăm thẳm! Và bây giờ, phải làm người ... đào xới di hài Ba, con thật đau lòng khôn xiết - Ba ơi!)

Ba từng mơ ước có một cậu con trai, chẳng may Ba hy sinh quá sớm! Vì vậy, sau này - khi có cơ hội và đủ khả năng, Má tôi đã chọn một em trai cô nhi tử sĩ cũng học trường Quốc Gia Nghĩa Tử làm con nuôi cho thỏa niềm mong ước của Ba. Cũng là duyên số - cậu em trai này rất hiếu thuận với Má tôi...Tôi nghĩ, có lẽ Ba Má tôi ở trong cõi hư vô ...chắc cũng được mãn nguyện rồi.

Ngày mai, con sẽ được gặp Ba...dẫu chỉ là chút xương cốt vô tri... nhưng con tin rằng phần tinh anh của Ba vẫn tồn tại mãi mãi trong các con của Ba; và tâm linh của Má, Ba vẫn mãi hòa quyện cùng đất trời cùng sông núi quê hương Việt Nam yêu dấu, thừa Ba! ♪

nnh Q72

Ba....

Ừ, có lẽ câu chuyện về “ba” của bạn bè trường Q mình 90% sẽ bắt đầu bằng một nghĩa trang...

Ừ, không có ngôi trường nào, căn lớp nào dễ dàng nhận ra một học sinh mới như trường Q mình... Học sinh mới gần như luôn vào trường, đến lớp bằng cùng một cái bộ dạng buồn buồn ... sợ sệt... thất thần... với áo dài trái sống, xỏ gấu và vành khăn sô trên đầu nếu là nữ sinh... Hoặc với quần tây xanh, chemise trắng mang một băng tang đen nơi tay áo nếu là nam sinh...

Ừ, nhưng mình cũng biết trong tim, trong tận cùng thâm sâu của cõi hồn mỗi người bạn trong trường Q mình đều có một nỗi tự hào về “ba”... có thể niềm tự hào ấy đang ngập trong nước mắt buồn đau tủi phận... đang tràn đầy khó khăn khổ cực như bỗng nhiên tiếng chuông 12 giờ đêm làm chiếc xe đẹp lộng lẫy của Lọ Lem lăn tròn thành trái bí đỏ... anh xà ích quạc quạc mọc mỏ trở về chú ngỗng đại khờ... bốn con ngựa bạch oai nghi rùng mình mất bươm trĩu đuôi thành bốn chú chuột ...và hai người hầu mọc đuôi về kiếp thần lần... Dẫu như vậy, niềm tự hào vẫn lấp lánh diệu kỳ như chiếc giày thủy tinh còn y nguyên một cách khó tin...

Ừ...“đoạn trường ai có qua cầu mới hay”... đến cái tuổi hết một vòng đời, sống thêm ngày nào, giờ nào là bonus của cuộc đời

mới thấy câu thơ ấy của đại thi hào Nguyễn Du trở nên hay nhất truyện Kiều ... Mà có phải vì thế nên cứ chỉ cần xưng danh mình ở trường Q là đã thấy thiết thân, gắn bó?

Gắn bó từ nỗi đoạn trường điều linh chinh chiến?

Gắn bó từ nỗi đờn đau huyệt hăng mắt mát người thân?

Gắn bó từ niềm tự hào: “vị quốc vong thân” của một anh linh tử sĩ và điệu nhạc chiêu hồn trong chiếu nhạt nắng ...

Ba của mình ...

bây giờ vẫn còn nguyên vẹn hình ảnh người lính trong bộ đồ trận màu xanh lá cây rừng, nón sắt, súng Colt và bi đồng sắt ngang hông, giấy bottes de saut cao cổ... những hoa mai chìm trong màu áo trận... là hình ảnh quen thuộc, gắn bó suốt tuổi thơ của mình... chiếc xe Jeep đầy bụi đường nệm xe màu treillis như áo Ba ... Rồi một ngày chiếc Jeep ấy thay nệm trắng... lạ hoắc... nhìn không phù hợp chút nào!... Mà làm sao mình ưa nổi cái màu nệm xe trắng ấy chứ... vì hôm ấy là ngày tiễn Ba đi xa... đi chuyến cuối đời.....Những người lính, bộ đồ trận, nón sắt, bottes de saut như Ba, súng trường trên tay đi cạnh xe tang ...

Trời cao nguyên không có gió cũng lạnh sắt se... Mà đất đỏ trời mưa chảy dài như máu và đất thì dẻo quánh như muốn trì, muốn kéo, muốn thay mình níu bước chân Ba.....mà Ba hôm ấy sao mà cứ nằm im... sao mà cứ bình thản lạ thường... vì thường ngày, Ba nóng tính lắm kia mà!

Ba của mình ...

hôm ấy và bộ số 2, kaki màu cát tay ngắn, nón beret đen, cravate đen, giày tây màu đen thay cho đôi botte de saut nặng nề ...là hôm Ba đến dự Tết Trung thu với trường mình, cái trường Tiểu học bị xoá sổ lãng quên: Trường Tiểu Học Võ Khoa Thủ Đức ...

Mà sao ngôi trường nào mình học cũng đều bị xoá sổ lãng quên....???

Ba của mình ...

cười thật tươi trong bộ số 1, kaki màu cát tay dài, nón kết có huy hiệu Tổ Quốc - Danh Dự -Trách Nhiệm, vòng dây biểu chương trên vai, cravate đen, và huân, huy chương trên ngực áo...Mắt Ba cũng cười cười như cái kiếu: “Không sao đâu, con gái! có Ba đây nè!” Nhưng ánh mắt đó lại làm tim mình đau thắt và nước mắt cứ tự trào ra... những bông mai không tới màu lẫn vào màu áo mà bóng ngời nổi tự hào trên cổ áo... là Ba trên bia mộ đó!

Ba của mình...

như ở trong một bài viết của một người bạn trường Q. Bạn viết về những năm mồ vô chủ lạnh lẽo trong rừng sâu núi thẳm bạn vừa tìm gặp .....vừa đưa về yên nghỉ ở một nghĩa trang ... Những năm mồ mà khi khai quật nhận ra người thân yêu với poncho bao bọc xác thân, với quan tài bằng kẽm, với thẻ bài mà sợi dây chuỗi đeo với cái móc khoá đặc biệt ...Ba mình cũng như bao chiến hữu của Ba cũng ra đi cuối đời trong một quan tài bằng kẽm, vuông vắn, phủ lá quốc kỳ ...

Một áo quan bằng kẽm đưa Ba về trên một chuyến bay...

và đồng đội muốn Ba ở lại trên chính mảnh đất Ba từng làm việc, đùa vui với mọi người đã lồng một áo quan bằng gỗ ra ngoài lớp áo quan kẽm... rồi cô, chú, họ hàng... muốn đem Ba về gần ông nội, gần họ hàng quê quán... lại một lần áo quan bằng kẽm để bảo đảm đưa Ba lên một chuyến bay thứ hai sau khi Ba yên giấc ...

Nhưng rồi chuyến bay thứ hai ấy không thành ...vì không có ngôi nhà nào chịu cho chiếc quan tài của Ba dừng bước để bạn bè, người thân nơi quê từ biệt Ba trước khi Ba về cùng đất Mẹ ...kể cả nhà bà nội ...nhà cô chú...nhà những người lớn tiếng phải đưa anh ấy về quê!...

Ngày ấy, đứa bé 11 tuổi, đứa lớn nhất trong các đứa con của Ba chưa hiểu thế nào là chuyện của người lớn... chỉ thấy Mẹ khóc, khóc nhiều, chỉ thấy lạc lõng,

huyệt hăng... giữa bao nhiêu cuộc gọi từ cái điện thoại như một cái hộp màu đen, trước khi gọi tay phải quay tít cái cần nhỏ nhỏ... đẩy lạ lẫm... tiếng người cất lên trong đó... trao đổi trao... Ba thì cứ yên lặng... yên lặng... như không phải việc liên quan đến mình...

Và rồi...

Ba nằm lại trên đất cao nguyên với ba lớp áo quan bọc xác... Minh chưa thấy ai có nhiều quan tài như vậy cho một chuyến đi xa cuối đời ...Ba của mình nằm lại một mình ở cái nghĩa trang cạnh phi trường có những chiếc L19 lên lên xuống xuống rì rầm sáng sáng chiều chiều...

...Mẹ với một đứa mồ côi đang cưu mang trong dạ và lũ 5 đứa côi cút đã ở lại với Ba, ở lại với vùng rừng núi đất đỏ lạ lạ quen quen thành quê hương thứ hai trong đời... Mẹ một nách 6 đứa con, đứa bé nhất chào đời không thể gọi tiếng Ba ơi! bắt đầu một cuộc mưu sinh mới, lại khởi đi từ một con số không rỗng ruột như một cái hố sâu khổng lồ, vô tận... gây dựng chắt chiu. Để rồi hai năm sau, khi cuộc sống đã bắt đầu ổn định đôi chút, lại một lần nữa trắng tay vì chiến cuộc Mậu Thân ...

Bây giờ Ba của mình ngày ấy đã rời bỏ vùng cao nguyên lạnh lẽo buồn muôn thuở đó rồi... Ba đã nghỉ yên bên Mẹ... Mẹ cũng trút gánh nặng đời, nhắm mắt xuôi tay sau khi lo tròn vẹn cho 6 đứa con của Ba khôn lớn...

Không còn đôi bottes de saut nào cần đánh bóng...

Không còn như buổi chiều nào được nghe tiếng Jeep vào sân, tiếng bánh xe nghiền trên sỏi sạt sạt vừa mừng mừng vừa vội vã...

Không còn đêm đêm nhìn ánh hoả châu... lo lo lắng lắng đợi tiếng ầm ỳ từ một chùm đại bác nào đó rơi vào một nơi nào đó để thấy tim như bị bóp nghẹn lại rồi từ từ thoát ra với từng lời cầu nguyện...

Không còn những lá thư khởi đầu không bằng một địa danh mà bằng con số ký tự KBC....quen thuộc...

Không còn cái mang tên chiến tranh trong cuộc sống...

Nhưng lo lắng, ưu tư, đờn đau và những nhịp tim vẫn còn bị bóp nghẹn...

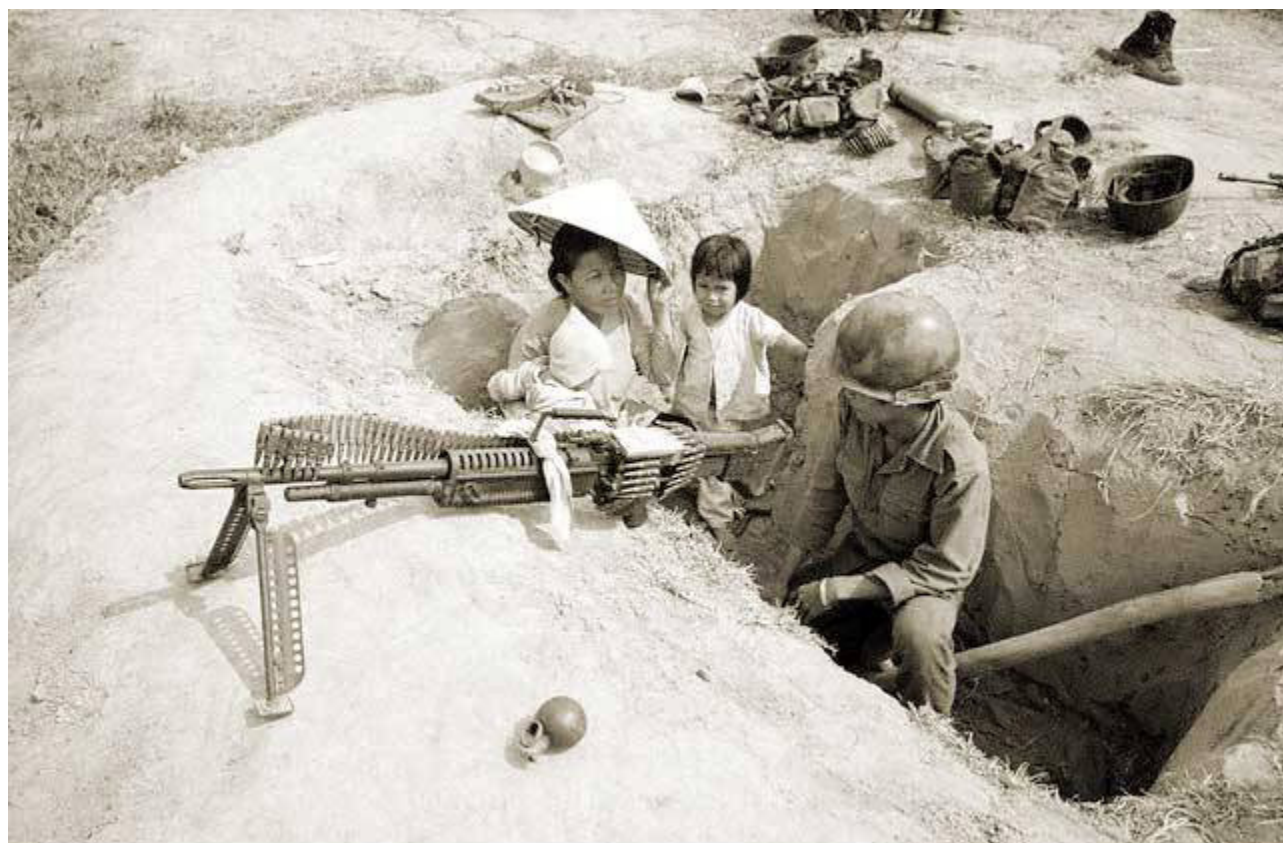
Một ngày nào...

Ba ơi! ♪

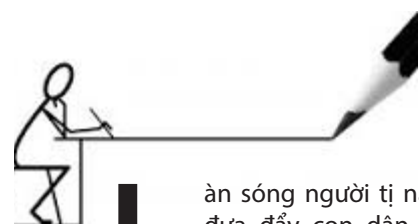
kimthanh

Q và Tình Phụ Tử

Làn sóng người tị nạn cuối thế kỷ 20 đã đưa đẩy con dân đất Việt đến những vùng đất mới. Người Việt nam; những tân công dân của đất nước đón nhận họ đến định cư, đã hòa nhập từng bước vào đời sống xã hội bản địa. Gót chân người tị nạn Việt đã in dấu chân khắp nơi trên mặt địa cầu. 40 năm qua, con dân đất Việt đã hình thành những cộng đồng mang bản sắc dân tộc Việt bên ngoài đất nước Việt. Hằng năm, vào ngày giỗ tổ Hùng Vương, các cộng đồng Việt nhỏ bé mang các tên "Little Saigon" / "Little Việt" cử hành Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương để tưởng niệm vị cha chung khai sinh đất nước Việt và nòi giống Việt với nước Văn Lang chào đời gần 5 ngàn năm trước. Hôm nay

dù trên bước đường lưu vong, người Việt vẫn không quên vị cha tổ tông của nòi giống, không quên tấm gương của người Việt hiện tại cần tự soi rọi lại chính mình.

Chúng ta đã được nghe nói đến sự hình thành một ngôi làng ngoài Việt nam; nơi những công dân Việt bỏ nước ra đi tạm thời cư trú trên lãnh thổ Philippines. Họ đã chờ được định cư ở một đất nước thứ ba từ lâu lâu lắm. Nhờ sự đồng lòng ủng hộ dành cho cư dân trong ngôi làng của người Việt tị nạn khắp cùng thế giới, nên những thành viên của ngôi làng Việt ấy đã lần lượt được lên đường định cư tại Canada hay Úc đại lợi!

Đã có rất nhiều lớp học Việt ngữ được mở ra rải rác khắp các quốc gia có người Việt sinh sống. Những lớp học ấy đã hoạt động riêng rẽ, âm thầm từ ba, bốn chục năm qua, chỉ với một mục tiêu nhỏ bé và cao cả: duy trì tiếng nói Việt Nam, giữ gìn văn hóa Việt Nam. Sự tồn tại của các lớp học này là một cố gắng không nhỏ của các cộng đồng Việt hải ngoại, tuy vẫn còn xa với niềm ước mong có được một ngôi trường Việt nam tiêu biểu...ngoài Việt nam trong cuộc chạy đua đường dài về thành quả giáo dục học Việt ngữ (trong & ngoài nước Việt).

Nhưng trong quá khứ đã từng có một ngôi trường Việt nam như thế! Nhắc đến tên gọi của ngôi trường ấy, con dân đất nước Việt Nam Cộng Hòa trong hay ngoài nước đều có chung một ấn tượng, ấn tượng sâu đậm về một ngôi trường tiêu biểu cho lòng yêu thương: Trường Quốc Gia Nghĩa Tử. Ngôi trường ấy đại diện cho ý chí của một dân tộc, biểu hiện một thành quả hàng đầu về lòng nhân ái, sự thủy chung. Dù đất nước mới chập chững cất bước đi trên con đường dân chủ, dân tộc đã phải dốc toàn nhân vật lực vào cuộc chiến tranh tự vệ, nhưng vẫn không quên vun bồi xây đắp cho tương lai. Ngôi trường ấy là một chứng tích, biểu hiện ưu điểm của thể chế Việt Nam Cộng Hòa.

VNCH là quốc gia duy nhất trên thế giới đã nghĩ tới và đã làm cho ngôi trường QGNT hình thành, biến ước mơ trên lý thuyết thành hiện thực trong hành động. Phôi thai của ngôi trường hình thành từ hình tượng của những người cha kiêu dũng đã vị quốc vong thân.

Hiện tại cựu học sinh của trường tự xác định mình với nhân gian bằng một danh xưng mới. Chỉ vồn vện với ba mẫu tự: Q65 - Q66 .....Q75 nhưng diễn đạt được căn cước của các học trò có cha đã cống hiến xác thân cho đất nước. Những người cha đã hi sinh tại chiến trường cùng những đồng đội để phác thảo tượng hình cho một đất nước độc lập, tạo dựng lên nền móng cho thể chế cộng hòa: ngôi trường QGNT được khởi công xây dựng vào năm cuối của nền đệ nhất cộng hòa, khai giảng vào buổi bình minh của nền đệ nhị cộng hòa; phát triển tốt cùng cho đến những ngày cuối của khi nền đệ nhị cộng hòa bắt ngờ sụp đổ toàn diện.

Nhưng ngôi trường QGNT vẫn trợ gan cùng tuế nguyệt cho dù 2 nền cộng hòa đã không còn. Con dân VNCH khi nhắc đến những thành tựu của 2 nền cộng hòa, không thể không hãnh diện khi được nhìn lại sự hiện hữu của một ngôi trường trong thực thể và qua hình ảnh.

Trong khoảng thời gian ngắn ngủi ấy, trường QGNT đã cố gắng đảm nhận vai trò của người cha quá cố trong lòng các đứa con QGNT. Là một cơ sở giáo dục đặc biệt đã lựa chọn những giáo sư tài năng, điều chuyển về trường, đảm nhận công việc giảng dạy cho các em, ngoài việc truyền đạt kiến thức, quý vị giáo sư với tấm lòng mở rộng, còn đảm trách việc bảo ban, chăm lo đời sống tinh thần và vật chất của từng mỗi một em. Các vị giáo sư hướng dẫn lớp đảm nhận trách vụ khai đạo, giúp các em có quen cuộc sống tự lập và có trách nhiệm. Những QGNT cư trú xa thành phố còn được nhận vào khu nội trú, có quý vị giám thị trông coi việc ăn uống, học hành ban ngày, ôn tập ban đêm. Hằng năm vào ngày cận Tết Nguyên đán, hay các dịp lễ tiết, các QGNT còn được đón tiếp quý vị cầm đầu chính phủ, Tổng thống Thủ tướng, tới thăm trường, hỏi han và khích lệ.

Hàng năm vào ngày giỗ của cha, chúng ta vẫn thường luôn khẩn nguyện: "Ba ơi! Con cảm ơn Ba đã cho con sự sống". Không biết từ ngày rời trường đến nay, với ngôi trường cũ, với các vị thầy thay thế người cha của bạn, trực tiếp, tận tâm dạy dỗ bạn, đã có được bao lần bạn nói lời cảm ơn "Thầy ơi! con cảm tạ công ơn thầy đã cho con cuộc đời đáng sống"? ¶

Nguyễn Đức Công
Q65

PHU NHÂN TỔNG THỐNG VIỆT NAM CỘNG HÒA
THĂM TRƯỜNG QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Bóng Dáng Cha Hiền

Xuân Hạ Thu Đông, bốn mùa êm ả trôi nhanh, nhanh đến nỗi Tôi từ đứa bé nhỏ xíu thơ ngây để biến qua một thiếu nữ tràn đầy nhựa sống với bao hy vọng và bây giờ Tôi đã thành một người đàn bà tuy chưa vào tuổi xế chiều nhưng cảm nhận mọi việc chung quanh thực sự đã về chiều bởi cuộc đời này đã cho tôi quá nhiều sự ngạc nhiên.

Bố Tôi, người cho Tôi đôi bàn tay để tôi dựa dẫm bước đi, người đã công tôi trên cái lưng thẳng tắp, người ôm tôi vào lòng mỗi khi ru tôi ngủ, vòng tay của Bố lúc nào cũng êm ái và dịu dàng, đôi khi Bố mắng yêu các anh chị khi các chị lớn trong nhà chọc ghẹo Tôi đến rơi nước mắt.

Bố người luôn bảo vệ tôi và ở bên cạnh Bố tôi không sợ hãi gì. Tôi là đứa trẻ sinh thiếu tháng, hình thể cái ngày tôi chào đời nhỏ như chai beer33 Bố Mẹ Tôi hay nói như thế. Tôi là đứa con thứ 8 trong gia đình đông anh chị em, nên Mẹ không đủ sức để chăm sóc Tôi. Là đứa bé với hình hài quá nhỏ, nhỏ đến nỗi không ai dám bế vì chỉ sợ đánh rớt Tôi xuống đất mà thôi. Bố là người đã đóng vai trò người Mẹ, Tôi lớn nhanh dần trong tình yêu thương bao la của Người.

Sài Gòn ngày ấy thất thủ, 30-04-1975, Bố xách cái túi nhỏ nhún cùng các đồng đội ra đi, những người đã hy sinh cả tuổi thanh niên cho tổ quốc Việt Nam, cho Tự Do Dân Chủ Cộng Hoà, tất cả phải tập trung để đi Học Tập Cải Tạo, Tôi còn nhớ câu chuyện Bố Mẹ Tôi hay nói với nhau khi trời buông tối:

- Anh ơi, liệu một tháng sau anh có trở về với em và các con không?(Vì CS nói chỉ đi HTCT một tháng thôi)

- Bố lặng lẽ trả lời với Mẹ rằng: Ngày anh ra đi anh biết rõ, còn ngày trở về anh không thể hứa với em, vì những gì CS nói ta có tin được hay không? Anh đi kỳ này không biết bao giờ mới trở về, ở nhà rảnh lo cho các con học thành tài và tìm đường đi, nếu có thể.

Những ngày đầu phải sống và đương đầu với chính phủ gọi là Chính Phủ Lâm Thời, tôi đã nhìn thấy gương mặt lo sợ, nỗi dăm chiêu hằn trên gương mặt người Cha yêu quý này. Tôi nhìn thấy khẩu súng lục ngắn nhỏ bằng bàn tay Bố nằm gọn dưới gối của Người và tôi cũng đã nhìn thấy những giọt nước mắt của Mẹ lăn dài trên gò má cao cao, có thể vì không biết Bố sẽ làm gì, quyết định ra sao giữa vận nước và đứng trước con người cùng chết

độ CS mai sau. Mẹ đã van nài Bố, xin Bố đừng tuyệt vọng để kết liễu cuộc đời mình như thế. Ôi những tháng ngày xa xưa, sự khủng hoảng trong gia đình tôi... không thể nào quên.

Cái vóc dáng cao cao của Bố tôi, cái lưng thẳng đi hiên ngang lúc ấy, tôi vẫn mãi chưa quên, chân Bố hướng ra mặt tiền đường và không hề quay đầu lại dù chỉ là một lần. Tôi, đứng bên cạnh Mẹ và các anh chị trong nhà, dạo ấy Tôi mới ngoài 10t, cái tuổi còn quá nhỏ nên không biết nhiều về sự mất mát, nhưng lúc Bố xách túi ra đi tự dưng tôi đã biết từ đây tôi sẽ cô đơn và bắt đầu cuộc sống lẻ loi dù gia đình Tôi vẫn còn có Mẹ và 7 anh chị.

Bố là tất cả của đời Tôi.

Thế là hết những tháng ngày được đi ăn sáng với Bố ở tiệm Phở “Thùy Tiên” ngay đầu đường Hoà Hưng ngã rẽ vào khám Chí Hoà, rồi được Bố thả trước cổng trường Thánh Mẫu và những cuối tuần được rong chơi ở Quân Trường Bộ Binh Thủ Đức hay khu Toà Đô Chánh.

Bố ra đi, để lại bao lo lắng cho Mẹ và bây giờ con đang ở tuổi lớn nhanh và cần có Bố và Mẹ dạy dỗ.

Bao nhiêu năm Bố bị tù đày, chỉ có Mẹ và Bà Nội cùng các Cô đến thăm Bố, chúng tôi không có điều kiện được đi theo, mãi hơn chục năm sau Bố được chuyển về Hàm Tân, Tôi mới được đi thăm đôi ba lần, lúc đó Tôi đã không còn là đứa trẻ nhỏ dại năm xưa, Tôi đã là một thiếu nữ đang sống với dưới chế độ Cs, biết bao hoài bão ấp ủ trong lòng Tôi cố dằn nén lại vì không biết mai sau sẽ ra sao, số phận mình sẽ ra sao?

Cuối cùng Tôi cũng chấp cánh tung bay, Tôi phải trốn Bố để theo chân các anh chị, hai chữ Tự Do đã làm chúng Tôi quên đi những nguy hiểm, gian khó hay phải thiệt cả tính mạng, chúng tôi biết Bố không muốn con cái bị chết giữa dòng Đại Dương, Bố không muốn người tóc bạc phải tiễn kẻ tóc xanh, nhưng... làm sao được hả Bố?

“Tự Do ôi Tự Do tôi trả bằng nước mắt vì hai chữ Tự Do tôi mang đời lưu vong.”

Tôi đã thoát cùng với chiếc tàu mang tên MB872 khi vào Pulau Bidong với cùng 111 thuyền nhân chính trị, Cái ngày 14-11-1987 trốn khỏi Việt Nam tôi đã không còn là đứa

bé nhút nhát, dè dặt, tôi đã phải tập sống tự lập trong cô đơn và nỗi nhớ, không còn Bố không có Mẹ và Các Anh Chị bên cạnh mình.

Thời gian Bố được thả về đoàn tụ với gia đình được vài năm thì giấy bảo lãnh Bố Mẹ được nước Úc chấp nhận (1990), tự do thật sự đã đến với Bố Mẹ của chúng tôi.

25 năm trôi qua, sống trên xứ người Tôi biết Bố vẫn hướng về quê nhà và nhớ Việt Nam rất nhiều, ước mơ được nằm xuống nơi cội nguồn, Bố vẫn luôn ước mơ và mong được như thế, phải không Bố yêu của chúng con.

Bố ơi, chúng con cảm ơn Bố đã ở bên Mẹ chăm sóc Mẹ cho đến hôm nay, bàn tay Bố luôn diu dặt và nắm tay Mẹ bởi đôi chân yếu ớt của Mẹ đã không còn đứng vững như xưa. Con, vì cuộc sống đưa đẩy để mỗi ngày con càng thấm thía và trân trọng “đôi bàn tay”.

Lúc con còn thơ ấu Bố đã dùng cả đôi bàn tay để chăm sóc con từng ly từng tí, nay Bố dùng hết đôi bàn tay của Bố trao cho Mẹ, để Mẹ tựa vào Bố và cả hai cùng đi nốt khúc quanh cuối cùng này cũng giống như Bố đã từng ôm Tổ Quốc vào lòng cái thời chiến tranh và khói lửa.

Bố ơi, con cũng cần và cũng khát khao có được đôi bàn tay bên cạnh con lúc này giống như Bố dành cho Mẹ, hãy cầu nguyện cho đứa con gái út của Bố nhé.

Hôm nay, dù con không còn nhỏ dại, con không sợ lạc bước trên đường đời, nhưng dù con có lớn hơn bao nhiêu sao con vẫn không thể đủ lớn để sống và đương đầu với nỗi cô đơn và lẻ loi, Bố ạ.

Xin Ông Trên luôn chúc lành cùng gìn giữ Bố Mẹ, chúng con luôn yêu Bố Mẹ và cảm ơn sự sinh thành nuôi dưỡng Bố Mẹ với 8 anh chị em chúng con.

Xin Thượng Đế hãy ban muôn ngàn ơn phúc đến những người Cha hôm nay.

June 30th 2015
Garden Grove, California

• Một chiều chúa nhật nhớ về kỷ niệm xa xưa gia đình “Nguyễn Duy”, ôi nhớ thật nhiều.... ♪

Heidi Duythythanh Nguyen

Nhạc phẩm *Bóng Dáng Cha Hiền*, tác giả và trình bày: *Duy-hải xin kính tặng Bố và Mẹ.*

<https://soundcloud.com/heidi-duythythanh-nguyen/bong-dang-cha-hien>

Bóng Dáng Cha Hiền

Slow Rock - Tempo 65

Dated: Dec 6th 2013

1. *Đời cho chúng con, có được người Cha rất nhân hiền.*

Ngày đêm sớm hôm, nắm tay Mẹ thay thế đàn con.

Nhìn Cha bán khoán, nhìn Cha mệt nhọc.

Nhưng không lời, than trách. Cha không ngại gian nan.

ĐK: *Cha ơi! Nhìn dáng Cha tóc đã bạc phơi sương.*

Cha ơi! Đời sống Cha là kỷ niệm chúng con.

Bao năm, hình bóng Cha luôn ẩn hiện trong con.

Con tin, ở bên Cha Mẹ vẫn mãi yên lòng.

2. *Thời gian vẫn trôi Cha Mẹ là ánh sao trên trời*

Dẫn dắt chúng con biết bao điều lẽ sống thẳng ngay

Đàn con vươn lên, đàn cháu trưởng thành

Công ơn Mẹ sinh dưỡng công ơn Cha dắt dìu

3. *Ngày nay lớn khôn, biết được tình Cha quá cao vời.*

Nguyện xin thánh ân, luôn hộ phù nâng đỡ Cha con.

Vì Cha hy sinh, Vì Cha yêu Mẹ

Cha mím cười, nhân ái. Cha tin vào Ông Trên.

Coda: **CHÚNG CON : CÁM - ƠN - CHA - MẸ**

Một chiều chúa nhật nhớ về kỷ niệm xa xưa gia đình “Nguyễn Duy”, ôi nhớ thật nhiều....

Heidi Duythythanh Nguyen

www.duythythanh.com

FB: Heidi Duythythanh Nguyen

CA NGỢI LÒNG CHA VĨ ĐẠY

Trần Ý Thu

Cha như núi đứng Thái Sơn,
cho con tất cả công ơn dải dẫu.
Như trời xanh ở trên đầu:
" con ơi ! ăm bế ơ ầu ngủ ngon."
Cha luôn một dạ sắt son,
trung thành tổ quốc mong tròn chí trai.
Vi mang trách nhiệm trên vai:
" xông pha trận địa ngày mai khai
hoàn."

Cha đi nhập ngũ theo đoàn,
lên đường khí khái mang toàn nhiệt
tâm.
Lời người xúc động tình thâm :
" con ơi ! nhớ mãi phương châm học
hành."
Cha đi biệt xa thành,
hành trang áo lính mong dành chiến
công,
Hành quân biển cả ven sông :
" này con yên ổn giấc nồng ngủ say."

Cha như cổ thụ tàng cây,
cho con bóng mát che đầy nắng vàng.
Lòng cha vĩ đại vô vàn :
" noi gương xử thế tâm càng thiện
nhân."
Cha đi vĩnh biệt phân vân,
hy sinh tử trận mây tầng đối đen.
Nay thì mẹ cửa cài then :
" ban thờ ảnh đồ sấu chen cả nhà."

THƯƠNG CHA VĨ ĐẠY BAO LA TẮM LÒNG

Trần Ý Thu

Cha là lính áo xanh màu lá.
Nhiệm vụ tròn ban sớm nắng tà.
Trên vai gánh vác sơn hà,
thương cha vĩ đại bao la tắm lòng.

Cha hình ảnh ví như trời rộng.
Tỏa mặt trời mang sắc đỏ hồng .
Cha như cổ thụ cây trồng,
phong sương chịu đựng và không ngại
gì.

Cha thời ấy chiến trường tri kỷ.
Nhập ngũ ngày tao loạn dạ thì.
Con tim nhiệt huyết là vì,
câu lời hứa hẹn ra đi sẽ về.

Cha binh nghiệp lính oai hùng nề.
Trận địa muôn phương khắp lối kể.
Giày Saut lội nước dầm dề,
trời mưa gió cuốn lời thề " quyết tâm " .

NGƯỜI CHA HY SINH DŨNG CẢM

Trần Ý Thu

Cha về đất mẹ bấy giờ,
câu lời thắm thiết xa bờ nhớ nhung.
Vi ngày vĩnh biệt lâm chung,
mong con giữ trọn ung dung lá cờ.
Quốc Gia Nghĩa Tử luôn thờ, (*)
người cha dũng cảm chơ vơ đối đầu.
Hiên ngang lính chiến dải dẫu,
kiên cường trận địa khói màu lửa
thiêng.
Tình thương ấm áp vô biên,
mong con đèn sách bút nghiên học
hành.
Hành quân trận địa mong dành,
bình yên tổ ấm ngày lành tháng năm.
Còn cha gió lạnh căm căm,
đối cao biển cả hàng trăm hiểm nghèo.
Qua nơi vũng vịnh bên đèo,
xông pha khói lửa cheo leo vực hãm.

(*) Trường Trung Học Quốc Gia Nghĩa Tử

NIỀM VINH DỰ CÓ CHA GƯƠNG MẪU

Trần Ý Thu

Mang hình ảnh nhớ người cha ấy.
Lính hải hổ ngang dọc đó đây.
Con tàu sóng vỗ quanh vây,
bình minh sáng tỏ trời mây sắc màu.
Niềm vinh dự có cha gương mẫu.
Chẳng ngại ngần gian khổ dải dẫu.
Quốc gia đến lúc mưu cầu,
tổng quân nhập ngũ tâm đầu chí trai.

Cha vào lính cuộc đời trang trải.
Đếm những ngày mưa gió nhớ ai !
Nơi đây khói lửa vòng đai,
cha đi biệt xa ngày mai thế nào !.
Giày Saut áo trận nơi hoang đảo.
Ngắm bản đồ phương hướng địa hào.
Bôn ba đối địch ra vào,
hành quân thử thách ba đào lắm khi.

THIÊNG LIÊNG NGHĨA VỤ SƠN HÀ CÓ CHA

Trần Ý Thu

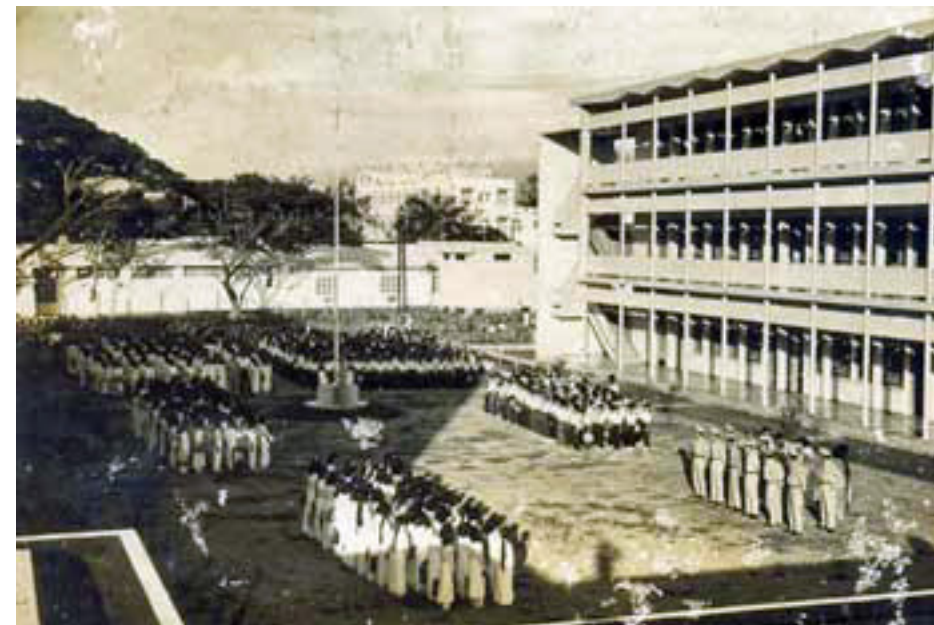
Con thơ bé bỏng nào hay,
cha vào lính chiến rồi đây vắng nhà.
Thiêng liêng nghĩa vụ sơn hà,
cha luôn son sắt đậm đà thủy chung.
Mang dòng máu đỏ bồi vun,
ngàn năm lịch sử ung dung giống
dòng.
Cha đi nhập ngũ mang lòng,
con tim nhiệt huyết tang bồng chí trai.
Tổng quân gánh vác trên vai,
xông pha trận địa ngày mai khai hoàn.

Con thơ ấp ủ khăn quàng,
cha đi lính chiến lo toan vắng làng.
Trùng trùng điệp điệp lau ngàn,
sông dài biển rộng nắng vàng đã lên.
Rừng khô sừng sần gần bên,
anh hùng trận mạc lênh đênh hải hồ.
Trăm tư nghĩ đến cơ đồ,
vinh tổn tổ quốc thành đò miệt vùng.
Ban ngày lửa đạn bao cùng,
đêm thì lối ngõ chân dung khó nhìn.

Cảm Nghĩ về CHA

" CHA " là Chủ đề của Đại Hội Quốc Gia Nghĩa Tử được tổ chức vào 4 ngày của Tháng Bảy 24, 25, 26 và 27 năm 2015, mang tầm vóc quan trọng vì nhắc đến người CHA cao cả thiêng liêng, đã lên đường nhập ngũ từ năm 1954, sau khi hiệp định Geneve được thỏa thuận, phân chia hai miền Nam và Bắc.

Nhớ đến CHA qua bài quốc ca vào mỗi thứ hai đầu tuần. Mắt nhìn lá cờ bay phất phới trên cao, lòng ngưỡng mộ sự anh dũng và hào hùng khi người đã ra đi mãi mãi, không còn trên thế gian để con được biết mặt cha. Có những bé chưa được sanh ra, có bé chưa được đầy tháng, tròn năm, nào biết được sự mất mát lớn lao này.

Trường Trung Học Quốc Gia Nghĩa Tử Sài Gòn được thành lập từ năm 1963 bởi Tổng Thống Ngô Đình Diệm, như một đáp đền dành cho các gia đình quân nhân phục vụ tại các chiến trường, ven sông, hải đảo, biển cả, thôn ấp,... Họ hoặc đã hy sinh tính mạng, hoặc thân thể không còn nguyên vẹn. Con của họ nhận được " Ân Quốc Gia Nghĩa Tử " và được ghi danh theo học trường này. Ngoài ra còn nhiều trường Quốc Gia

Nghĩa Tử được thành lập ở nhiều địa danh khác nhau : Cần Thơ, Huế, Đà Nẵng, Biên Hòa ....

Các thầy cô thường không khỏi bồi ngùi xúc động khi giảng đến đề tài nói về CHA, những người không còn nữa nhưng để lại ấn tượng rất sâu sắc, thiêng liêng, và là tấm gương sáng oai phong, dũng cảm.

Cha là hình ảnh của ý tưởng trừu tượng khi vì nghĩ đến người, ta đã không còn được nghe giọng nói, nụ cười, nhất là mãi mãi không còn được ở gần bên người.

Ngày của cha hàng năm được tổ chức tại đất nước Hoa Kỳ vào trung tuần tháng Sáu, trong niềm hoan hỉ để vui chung với gia đình bạn hoặc tại nơi làm việc.

Có người hỏi:

- Bạn tặng cho cha

món quà gì?

- Cha tôi đã không còn khi tôi vừa lên một tuổi. Và có rất nhiều gia đình cùng cảnh ngộ như tôi, nhưng chúng tôi may mắn vẫn còn được mẹ nuôi dưỡng cho đến tuổi trưởng thành. ¶

Trần Ý Thu

Kỷ niệm về Cha

Kỷ niệm về Cha chỉ có tấm ảnh trên bàn thờ. Ba mặc đồ lính ngồi và Mẹ đứng cạnh bên chỉ cao hơn vai Ba một ít, còn một tấm nữa cạnh ngôi mộ mà chung quanh là đầu đạn, một phụ nữ bé đưa con nhỏ và một bầy trẻ đầu chít khăn trắng.

Tôi chỉ gặp Ba trong những chuyện kể từ Mẹ từ Anh Chị. Trong trí tưởng tượng trẻ thơ Ba rất oách, Ba là Ông Quân, dưới quyền Ba có nhiều chú lính..Vàng chỉ có thể..về Cha!

Khi cùng Mẹ,tay xách túi quần áo bước vào ngôi trường thật to, thật đồ sộ...dù mấy hôm trước Mẹ đã nói thật nhiều về nơi ở mới này.. dù đã hứa với Mẹ thế nhưng..mắt đã rưng rưng, níu chặt tay mẹ không muốn rời..

Chúng tôi, những đứa trẻ mất Cha vừa rời Mẹ ở chung trong một phòng..tối hôm đầu tiên..mới đầu chỉ đầu đó một vài tiếng thút thít..rồi thì òa vỡ cả phòng ..cùng khóc

Ngoài các Cô chăm sóc chúng tôi có thêm một vị sĩ quan, mặt nghiêm nghị nhưng có nụ cười thật hiền từ, danh xưng là Ba quả thật khó và ngượng nghịu vào lúc ban đầu...

Ba Vỹ của chúng tôi hay mặc quân phục màu xanh, mang cấp bậc trước là Trung úy sau một thời gian thêm một hoa mai nữa là Đại úy. Ba chạy xe Yamaha cũng màu xanh, khi gần vào đến cổng khu nội trú Ba thường bỏ chân xuống rơ thắng, chắc Ông sợ đầu đó một vài bé gái mà nghịch như con trai chạy đâm sầm vào xe chằng...Chúng tôi rất sợ Ba dù Ông hay cười cùng chúng tôi.

Hàng tháng chung tôi tập hợp để nghe Ba đọc kết quả học tập.. từ hạng nhất đến hạng 5 đều được phần thưởng, lên 5 bậc được khen nhưng tụt 5 bậc bị cảnh cáo và có thể bị phạt cấm túc nếu kèm theo tụt hạng là không ngoan. Có một lần, tôi được gọi tên, run quá không biết bị tội gì... tôi bước đến trước Ba.và...nhận được nụ cười âu yếm kèm cái vuốt đầu ..vì 3 tháng liền tôi hạng 6 ..tôi không nhớ được thưởng gì nhưng cảm giác thật xúc động mỗi khi nhớ tới...

Chúng tôi trong ban văn nghệ, với tiết mục Tiêng xưa ..bài múa được Ba dẫn đi nhiều nơi trình diễn, được cả lên truyền hình..Một kỷ niệm mà nhóm múa không quên là hôm đầu hình, tiết mục trước múa của chúng tôi là vũ sexy..ba không muốn bọn trẻ chúng tôi nhìn nên nhất định đòi đổi thứ tự, múa xong là ra xe về ngay...

Ôi Ba thân yêu, ngoài việc lo cho các con bữa ăn no đủ hàng ngày, Ba còn gìn giữ tâm hồn trinh trắng cho đàn con gái..

Còn biết bao điều Ba làm cho chúng con..

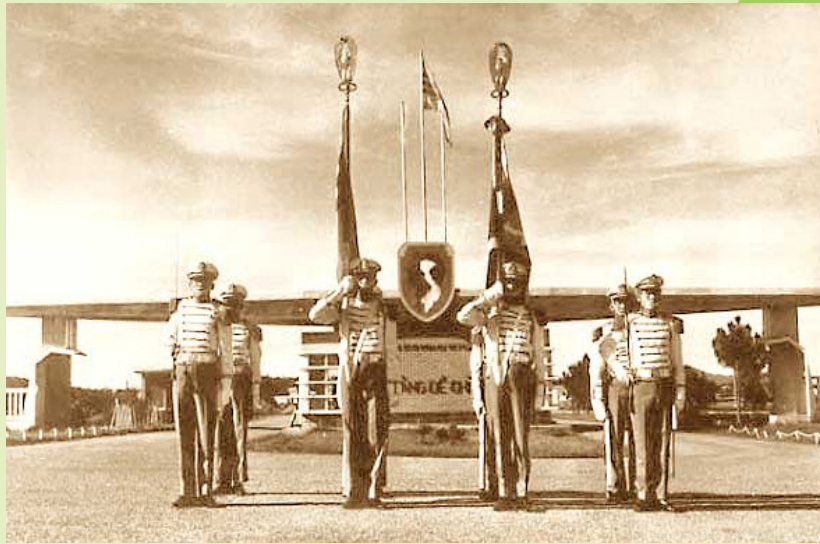
Con chỉ ghi những điều bất thần nhớ lại, các bạn khác sẽ ghi thêm và những kỷ niệm nhớ về Ba là những nén hương tưởng nhớ đến người Cha thứ hai của chúng con Ba Nguyễn văn Vỹ ¶

Lê Khánh Hòa

BA
NGUYỄN
VĂN VỸ
và Nữ
SINH NỘI
TRÚ - BAN
VĂN NGHỆ
QUỐC GIA
NGHĨA TỬ

BA ƠI....

(lại viết cho Ba lúc qua tuổi 60)

Con vừa mới về thăm xứ lạnh
Trường Võ bị của Ba... (đầu đã chẳng còn...
trường của Ba cũng mất giống trường con
nhưng kỷ niệm trong tim cứ nảy chồi đâm lộc)

Con vừa mới về thăm xứ lạnh
cùng bạn bè trường xưa và hoài niệm treillis
nhớ Ba nhiều... màu bùn đỏ khắc ghi
con cũng gặp một người Cha - là chiến hữu
của Ba
- dân Bộ Binh ngày đó ...

Con vừa mới về thăm xứ lạnh
nhớ Mẹ kể chuyện Ba và những trái su
ngày nào cũng ăn... ngán đến thâm thù
muốn cắt gốc hết những giàn su su xanh
mướt...

Con vừa mới về thăm xứ lạnh
lang thang dốc đồi trong gió sắt se...
rừng núi trùng trùng... con cố lắng nghe
Ba Mẹ đã ở đâu khi con trong dạ cứu mang
ngày ấy ?

Con vừa mới về thăm xứ lạnh
nhủ trong tim: mình từng thuộc về đây!
nghe xôn xao vùng ký ức vui đây
Ba thưở ấy...
niềm tự hào trong con không hề phai nhạt...

Con vừa mới về thăm xứ lạnh
thấy Ba ở đây...
thấy Mẹ kể bên ...
tóc rụng trên tay những sợi bạc phai...
nhớ tuổi qua sáu mươi...
sao vẫn nghe khờ dại...

Ba ơi...
làm sao níu cái ngày xưa trở lại...
đầu cái ngày xưa bom đạn chiến tranh
nhưng tình người với nhau day dứt không
đành ...
còn cõi sống hôm nay...
... nỗi nhọc nhằn vô cảm...

kimthanh

NHỚ....

(chép lại theo trí nhớ
bài thơ đầu tiên viết cho Ba năm 12 tuổi)

Không biết rằng...túi ni con nhớ Bố
nhớ thật nhiều...
nhưng nước mắt cạn khô!
Tại Bố nó!
bỏ đi không trần trời...
nên con chừ xoa tóc vấn vành sô...

Con nhớ quá!
kỷ niệm xưa trở giấc
xót xa như ngày đưa Bố trở về...
lòng đất lạnh... mưa buồn ...
con áo trắng...tóc dài... cúi mặt
đi sau xe tang... túi hờn dằng chống chắt...

Ngày sau nó ...
trong con toàn trống vắng
Con mất Bố rồi ..
nên hết cả ngày thơ....
cả thời gian cũng thành chuỗi đợi chờ
cả đời sống...cũng mang nhiều mật đắng
kimthanh

CHA TRONG LÒNG NGƯỜI CON QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Tình của Cha như trời cao lộng gió,
Giống biển xanh trầm lắng nước mênh mông.
Tựa non cao hùng vĩ giữa trời không,
Rạng ánh đuốc một đời luôn tỏa sáng.

Vòng tay Cha chở che con năm tháng,
Đất diu con vượt khỏi bước chông gai.
Cha cho con kiến thức cả ngày mai,
Con khôn lớn, vào đời luôn ghi nhớ.

Có những lần con chợt nghe tiếng thờ ...
...dài trong đêm , nhưng nào đã hiểu gì!
Rồi một hôm cùng nhịp bước quân đi ,
Cha biến biệt theo hồn thiêng sông núi.

Mẹ ôm con mắt mờ, đầu xơ rối,
Con lạc loài mang phận trẻ mồ côi !
Vành khăn tang lượn theo gió chơi vơi,
Đã quấn chặt đời trẻ thơ từ đó .

Ngẩn ấy năm vẫn tràn tuôn lệ nhớ,
Linh hồn Cha giờ nương , lứt nơi đâu ?
Thoáng sương rơi, lấp lánh đôi mắt sầu,
Cha theo gió đến bên con mờ ảo ...

Nguyên vẹn hình Cha đậm trong trí não,
Đưa con trở về thuở vẫn bé thơ.
Con vẫn mãi là đứa trẻ ngu ngơ ,
Luôn nhút nhát và dễ dàng rơi lệ...

Đâu biết Cha đã một đời tuyên thệ ,
Dưới ngọn cờ, yêu dân tộc quê hương.
Nguyện thân trai lẫm lóc cùng gió sương,
Nên Xuân ấy Cha đi vào miền viễn !

Nên một sớm theo quan tài đưa tiễn,
Cùng đàn em lăn lóc dưới chân đồi.
Con chưa hiểu rành hai chữ mồ côi ,
Và tưởng gió Cao Nguyên làm ớn lạnh...

Cũng một sớm con thấy mình cô quạnh,
Giữa sân trường ngơ ngác, lấm khăn tang !
Phảng phất đầu đây như có mùi nhang ,
Con chợt hiểu, từ nay trường con đó!

Ngày của Cha, Cali chiều lộng gió,
Nắng rực màu sao hiu hắt trong con .
Bốn chín năm chưa đủ để phai mòn,
Vẫn lộng lộng, bóng hình Cha yêu dấu...

Bốn mươi năm cờ đã thay sắc máu,
Ngôi trường từ lâu đổi chủ, thay tên .
“Quốc Gia Nghĩa Tử”, con mãi chẳng quên,
Vi Cha đã góp xây bằng thân thể.
Thu Tâm
2015

TỰ BẠCH

Quê tôi ở tận Ninh Bình
Danh xưa một thuở triều đình Hoa Lư
Mẹ yêu cha đặt tên cho
Họ Đinh thị Mạc bút danh Vân Quỳnh
Thời gian vùn vụt trôi đi
Lớn khôn tôi đã yên bề ngôi gia
Mười năm hương lửa đậm đà
Sáu con đều bước hoan ca đến trường
Bỗng dưng vận nước tai ương
Chông tù cải tạo, dạ buồn héo hon
Tám năm đơn lẻ nuôi con
Tám năm chờ đợi tô hồng duyên xưa
Trở trâu số phận hay chưa!
Cùng chồng vĩnh biệt lúc vừa sang thu
Đời tôi như phủ sương mù
Dáng đài trang với vãn quỳ còn đâu?
Bây giờ phai nhạt má đào!
Tuổi đời chồng chắt nói sao cho vừa
Nhiều đêm dòng lệ như mưa
Ruột vò từng khúc, xác thừa nào hay
Vãn thơ tự bạch cầm tay
Đơn sơ diễn tả trình bày lời quê
Ôm trang tâm sự bộn bề
Rất mong bạn hữu ít chề thương nhiều

Q.65 Mạc Vân Quỳnh (Mạc Đinh)
1989 Những ngày tháng tang chồng,
Cố Đại Úy Nguyễn Tiến Vỹ, Đơn Vị Tổng
Tham Mưu QLVNCH

TRANH NGUYỄN NHẬT TÂN

Thằng Út

Ngày phủ cờ cho ba tôi, thằng út còn nhỏ xíu, má tôi phải bồng nó trên tay. Hai anh em cách nhau gần tròn con giáp. Nhỏ nhất nhà, nhưng nó khóc lớn nhất. Má tôi không khóc, tôi cũng không khóc, thì giờ đâu mà khóc. Má tôi tắt bật trong bếp, điều động cơm nước cho gần trăm miệng ăn. Tam đại đồng đường, từ bà nội tôi xuống tới mấy chú và tụi tôi đã gần hai chục người, giờ thêm bà con khắp nơi. Họ cứ tự động báo tin, rồi từ dưới quê kéo nhau đến, không ai báo trước. Thật bất ngờ, trở tay không kịp. Nhà tôi không đủ chỗ chứa, hàng xóm thấy thế cho ở nhờ, nằm ngổ la liệt từ trong ra tới mái hiên. Đội lính chung sự cũng bớt dần xuống còn lại hai người gác quan tài và một cô phụ việc, rồi bà nội tôi cũng cảm ơn, cho họ đi về, chỉ nhận một người đến tụng kinh buổi tối, vì đã có các vị sư và ni cô trong hai buổi sáng chiều. Má của tôi ít nói, lại hay ngại ngùng trước đám đông, nên tiếp khách là phần việc được giao cho bà nội và các chú của tôi. Được tiếng là đã học ở trường Nam Phương Hoàng Hậu, nên xưa nay chuyên quán xuyên mọi chuyện trong nhà, giờ lo việc ma chay, mấy bà khác có dịp bám theo để vừa phụ vừa học. Có người còn hỏi qua chuyện may vá thêu thùa, bị mấy bà khác la mắng ùm xèo vì làm rối việc. Má tôi lại phải lên tiếng can ngăn. Tuy hiền và ít nói, nhưng ai cũng nể và nghe theo lời của má tôi, kể cả mấy ông chú thuộc loại trời gầm. Chông chết mà má tôi ít khi mặc áo tang, lúc thì quần khăn, lúc thì kẹp miếng vải trắng trên áo cho gọn để lo việc bếp núc nhà cửa. Bạn như thế nên má giao thằng út cho tôi.

Trở lại chuyện thằng út, mỗi khi nó khóc, nhiều người cứ chép miệng, tội nghiệp thằng nhỏ tui thân vì mồ côi cha. Lúc đó, thiệt tình tôi không hiểu tại sao người lớn lại có thể nghĩ kỳ cục như vậy, nhưng mình còn nhỏ nên không dám nói. Chũ BA nó còn chưa biết bập bẹ, thì biết cái gì mà tui với buồn. Nó khóc vì ớn ào, xưa

nay má thường la tụi tôi, giữ im cho em ngủ. Nó khóc vì nhang khói ngọt ngọt, xưa nay má thường biểu tôi bồng em đi chơi hay vô trong buồng mỗi khi nhà có tiệc, xì gà thuốc lá khói bay khắp nơi. Tình cờ khi nó lúc lắc cái đầu, tôi thấy dưới cái trán đang quần tang, da có hột đỏ như nổi rôm. Tôi chỉ cho má thấy, má biểu tôi lấy phấn thơm rắc lên, được một hồi, nó lại khóc. Tôi rắc thêm phấn, nó im, rồi khóc tiếp. Cứ tái đi tái lại như vậy, thiệt là bực. Tôi kéo miếng tang đang chêm nhẹ như áo lính giặt hồ của ba tôi, trán của nó y như miếng chuối nhúng bột chờ đem chiên. Tôi nhớ chuyện lúc má đưa em trước bị sởi, nên ấm nỏ ra thùng trấu ngoài hè, kiểm cục nước đá, tôi chà lên trán của nó. Cái mặt của nó lim dim, dòm thấy ghét. Nó mở mắt nhìn tôi như cười, khen anh hai của nó giỏi. Tự nhiên có bà đập tay tôi cái bộp .... ba mấy chết, bây giờ mấy muốn tới em chết hả, dòm coi cái mồ ác của nó còn yếu, thờ phật phêu kia kia! Miệng thì nói, tay thì kéo cái khăn sọc ca rô trên cổ, bà lau lia lia trán của nó, rồi moi trong túi áo, lấy chai dầu Nhị Thiên đường quẹt lên mồ ác của em tôi. Bà giằng nó trên tay tôi, nó khóc, chắc là không quen mùi trấu. Bà chép miệng bực bội, đưa nó lại cho tôi, nó nín. Một hồi sau, nó lại khóc. Tôi liếc qua liếc lại, không thấy ai, tôi moi cục nước đá, chà lên trán em tôi, nó im khóc, nhìn tôi như cười.

Hết khóc vì nóng, nó lại khóc vì đói! Khi nào lau nước đá xong mà nó còn khóc, tôi bồng nó tới để má tôi cho nó bú. Chỉ được vài lần, nó lại tiếp tục khóc. Tôi nói cho má biết nó còn đói, má biểu tôi cho nó uống nước. Cũng được vài lần, nó lại khóc tiếp. Tôi dùng dằm xách nó lại cho má, bị má la, biểu tôi bồng nó đi khuất rồi tự tìm cách cho nó uống nước để má còn lo chuyện khác. Lần nầy thì tới phiên tôi ..... khóc! Tôi bồng em ra một góc, anh khóc nhỏ, em khóc lớn. Có bà tiên bước ngang, dòm thấy, bà khóc theo ..... Trời ơi, tội nghiệp cho tui em, bây giờ mồ côi cha ngồi khóc. Tôi khóc lớn hơn, không thêm cái chính là tôi khóc vì ức, còn thằng út khóc là vì đói. Dù có nói ra cho bà biết, cũng đâu làm được gì cho em tôi nín khóc. Bà lớn tuổi hơn má tôi, nhưng là vai cháu, lo buồn bán dưới quê nên tôi ít gặp. Chị móc túi đưa cho tôi tờ năm đồng, tôi quít tay không dám nhận. Chị thì cố dấm dúi, tôi vừa bồng em vừa né ..... bà ơi, má

con dặn không bao giờ nhận tiền hay đồ ăn của người ngoài. Chị chưng hửng nhìn, rồi kéo tay tôi về hướng nhà bếp, vừa kêu má tôi ..... mẹ ơi, con cho em tiền ăn bánh, nó sợ. không dám lấy còn dám kêu con là bà, mẹ gạt đầu đi. Má tôi thấy tôi mắt còn ướt nên nói ... con cảm ơn chị chứ không phải bà, nhớ phải cảm hai tay. Chị bật cười ... mẹ ơi, nó đang bồng em, làm sao cảm được hai tay. Má tôi giờ mới nhớ là chỉ nói theo thói quen, má lắc đầu với chính mình rồi quay vô bếp. Tôi lí nhí cảm ơn, cúi đầu mắc cở. Chị lòn tay qua lớp áo tang, nhét vô túi trong của tôi. Mưa tiền rơi xuống. Mấy bà khác tự nhiên kéo tôi lại, rồi cứ nhét vô áo. Tôi cũng không biết là bao nhiêu, cứ luôn miệng cảm ơn như cái đĩa hát lúc kim rề, lập đi lập lại chỉ một câu cảm ơn, quên khuấy đang bồng thằng út trên tay. Có tiền nhiều, tôi đi ra tiệm, định bụng mua bánh dẻo, bánh xu xê, hay kẹo bọc mút trái cây, xưa nay thích lắm, nhưng bị nhà cấm vì sợ đường hoá học. Tới nơi, tôi lại đổi ý, mua kẹo sữa đậu phộng. Mình cho em liếm sữa, khi nào lòi tới lớp đậu phộng thì mình ăn, tôi tính như vậy. Được vài miếng, em tôi thích lắm, nhìn tôi như cười. Ngờ đâu! Có một viên, tôi chà lên môi thằng út, có miếng đậu phộng to rớt tọt vô trong miệng của nó. Tôi hết hồn, vì em tôi còn bú, chưa biết ăn. Bỏ hết viên kẹo vô miệng mình xong xuôi, tôi thọc tay vô miệng của em để moi miếng đậu phộng ra. Dè đâu, nó mút luôn ngón tay của tôi. Vừa sợ vừa thấy cười, tôi cố ngoáy tìm miếng đậu phộng, nó ọc ra tay tôi chêm nhẹ, mà cũng không thấy miếng đậu phộng ở đâu. Sợ quá, tôi bồng nó chạy về nhà, trong bụng không biết phải nói sao với má, mà cũng sợ má biết chuyện rồi lấy lại hết tiền của mình. Nhác thấy tôi, má ngoắc tay, kêu bồng em lại để má cho bú. Thấy tôi sợ rờ lom lom nhìn, má ghen giọng nói .... mấy ngày nay má hết sữa nên em đói, để má pha sữa ngoài rồi con cho em bú giùm má. Má hiểu lắm, không biết là tôi cố chờ xem miếng đậu phộng trôi nổi ra sao trong miệng thằng út, chờ tôi đâu có để ý chuyện má còn sữa hay không. Lớn lên, khi lấy các lớp sinh vật học, tôi mới biết những biến động đột ngột sẽ ảnh hưởng như thế nào trên các tuyến nội tiết, nhất là phía phụ nữ. Mỗi khi nhớ lại chuyện nầy, tôi ghen người thương má thương em.

Sau cái vụ kẹo sữa đậu phộng, em tôi bớt khóc, cứ thức và ngủ trong vòng tay của má hay của tôi. Ngày động quan, đưa ba tôi ra nghĩa trang, nó ngủ khò trên vai má. Mấy ngày nay quen tay lo cho em, nên dù phải đứng cầm bức đi ảnh của ba trước quan tài, tôi cứ liếc chùng qua nó, sợ má tôi mệt gần tuần nay, làm rớt nó mà không hay. Lúc đội kèn của toán chung sự trở mạnh trước khi bạn của ba tôi đọc điệu văn, nó giật mình ngó quanh rồi ngủ tiếp. Mấy loạt súng làm con nít chung quanh khóc ré, tôi cũng giật mình, nó vẫn tiếp tục ngủ. Lúc hạ huyệt, mọi người cố dựng nó dậy để nhìn ba lần cuối, nó cứ ngoặt ngoẹo của tôi cứ cố banh mắt nó ra để nhìn ba, nó lúc lắc cái đầu như khó chịu và ... ngủ tiếp!

..... Tôi đi học về, vừa thưa chào mọi người xong, thím của tôi khoe, hôm nay thằng út nói. Bà nội của tôi chột mắng át .... nói đâu mà nói. Tôi ngờ ngác, thím của tôi ngây thơ kéo nó lại ..... nói đi con, nói đi con. Nó bập bẹ .... ba, ba. Bà nội của tôi đang ngồi trên đi văng, chồm xuống trước mặt nó ..... má, má ..... nói đi con. Biết bà nội cưng tôi, nên tôi mạnh miệng .... chũ má khó hơn chũ ba, mấy đứa em, đứa nào cũng kêu ba trước, sao bà nội tập cho thằng út kỳ vậy? Bà nhìn hai thím cháu rồi quay ra nơi khác ... thím cháu tui bay đoàn hậu vừa vừa thôi. Nó kêu ba cho ai nghe? Tao muốn nó kêu má cho má của nó vui chứ không muốn má nó nghe rồi buồn. Buổi chiều, má tôi chờ đóng tiệm may rồi về nhà. Chà bà nội tôi xong, nhác thấy thằng út, má bồng lên, nó cười ... ba, ba. Má tôi bật cười theo. Bà nội tôi rơm rớm khóc. Tôi bước đến, chen tay bồng em cho má, nói đi cưng ..... má, má. Cái thằng thiệt là cứng đầu, mình đã tập cho nó từ hồi trưa mà rồi cứ .... ba, ba. Tôi xốc dựng nó thiệt mạnh, không phải ..... má, má. Thím của tôi bước xuống bếp, bà nội tôi cũng bước theo. Má nhìn tôi, nhìn chung quanh, rồi nói nhẹ như thờ ..... con đừng xốc em mạnh quá, để từ từ rồi em sẽ nói.

Má cúi đầu bước nhẹ vào buồng. Tôi bồng em nhìn theo, mắt mờ nước. Nghe bên tai, tiếng thằng út bập bẹ ..... ba, ba.

Nguyễn Trọng Phương
Thân tặng các Q chưa một lần cất tiếng gọi ba

Cha

trầndũngtiến

1 Nào ai còn nhớ đến người Cha? Có thấy xót xa những khi một mình?
5 Những lúc Cha buồn ngồi im trong nắng? Có thấy Cha mình giữa đêm cô quạnh?
9 Nào ai còn nhớ khi ấu thơ? Tôi vẫn xem Cha là đáng anh hùng!
13 Tôi biết Cha tôi là ngọn đuốc lớn, Soi sáng cho tôi hướng đi ngày mai. Cha: là
17 ngọn đuốc soi đêm dài, Cha là hạnh phúc tôi ngày mai. Tôi tự
20 hào có cha oai hùng, Tôi: tự hào là người Việt Nam.
23 Tôi nhớ một ngày thấy Mẹ tôi: đang ngồi khóc ngắt giữa chiều mưa
27 Nhận tin Cha chết như tiếng sét! miếng đất thiên đường tôi đánh rơi!
31 Thương Mẹ thay Cha lo nuôi nấng. Nuôi những đứa con còn thơ dại.
35 Ôi! nỗi buồn nào hơn mắt Bố? Tôi đã đương nhiên thành mồ côi?
39 Cha: như là ngọn núi Thái Sơn. Cha: như là biển Thái Bình Dương.

copyright 2015

2 Cha
43 Cha: suốt đời phải chịu tàn phế. Cha: suốt đời chịu nhiều cay đắng.
47 Tôi: không còn được nói tiếng Cha! Khi Cha lìa đời mấy năm qua.
51 Tôi chỉ còn nỗi nhớ thiết tha. Tôi chỉ còn với những xót xa.
55 Tôi: Cha ngủ đi, ba thuốc đất? Đã có mấy người nghĩ về Cha?
59 Bao nhiêu người chiến sĩ cộng hòa, Lê kiếp thân già đợi ngày qua?
63 Thời gian chết đứng ngang đời tôi: Khi nghe tin báo Cha lìa đời.
67 Nơi tít chân trời con đây bồi rối: Chỉ biết nói Cha ơi! với bao ngậm ngùi.
71 Con cảm ơn Mẹ cảm ơn Cha, Ba Mẹ đã cho con sự sống.
75 Con cảm ơn Mẹ cảm ơn Cha: Ba Mẹ đã cho con ngày mai. Cha: là
79 sự sống con muôn đời. Cha: là ngọn đuốc của tự do. Cha: người
82 chiến sĩ cộng hòa. Cha: người lính già ngày xưa. Cha người tử sĩ oai hùng.
86 Cha: người pháo binh cụt tay. Tôi: tự hào có cha oai hùng,
89 Tôi: tự hào là người Việt Nam./.

NGÀY CỦA CHA

Trời cuối thu, đốn biên giới mờ sương
Lên quân xa, người vội vã lên đường
Mẹ linh cảm, ngước nhìn theo hoàng hốt
Đàn bồ câu, sao tan tác bốn phương

Người vợ hiền, bên mâm cơm chờ đợi
Hẹn chiều về, cho mái ấm đoàn viên
Bóng hoàng hôn đã khuất dạng chân trời
Đàn bồ câu bỏ đi không về tổ

Thấp thoáng chân đồi, xanh xanh màu áo
Không phải cha ! hung tin người lính báo
Mẹ ngã quỵ, con lăn tròn trên đất
Tiếng khóc vỡ oà, chẳng hiểu vì sao

Con trèo lên xác cha đòi được bế
Miệng cha ứa máu, bao lần mẹ kể
Nổi uất hờn, vợ goá, con còn thơ
Ôi ghen ngào, niềm thương tiếc vô bờ

Ngày cải táng mộ cha, con còn nhớ
Vết đạn tròn trên trán cha còn đó
Chút hài cốt để tự hào có cha
Dù đau sót mổ côi từ rất nhỏ
levanthe 6/2010

NỖI NHỚ THƯƠNG CHA

Cha tôi ngày ấy rất oai phong
Yêu nước thương dân cả tấm lòng
Di ảnh còn đây người đã khuất
Một thời danh vọng bỗng hư không
Cha mất khi tôi tuổi đại khờ
Thường thấy Cha về trong giấc mơ
Như bảo con yêu !! Cha vẫn sống
Trong lòng của Mẹ với con thơ
Bao năm thờ phụng chăm hương khói
Vẫn nhớ thương Cha đến trọn đời
Mỗi năm ngày giỗ lòng đau xót
Thì thắm khẩn nguyện gọi "cha ơi" !!
Cha đi chưa trọn đời binh nghiệp
Để biết bao người mãi mến thương
Tôi biết nhờ cha tôi đã có
Một thời an ổn giữa quê hương

KT75

THÈM CHỨT TÌNH CHA

Tôi thêm lắm biết không em chút tình phụ tử
Mà chúng mình nhiều kẻ mất từ lâu!
Thờ lớn khôn, cái lúc biết vui sâu
Biết trống vắng, nghe có gì thiếu thốn (?)

Những trẻ chung quanh, những nhà lối xóm
Có cả hai, người mẹ lẫn người cha
Bên mâm cơm buổi tối ấm mái nhà
Cha trở bước xum vầy vui câu chuyện

Tôi hỏi mẹ ... mắt mờ đi quyến luyến
Rồi lặng thinh bao phủ cả bữa cơm!
Tôi làm quen trò chuyện những vui buồn
Cùng thân phụ trên bàn thờ, di ảnh

Đôi lúc chợt thấy mẹ hiền hiu quạnh
Lau hình cha mắt bỗng thoáng mơ màng
Chắc lúc ấy trong lòng bao chuyện cũ
Vụt hiện về cùng nỗi nhớ miên man ...

Những đêm khuya bắc lưn, ngọn đèn tàn
Mẹ trần trở, dường như lau ngăn lệ?!
Những lúc ấy tôi ước ao vô kể
Phải chi cha còn sống để ủi an!

TN

BỐN MƯƠI NĂM, VÀ BỐ

Tặng Những Nghĩa Tử Của
Việt Nam Cộng Hòa

Bốn mươi năm chưa quay về thăm Bố,
Nghĩa địa hoang tàn, bia đá ngã nghiêng.
Vùng cỏ áy ảm sao người dưới mộ,
Con một mình đất trịch đảng niềm riêng.

Bố Vị Quốc Vong Thân, con Nghĩa Tử,
Mẹ Quốc Gia thay nuôi dạy nên người.
Tử Nước mất, con ngậm ngùi bỏ xứ,
Niệm khúc nào vang vọng mãi, Bố ơi.

Bốn mươi năm con không về thăm Bố,
Trung Dũng Đài ngọn lửa cũ còn đầu.
Nơi ký ức, Tượng Linh ngôi đầu gió,
Còn Tiếc Thương, nên vẫn vịn cổ sầu.

Bốn mươi năm chẳng một lần thăm Bố,
Nhưng Bố không buồn, con biết, từ lâu.

LAN ĐÀM

BÀI THƠ THÁNG SÁU!

Người còn ký ức để rong chơi
Trí nhớ của ta lạt mất rồi!
Kỷ niệm chất đầy không chỗ đựng!
Hao mòn theo tháng năm dần rồi!!!

Tháng sáu ở đây Hạ cũng sang
Bình minh rực rỡ nắng hanh vàng
Ở nơi xưa ấy mùa mưa đến?
Nghe nặng trong lòng giọt chứa chan

Bao nhiêu (?), còn lại được bao nhiêu?
Nhịp vông đong đưa những buổi chiều
Hoà lẫn trong lời ru của Mẹ
Mong tròn giấc ngủ đưa con yêu

Tháng sáu người ơi ở chốn này
Không còn được thấy Phượng hồng bay!
Tiếng ve rền rì ngoài sân vắng
Nhắc nhớ Hè xưa chút mộng gầy

Người có Cha cùng với tuổi thơ
Còn ta chỉ thấy khói hương mờ
Đưa tay sờ rằm lên di ảnh
Mà ước gặp Cha trong giấc mơ!!!

Xứ người tháng sáu, ngày "Tử Phụ"
Rộn rã nơi nơi tiếng chúc mừng
Xa lắm nơi quê nhà điệu vợ
Mổ Cha lạnh lẽo (!) ... lệ rưng rưng!!!
TN

BA OI!

Nhiều lúc con thường nghĩ đến ba
Ba mươi bốn tuổi đã đi xa
Trên bàn thờ đó ba có thấy
Vợ trẻ, con thơ, nội tuổi già

Ba mất, em con còn bú sữa
Chiều chiều bập bẹ tiếng ba ba
Mẹ vẫn thường nhìn ra trước cửa
Chờ ai? con thấy mắt mẹ nhòa

Ngày nhỏ, con còn khờ dại lắm
Ra đường đánh lộn, chẳng ai binh
Mẹ kéo về nhà còn bắt cúi
Tủi phận con hay khóc một mình

Vì ba mất sớm, đời bất hạnh
Mẹ phải làm ba suốt cuộc đời
Ba ở hàng đêm trên tấm ảnh
Nhìn con mà chẳng thốt ra lời

Con lớn dần lên trong bóng mẹ
Lớp sáu, con theo mẹ đến trường
Ở đây, con gặp bao bạn trẻ
Cùng giữ trong lòng một vết thương

Con đã chung vui bóng mát này
Được nghe lời dạy của cô thầy
No lòng đôi bữa cơm nội trú
Quốc gia nghĩa tử, chốn sum vầy

Nào biết chim non vừa mọc cánh
Quạ đen nhào đến tổ tranh giành
Bầy chim tan tác theo bão dữ
Trường mất, ai lo chuyện học hành

Kẻ vạch rừng sâu tìm lối rẽ
Người chen tàu nhỏ kiếm đường ra
Ba mấy năm qua rồi có lẽ
Khó ai còn ở được trong nhà

Thuở trẻ cúi đầu, nhìn đất thấp
Tuổi già ngẩng mặt, thấy trời cao
Nhờ internet mà con gặp
Bạn cũ trường xưa sóng dạt dào

Canh cánh bên lòng nỗi sắt son
Trả tên bia mộ lại cho tròn
Nơi đây yên nghỉ người tử sĩ
Vì nước quên mình, bỏ vợ con

Lịch sử rồi đây ai sẽ ghi
Ai làm cho đất nước phân ly
Ai gây bao cảnh đời côi cút
Máu đọng, xương khô, được ích gì?

Con muốn kêu lên với địa cầu
Ba con phải chết bởi vì đầu
Anh con mất tích không còn xác
Hàng vạn gia đình, triệu nỗi đau

Con muốn xử người gây họa nạn
Họ không màng trước tiếng truy hô
Bởi con có súng mà không đạn
Chỉ có niềm tin, chẳng tin đồ.

Minh Chí

Ba Tôi

HÌNH NGƯỜI CHA HÀNG ĐẦU TAY TRÁI CÙNG CÁC BẠN ĐỒNG KHÓA 2 Sĩ QUAN Hải QUÂN

Ngày Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa mỗi năm chỉ cách có vài hôm với ngày "vinh danh" Đấng Từ Phụ bên Mỹ. Cá nhân tôi, một QGNT, khi hồi tưởng trong nhớ thương, nếm tiếc những kỷ niệm về Ba mình, không thể không nghe trào dâng những ngậm ngùi nhớ đến những hy sinh mà Cha (và Mẹ) chúng tôi đã trang trải trên quê hương trong những ngày khổn khó.

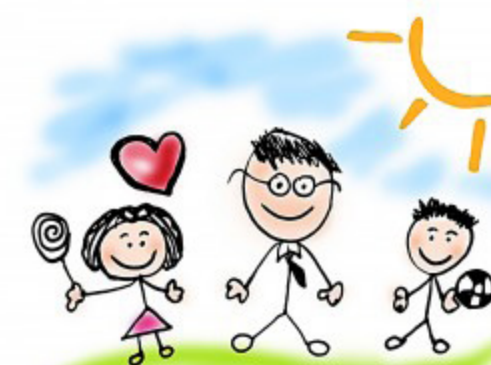
Hơn hai mươi năm cuộc chiến tranh chống lại sự bành trướng của chủ nghĩa cộng sản từ phương bắc đã tạo nên bao nhiêu là mồ chôn tập thể, nước mắt thành sông, chảy hoài trong hoài niệm của những người trong cuộc ... Bao nhiêu người đã mang án QGNT khi cha đến nợ nước từ lúc còn rất nhỏ, có khi chưa lọt lòng Mẹ. Tôi là một trong những người may mắn hơn, đã có những kỷ niệm thật tuyệt vời với Ba tôi, dù chỉ trong vòng vài năm ngắn ngủi!!!

Khi Ba chết, năm 1964, tôi chỉ mới vừa qua sinh nhật 5 tuổi, còn đang học mẫu giáo trường Hòa Bình, SG. Ngày người ta mang xác Ba về, anh chị em tôi đang cùng nhau "tập tống" ca hát trên lầu.

Bác Chí trong CXHQ (Nguyễn Hữu Chí, khóa 3) là người đã đến và báo tin cho Má tôi. Tôi nhớ lúc ấy Má tôi đang bệnh, rất yếu và khi nghe tin, đã ngất xỉu, không ai lay dậy nổi. Chị em tôi thì ngỡ ngác, ngạc nhiên vì tự dưng thấy Bà Dì tôi (dì của Ba tôi, em Bà Nội, đang đến thăm và ở chơi vài ngày để phụ chăm sóc Má tôi) khóc bù lu và bảo mấy chị em im hết, dẹp hết chuyện đàn ca hát xuống đi, rồi Bà ngồi thụp lên giường, khóc lên thật to, điều tôi chưa bao giờ thấy ở một người lớn nào trước đó.

Sau đó thì nhà lúc nào cũng đầy người, bao nhiêu người tôi không còn nhớ rõ nữa ... và không khí thật lạ lùng, chỉ nghe tiếng người nói thì thầm, nghiêm trang, và tiếng khóc nỉ non ai oán ... Tôi nhớ là đã không vui và rất đỗi ngạc nhiên khi thấy ba nằm im lìm như ngủ trong bộ quân phục màu xanh, nhưng người Ba tím bầm - lạnh cóng. Tôi đã chạy đến, lay Ba tôi dậy và kêu: "Ba ơi, dậy chơi với tụi con, dậy bông Má đi, Má xỉu rồi kia!" Rồi khi thấy Ba tôi không nói gì, tôi đã dơ cả hai tay ôm mặt Ba, lúc ấy tôi mới thấy mặt Ba lạnh thật lạnh, và có dấu bầm tím trên trán. Tôi chưa kịp hỏi gì thêm nữa thì có ai đó đã xông xộc lôi tôi ra khỏi Ba, la lối om sòm và nói rằng tôi không được tới gần Ba nữa. Tôi tủi thân hết sức và đã khóc, không phải vì bị kéo mạnh đau tay, mà vì lần đầu tiên, tôi thấy Ba không còn ngồi dậy để ôn tồn phân xử và ôm tôi vào lòng để vỗ về tôi như xưa. Tôi đã cảm nhận được nỗi hụt hẫng, mất mát lớn lao trong đời khi thấy Ba tôi nằm im, không cựa quậy, không trả lời vui vẻ với tôi, như bao lần trước đó....Tôi cũng nhớ là không vui chút nào khi thấy bác Đoàn Ngọc Bích và bác Lương Thanh Tùng (bạn thân của Ba tôi) cứ bông Má tôi lên phòng trên vì má tôi cứ xỉu lên xỉu xuống. Tôi chỉ nghĩ giản dị là chuyện bông Má tôi chỉ có Ba tôi mới được cái hân hạnh đó!

Ba, trong trí nhớ của tôi được lồng trong tiếng cười thật giòn, và nụ cười rạng rỡ. Ba tôi hay đi "công tác" nhiều hơn các bạn đồng khóa, vì Má tôi kể ba tôi hình như thích đời gi-ang hồ, phiêu lưu trời biển, và cũng không biết sợ gian truân, nguy hiểm là gì. Không những

không sợ, Ba tôi lại còn hay cười thật tươi và nói rằng Ba tôi có Phật độ, đi đâu cũng không sợ chết hết! Má tôi kể Ba hay căn dặn là nếu có qua chơi và nói chuyện vui với bà tư lệnh Hồ Tấn Quyền, (Bác

Quyển khóa 1, Ba tôi khóa 2) thì cứ tha hồ nói, nhưng không được xin xỏ cho Ba tôi ở hậu cứ vì có quen biết, qua lại. Những lần Ba tôi về, nhà rộn vang tiếng cười. Những ngày có Ba là những ngày chúng tôi được đi Cáp, đi xi nê thả dàn vì Ba tôi rất hào hứng, thích thú trong việc dạy con học hay chở con đi chơi. Khi ở hậu cứ, vừa về đến nhà, nhiều khi chiều tối, người cũng hân hoan rủ rê cả nhà đi chơi chung, khi thì cuốc bộ ra bến Bạch Đằng để ăn mía ghim, đậu phộng luộc, khi thì người dẫn cả nhà gồm năm anh chị em tôi, Má tôi và chị người làm trong chiếc xe traction để chạy tuốt về Bình Đông thăm bà con, hay ra Vũng Tàu để hóng mát từ chiều đến tối mịt mới về ... Anh chị em tôi luôn luôn hồ hởi hưởng ứng, vỗ tay và nhảy tưng tưng mỗi khi Ba tôi hỏi đứa nào muốn đi chơi! Và trên đường trở về nhà, có khi trời mưa vẫn vũ, sấm sét, tôi nhắm mắt, bịt tai, sợ đến ngất người, nhưng khi nhìn lên thấy Ba tôi vẫn điềm tĩnh cầm vô lăng lái xe, tôi lại thấy được bảo bọc, được chở che, và thường ngủ thiếp đi trong cảm giác thật bình an, hạnh phúc...

Từ nhỏ tôi đã nghe về huyền thoại "đôi mắt và nụ cười" của Ba tôi đã làm "chết" bao nhiêu cô, nhất là vì Ba tôi có máu khôi hài, rất có duyên khi nói chuyện với mọi người! Mỗi người nhớ và kể về ba tôi một kiểu, nào là Ba tôi rất thương người, hằng tháng ba tôi dành ra tiền và thì giờ để mua từng bao gạo ngon, và nước mắm ngon rồi tự chở đến tận nhà những người bà con khốn khó để biếu tặng với sự trân trọng, thăm hỏi ân cần chứ không sai lính đi biếu như thường thấy thời đó ... Những người thuộc hạ thì kể là Ba tôi luôn rộng rãi chia sẻ mỗi khi họ thiếu thốn, trong bất cứ trường hợp nào. Sau khi ba tôi chết, độ vài tháng thì có một chú lính đến nhà, vái bàn thờ mà khóc như mưa sau khi đặt lên bàn thờ số tiền chú được Ba tôi cho mượn từ lâu ... Khi lớn hơn một chút, chị em tôi tò mò tìm đọc những lá thư "tình" của Ba Má tôi gửi

cho nhau trong những khi Ba tôi đi công tác xa... Má tôi thì viết thư rất mộc mạc, đơn giản, kể chuyện đứa này mọc răng, đứa kia mới biết lật, biết bò, và về những người thân của cả đại gia đình, ai bệnh, ai cần giúp đỡ v.v., nhưng luôn hàm hồ sự mến thương, kính trọng những câu như "phải có anh thì đỡ biết mấy, con nó nhớ anh lắm v.v...". Thư Ba tôi thì thật nồng nàn, tha thiết, với nét chữ là lướt, đẹp như lấy từ những quyển sách cũ tôi được xem hồi nhỏ. Người bày tỏ sự nhớ thương vợ con từng ngày, thăm hỏi sự học hành tiến bộ của anh chị tôi lúc mới vào tiểu học, những sinh hoạt bình thường như chúng tôi có biết ăn một mình chưa, có đi được chưa, biết đếm số, làm tính nhân chưa... nhưng cũng không thiếu những câu chuyện về những người cộng sự, những chú lính Ba tôi thương mến, gọi là "mấy đứa nó!". Ba tôi cũng thường tả chân nhiều chi tiết về cảnh vật, và những người Ba gặp trong những chuyến đi đó...Chúng tôi đã say sưa đọc thư Ba Má viết cho nhau và hình dung ra sự thương yêu, ân cần, ưu ái của Ba tôi đến từng đứa con trong nhà và những nhận định và bàn bạc với Má tôi về tính khí từng đứa một, mà đến giờ, tôi mới thấy người đã hiểu rõ từng đứa, dù không ở với chúng tôi hằng ngày như Má tôi ngày ấy ...

Có một lần, chị tôi hình như đang học lớp nhất (lớp 5 bây giờ), và tôi học lớp tư, (lớp 2 bây giờ), trong lúc tò mò lục thư và hình cũ (cả ngàn lá thư), chúng tôi thấy một lá thư đã mở, nhưng còn trong phong bì màu hồng, bên ngoài ghi: "Đại úy của lòng em!". Chị tôi là người phán: "chắc là "bố" Ba rồi!", thế là tụi tôi nín thở, chụm đầu vào, nao nức xem cho bằng được! Sự tò mò hồi hộp càng tăng thêm vì nỗi thắc mắc là tại sao Má tôi lại cất kỹ lá thư, lẫn chung với những thư riêng của hai người như vậy. Tôi không nhớ rõ hết từng chi tiết của lá thư, nhưng nhớ rất rõ câu mở đầu như sau: "Đại úy của lòng em, Đến lúc này em hy vọng Đại úy đã có đủ địa để lo cho gia đình và không cần em phải trả lại số tiền em mượn hôm trước!" Câu này mấy chục năm rồi tôi còn nhớ rất rõ..." Toàn thư thì đại khái là chú lính đó mượn tiền Ba tôi và xin khất lại vì chưa có đủ tiền trả! Tôi nhớ lúc đọc đến đó, chị em tôi lăn ra cười như nắc nẻ vì thấy rõ là mình đã nghi oan cho Ba tôi và vì cách viết bông đùa, bỡn cợt thật vui của chú lính ấy.

Ba tôi hay giúp đỡ, vui chơi với lính, không phân biệt giai cấp. Nhưng không phải người dễ dãi với mọi thứ! Ba tôi nổi tiếng thanh liêm, chính trực. Ba nhất định không chịu luồn cúi kẻ trên hay nhận bất cứ món quà cáp nào từ những người làm dưới quyền. Má tôi nói Ba tôi ghét nhất chuyện tham nhũng, hối lộ, lấy công làm tư...và kể là Ba tôi dặn, hết sức nghiêm nghị,

quyết liệt rằng khi Ba tôi không có ở nhà, Má tôi không được nhận bất cứ quà của ai cho Ba tôi, dù họ có năn nỉ đến đâu cũng vậy.

Ba tôi như thế đó, hào sảng, rộng rãi, phóng khoáng, thanh liêm và thật nhân từ. Người rất kỹ chuyện sát sinh. Má tôi kể có lần Ba tôi chăm chú sửa xe, Má tôi ngồi kể bên để làm "thợ vịn" (Ba Má tôi thân và thương nhau đến độ hể Ba tôi làm gì, Má tôi cũng đứng kể bên để đưa những đồ nghề, hay đưa cho Ba tôi ly nước, lau mồ hôi, v.v...). Thấy có đàn kiến lửa bò từ tường lên trên mình Ba tôi, Má tôi hoảng hốt và vì sợ kiến cắn Ba tôi, Má tôi lấy tay phũ, gạt và làm chết một số mấy con kiến đó. Ba tôi hỏi Má tôi: "Em làm gì vậy?" Má tôi bảo "Kiến sắp cắn anh! Chắc cắn anh rồi!" Ba tôi dịu dàng, từ tốn nói: "Nếu kiến cắn anh thì có sao? Anh đâu có chết đâu sao em lại giết bao nhiêu mạng kiến?" Từ đó trở đi Má tôi đã giữ kỷ lời tự nguyện không giết bất cứ một con vật nào, dù bé tí teo như con kiến..

Đối với chúng tôi thì Ba tôi là biểu tượng của sự nhiệt thành, trẻ trung, hiếu học, tìm tòi, khai phá! Bất cứ môn học gì Ba tôi cũng muốn thử qua một lần cho biết! Tôi nhớ Ba tôi hay dạy tụi tôi học bài, làm toán và vẽ hình đủ loại. Người cũng thường đánh đàn guitar, và luôn hát hò, huýt sáo những bản quân hành thật hùng hồn. Tôi mê và nhớ rõ điệu nhạc của bài xuất quân từ đó! Người dạy tôi vẽ vẹt bằng một nét, không nhắc bút lên một lần nào. Tôi vẽ được Ba khen,

khaoá chí, vẽ khắp nhà, khắp nơi, cả ngàn con vẹt! Sau này nhìn lại những dấu tích "hội họa" thưở ấu thơ, tôi vẫn còn nhớ như in nét mặt tươi cười, ánh mắt hiền hòa, ngời sáng thương yêu của Ba tôi khi thấy tôi vẽ vẹt, vẽ công chúa, hoàng

tử có vương miện đủ màu! Sau khi đi tu nghiệp bên Mỹ về, cuối năm 1963, Ba tôi có "tậu" một đôi "ba te"(roller blades). Người tập đi trong nhà và tụi tôi lúc nhúc chạy theo, lấy đùa chặn dưới đất cho Ba tôi vấp té, bò lăn bò càn, để tụi tôi lại có dịp nằm lăn bên Ba và cười thét lên khi Ba tôi chọc léc từng đứa...đó là những khoảnh khắc vui vậy, ấm êm, hạnh phúc nhất với Ba tôi, mà tôi vẫn còn nhớ rất rõ như mới xảy ra hôm qua... Khi Ba tôi được ở hậu cứ thì gia đình tôi là "thiên đàng hạnh phúc" vì mỗi sáng Ba phụ Má tôi tự

nướng bánh mì, trét bơ cho tụi tôi ăn trước khi đi làm. Má tôi hay làm đồ ăn thật ngon cho Ba tôi ăn, nhưng Ba tôi không chịu ăn một mình những món Má tôi làm riêng cho Ba tôi (Má tôi nói là để cho Ba "lấy lại sức" sau những ngày công tác khổ cực) mà luôn đút hết đĩa này đến đĩa khác những món ngon, vật lạ. Tôi nhớ có lần Má tôi nhăn mặt và nói Ba làm tụi tôi hư, nhưng Ba tôi chỉ cười thật hiền và nói Má tôi được gần tụi tôi mỗi ngày, còn Ba tôi lâu lâu mới được, nên Ba tôi muốn được hưởng niềm vui cho con ăn! Giờ ăn có Ba trong gia đình tôi là vui như Tết vì Ba tôi đùa giỡn, chọc ghẹo từng đứa, cùng là dấm và trộn trứng với cơm, hay thổi cho nguội bột những muỗng canh nóng cho tụi tôi ăn không bị phỏng lưỡi...Rồi Ba tôi hôn từng đứa trước khi đi làm, dặn tụi tôi phải giỏi và nghe lời Má! Chiều đón Ba về, cha con chúng tôi ồn ào như vỡ chợ vì đứa nào cũng muốn "dựa hơi" Ba tôi nên cả đám tụi tôi chạy ra đón Ba, tranh nhau đòi Ba hôn, Ba bồng. Thường thì Ba tôi trao chiếc nón cho anh tôi đội, xong Ba "biểu dương sức mạnh" bằng cách công trên lưng thẳng em trai thua tôi một tuổi, và đằng trước thì bồng đứa em út gái. Chị tôi và tôi đeo chặt hai chân Ba tôi. Anh Chánh chỉ được đội nón Ba và leo đeo đi theo vì anh lớn nhất và vì ...hết chỗ để đeo! Sau đó thì Ba tôi bước lên lầu để "trình diện" Má tôi, mà bước từng 2 bậc thang một lúc, trong khi mang trên mình 4 đứa con! Thủ tục chào đón Ba về của gia đình tôi kiểu "khí đeo cây" có lẽ có một không hai! Tối trước khi đi ngủ, Ba tôi lại cũng vui vẻ cùng Má tôi đánh răng, rửa tay chân tụi tôi cho sạch rồi bồng từng đứa vô giường Ba Má để nghe Ba tôi kể chuyện "đời xưa"! Vui đùa với chúng tôi xong Ba Má tôi cẩn thận ém mừng cho từng cái nôi, cái giường nhỏ của mỗi đứa và âu yếm hôn chúng tôi trước khi chúng tôi ngủ... Cũng vì vậy mà khi Ba tôi mất, bao nhiêu người cứ chắc lưỡi, lắc đầu tiếc và thương cho Má và tụi tôi đã mất đi nguồn hạnh phúc hiếm có trên đời...

Tôi cũng mê nghe Má tôi và những người thân trong họ kể về thời "kháng chiến chống Pháp" của ba tôi, vào thập niên 40, trước khi Ba tôi đi Hàng Hải và cuối cùng là vào HQ để phục vụ cho Tổ Quốc đến ngày đến nợ nước. Tuy được nhiều ưu đãi vì là một học sinh xuất sắc trong trường thời niên thiếu, Ba tôi đã phần uất vô cùng khi thấy sự ngược đãi của người dân đen trong xã hội VN thời Pháp thuộc, và vì thế đã từng đi theo "tiếng gọi non sông" và gia nhập hàng ngũ Việt Minh ngày đó, hăng say với lý tưởng đấu tranh cho tự do cho dân tộc, như nhà văn Nhất Linh trong nhóm Tự Lực Văn Đoàn lúc ấy...Nhưng

những việc kinh khủng đã xảy ra khiến Ba tôi nhận ra được bộ mặt phản dân tộc, tàn ác của những người từng gọi Ba tôi là "đồng chí" và Ba tôi đã suýt chết đôi lần vì bị họ trở mặt, chỉ điểm để Ba tôi bị Tây bắt. Cuối cùng Người đã phải xuống tóc, đi tu ba năm để lánh nạn và xóa đi những giày mớ rế má với đám người phản dân, hại nước đó ...

Chuyện Ba tôi đi tu cũng có một số tình tiết khá ly kỳ như sau : Lúc Ba tôi còn nhỏ, khoảng chừng 14-15 tuổi, bà Nội tôi bệnh nặng, gần chết, Ba tôi hết lòng tận tụy săn sóc cho Bà tôi nhưng thấy tình trạng Bà tôi ngày càng thêm nặng, người đã cầu và hứa với Phật là nếu Bà tôi qua được cơn bệnh ngặt nghèo này, Ba tôi sẽ đi tu 3 năm! Sau khi Bà tôi hết bệnh, Ba tôi hí hửng kể Bà tôi nghe chuyện "giao hẹn" với Phật. Bà tôi giật mình bảo Ba tôi không thể khấn ầu như vậy được và bằng mọi cách phải giữ lời nguyện khi có dịp sau này, nhưng không được đi tu liền vì Bà tôi cần có cháu nối dõi tông đường (Ba tôi là con trai độc nhất lúc bấy giờ)! Ba tôi vâng dạ và sau này khi bị "Tây bố", truy nã đến cùng bởi người cộng sự chỉ điểm, Ba tôi đã nghe lời Bà và thay tên , đổi họ, xuống tóc đi tu để lánh nạn cũng như để hoàn thành lời khấn lúc còn nhỏ!

Không biết vì Ba tôi học và thấm nhuần tư tưởng Đạo Phật lúc còn nhỏ khi tự nghiên cứu hay khi ở trong chùa , hay vì người cảm nhận được sự giải phóng phụ nữ, sự bình đẳng, nhân quyền là tối yếu hay sao mà người đã vô cùng tôn trọng Má tôi, gần như tuyệt đối! Má tôi kể dù làm "lớn", và học cao hơn má tôi rất nhiều, Ba tôi luôn tôn trọng tất cả những ý kiến, nhận định của Má tôi, nhất là trong việc tiêu xài và nuôi dạy con cái ... Ba tôi tốt nghiệp ngành Hàng Hải trường Đại Học Phú Thọ, có đi tàu Hàng Hải một vài lần rồi khi Hải Quân mở khóa 2, người đã ghi danh theo học, vì nghĩ là vào quân đội mới thật sự là hiến thân cho đất nước, và vẫn có thể tiếp tục theo đuổi mộng hải hồ, lênh đênh trên sông nước, mặc dù lương bên Hàng Hải cao hơn và , đương nhiên, ít nguy hiểm hơn nhiều... Má tôi thì thất học vì nhà nghèo, không

có được một ngày đến trường; Má tôi chỉ học lóm của ông thầy trong xóm lúc nhỏ, và sau khi làm vợ Ba tôi thì Ba tôi đã dạy Má tôi từ đọc, viết đến làm toán. Thế nhưng Ba tôi luôn đưa hết tiền lương cho Má tôi quản thủ và mỗi khi cần gì, người rất "lịch sự, trân trọng" hỏi xin Má tôi, và luôn cảm ơn Má tôi đã một tay quán xuyến con cái, chăm sóc mọi điều lúc Ba tôi vắng nhà. Thời đó, trong khi có những cặp vợ chồng còn trẻ hơn nhưng không dám đi song đôi, Ba tôi lại cứ choàng vai, nắm tay Má tôi đi nghênh ngang ngoài phố mỗi khi có dịp. Má tôi có lo, sợ người ta cười thì Ba tôi càng cười to hơn và nói là những người cổ lỗ sĩ đó mình không cần phải quan tâm đến...Má tôi kể mỗi khi Má tôi đau, Ba tôi tự tay nấu cháo, và đem lên đút cho Má tôi ăn, dù có người làm trong nhà, vì Ba tôi bảo mỗi khi Ba tôi bệnh, Má tôi săn sóc Ba tôi ra sao thì Ba tôi cũng có bổn phận phải chăm sóc Má tôi lại y như vậy , trừ khi Ba tôi không có ở nhà vì công tác xa...

"Người như Ba con sao không sống lâu để vợ nhờ, con hưởng!" là câu nói mà tôi hay nghe được từ nhỏ cho đến giờ mỗi khi gặp lại các bạn của Ba Má tôi trong cư xá hồi đó... Ngày Lễ Cha, tôi không được cầm tay Ba tôi, không được nghe và nhìn thấy Ba tôi cười, và chưa từng được làm một chiếc bánh để Ba tôi ăn (Má tôi hay nói phải còn Ba, chắc Ba vui lắm khi được ăn bánh con làm, vì Ba tôi thích nhất bánh bông lan!) nhưng dường như Ba tôi vẫn phảng phất đâu đây bên tôi, trong gió, trong mây, trong những giọt sương trên cỏ cây xanh mướt, trong khói hương trầm man mác mỗi sáng lúc niệm Phật, tĩnh tâm ... Tôi ước gì tôi có thể nói "Ba ơi, con thương Ba lắm!", nhưng tôi biết, và tin là người đã siêu thoát tự lâu rồi. Chỉ là, Ba tôi mãi sống trong lòng tôi, bao nhiêu năm rồi vẫn vậy. Người cha tuyệt vời trong tâm tưởng, và tinh thần, anh linh người đã chở che tôi qua bao giông bão cuộc đời, cho tôi vững tin về mình, mỗi khi tôi hồi tưởng lại về những lời Ba tôi đã nói với tôi, trong tình thương, và sự chấp nhận, cảm thông thiêng liêng, vĩnh cửu. ¶

6/2012
Võ thị Minh Phượng

Giỗ Ba – 1964 - 2014

Mẫu giáo chưa xong đã mất Ba
công ơn cha nặng trĩu, dù xa ....
anh linh người dẫn đưa che chở
cho những nghiệt oan: gió thoảng qua

Bóng mát Ba che nắng trong trời
tiếng cười vui trải khắp nơi nơi
tình yêu sông núi luôn canh cánh
đòng máu hiền ngang mái rặng đồi

Năm chục năm qua những mắt còn
quay vòng, thử thách vạn lòng son
Ba qua đời...tiếc thương vẫy phủ
khí tiết anh hùng giữa nước non

Giờ con viễn xứ -ở phương này
mỗi tháng tư về dạ quắt quay
dâng tiếng kính cầu cho đất Mẹ
ấm no, dân chủ những đêm ngày...

Cúng giỗ năm nay ...Má đã xa
đàn con cháu nhớ, tụ về nhà
quây quần nhắc lại đàm câu chuyện
Ba, Má ... bao thương mến đậm đà ...

Tưởng niệm Ba tinh khiết chuỗi hình...
quán những vô thường kiếp nhân sinh
cát bụi xoay vần trong vũ trụ
để nghe thương tất cả quanh mình

M.Phượng

Mừng Ngày Lễ Cha

Ba như ánh dương soi
tia nắng ấm bên trời
ban niềm vui khắp chốn
với tình thương cao vời

kỷ niệm nào đã xa
tiếng cười reo chan hoà
Ba về bên con, Má
nguồn hạnh phúc thiết tha

Từ lúc hầy còn thơ
nhìn ba trên bàn thờ
để nghe lòng an lạc
và bớt thấy ngu ngơ

Ngày cha...thắp hương lòng
bên góc đời mệnh mông
tưởng niệm Ba con nguyện
vững tin giữ có, không....

Xin chúc những người Cha
bên con cháu gần xa
tình thương không suy cạn
gương sáng không phai nhòa....

Minh Phượng
14/6/2014

Ngày Của Cha

Ngày của cha về lại nhớ Ba!
Những ngày vui cũ đã trôi xa
trong chiêm bao thấy Ba về lại
tươi cười âu yếm như hôm qua

Hương trầm nghi ngút sáng năm nào
Đòng đời trôi dạt những lao đao
Ba đi về cõi xa an tịnh...
Trắng lạnh vành khăn gói thương đau

Tổ Quốc ghi ơn những huân chương
không bù đắp được bể tình thương
Ba đi...vì nước quên thù tử
Cho Má cong lưng gánh đoạn trường

Ngày quân lực ghi bao chiến công
Tưởng niệm- tri ơn những tấm lòng
Núi sông nào ...Trường Sa năm ấy!
Hồn thiêng dân tộc.. vẫn trông mong

Mong một ngày sử lại sang trang
đất nước tung bay ngọn cờ vàng
để lời ghi "vong thân vị quốc"
không làm chua xót mảnh hồn hoang....

Minh Phượng
17/6/2012

Giỗ Ba -1964-2012

Mồng sáu tháng ba ngày giỗ Ba
48 năm rồi như vút qua
trong con Ba thường luôn ẩn hiện
thương mến ngày xưa vẫn đậm đà

Dẫu biết Ba nay siêu thoát rồi
Vẫn mong được gọi tiếng Ba thôi!
tháng ngày thơ ấu an vui ấy
theo mãi đời con với mây trời

Mất Ba tang trắng... con thơ ngày
chạy tung khoe bạn: "ngó đây này!
Áo tao mới có, thêm khăn bịt"
xoá suýt bạn kêu: "sướng quá bây!"

Giỗ Ba...con thắp nén hương lòng
gửi hồn theo nhánh nhớ mệnh mông
hôm nay đi dạy con về lại
đàn vịt Ba bày vẽ trên sông...

Và nhớ đến Ba con mỉm cười
muộn phiền rũ bỏ với hoa tươi
gửi bao kính mến theo hương khói
bắt chước Ba: thương hết mọi người!

Minh Phượng
3/27/2012

Giỗ Ba -1964-2013 *

Thắp nén hương trầm tưởng nhớ Ba
tiếng cười trong trí chứa trôi xa
bóng cây nào chở che phần mộ...
chắc cũng thành cùi lúc san ra**

Đám giỗ Ba con cháu gần xa
nhớ năm xưa Má ngắt trong nhà
đám con còn耿耿 ngơ khăn trắng
nay tụ về tóc cũng sương pha....

Vẫn biết người đi đã quá lâu
chẳng nên than tiếc chỉ thêm sầu
chỉ là...không thể quên dứt được
tháng tư về lại nhói niềm đau

Gió thổi lạnh hồn trĩu xót thương
tháng tư mang giọt lệ đêm trường
quốc hồn còn lắt lầy quê Mẹ?
hùng sử còn vang vọng cố hương?

Mong lắm thưa Ba có một ngày
quê nhà vui đón những đổi thay
những tù đầy bất công tui nhục
chỉ có trong trang quốc sử đầy

Ngày giỗ Ba con khấn, nguyện lòng
dầu đường đời lấm nổi long đong
vẫn mong vãng thái dương xưa tối
vẫn giữ niềm tin trải ước mong....

M.Phượng
4/15/2013

* Ba mất vào tháng tư, 1964, dương lịch,
nhằm ngày 6 tháng 3 AL
** Mộ Ba bị "giải tỏa" sau 75...

Ba tôi mất ngày 17 tháng 4, (tức ngày 6
tháng 3 âm lịch), 1964, trên đường về nhà
sau một chuyến công tác ....
M.Phượng

Đạo Luật Cải Tổ Y Tế và các quyền lợi Medicare mới tại Hoa Kỳ

Lê Văn Nam

1. SỨC KHỎE LÀ VÀNG.

Hơn thế nữa, sức khỏe không những là một tài sản vô cùng quý giá, mà còn là nguồn hạnh phúc lớn lao nhất của chúng ta. Giàu sang phú quý mà bệnh tật nằm một chỗ thì cũng không thấy hạnh phúc được. Chúng ta tốn tiền mua bảo hiểm để bảo vệ căn nhà, bảo vệ chiếc xe, bảo vệ tài sản của mình, thì sức khỏe lại càng cần được bảo vệ hơn.

Hơn nữa, năm 2012 luật pháp Hoa Kỳ ấn định bảo hiểm sức khỏe là bốn phần công dân, giống như bốn phần đóng thuế, hay bốn phần đi quân dịch, không làm tròn bốn phần công dân là bị phạt. Thí dụ, khi chúng ta đi xe mà không có bảo hiểm là bị phạt. Nhưng thật sự có bị phạt cũng không quan trọng, chứ không có bảo hiểm sức khỏe, khi bệnh vào nhà thương mới khốn đốn, lúc thấy quan tài mới đổ lệ. Vì chi phí y tế tại Mỹ rất tốn kém, theo thống kê, riêng tại tiểu bang California, hàng năm có khoảng một trăm ngàn (100,000) người khai phá sản (Bankruptcy) vì vướng chi phí y tế mà không có bảo hiểm sức khỏe.

Nói đến sức khỏe, nhất là với những người lớn tuổi, có hai vấn đề quan trọng nhất: Một là về sức khỏe, hai là về chăm sóc dài hạn. Nói cụ thể hơn, là Medicare và Long Term Care (LTC). Về chăm sóc dài hạn, khi ở Việt Nam, chúng ta thường sống trong một đại gia đình, cha mẹ lo cho con cái, con cháu lo chăm sóc ông bà khi về già, những gia đình khá giả thì thuê người về chăm sóc cha mẹ già. Còn ở Hoa Kỳ, người già yếu thường là vào nhà dưỡng lão (Nursing Home), mà chi phí trung bình cho Nursing Home là khoảng 7 ngàn đô la một tháng, cũng là một chi phí y tế rất lớn nên người Mỹ, thường thì họ đều có mua bảo hiểm LTC để chi trả chi phí Nursing Home này.

Medicare ở Hoa Kỳ: Là quyền lợi về dịch vụ y tế để chăm sóc sức khỏe do chính phủ liên bang (Federal) phụ trách và cung cấp cho người trên 65 tuổi, công dân hay thường trú nhân tại Hoa Kỳ đã có đóng thuế Medicare Tax trên 40 quarters, hay cho những người bị tàn phế toàn phần (Total disability). Khi gần đến 65 tuổi, chúng ta có 7 tháng để xác nhận tham gia vào chương trình Medicare, 7 tháng đó là thời gian 3 tháng trước tháng sinh nhật, cộng với tháng sinh nhật, và cộng với 3 tháng sau tháng sinh nhật. Thời gian 7 tháng này được gọi là IEP (Initial Enrollment Period). Nếu tham gia không kịp IEP thì phải chờ đến thời gian ghi danh thường niên AEP (Annual Enrollment Period), thường là từ ngày 15 tháng 10 đến 7 tháng 12 mỗi năm. Nếu ghi danh không kịp có thể bị phạt sau này (Late Enrollment Penalty). Một câu hỏi đặt ra là: Tại sao kỳ cục vậy, Medicare là quyền lợi của tôi, mà sao tôi không nhận lại phạt tôi vậy ?

Medicare có Medicare Nguyên Thủy (Original Medicare) và Medicare "Mới" (MA: Medicare Advantage). Medicare Advantage (MA) có rất nhiều loại, và thay đổi thường xuyên. Chúng ta phải tìm hiểu để được hưởng tối đa quyền lợi thích hợp và tốt nhất, vì Medicare là quyền lợi về dịch vụ y tế mà chúng ta được hưởng, chứ không phải là một chương trình bảo hiểm sức khỏe mà chúng ta mua. Khi đi mua một chương trình bảo hiểm sức khỏe là chúng ta mua một hợp đồng về dịch vụ y tế (Health Insurance Policy) từ một công ty dịch vụ y tế (Health Insurance Company), thí dụ như Kaiser, Blue Cross, HelthNet, Aetna, Humana,... và mua nhiều dịch vụ hay ít là do mình chọn lựa, tiền chống tới đâu dịch vụ cung cấp tới đó, thuận mua vừa bán, giống như đi mua xe vậy, chúng ta có nhiều hãng xe để lựa chọn, và cùng một hãng xe nhưng cũng có nhiều kiểu, nhiều giá khác nhau để lựa chọn.

Còn Medicare là một quyền lợi về dịch vụ y tế để chăm sóc sức khỏe, cung cấp và quản lý duy nhất từ Chính Phủ Liên Bang (Federal), mà quyền lợi thì chính phủ cho bao nhiêu mình nhận bấy nhiêu, ai cũng có quyền lợi giống nhau, không đòi hỏi hay mua thêm dịch vụ hơn người khác được. Đạo sau này có những loại Medicare Advantage Plans (MA Plans), có thêm những quyền lợi

mới, mà MA Plan này có thể có những quyền lợi khác, hoặc hơn những MA Plan kia.

Ngoài ra Medicare chỉ chi trả một phần những dịch vụ y tế do cơ quan Medicare ấn định, chứ không chi trả hết toàn bộ những chi phí dịch vụ y tế trên biên lai của các nơi cung cấp dịch vụ y tế, như bệnh viện, bác sĩ, nhà thuốc,... Và chúng ta phải tự trả một phần, thường gọi là deductible, co-pay, co-insurance, mà phần tự trả này không có giới hạn. Hơn nữa, Medicare chỉ chi trả những dịch vụ y tế trong nước Mỹ, khi đi ra ngoài nước Mỹ, chúng ta phải tự trả tất cả những chi phí y tế nếu chúng ta bị bệnh. Vì vậy chúng ta cần phải tìm hiểu để giảm tối đa những phần tự trả này. Tìm được một chương trình tốt có thể giúp chúng ta tiết kiệm được vài ngàn đô la mỗi năm. Nhưng chúng ta tìm hiểu cách nào, ở đâu để được hưởng tối đa quyền lợi, giảm thiểu tối đa phần phải tự trả này?

2. MUỐN TÌM HIỂU THẤU ĐÁO VỀ CÁC CHƯƠNG TRÌNH MEDICARE PLANS, CHÚNG TA CÓ NHIỀU CÁCH:

Thứ nhất, hàng năm cơ quan Medicare gửi về cho chúng ta một bộ hồ sơ, trong đó có quyền Medicare And You, là quyển sách Official US Government Medicare Handbook, đồng thời các Medicare Plans cũng gửi cho chúng ta những bộ tài liệu liên quan đến những Medicare Plans của họ. Chắc chắn khi chúng ta nhận được hồ sơ của các chương trình Medicare đó, nhìn một đồng hồ sơ bằng tiếng Anh là đã thấy chóng mặt rồi, làm sao mà đọc hết được đây, dù đọc và hiểu hết nhưng vẫn không biết chọn chương trình nào là tốt nhất đây, làm sao nộp đơn ghi danh chuyển đổi đây. Hơn nữa, thời gian ghi danh Medicare rất giới hạn, nếu ghi danh không kịp là phải chờ năm sau. Chúng ta có thể ghi danh bằng cách gọi trực tiếp đến chương trình Medicare Plans, hoặc điền đơn và gửi bằng đường bưu điện, hay ghi danh trên mạng internet bằng cách vào trang mạng website của chương trình Medicare Plans. Khi điền đơn, chúng ta cần phải xem rõ mẫu đơn mình điền có đúng là của chương trình mà mình muốn chọn không, bởi vì có nhiều chương trình cùng hãng, có những tên gần giống

nhau, nhưng quyền lợi lại khác nhau. Trăm mối tơ vò.

Thứ nhì, chúng ta vào internet, một kho tàng vô tận về thông tin ở sẵn trên trời, chúng ta chỉ cần với tay mà hái thoi, nhưng giữa một rừng thông tin vô tận như vậy, tìm đúng nơi đúng chỗ cũng mệt lắm. Không khéo là bị tẩu hỏa nhập ma.

Thứ ba, cơ quan điều hành về Medicare của chính phủ có 2 websites chính thức, là www.medicare.gov và www.cms.gov, chúng ta có thể vào xem, trong đó có các số điện thoại để chúng ta gọi tham khảo mọi thông tin chi tiết về Medicare, hay tìm hiểu về quyền lợi chúng ta được hưởng, nhưng có điều khi gọi những cơ quan công quyền này, chúng ta cần phải chuẩn bị thời gian khá dài chờ đợi để được trả lời, và phải chuẩn bị vốn liếng tiếng Anh để hỏi và nghe cho hiểu, hoặc chuẩn bị người thông dịch. Thật là nhiều khê.

Thứ tư, đến các văn phòng của cơ quan Social Security Administration tham khảo với các nhân viên chính phủ, nhưng thường thì phải xếp hàng lấy số thứ tự rồi ngồi chờ, có khi cả ngày, mà gặp nhân viên lo về những vấn đề Social Security, có thể không rành về Medicare thì coi nói chuyện với đầu gối thoi.

Thứ năm, là đến những văn phòng dịch vụ bảo hiểm có những nhân viên bảo hiểm y tế chuyên về Medicare, nhưng phải là những nhân viên đã thi đậu chứng chỉ về Medicare từ Liên Bang (AHIP Certification) và có bằng hành nghề của Tiểu Bang (License), đồng thời còn phải có sự chứng nhận của các Medicare Plans. Đặc biệt là đến những văn phòng bảo hiểm của người Việt, để chúng ta có thể tham khảo miễn phí và nói chuyện bằng tiếng Việt cho chúng ta dễ hiểu hơn. Hơn nữa, tại những nơi này chúng ta còn có thể hỏi về chương trình Obamacare. Thí dụ như văn phòng PHP (People-Helping-People) ở San Jose trong khu Lion Plaza có rất nhiều nhân viên giỏi về Medicare và Obamacare, sẵn sàng giải thích và giúp chúng ta tham gia một chương trình Medicare thích hợp, với nhiều quyền lợi nhất, **số điện thoại văn phòng PHP là 408-528-1528, website www.phpbroker.com**

3. SƠ LƯỢC VỀ MEDICARE.

Thông Điệp Của Nguyên Bộ Trưởng Bộ Y Tế Và Nhân Vụ Hoa Kỳ - Kathleen Sebelius:

Đạo Luật Cải Tổ Y Tế đã được Quốc Hội thông qua và Tổng Thống Obama ký ban hành đem lại cho quý vị và gia đình những tiết kiệm đáng kể và gia tăng về mặt chất lượng trong vấn đề chăm sóc sức khỏe. Hơn nữa, quý vị sẽ được hưởng thêm quyền lợi mới và đồng thời tiết kiệm được nhiều chi phí...

Các quyền lợi Medicare hằng bảo đảm cho quý vị sẽ vẫn tiếp tục như cũ. Trong thời kỳ ghi danh hàng năm, quý vị sẽ tiếp tục được lựa chọn giữa Original Medicare hoặc một chương trình Medicare Advantage. Medicare sẽ tiếp tục bao trả cho các chi phí về sức khỏe của quý vị như mọi khi, và không có gì thay đổi về tiêu chuẩn hội đủ điều kiện. Tuy nhiên có một số quyền lợi quan trọng mà quý vị và gia đình sẽ có thể tận dụng. Quý vị có thể đọc thêm chi tiết trong cuốn handbook "Medicare and You"...

(Trích từ tài liệu: Sản Phẩm CMS Số 11467-V)

MEDICARE:

Medicare tại Hoa Kỳ ra đời năm 1965 dưới thời tổng thống Johnson, Medicare là quyền lợi y tế để chăm sóc sức khỏe cho những người từ 65 tuổi trở lên, hoặc dưới 65 tuổi với một số khuyết tật nào đó, và không kể tuổi tác đối với những người bị Bệnh Thận Vào Giai Đoạn Cuối (End-Stage Renal Disease: chứng thận suy mãn tính cần được lọc máu hoặc ghép thận). Hiện nay có khoảng 50 triệu người được thụ hưởng quyền lợi Medicare, và ước tính con số người thụ hưởng vào năm 2050 là khoảng 100 triệu người.

Medicare bao gồm những phần như sau:

Part A: Phần A (Bảo hiểm bệnh viện)

Part B: Phần B (Bảo hiểm y tế)

Part C: Phần C (Các Chương Trình Medicare Advantage, như một chương trình HMO hoặc PPO)

Part D: Phần D (Bảo hiểm Medicare về thuốc cần toa)

MEDICARE PHẦN A:

Medicare Phần A giúp trả phí tổn cho bệnh nhân được săn sóc tại bệnh viện. Kể cả các bệnh viện nằm trong diện "critical access hospitals" và các cơ sở phục hoạt cho bệnh nhân đang chữa trị tại bệnh viện. Phần này cũng giúp chi trả cho lần săn sóc cuối cùng (hospice) và săn sóc tại nhà, và các cơ sở dưỡng lão chuyên môn cao (chứ không phải giám hộ hoặc săn sóc dài hạn). Chúng ta phải hội đủ một số điều kiện để hưởng được những phúc lợi này.

Phí tổn: Thông thường chúng ta không phải trả bảo phí (premium) cho bảo hiểm phần A nếu chúng ta hoặc người hôn phối đã trả tiền thuế Medicare Tax lúc còn làm việc. Nếu chúng ta không đủ điều kiện để được miễn bảo phí cho Phần A, chúng ta cũng có thể mua được Phần A nếu chúng ta hội đủ các điều kiện về quốc tịch hay về cư trú, và chúng ta được 65 tuổi hoặc lớn hơn. Chúng ta cũng có thể mua được Phần A nếu chúng ta dưới 65 tuổi và bị thương tật.

MEDICARE PHẦN B:

Medicare Phần B giúp chi trả các dịch vụ y tế cần thiết như dịch vụ của y sĩ, săn sóc bệnh nhân đã xuất viện, và các dịch vụ y tế khác. Phần B cũng chi trả một số dịch vụ phòng ngừa. Các dịch vụ này bao gồm một lần khám sức khỏe "Chào Mừng của Medicare", đo độ xương, chích ngừa cúm và sùng phổi, thăm dò tim mạch, dò tìm ung thư, bệnh tiểu đường, và nhiều nữa.

Phí tổn: Hầu hết mọi người phải trả khoản tiền bảo hiểm tiêu chuẩn của Phần B (\$104.90 trong năm 2015) mỗi tháng. Một số người có thể phải trả bảo phí cao hơn, căn cứ trên lợi tức. Bảo phí hàng tháng của chúng ta sẽ cao hơn bảo phí tiêu chuẩn nếu chúng ta độc thân (khai thuế cá nhân), và nếu tổng lợi tức đã điều chỉnh và sửa đổi hàng năm của chúng ta cao hơn \$85,000, hoặc nếu chúng ta có gia đình (khai thuế chung) và lợi tức đã điều chỉnh và sửa đổi hàng năm của chúng ta cao hơn \$170,000. Tổng lợi tức đã điều chỉnh và sửa đổi của chúng ta là lợi tức đã điều chỉnh (phải chịu thuế) cộng với lợi tức do tiền lời được miễn thuế mang lại. Những con số này thay đổi hàng năm.

Những gì không được Medicare Phần A và Phần B bảo hiểm?

Medicare không bảo hiểm tất cả. Chẳng hạn Medicare không bảo hiểm dịch vụ giải phẫu thẩm mỹ, dịch vụ săn sóc y tế khi chúng ta du hành bên ngoài nước Mỹ (ngoại trừ một số trường hợp giới hạn), máy trợ thính, hầu hết những lần khám thính giác, săn sóc dài hạn (như trong nhà dưỡng lão), hầu hết các mắt kính, hầu hết các dịch vụ săn sóc răng và răng giả, và nhiều nữa. Một số trong các dịch vụ này có thể được bảo hiểm bằng một Chương trình Medicare Advantage (như một chương trình HMO hay PPO).

MEDICARE PHẦN D:

Medicare cung cấp bảo hiểm về thuốc cần toa (Phần D) cho những vị có Medicare. Phần bảo hiểm này có thể giúp chúng ta hạ thấp phí tổn về thuốc cần toa và giúp bảo vệ chúng ta khỏi phải chịu phí tổn cao hơn trong tương lai. Phần bảo hiểm này có thể giúp chúng ta mua được nhiều loại thuốc hơn, những loại thuốc mà chúng ta có thể dùng để ngăn ngừa các biến chứng của bệnh tật và giữ gìn sức khỏe. Để được Medicare bảo hiểm về thuốc men, chúng ta phải gia nhập một chương trình bảo hiểm do một công ty bảo hiểm điều hành hoặc một công ty tư nào khác được Medicare công nhận.

Phí tổn: Mỗi chương trình có thể khác nhau về phí tổn và các loại thuốc được bảo hiểm. Nếu chúng ta gia nhập một chương trình thuốc của Medicare, thường là chúng ta phải trả một khoản bảo phí hàng tháng (premium). Nếu chúng ta quyết định không gia nhập một chương trình thuốc thuộc Medicare khi lần đầu tiên mà chúng ta đủ điều kiện để gia nhập, chúng ta có thể phải trả một khoản tiền phạt (late enrollment penalty) nếu chúng ta muốn gia nhập sau đó. Nếu lợi tức hoặc nguồn tài sản của chúng ta có giới hạn, chúng ta có thể được giúp thêm để chi trả cho Phần D qua chương trình Extra-Help.

Những chọn lựa về chương trình bảo hiểm sức khỏe Medicare:

Chúng ta có thể chọn nhiều cách khác nhau để được bảo hiểm sức khỏe Medicare. Hầu hết mọi người được bảo hiểm sức khỏe qua chương trình Original Medicare hoặc một chương trình Medicare Advantage Plan (như một chương trình HMO hoặc PPO). Phí tổn chúng ta phải trả thay đổi tùy theo mức độ bảo hiểm và những dịch vụ nào mà chúng ta sử dụng.

ORIGINAL MEDICARE:

Original Medicare là chương trình cung cấp bảo hiểm Medicare Phần A và Phần B. Đây là một chương trình dựa trên căn bản phí tổn được tính cho từng dịch vụ, do chính phủ Liên Bang quản trị. Điều này có nghĩa là, thông thường chúng ta sẽ được tính tiền cho mỗi lần chúng ta nhận được dịch vụ săn sóc sức khỏe hay nhận được dụng phẩm. Đối với một số dịch vụ, chúng ta phải trả trước một số tiền gọi là deductible trước khi Medicare trả phần còn lại. Kế đó, khi chúng ta nhận được dụng phẩm y tế hay dịch vụ, Medicare trả phần chi phí do Medicare đài thọ về dụng phẩm hay dịch vụ đó, và chúng ta chi trả phần của chúng ta, được gọi là coinsurance hay copayment. Chúng ta cũng có thể gia nhập một chương trình Thuốc Cần Toa của Medicare để được hưởng bảo hiểm Phần D.

CÁC CHƯƠNG TRÌNH MEDICARE ADVANTAGE (PART C):

Các Chương Trình Medicare Advantage bao gồm các chương trình bảo hiểm sức khỏe được Medicare công nhận và do các công ty tư nhân điều hành. Các chương trình này là thành phần của Medicare, và đôi khi được gọi là Phần C (Part C). Các chương trình Part C này cung cấp tất cả các dịch vụ được Phần A và Phần B bảo hiểm. Các Chương Trình Medicare Advantage có thể cung ứng thêm các tiết mục bảo hiểm và hầu hết đều bao gồm phần bảo hiểm thuốc cần toa của Medicare (thường là phải trả thêm chi phí). Chúng ta có thể cần giấy giới thiệu của bác sĩ gia đình (PCP: Primary Care Provider) để được gặp y sĩ chuyên khoa. Trong một số chương trình, chúng ta chỉ có thể gặp được các y sĩ nào hành nghề trong phạm vi chương trình hoặc đến một số bệnh viện nào đó để được chữa trị bằng bảo hiểm. Ngoài chương trình Original Medicare hoặc một Chương Trình Medicare Advantage, chúng ta có thể gia nhập các chương trình bảo hiểm sức khỏe loại khác của Medicare.

THỜI GIAN THAY ĐỔI CHƯƠNG TRÌNH MEDICARE:

Chúng ta có thể thực hiện những thay đổi về chương trình Medicare Plans hoặc bảo hiểm thuốc Part D của Medicare mỗi năm vào dịp AEP từ 15 tháng 10 đến 7 tháng 12. Tùy theo hoàn cảnh của chúng ta, chúng ta cũng có thể thực hiện những thay đổi vào những dịp đặc biệt khác (SEP: Special Enrollment Period).

Các loại bảo hiểm sức khỏe khác và Medicare:

Chúng ta có thể đã có bảo hiểm sức khỏe như bảo hiểm do chủ nhân cung cấp hay bảo hiểm cho người đã nghỉ hưu hoặc một loại bảo hiểm sức khỏe khác. Có khi các loại bảo hiểm sức khỏe đó phải trả trước rồi mới tới phiên Medicare chi trả. Nếu chúng ta có Original Medicare, chúng ta cũng có thể mua thêm bảo hiểm Medigap (còn được gọi là "Medicare Supplement Insurance." Bảo hiểm Medigap do các công ty tư nhân bán có thể giúp thanh toán phần nào chi phí săn sóc sức khỏe ("gap" – khoảng trống) mà bảo hiểm Original Medicare không nhận trả như các hình thức copayment, coinsurance, và deductible.

Con số cụ thể về Medicare Part A và Part B:

Như chúng ta biết, Original Medicare gồm Part A và Part B không chi trả hết những dịch vụ y tế, mà người thụ hưởng phải tự trả một phần gọi là deductible, coinsurance, copayment. Phần tự trả này rất nặng và không có giới hạn (No Stop Loss, còn gọi là Out Of Pocket). Sau đây là những con số cụ thể:

MEDICARE PART A: Khi nằm bệnh viện, chúng ta phải trả deductible là \$1,260 cho 60 ngày đầu, từ ngày 61 đến ngày 90 chúng ta phải trả \$315 một ngày copayment, sau 90 ngày đó chúng ta chỉ có 60 ngày dự trữ được Medicare chi trả nhưng chúng ta phải trả \$630 một ngày copayment, đây là giá tiền 2015 và mỗi năm mỗi tăng. Tổng cộng là 150 ngày, sau 150 ngày là chúng ta phải tự trả toàn bộ chi phí bệnh viện, vì sau 150 ngày Medicare sẽ không chi trả gì nữa hết. Ngoài ra 60 ngày dự trữ nêu trên chúng ta chỉ được hưởng 1 lần trong đời, có nghĩa là nếu chúng ta đã nằm bệnh viện một lần trong đời là 150 ngày, thì sau đó Medicare chỉ chi trả tối đa là 90 ngày mà thôi. "Days 91 and beyond: \$630 coinsurance per each "lifetime reserve day" after day 90 for each benefit period (up to 60 days over your lifetime). Beyond lifetime reserve days: you pay all costs."

Như vậy, cộng tất cả tiền deductible, copayment trên đây, tiền bệnh viện cho 150 ngày chúng ta phải tự trả là \$48,510 và sau 150 ngày chúng ta phải tự trả tất cả chi phí bệnh viện, số tiền này chỉ là tiền nằm bệnh viện thôi, chưa kể các dịch vụ y tế khác, thí dụ như chụp X-Ray, CT-Scan, tiền bác sĩ, hay phẫu thuật,... là những khoản được tính trong Medicare Part B.

MEDICARE PART B chi trả khoảng 80% các dịch vụ y tế, chúng ta phải tự trả khoảng 20%, và không có giới hạn (No Stop Loss), có nghĩa là \$100 thì chúng ta trả \$20, còn \$100,000 thì chúng ta trả \$20,000, và 1 triệu thì chúng ta trả 200 ngàn, cứ thế mà lên tới ngút trời xanh.

Ngoài ra, Part A và Part B không chi trả tiền thuốc theo toa bác sĩ, khi bác sĩ cho toa thuốc, chúng ta đến nhà thuốc tây mua là phải tự trả toàn bộ tiền thuốc ghi trên toa, nếu muốn có bảo hiểm về thuốc theo toa, chúng ta phải mua Medicare Part D như đã nói ở trên.

Trời đất quỷ thần ơi, thấy những số tiền này mà lỡ đụng trạn thì chịu sao nổi.

Để đỡ gánh nặng kinh khủng này chúng ta có nhiều lựa chọn, hoặc tham gia vào một chương trình Medicare Advantage như đã nói ở trên, hoặc chọn một chương trình Medicare Supplement. Hai chương trình này có thể phụ giúp chúng ta chi trả những số tiền chúng ta phải tự trả như deductible, copayment, coinsurance vừa nêu. Hai chương trình này cũng có định mức Stop Loss nên chúng ta chỉ chi trả tối đa là tới mức Stop Loss đó mà thôi.

4. CON ĐƯỜNG NÀO TA ĐI?

Sự khác biệt giữa Medicare Advantage và Medicare Supplement (còn gọi là MediGap):

MEDICARE ADVANTAGE (MA) là một loại bảo hiểm sức khỏe Medicare Mới, MA thay thế cho Original Medicare, bao gồm luôn Part A và Part B, thường là có luôn cả Part D và cộng thêm một vài quyền lợi như khám răng, mắt, xe đưa đón, club tập thể dục (fitness), chi trả khi bị cấp cứu khẩn cấp ở ngoài nước Mỹ, ngay cả khi chúng ta về Việt Nam. MA Plan nào cũng có Out Of Pocket (hay Stop Loss), nên phần chúng ta phải tự trả cho các chi phí y tế có giới hạn, chứ không lên ngút trời xanh như Original Medicare, con số giới hạn này được cơ quan Medicare ấn định tối đa là \$6,700 nhưng thường thì các MA Plans định ở mức thấp hơn, và thường thì các MA Plans không giới hạn số ngày nằm bệnh viện, chúng ta có thể nằm cả năm trong bệnh viện, mà số tiền chúng ta có trả thì cũng chỉ giới hạn ở con số Out Of Pocket mà thôi. MA là một loại bảo hiểm sức khỏe cung cấp bởi những công ty bảo hiểm sức khỏe tư nhân, dưới sự chấp thuận và quản lý của cơ quan Medicare chính phủ. Khi tham gia MA là chúng ta cắt Original Medicare qua một bên và chỉ dùng thẻ Medicare Advantage và không dùng thẻ Original Medicare nữa.

Còn Medicare Supplement (MediGap) không phải là một bảo hiểm sức khỏe, vì vậy MediGap không thể đứng một mình mà phải đi chung với Original Medicare. MediGap cũng có Out Of Pocket như MA Plan, và cũng có chi trả cấp cứu khi chúng ta đi ra ngoài nước Mỹ, ngay cả khi về Việt Nam. MediGap đứng đằng sau Original Medicare để phụ chi trả những gì chúng ta phải tự chi trả, như các phần deductible, copayment, coinsurance. Tuy nhiên MediGap không có bao gồm Part D. Khi có MediGap chúng ta vẫn phải dùng thẻ Original Medicare cộng thêm thẻ MediGap, và cần mua thêm một chương trình thuốc (Part D).

TRẢ LỜI CÂU HỎI: CON ĐƯỜNG NÀO TA ĐI?

Có hai đường cho chúng ta lựa chọn: Medicare Supplement (MediGap) và Medicare Advantage (MA). Đây là lúc chúng ta lựa chọn đi đường nhựa quốc lộ thành thang hay đi đường đất sỏi trong thôn làng.

Thoạt nhìn thì chúng ta thấy MA hay hơn, vì có những MA Plans không phải đóng tiền premium hàng tháng, lại cho thêm Part D miễn phí, và một số quyền lợi khác. Trong khi MediGap phải

trả tiền premium hàng tháng, phải mua thêm Part D, không có thêm vài quyền lợi rêu rĩa như MA Plans. Nhưng xét kỹ thì MediGap ví như con đường nhựa quốc lộ thành thang, còn MA ví như con đường đất sỏi thôn làng.

Medicare Advantage là một chương trình bảo hiểm sức khỏe, và các MA Plans thường là dạng HMO với những giới hạn của nó, **trước hết** là những dịch vụ y tế của HMO chỉ nằm trong một vùng giới hạn gọi là Service Area, thường là chỉ giới hạn trong một County, có khi còn giới hạn chỉ một số Zip Code nào đó trong một County mà thôi, nếu chúng ta nằm trong một chương trình HMO là chúng ta không thể đi khám bệnh hay đi bệnh viện nằm ngoài vùng Service Area của HMO đó. Thí dụ ở San Jose thuộc Santa Clara County, nếu Service Area là Santa Clara County thì chúng ta không thể đi khám bệnh ở bệnh viện Stanford được, vì Stanford nằm ở Palo Alto. **Kế đến** là bị giới hạn bởi bác sĩ gia đình, khi muốn đi bập bác sĩ chuyên môn là phải do bác sĩ gia đình đồng ý và giới thiệu, có nhiều vị cao niên đã gặp phiền phức và trở ngại trong vấn đề này. **Hơn nữa**, đó là chưa kể danh sách bệnh viện, bác sĩ cũng bị giới hạn trong network của HMO đó mà thôi, chứ không phải bất kỳ bác sĩ nào trong County đó cũng chấp nhận chương trình HMO đó, nhiều khi phải thay đổi bác sĩ quen thuộc vì bác sĩ này không nằm trong network HMO của mình. Tuy phần

phụ chi trả của chúng ta được giới hạn ở mức tối đa Out Of Pocket, nhưng **cũng còn phải trả** những phần deductible, copayment và coinsurance. Như vậy ta có thể ví MA Plans như con đường đất sỏi thôn làng.

Còn Medicare Supplement lại khác, MediGap không phải là một loại bảo hiểm sức khỏe. MediGap chỉ đứng sau Original Medicare để phụ chi trả những phần mà chúng ta phải tự trả, có nghĩa là nơi nào nhận Original Medicare là chúng ta có thể đến nơi đó được, mà Original Medicare có thể dùng trên toàn quốc, không bị lệ thuộc network như chương trình HMO. Như vậy ta có thể ví MediGap như một con đường nhựa quốc lộ thành thang.

Còn nói MA Plans không đóng tiền premium, và cho thêm Part D nên rẻ hơn MediGap, nhưng xem kỹ vào những con số cụ thể thì chưa hẳn như vậy. Thí dụ cụ thể một MA Plan với \$0 premium và có cho Part D, Out Of Pocket, tiền tối đa chúng ta phải trả là \$6,700, so sánh với một chương trình MediGap Plan F với premium \$120/tháng, cộng với Part D premium \$30/tháng, tổng cộng 1 năm là $(\$120 + \$30) \times 12 = \$1,800$. Như vậy, khi phải vào bệnh viện chúng ta phải trả \$6,700 nếu là MA Plans, và chỉ trả \$1,800 nếu là MediGap.

	Medicare Advantage Plan	MediGap Plan F
Tiền premium 1 năm	\$0	\$1,800
Tiền phụ trả: Deductible, copayment, coinsurance	Yes	No
Tiền phải trả tối đa: Out Of Pocket	\$6,700	\$0
Bị lệ thuộc và giới hạn trong network	Yes	No
Phải có bác sĩ gia đình chấp thuận và giới thiệu đi bác sĩ	Yes	No
Nếu vào bệnh viện phải trả tối đa	\$6,700	\$1,800

Quyền lợi Extra-Help và những trợ giúp chi trả phí tổn săn sóc sức khỏe và thuốc cần toa:

Hiện có nhiều chương trình đang giúp hàng triệu người có Medicare tiết kiệm tiền bạc mỗi năm. Nếu chúng ta có lợi tức thấp và tài sản giới hạn, tiểu bang nơi chúng ta cư trú có thể giúp chúng ta trả bảo phí Medicare và, trong một vài trường hợp, cũng có thể trả luôn phần deductible, copayment và coinsurance. Ngoài ra còn có những hỗ trợ khác để giúp trả phí tổn mua thuốc cần toa.

5. VÀI CÂU HỎI CỤ THỂ VỀ MEDICARE:

Hỏi: Tôi đang có Medicare, tôi đi bác sĩ khám bệnh đâu có thấy chi phí gì cao lắm đâu?

Trả lời: Đúng ra, khi đi khám bác sĩ Part B Medicare chỉ trả 80% chi phí, và mình phải tự trả phần 20% còn lại, nhưng vì chỉ đi bác sĩ khám những bệnh cảm cúm bình thường, và có một số bác sĩ nhân hậu, với tinh thần lương y như từ mẫu, thường bớt cho mình phần phụ phí 20% này, nên mình thấy chi phí không nhiều

Hỏi: Vậy đâu là những chi phí quan trọng mà tôi phải trả?

Trả lời: Những chi phí bệnh viện mới thật quan trọng. Theo thống kê, trung bình tiền nằm bệnh viện mỗi ngày tốn khoảng 7 ngàn đô la, thí dụ thời gian nằm 10 ngày chi phí là 70 ngàn đô, đó là chưa kể những dịch vụ y tế, như tiền lab cho thử máu, X-Ray, Scan,... Và nếu có thêm các cuộc giải phẫu quan trọng thì chi phí có thể lên vài trăm ngàn đô la.

Hỏi: Tại sao lại có sự thay đổi về Medicare vậy?

Trả lời: Đây là một phần thay đổi nằm trong chương trình cải tổ y tế của tổng thống Obama. Đạo Luật Cải Tổ Y Tế đã được Quốc Hội thông qua và Tổng Thống Obama ký ban hành đem lại cho chúng ta những tiết kiệm đáng kể, đồng thời gia tăng chất lượng trong vấn đề chăm sóc sức khỏe, mục đích nhằm đem đến nhiều quyền lợi hơn cho người thụ hưởng, bằng cách tổ chức lại cách điều hành hệ thống Medicare, và ngăn chặn bớt sự thất thoát ngân quỹ trong chương trình Medicare do chính phủ quản lý. Theo thống kê, hàng năm chính phủ bị thất thoát hơn \$90 tỷ đô la vì sự gian lận Medicare (The National Health Care Anti-Fraud Association estimates more than \$90 billion each year, is lost to fraud). Thí dụ một vụ án gian lận Medicare lớn chưa từng thấy, 73 người trên toàn quốc đã bị bắt hôm 13 tháng 10 năm 2010, vì gian lận Medicare lên tới \$163 triệu đô la. Họ lập ra cả bệnh viện ma, bệnh nhân ma, bác sĩ ma, dịch vụ ma để gửi biên lai lấy tiền Medicare. Chúng ta nên tham khảo và ghi danh tham gia sớm chương trình Medicare Advantage để được hưởng những quyền lợi đặc biệt này, do chính phủ cung cấp cho chúng ta, nếu chúng ta không nhận hưởng thì người khác sẽ nhận hưởng quyền lợi đó của chúng ta. Các quyền lợi hằng bảo đảm cho chúng ta vẫn tiếp tục như cũ, tuy nhiên có một số quyền lợi quan trọng mà chúng ta có thể tận hưởng.

Hỏi: Những vụ gian lận này ảnh hưởng như thế nào?

Trả lời: Những người thụ hưởng Medicare bị ảnh hưởng trực tiếp, vì tài chánh Medicare bị thất thoát nên các chương trình Medicare sẽ tìm cách bù đắp lại sự thất thoát đó bằng nhiều cách, thứ nhất là sẽ giảm bớt đi một số dịch vụ và quyền lợi của chúng ta, đồng thời sẽ tìm cách tăng giá tiền bảo phí hàng tháng. Và nếu thất thoát này cứ liên tục, tiền Trợ Cấp Xã Hội (Security Social) của chúng ta sẽ bắt đầu giảm từ năm 2016,

và đến năm 2037 thì cạn kiệt. Ngoài ra một số biện pháp khác cũng có thể được áp dụng, như tăng tiền thuế Xã Hội (Security Taxes), hay tăng tuổi hưu trí lên 67 hoặc 68 tuổi thay vì 65 tuổi. Cụ thể nhất là tiền trả cho người già xưa nay mỗi năm đều được tăng theo chỉ số lạm phát, nhưng rồi, tiền này không được tăng theo chỉ số lạm phát nữa (the cost-of-living freeze after the Social Security Administration made its announcement – Source: What You Should Expect From Social Security by Kimberly Palmer Wednesday, October 20, 2010 on USNews)

Hỏi: Những quyền lợi của chương trình Medicare cũ thay đổi như thế nào?

Trả lời: Những Điều Vãn Giữ Như Cũ. Các quyền lợi Medicare hằng bảo đảm cho chúng ta vẫn tiếp tục như cũ. Trong thời kỳ ghi danh hàng năm, chúng ta sẽ tiếp tục được lựa chọn giữa Medicare nguyên thủy cũ, hoặc một chương trình Medicare cao cấp mới. Medicare sẽ tiếp tục bao trả cho các chi phí về sức khỏe của chúng ta như mọi khi, và không có gì thay đổi về tiêu chuẩn hội đủ điều kiện. Tuy nhiên có một số quyền lợi

quan trọng mà chúng ta có thể tận hưởng được thêm vào và thay đổi hàng năm.

Hỏi: Những quyền lợi của chương trình Medicare cao cấp mới là gì?

Trả lời: Các quyền lợi Medicare mới mà chúng ta thấy là:
Thứ nhất: Thêm thuốc theo toa hợp túi tiền
Từ năm 2010, nếu chúng ta đặt vào lỗ trống donut hole, tức là giai đoạn bảo hiểm ngưng chi trả các chi phí cho thuốc men trong chương trình Medicare Part D, và nếu chúng ta không thụ hưởng Extra Help của Medicare, thì chúng ta nhận được một chi phiếu bồi hoàn \$250 đô la để lãnh một lần duy nhất.
Từ năm 2011, nếu chúng ta đặt vào giai đoạn lỗ trống donut hole, chúng ta được giảm giá 50% khi mua thuốc brand name theo toa trong chương trình Medicare Part D.
Thứ nhì: Các quyền lợi mới rất quan trọng cho vấn đề giữ gìn sức khỏe.

Từ năm 2011, chúng ta được hưởng các dịch vụ phòng ngừa miễn phí như “kiểm tra ung thư ruột” (colorectal cancer screening) và chụp hình ngực (mammogram). Chúng ta cũng có thể được khám sức khỏe hàng năm miễn phí để chúng ta có thể tự chọn một chương trình phòng ngừa và giữ gìn sức khỏe cá nhân cho mình dựa theo nhu cầu sức khỏe hiện tại.

Hỏi: Những cải tiến của chương trình Medicare còn có gì hơn?

Trả lời:
Thứ nhất: Dễ tìm được chỗ chăm sóc sức khỏe hơn
Sự lựa chọn bác sĩ của chúng ta sẽ được duy trì.
Luật mới sẽ gia tăng số primary care providers (thường gọi là bác sĩ gia đình), y tá, và phụ tá y sĩ để chúng ta dễ tìm được chỗ chăm sóc sức khỏe cho mình hơn, bằng cách tăng cơ hội và mở rộng các chương trình huấn luyện chuyên viên y tế, tha các khoản nợ sinh viên thiếu, và thường một số bác sĩ và bệnh viện ưu tú.
Sự hỗ trợ cho các trung tâm sức khỏe cộng đồng sẽ gia tăng.
Thứ nhì: Chăm sóc các bệnh mãn tính tốt hơn
Các thành phần trong cộng đồng sẽ phối hợp việc chữa bệnh cho chúng ta để chúng ta tránh cảnh phải đi gặp rất nhiều bác sĩ mà chẳng ai hợp tác với ai.
Nếu chúng ta nằm bệnh viện, luật mới cũng sẽ giúp chúng ta trở về nhà một cách mỹ mãn - và tránh việc trở lại bệnh viện trong vòng thời gian ngắn - bằng cách giúp vào việc phối hợp sự chăm sóc cho chúng ta và nối kết chúng ta với các dịch vụ và sự hỗ trợ trong cộng đồng của chúng ta.

Hỏi: Những cải tiến ngoài phạm vi Medicare?

Trả lời: Các Cải Tiến Ngoài Phạm Vi của Medicare gồm có:
Thứ nhất: Cải tiến các lựa chọn trong vấn đề chăm sóc dài hạn (long term care)
Các tài liệu và phương cách mới trong Đạo Luật Công Bằng Cho Các Vị Cao Niên (Elder Justice Act), cũng đã được cho vào luật mới, giúp ngăn ngừa và chống lại sự lạm dụng và bỏ bê người lớn tuổi, cũng như tăng chất lượng ở những viện an dưỡng (nursing home).
Luật mới tạo ra một chương trình bảo hiểm tự nguyện mới được gọi là CLASS để giúp trả cho sự chăm sóc dài hạn (long term care) và hỗ trợ tại gia.
Những người thụ hưởng Medicaid (gọi là Medi-Cal ở California) có nhiều lựa chọn hơn khi chúng ta được chăm sóc trên căn bản tại gia – hoặc dựa vào các dịch vụ cộng đồng vì các khía cạnh này sẽ được cải tiến, và người phớt lờ của các chúng ta nhận các dịch vụ tại gia hoặc qua cộng đồng trong chương trình Medicaid sẽ không còn phải rơi vào cảnh nghèo túng.
Thứ nhì: Giúp đỡ những người về hưu sớm
Để hỗ trợ cho chi phí của các bảo hiểm sức khỏe dành cho người về hưu trước kia làm cho hãng sỡ, luật mới tạo ra một chương trình để bảo tồn các bảo hiểm đó và giúp cho những người hưu trí trước 65 tuổi có được sự chăm sóc sức khỏe hợp túi tiền mà họ cần.
Thứ ba: Giúp đỡ những người với căn bệnh đã có từ trước (pre-existing condition)
Luật mới cung cấp bảo hiểm sức khỏe hợp túi tiền qua một chương trình chuyển tiếp cho nhóm rủi ro lớn (high risk pool),

dành cho những người không có bảo hiểm do một căn bệnh đã có từ trước.
Các hãng bảo hiểm bị cấm từ chối bảo hiểm do căn bệnh đã có từ trước
Các hãng bảo hiểm bị cấm không được thiết lập các giới hạn tối đa cho bảo hiểm của chúng ta (lifetime limits), và các giới hạn hàng năm (annual limits).
Thứ tư: Nới rộng bảo hiểm sức khỏe cho giới trẻ
Giới trẻ cho đến 26 tuổi vẫn có thể nằm trong bảo hiểm sức khỏe của phụ huynh.

Hỏi: Đạo luật mới còn có gì đặc biệt hơn không?

Trả lời: Luật Mới Sẽ Bảo Tồn và Củng Cố Chương Trình Medicare bằng cách:

Thứ nhất: Đề ra các phương cách mới để chống gian lận và bảo vệ quyền lợi Medicare của chúng ta
Luật mới có các phương cách quan trọng để giúp truy ra kẻ gian tìm cách lường gạt quỹ vị cao niên và cướp giật tiền thuế do công dân đóng góp.
Luật này giảm thiểu các sai lầm trong việc chi trả, lãng phí, gian lận, và lạm dụng hầu giúp chương trình Medicare trở nên hữu hiệu hơn và đem lại sự tiết kiệm cho Quỹ Tín Dụng (Medicare Trust Fund) để củng cố Medicare trong nhiều năm tới đây. Quỹ này hằng đài thọ các tổn phí cho chương trình Medicare.
Tất cả chúng ta đều là những người rất quan trọng trong cuộc tranh đấu chống gian lận. Phải cảnh giác và chỉ dựa vào các nguồn thông tin đáng tin cậy về quyền lợi Medicare của chúng ta.

Thứ nhì: Giữ cho Medicare bền vững và đủ khả năng thanh toán tài chánh
Trong 20 năm tới đây, mức chi tiêu của Medicare sẽ tiếp tục gia tăng, nhưng với một tốc độ hơi chậm hơn do sự giảm thiểu về lãng phí, gian lận, và lạm dụng. Việc này sẽ kéo dài tuổi thọ cho Quỹ Tín Dụng của Medicare được thêm 12 năm nữa và tiết kiệm chi phí cho những người hưởng Medicare.
Vào năm 2018, quỹ vị cao niên trung bình sẽ tiết kiệm được gần \$200 mỗi năm tiền lệ phí hàng tháng (monthly premium) và hơn \$200 mỗi năm tiền đồng bảo hiểm (co-insurance) mà đáng lẽ họ phải trả nếu không có luật mới.

Hỏi: Ở California, có chương trình Medi-Cal không phải trả lệ phí hàng tháng, đây là chương trình gì?

Trả lời: Medicare Part A chỉ chi trả 1 phần giới hạn các chi phí bệnh viện, và Part B chỉ chi trả 80% các chi bác sĩ, và các dịch vụ y tế khác. Để phụ giúp người có lợi tức thấp chi trả các phụ phí mà Medicare không chi trả, trên bình diện liên bang thì có chương trình Medicaid. Còn Medi-cal là chương trình của California để phụ giúp người có lợi tức thấp, nhưng chỉ chi trả các phụ phí này trong tiểu bang California mà thôi. Trong lúc chúng ta đi qua tiểu bang khác, lỡ phải nhập viện khẩn cấp, Medi-Cal sẽ không chi trả những gì Medicare không chi trả, tức là chúng ta phải tự chi trả các phần Medicare không chi trả đó.

Hỏi: Tóm lược về hai hệ thống HMO và PPO?

Trả lời: HMO (Health Maintenance Organizations) và PPO (Preferred Provider Organizations) là hai hệ thống Y Tế Quản Lý (Managed Care) thông dụng nhất. Hệ thống Y Tế Quản Lý ký hợp đồng với các bác sĩ, bệnh viện, clinics, pharmacies, labs, x-ray centers,... để tạo thành một hệ thống chung được gọi là "network".

HMO (Health Maintenance Organizations): Nếu chúng ta chọn hệ thống HMO thì chúng ta chỉ nhận được những dịch vụ y tế trong hệ thống HMO đó mà thôi, đồng thời chúng ta phải chọn một bác sĩ PCP (Primary Care Provider), mà ta thường gọi là bác sĩ gia đình, vị bác sĩ PCP này có trách nhiệm điều hành và phối hợp mọi dịch vụ y tế của chúng ta. Khi chúng ta cần một dịch vụ y tế chuyên môn, như thử máu, chiếu X-Ray,... hay cần gặp bác sĩ chuyên môn, chúng ta cần phải có sự phê chuẩn giới thiệu của vị bác sĩ PCP, nhưng những dịch vụ chuyên môn này phải nằm trong cùng "network" của hệ thống HMO đó. Nếu chúng ta đến một bác sĩ hay dịch vụ y tế ngoài Network, hầu như chúng ta phải tự trả các chi phí cho các dịch vụ ngoài Network đó.

PPO (Preferred Provider Organizations): PPO là một hệ thống mà Network PPO là một Network Ưu Tiên (Preferred Network) chứ không phải là một Network bắt buộc, có nghĩa là chúng ta không bị bắt buộc phải đi bác sĩ hay đến một dịch vụ y tế trong Network PPO mà chúng ta đã chọn. Nếu chúng ta chọn hệ thống PPO, chúng ta không cần phải chọn một bác sĩ PCP, và không cần ai phê chuẩn giới thiệu khi muốn đến bác sĩ chuyên môn, hay khi cần một dịch vụ chuyên môn. Nếu chúng ta đi bác sĩ hay đến một dịch vụ y tế nằm trong Network PPO mà chúng ta đã chọn, chúng ta chỉ phải trả một phần deductible hàng năm và phụ phí copayment. Nếu chúng ta đi bác sĩ hay đến một dịch vụ y tế nằm ngoài Network PPO (out-of-network), chúng ta có thể phải trả chi phí cao hơn, và chúng ta phải các chi phí out-of-network này rồi đem biên lai về cho Network PPO của chúng ta hoàn trả lại chi phí đó cho chúng ta (reimbursement).

Hỏi: Sự khác biệt giữa hai hệ thống HMO và PPO?

Trả lời: Sau đây là một vài điều khác biệt giữa HMO và PPO. Nên chọn PPO hay HMO?

HMO: Chúng ta cần phải chọn và chỉ được chọn bác sĩ, bệnh viện, và các dịch vụ y tế nằm trong Network HMO của chúng ta.

PPO: Chúng ta có thể chọn bác sĩ, bệnh viện, và các dịch vụ y tế nằm trong Network hay ngoài Network PPO của chúng ta. Khi đi ngoài Network, chúng ta có thể phải trả chi phí cao hơn.

Có cần bác sĩ gia đình (bác sĩ PCP) hay không?

HMO: Cần, hệ thống HMO không cung cấp dịch vụ nếu chúng ta không có bác sĩ PCP

PPO: Không cần, chúng ta có thể đi bác sĩ nào mình muốn. Khi cần gặp bác sĩ chuyên môn thì sao?

HMO: Chúng ta cần phải có sự chấp thuận của bác sĩ PCP để gặp bác sĩ chuyên môn, và bác sĩ chuyên môn đó cũng phải nằm trong cùng một hệ thống HMO của chúng ta.

PPO: Chúng ta không cần phải thông qua bác sĩ PCP để gặp bác sĩ chuyên môn

6. Kết luận:

*Có tiền mua được cả tiền
Sức khỏe không có mua tiền làm gì
Hãy quảng bớt gánh lo đi
Trước lo sức khỏe, chuyện gì tính sau
Mạnh khỏe mới sống được lâu
Ôm đau bệnh tật chỉ mau chầu trời
Ai ơi xin nhắc đôi lời
Chăm sóc sức khỏe giúp đời yên vui*

Lê Văn Nam

*Nguồn tài liệu tham khảo và trích dẫn:
Ấn bản CMS Số 11082-V – Medicare At A Glance
Sản Phẩm CMS Số 11467-V – Law And You
Medicare & You: Official US Government Medicare Handbook*

Your Plan Choices

Decide Which Medicare Health Plan Path To Take

Original Medicare Plan

OR Medicare Advantage Plan

Parts A&B

Part A: Hospital Insurance AND Part B: Medical Insurance

- Medicare provides this coverage.
- You have your choice of doctors.
- Generally, Medicare Part B pays 80% of covered costs, and you pay 20% after you meet your deductible.

Part D

You may also want

Part D: Prescription Drug Coverage (Optional add-on)

- If you want this coverage, you must choose and join a Medicare Prescription Drug Plan.
- These plans are run by private companies approved by Medicare.

Medigap

You may also want

Medigap Supplemental Coverage (Optional add-on)

Decide if you want to get private coverage that fills gaps in Part A and Part B coverage.

- You can choose to buy a private Medicare Supplement Insurance policy (Medigap).
- Costs vary by policy and company.
- Employers and unions may offer similar coverage.

Part C

Part C: For example, HMO or PPO

- You must already have Medicare Part A and Part B.
- This coverage is provided by private insurance companies approved by Medicare.
- In most plans, you must see plan doctors.
- You usually pay a co-payment for covered services.
- Costs, extra benefits, and rules vary by plan.

Part D

You may also want

Part D: Prescription Drug Coverage (Optional add-on)

Most Medicare Advantage Plans include prescription drug coverage. However, in Santa Clara County **some** PFFS plans **do not** include prescription drug coverage. In this case you may be able to join a Medicare Prescription Drug Plan (Part D).

Note: If you join a Medicare Advantage Plan, you usually **don't need, and cannot buy,** a Medigap policy.

You may have other options if you have limited income and resources or other coverage such as employer, union, military, or Veterans' benefits.

Original Medicare: Parts A & B

Summary of Medicare Benefits and Cost-sharing 2010

Gian lận Medicare 'lớn chưa từng thấy'

Wednesday, October 13, 2010
\$163 triệu; 73 người bị bắt

Varugan Amroyan bị công tay dẫn ra khỏi trụ sở FBI ở New York hôm Thứ Tư. Bị can này là một trong 73 người tình nghi gian lận Medicare trên toàn quốc lên đến \$163 triệu. (Hình: AP/Louis Lanzano)

NEW YORK (AP) - Giới chức liên bang hôm Thứ Tư 13 tháng 10 năm 2010 cho hay một mạng lưới rất lớn của băng nhóm người Armenia đã sử dụng các “dưỡng đường ma” cùng nhiều phương tiện khác để gian lận Medicare lên đến \$163 triệu, đây được coi như là vụ gian lận của một tổ chức tội phạm lớn nhất trong lịch sử của chương trình trợ cấp y tế.

Công tố liên bang ở New York cùng các nơi khác đã truy tố 73 người. Hầu hết đều bị bắt trong những cuộc bố ráp vào sáng Thứ Tư ở New York City và Los Angeles, ngoài ra một số khác cũng bị bắt ở New Mexico, Georgia và Ohio.

Các nhà điều tra cho hay hoạt động gian lận này được sự che chở của một chúa trùm người Armenia, được biết như là một ông “vor,” tên thông dụng thời cựu Xô Viết có nghĩa là bố già. Tay trùm nổi tiếng này tên là Armen Kazarian hiện đang bị giam giữ ở Los Angeles.

Kazarian cùng những bị can khác sẽ ra trước tòa vào ngày Thứ Tư với các tội danh như âm mưu lường gạt, gian lận ngân hàng, rửa tiền và đánh cắp hồ sơ cá nhân.

Nhân viên công lực bắt đầu cuộc điều tra sau khi có thông tin về 2,900 bệnh nhân ở New York, có số An Sinh Xã Hội lần ngày sinh tháng đẻ của họ bị đánh cắp.

Các bị can cũng đánh cắp danh tính của nhiều bác sĩ rồi lập ra 118 dưỡng đường ma ở trên 25 tiểu bang. Tên tuổi đánh cắp, được đem dùng vào việc nộp đòi tiền chữa bệnh nhưng thật ra họ chẳng hề chữa cho ai cả. Các công tố viên cho biết các giấy tờ cho thấy bác sĩ chuyên khoa mắt làm việc thử bọng đá; chuyên gia tai mắt mũi họng làm siêu âm cho sản phụ; và bác sĩ sản phụ khoa làm thử nghiệm về dị ứng da.

Khác với những vụ khác trước đây, theo đó các dưỡng đường mua chuộc người ta ký giấy chữa trị những chứng bệnh không cần phải chữa, ở vụ này các hoạt động đều có tính cách “hoàn toàn ý niệm. Sự tương tác giữa bác sĩ với bệnh nhân chỉ thuần túy tưởng tượng.”

Riêng ở New York, giấy đòi tiền giả mạo được đem nộp lên đến hơn \$100 triệu và Medicare đã trả ít nhất là \$35 triệu. (TP)

Part A: Hospital Insurance

Service Provided	Medicare Pays	You pay
Hospital Inpatient		
Days 1-60	All after deductible	\$1,100 deductible (per Benefit Period) ¹
Days 61-90	All after co-payment	\$275 per day co-payment
60 Reserve Days ²	All after co-payment	\$550 per day co-payment
Psychiatric Hospital	Same as hospital inpatient but 190 day lifetime limit	All costs after 190 days
Skilled Nursing Facility if daily skilled care is needed after a 3 day hospital stay		
Days 1-20	All	Nothing
Days 21-100	All after co-payment	\$137.50 per day co-payment
After 100 Days	Nothing	All
Home Health Care part-time or intermittent skilled care plus home health aide, up to 35 hours / week		
	All except 20% of covered Durable Medical Equipment	Nothing except 20% of covered Durable Medical Equipment
Hospice care of terminal illness	All except \$5 per prescription	Co-payment of \$5 per prescription
Part A Premium ³	All after 40 Qtrs.	\$254/mo between 30-39 Qtrs. \$461/mo for less than 30 Qtrs.

Part B: Medical Insurance

Service Provided	Medicare Pays	You pay
Monthly Premium		\$110.50 ⁴
Annual Deductible		\$155/year
Physician Costs	80% of approved amount	20% of approved amount ⁵
Ambulance Services	80% of approved amount	20% of approved amount
Outpatient Hospital Care	80% of approved amount	A maximum of \$1,100/year
Clinical Lab Services	Approved amount	Nothing
Medical Equipment / Supplies	80% of approved amount	All other costs ⁵
Some Preventive Services (Covered according to a time schedule)	80% or 100%	20% of approved amount or nothing, depending on the service ⁵
Mental Health Services		
- Partial Hospitalization	Same as psychiatric hospital:	See above under Part A
- Outpatient	50% of approved amount	50% of approved amount
One time routine physical exam	Medicare will cover a one-time physical exam within the first twelve months you have Part B	

1. You must pay the inpatient hospital deductible for each benefit period. The benefit period ends when you haven't received any hospital care (or skilled care in a SNF) for 60 days in a row.
2. The 60 reserve days may be used only once.
3. Costs vary depending on the number of quarters a beneficiary has worked in their lifetime.
4. Means tested for individual incomes greater than \$85,000 and couple incomes greater than \$170,000.
5. Plus up to an additional 15% of Medicare's approved amount if doctor or supplier does not accept the approved amount as payment in full.

Thân Tâm An Lạc

Phạm Văn Oanh QGNT73

Thân Tâm An Lạc là một lời chúc đơn giản phổ thông gói ghém sâu đậm ý nghĩa và triết lý cuộc sống. Câu chúc này có thể được hiểu như một lời chúc cho cả thể chất lẫn tinh thần được bình an vui tươi hạnh phúc. Hạnh phúc thường được coi như thuộc về lãnh vực tinh thần và an mạnh thuộc về thể chất của con người, nhưng Hạnh phúc và An mạnh ở đây được nhấn mạnh cho cả thể chất lẫn tâm linh. Câu chúc đơn giản cổ xưa này phản ánh rõ nét văn hóa Đông phương coi nội tâm quan trọng như bóng hình đi đôi với thế giới vật thể chung quanh. Trước nay Đông phương có quan niệm tính tình tâm linh con người phát nguồn từ trái Tim hay Tâm can, nhưng khoa học thực nghiệm Tây phương đã chứng minh dẫn với hình chụp từ PET và fMRI cho thấy những phần khác nhau của não bộ bị đổi màu khi chúng ta có sinh hoạt lý trí hay có sinh hoạt cảm tính nghệ thuật và lương tri... Ngoài ra người ta có thể thay tim cho bệnh nhân với những máy bơm máu tạm thời đơn giản mà không ảnh hưởng trực tiếp tới tâm thần hay các sinh hoạt tâm lý bệnh nhân. Chúc cho Thân Tâm An Lạc cũng là chúc cho cơ thể nói chung và bộ chỉ huy não bộ.

Các phương tiện văn minh di chuyển và các trao đổi dịch vụ kinh tế hoàn cầu hiện nay đã mang lại sự gặp gỡ trên nhiều lãnh vực của hai nền văn hóa Á và Âu. Chúng ta mượn lời chúc cho Thân Tâm An Lạc để khai triển sự tương quan giữa tâm linh, thể chất và sự gặp gỡ Đông Tây. Trước nay văn hoá Tây phương có khuynh hướng coi trọng và dành nhiều nỗ lực nhằm phát huy các văn minh tiện nghi vật chất trong khi văn hóa Đông phương chú trọng vào các sinh hoạt có giá trị tinh thần truyền thống lễ nghi. Gần đây những khám phá tiến bộ về y khoa và tâm lý học nối liền các bệnh trạng ngoài thể lý với các nguyên do có nguồn gốc từ tâm lý như âu lo phiền muộn và đau khổ vì mất mát hay thất bại ... đã mang hai nền văn hoá vốn xa lạ khác biệt ngày một gần nhau hơn. Sự trao đổi gặp gỡ đụng chạm của hai nền văn hoá về phương diện này mang lại nhiều phúc lợi và những xung khắc mâu thuẫn cần thiết cho quá trình cải thiện tiến hóa của ngành y khoa. Biên giới giữa thể chất và tâm linh đang trên đà gặp gỡ hoà nhập và nhạt nhòa dần. Chúng ta sẽ bắt đầu từ những kiến thức căn bản sinh lý, sự kiện, kết quả cụ thể có hệ thống để đi dần đến những nhận xét so sánh có tính trừu tượng, mang nhiều sắc thái kết hợp của hai ngành y khoa Á và Âu làm sáng tỏ thêm những tương quan giữa Thân và Tâm.

Gần đây những khám phá tiến bộ về y khoa và tâm lý học nối liền các bệnh trạng ngoài thể lý với các nguyên do có nguồn gốc từ tâm lý như âu lo phiền muộn và đau khổ vì mất mát hay thất bại ... đã mang hai nền văn hoá vốn xa lạ khác biệt ngày một gần nhau hơn.

Cơ thể con người thường được chia làm nhiều hệ thống và cơ quan có trách nhiệm rõ rệt để duy trì bảo tồn sự sống, chữa thương, hay chống đỡ ngăn chặn bệnh tật. Các cơ quan hệ thống này được điều hành một cách tinh vi quy củ nhận lệnh từ não bộ và hệ thần kinh. Vì vậy ngoài sự đảm trách và là trọng tâm của tư tưởng tâm linh, não bộ còn đóng một vai trò điều hành thể chất thường nhật không sai trật một ly cho từng giây phút từng nhịp tim hơi thở của cuộc sống mỗi người. Ngoài hệ thống xương, da, và hệ thống bắp thịt là những hệ thống chúng ta thường trực tiếp và có khả năng huy động điều khiển mỗi ngày, cơ thể còn nhiều hệ thống trực tiếp điều hành bởi não bộ hay gián tiếp qua tiềm thức không do chúng ta trực tiếp nhận thức hay điều hành; các cơ phận hệ thống đó tiêu biểu như sau:

Hệ thống tiêu hoá gồm một số cơ quan liên kết làm việc với nhau để chuẩn bị hay nhai nghiền thực phẩm, phân hoá bằng dịch vị hóa chất, hấp thụ chất dinh dưỡng, phế thải các chất dư thừa khó tiêu hay độc hại và thanh lọc tái dụng lượng nước của cơ thể. Hệ thống tiêu hóa bao gồm răng miệng thực quản bao tử ruột non ruột già hậu môn; gan và tuyến tụy cũng góp phần cho sinh hoạt tiêu hoá cung cấp các hoá chất dịch vị cần thiết. Cơ thể gồm có rất nhiều tế bào, nhưng số lượng vi khuẩn vi trùng sống trong và trên người chúng ta còn nhiều hơn số lượng các tế bào. Các nhà vi trùng học cho rằng mỗi người có khoảng từ 3 tới 6 kí lô vi trùng. Nhiều vi trùng sống trong ruột già giúp chúng ta tiêu hoá và có

nhiệm vụ chế tạo các loại sinh tố cần thiết cho cơ thể như sinh tố K và B12 ... Vì vậy ngay trong phân người có khoảng hơn một phần ba là các vi trùng.

Hệ thống luân lưu giúp chuyển tải các chất dinh dưỡng, đường khí thán khí, kích thích tố, kháng sinh kháng trùng, độc tố, chất dư thừa hoặc phế thải ... đi khắp châu thân để nuôi dưỡng chữa lành các tế bào hay mang các độc tố và chất phế thải ra khỏi cơ thể. Hệ thống quan trọng này gồm có các phần tử chính là tim, mạch, và máu. Cơ thể mỗi người có khoảng 5 lít máu và sẽ chết nếu bị mất từ 2 tới 3 lít. Sự khác biệt của các loại máu A, B, O ... cho tới nay vẫn còn là đề tài nghiên cứu sôi nổi trong ngành di truyền và tiến hoá vì sự cần thiết và vai trò quan trọng của máu trong sự nuôi dưỡng, chữa thương và truyền bệnh trong cơ thể chưa kể đến sự nguy hại cho tính mạng khi truyền máu cấp cứu không đúng loại vào cơ thể con người. Vai trò của máu ngày nay trở nên quan trọng hơn khi người ta đã tìm ra cách thử nghiệm máu cho các bệnh ung thư và tìm ra nhiều căn bệnh ngặt nghèo vì máu đọng hay kém luân lưu. Tại nước Úc có một vị tên James Harrison năm nay 78 tuổi. Ông James sau khi được truyền máu lúc 18 tuổi được thử nghiệm cho thấy trong máu của ông có một chất đặc biệt. Chất Đạm này có công dụng giúp khoảng 17 phần trăm phụ nữ Úc có hệ miễn nhiễm tìm cách tiêu diệt các tế bào hồng huyết cầu của thai nhi được di truyền từ người cha nên khác với của mẹ. Từ đó ông James đã hiến

máu mỗi tuần trong 60 năm qua. Nhờ loại máu đặc biệt của ông người ta ước đoán tính đến nay đã có khoảng trên 2 triệu trẻ em sơ sinh được cứu sống nhờ vào lượng máu ông James hiến mỗi tuần. Một thí nghiệm gần đây khi người ta thay máu của chú chuột già vào trong cơ thể chú chuột trẻ và thay máu chú chuột trẻ vào trong cơ thể chú chuột già thì không lâu sau óc chú chuột già bắt đầu tái sinh và óc chú chuột trẻ bị lụn bại. Các cuộc thí nghiệm theo sau cho thấy nguyên nhân từ một vài chất đậm trong máu chú chuột trẻ đã giúp cho bấp thịch tim của chú chuột già co nhỏ lại và bơm máu mạnh hơn gián tiếp giúp cho óc đã già cõi bồng có nhiều nhiên liệu sinh hoạt mạnh và các tế bào não bộ tái sinh ... Các khoa học gia ngày nay đang chạy đua tìm cho ra những chất đậm có công dụng cải lão hoàn đồng này dù rằng công việc nhận diện chất đậm này không mấy đơn giản vì trong máu có hơn 100.000 các chất đậm khác nhau.

Hệ thống hô hấp làm việc và phối hợp trực tiếp chặt chẽ với hệ thống luân lưu bao gồm các cơ phận như miệng, mũi thanh quản và phổi. Nhiệm vụ chính của hệ thống hô hấp là lấy dưỡng khí từ môi trường chung quanh và đào thải thán khí do cơ thể tạo ra qua các phản ứng cung cấp năng lượng cần thiết cho sự sống hay các phản ứng tạo hóa chất chữa bệnh hay các kích thích tố học môn cần thiết cho sinh hoạt của cơ thể. Con người thở khoảng 20.000 lần mỗi ngày trong các hơi thở đó cơ thể bị mất đi khoảng một lít nước. Thiếu thực phẩm người ta có thể sống khá lâu, thiếu nước uống con người có thể tồn tại được vài ngày, nhưng thiếu không khí thì não bộ và con người sẽ chết sau vài phút.

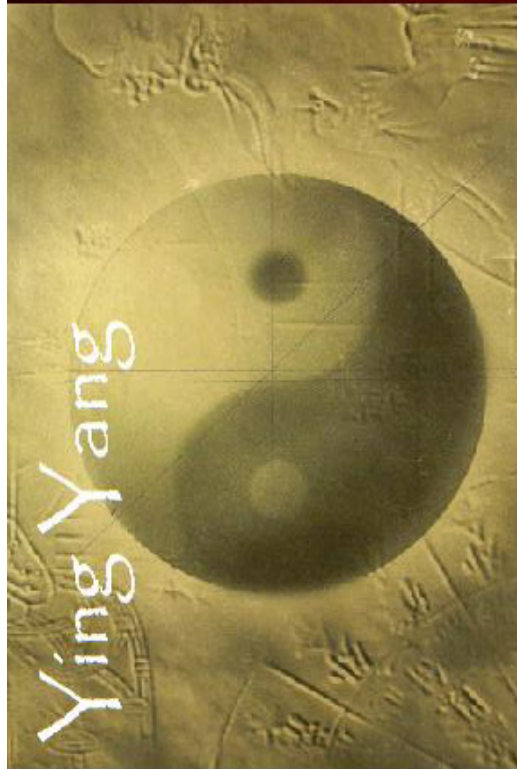
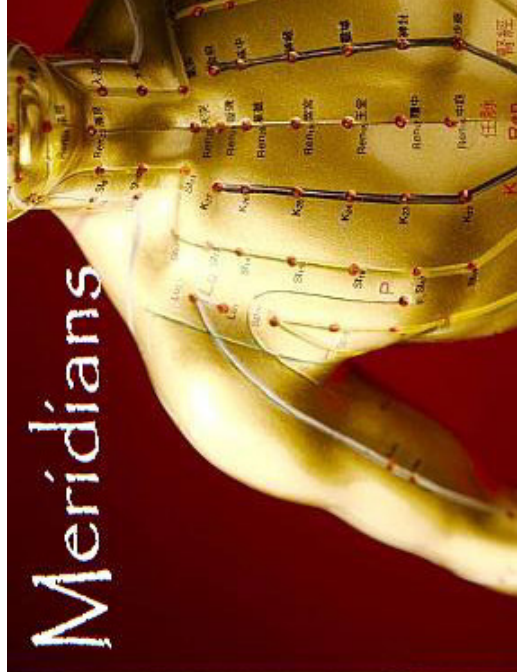
Hệ thống tuyến mạch gồm 8 mạch chính tiết ra các kích thích tố trong máu để điều hoà các sinh hoạt và các giai đoạn phát triển tăng trưởng sinh lý của mỗi người. Hệ thống này còn chịu trách nhiệm phân phối, thu hồi, dự trữ các chất chống

bệnh hoạn và làm việc mật thiết với thận và gan để điều hoà các sinh hoạt này.

Hệ thống phế thải gồm có thận và bong bóng nước tiểu chịu trách nhiệm duy trì huyết áp, lượng muối, các chất i ôn và chất đạm trong máu. Áp huyết cao nguy hại cho tim óc và những chất muối lượng nước không điều hoà cân bằng sẽ gây thiếu nước hại chết tế bào nhưng dư nước làm bể cũng hại chết các tế bào. Thận làm việc không nghỉ mỗi ngày để lọc khoảng 200 lít máu, thải ra khoảng gần 2 lít nước tiểu chứa đựng các độc tố hay hoá chất thặng dư có hại cho cơ thể.

Hệ thống não bộ và thần kinh phối hợp mật thiết điều hành mọi sinh hoạt của cơ thể. Máu và dưỡng khí là hai yếu tố chính nuôi dưỡng cung cấp nhiên liệu cho não bộ hoạt động như một nhà máy phát điện thông minh gửi ra các dòng điện tín hiệu cần thiết qua hệ thần kinh những mạch điện chằng chịt từ cột xương sống truyền đi khắp châu thân để điều hành và nhận các tín hiệu hay báo động từ các giác quan của cơ thể hay từ các cơ phận bị thương tổn hay bị xâm nhập bởi các vi sinh vật nguy hại ... hầu đối phó cứu nguy. Não bộ ở đây đóng vai bộ chỉ huy tối cao của quốc gia và quân đội. Hệ thống tinh vi nhỏ bé mềm mỏng bầy nhầy này được đặt trên điểm cao nhất của cơ thể và bảo vệ bằng bộ xương sọ vững chắc. Ngay cả các chất cần thiết trong việc nuôi và duy trì các sinh hoạt của não do máu mang tới óc cũng được kiểm soát nghiêm ngặt bằng hàng rào máu. Chính vì sự bảo vệ nghiêm mật này, các bệnh tình liên can hay nằm trong não bộ thường khó chẩn đoán và điều trị vì hàng rào máu có khuynh hướng khả năng ngăn cản các loại thuốc men thông thường. Những sinh hoạt điện lực của não bộ đòi hỏi rất nhiều nhiên liệu và dưỡng khí, vì vậy khoảng một phần tư lượng máu lượng đường lượng dưỡng khí hấp thụ mỗi ngày được luân lưu qua óc để được trưng dụng cho các phản ứng sinh hoạt của não bộ. Và cũng cơ quan nhỏ bé này chính là trọng tâm của mọi sinh hoạt từ trí nhớ cho tới những khái niệm chân thiện mỹ, các sáng tạo nghệ thuật và lòng từ bi trắc ẩn yêu thương.

Tất cả các hệ thống của cơ thể chỉ có thể hoạt động hữu hiệu duy trì sự sống và sức khỏe cho con người khi được cung cấp những yếu tố và nhu liệu cần thiết. Dưỡng khí, Nước, các loại Thực phẩm và ngay cả Đường trong máu là những nguyên liệu chính cần thiết cho sự sống đã được nhận biết từ nhiều thế kỷ. Các cơ phận có nhiệm vụ quan trọng cho sự sống như tim óc phổi và

gan cũng được nhận biết từ ngàn xưa, nhưng mãi đến năm 1941 chính phủ Hoa Kỳ mới chính thức phát hành danh sách cho RDA viết tắt cho Recommended Dietary Allowances liệt kê lượng trung bình các chất dinh dưỡng cần thiết cho sức khỏe con người gồm 18 sinh tố và khoáng chất; và mãi đến năm 2002 chính phủ Hoa Kỳ mới hoàn chỉnh thêm thành một danh sách tương đối tổng quát đầy đủ những số lượng căn bản cần thiết cho con người từ tinh bột, ca lô ri, chất bả, chất đạm, chất cồn và sự vận động tối thiểu để duy trì sức khỏe và tránh giảm bệnh hoạn. Vì cơ thể mỗi người mỗi khác từ trọng lượng tuổi tác gen di truyền sắc tộc loại máu ... tất cả những số lượng để nghị vẫn chỉ mang tính tương đối và trung bình. Tuy nhiên, sự cần thiết của chúng trở nên tuyệt đối khi vì lý do khác nhau cơ thể bị suy thoái bệnh hoạn đưa đến sự thiếu hụt hay thừa những chất những yếu tố được liệt kê. Ngoài nhiên liệu để nuôi dưỡng, cơ thể còn cần những yếu tố và hoá chất nhất định không thể thiếu này để chế tạo những chất kháng sinh, chất đạm, kích thích, chữa trị, xây dựng ... các tế bào của cơ thể. Thành phần chính của máu là các hồng huyết cầu có nhiệm vụ hấp thụ chuyển tải dưỡng khí và thán khí đi khắp châu thân. Dưới áp huyết và đường dẫn li ti của tim mạch các tế bào hồng huyết cầu to lớn nhưng mềm xốp này chỉ tồn tại khoảng 120 ngày tương đương khoảng 75000 chu kỳ máu được bơm qua tim. Khi những mạch máu bị ngăn cản vì bệnh trạng hay tư thế đứng ngồi, sinh hoạt vận động khác thường ... thì các tế bào hồng huyết cầu lớn và xốp này bị chèn nén thêm nên hư hỏng thường xuyên và cần phải được chế tạo thêm và loại bỏ vì hư hỏng để tiếp tục duy trì sự sống.

Quan niệm Đông phương lấy khí huyết điều hoà làm trọng tâm của sức khỏe con người cũng được Tây phương ngày một quan tâm khảo cứu, chúng nghiệm được khá nhiều các căn bệnh thời đại gây ra do sự cản trở máu huyết lưu thông vì nhu cầu việc làm hay tư thế thói quen đứng ngồi không thích nghi. Phương pháp khí công hay tập thở dưỡng sinh từ Á châu cũng được Tây học tìm hiểu khám phá thêm những tương quan mật thiết giữa khí, huyết, và sức khỏe của con người.

Dù cơ thể có thể chế biến cấu tạo nhiều chất đạm kháng tố hay tế bào khác nhau từ những đơn chất hợp chất phổ thông, nhưng cơ thể cần 20 loại axit amin khác nhau mà chỉ có thể tự cấu tạo bào chế được 11 loại, tương tự có những chất béo cần thiết cho cơ thể nhưng cũng chỉ có được từ thực phẩm bên ngoài ăn vào để nuôi dưỡng cho cơ thể. Thiếu những axit amin hay các chất béo này không lâu cơ thể sẽ sinh bệnh, yếu ớt và mai một. Trong mỗi

giọt máu có khoảng 5 triệu tế bào hồng huyết cầu, nhưng nếu hồng huyết cầu chỉ thiếu một chất axit amin thì chúng sẽ không có khả năng chuyển tải thán khí ra khỏi cơ thể duy trì sự sống.

Danh sách liều lượng những chất cần thiết cho cơ thể được chính phủ Hoa Kỳ bổ túc cải thiện đến nay phản ảnh những kiến thức và khám phá của y khoa; nhưng những số lượng cần thiết cho cơ thể được để nghị này vẫn chỉ là những con số trung bình không hẳn phù hợp cho mọi người vì những dị biệt cá nhân; quá thiếu sẽ sinh bệnh, nhưng quá dư thì đòi hỏi các hệ thống phải thanh lọc dự trữ làm việc nhiều hơn tạo sự mất quân bằng nguy hại hơn cho sức khỏe và các cơ quan như gan thận tim mạch và tính mạng. Nguyên tắc liều lượng, trung bình, hay moderation của Tây phương ở đây so ra không mấy khác biệt với thuyết Trung Dung điều độ của Á Châu vì ngay cả những thực phẩm thông thường như trứng, sữa, đậu phộng ... đôi khi trở nên chất gây dị ứng nguy hại. Lạ nhất là tới nay đã có khoảng hơn 50 người trên thế giới được định y là dị ứng với nước.

Một trong căn bệnh hiểm ác khó chữa của cơ thể được chú trọng nhiều hiện nay là bệnh ung thư. Chứng bệnh quái ác này đã hiện diện từ nhiều ngàn năm trước đây. Bệnh phát tác khi các tế bào sinh sôi nảy nở bất thường và tước lấy hết chất bổ hay ngăn chặn nguồn bổ dưỡng nuôi các cơ phận hệ thống của cơ thể làm cho các cơ phận và con người bị chết vì thiếu dinh dưỡng. Trong người chúng ta ít nhiều lúc nào cũng có sự hiện diện của các tế bào ung thư nhưng chúng không phát triển được khi cơ thể khỏe mạnh, não bộ và hệ miễn nhiễm hoạt động hữu hiệu. Khi các hệ thống của cơ thể bị suy nhược vì thiếu dinh dưỡng hay bị các tác nhân tai hại như hoá chất, phóng xạ, thói quen xấu thiếu ngủ hay điều dưỡng nghỉ ngơi ... thì tạo cơ hội cho các tế bào ung thư phát triển hoành hành lan tràn khắp châu thân. Các chuyên gia cho rằng có khoảng 40 phần trăm bệnh ung thư là do các thói quen xấu và khoảng 15 phần trăm do sự di truyền.

Vai trò quan trọng của não bộ được thể hiện rõ ràng hơn qua những thử nghiệm lúc người ta nghỉ ngơi dưỡng sức nhất là lúc ngủ. Để theo dõi nghiên cứu sinh hoạt của não bộ người ta dùng những máy EEG viết tắt cho electroencephalography để đo các tần số và điện thế thâu lại các dữ kiện phát ra từ bộ óc lúc chúng ta tỉnh thức, sinh hoạt trí tuệ, và lúc chúng ta say ngủ. Những máy đo này hiện nay khá phổ thông và tương đối rẻ và tiện dụng cho những cá nhân hay tư nhân sử dụng để tự tìm

Tất cả các hệ thống của cơ thể chỉ có thể hoạt động hữu hiệu duy trì sự sống và sức khỏe cho con người khi được cung cấp những yếu tố và nhu liệu cần thiết. Dưỡng khí, Nước, các loại Thực phẩm và ngay cả Đường trong máu là những nguyên liệu chính cần thiết cho sự sống đã được nhận biết từ nhiều thế kỷ.

hiểu khám phá. Đối với các khảo cứu công trình quy mô hơn, người ta sử dụng theo dõi trực tiếp hình ảnh hay màn hình từng phần của não bộ trong các sinh hoạt liên can đến sức khỏe thể chất và tâm linh. Hai phương cách kỹ thuật thường được nhắc đến là PET và fMRI viết tắt cho Positron Emission Tomography và functional Magnetic Resonance Imaging. Nhờ hai kỹ thuật này người ta có thể nghiên cứu kiểm chứng các sinh hoạt của óc khi lao tâm, lúc thiền định, khi ngủ nghỉ, hay chữa trị thuốc men ...

Giấc ngủ của chúng ta cần thiết để cơ thể bồi dưỡng tu sửa tẩy độc và chữa bệnh. Mỗi giấc ngủ thường được chia ra làm nhiều chu kỳ khoảng 90 phút cho một chu kỳ. Mỗi chu kỳ 90 phút này lại chia làm nhiều giai đoạn khác nhau với tần số điện phát ra từ não bộ có thể theo dõi và đo rất chính xác bằng phương pháp EEG. Giai đoạn đầu cơ thể từ từ thư giãn nhịp tim đập chậm dần, giai đoạn thứ hai và thứ ba bộ óc thay đổi từ nhịp khá nhanh Beta từ 13-30 nhịp mỗi giây lúc tỉnh thức bình thường xuống dạng Alpha khoảng 7-13 nhịp và tới Theta khoảng 4-7 nhịp cho tới khi hầu hết các sóng điện từ óc xuống tới nhịp Delta khoảng 1-4 nhịp giai đoạn thứ tư của chu kỳ ngủ. Qua các giai đoạn này tim đập và hơi thở chậm dần; huyết áp và nhiệt độ cơ thể cũng từ từ hạ thấp. Người ta càng lúc càng say ngủ khó thức dậy hơn. Các người tình nguyện cho các thí nghiệm về óc cho thấy khi họ tập luyện thiền định, hay hút cần sa nhịp điện từ óc giảm xuống tới nhịp Alpha 7-13 nhịp; và khi họ vận dụng trí óc nhiều thì nhịp điện óc thường tăng nhanh lên tới dạng Gamma 30-70 nhịp.

Trong bốn giai đoạn của chu kỳ ngủ 90 phút kể trên, cơ thể trải qua các quá trình điều dưỡng chữa trị và bổ xung ... theo một đồng hồ sinh lý nhất định dựa vào những tế bào nhạy bén với ánh sáng màu xanh tím trong mắt mặc dù các tế bào này không liên can tới thị giác nhưng đo ánh sáng mặt Trời ban ngày ra tín hiệu cho não bộ tiết ra chất hoóc môn giúp chúng ta buồn ngủ để ngủ khi thấy ánh sáng ngày xanh tím bị biến mất và màn đêm kéo xuống. Trong các giai đoạn đó số lượng máu tuần hoàn qua óc giảm xuống khoảng 40 phần trăm và được chuyển đi lo cho các sinh hoạt dưỡng thương bồi dưỡng cho các hệ thống cơ quan của cơ thể lo chế tạo các chất kích thích tố hoóc môn cần thiết cho sự tăng trưởng và khi tỉnh thức. Một trong những sinh hoạt quan trọng trong giấc ngủ là sự tái tạo các tế bào của hệ thống miễn nhiễm bạch huyết cầu phát sinh từ tuỷ sống. Giai đoạn cuối của các chu kỳ ngủ 90 phút được gọi là REM tạm dịch là giai đoạn con mắt di động nhanh chóng. Giai đoạn REM quan trọng này bắt đầu khi bộ óc ra lệnh tiết ra các kích thích tố làm cho cơ thể và các bắp thịt tạm thời bị hoàn toàn tê liệt nhằm bảo vệ cơ thể khi ôn lại những hình ảnh ký ức và tiềm thức của các kinh nghiệm biến động trong ngày và trong quá khứ hầu có thể tẩy xóa hữu hiệu chuẩn bị cho nhu cầu tương lai. Sự tê liệt cần thiết này giúp chúng ta tránh sự kinh động phản ứng mạnh nguy hiểm trong khi mơ ngủ nhất là khi ôn lại và xóa các ác mộng khỏi ký ức hay tiềm thức... Cũng trong giai đoạn REM cuối của mỗi chu kỳ ngủ, sinh hoạt của não bộ trở nên mãnh liệt hơn với lượng máu bơm nhiều hơn về não bộ và hình ảnh từ PET và fMRI cho thấy vùng ký ức và tiềm thức của não bộ có nhiều tác động đổi màu.

Vai trò quan trọng của giấc ngủ còn được thể hiện rõ ràng khi người ta đo được sự xuất hiện của các tế bào sát thủ hay T-cells được chuyển đi khắp cơ thể để truy lùng tiêu diệt các tế bào ung thư khi say ngủ. Người thức khuya đi ngủ trễ sau 3 giờ sáng, cho thấy cơ thể sản xuất ít đi một phần ba số lượng các tế bào sát thủ quan trọng này; đồng thời số lượng hai phần ba còn lại cũng không mấy mạnh mẽ hiệu quả trong việc tiêu diệt các tế bào ung thư trong cơ thể.

Qua những thí nghiệm công phu, người ta cũng khám phá được những sự tinh vi của các đạo quân của hệ miễn nhiễm dưới sự điều động chỉ huy của não bộ trong việc ngăn ngừa chống ung thư. Có những đạo quân đi do thám để thông báo cho não bộ các sinh hoạt khả nghi, và não bộ ra lệnh cho các tuyến hạch chế tạo, gửi những đạo quân làm bia bám chặt vào các tế bào cần phải bị tiêu diệt trước khi đạo quân các tế bào sát thủ ra tay cách chính xác hữu hiệu gọn gàng. Gần đây người ta đã tìm ra sự tinh vi không kém lợi hại của các tế bào ung thư khi chúng biết nguy trang cho giống như các tế bào Bạch huyết cầu để đánh lừa cơ thể và đột nhập vào các tuyến hạch cơ phận quan trọng trong cơ thể chúng ta cách nhanh chóng và chết người.

Theo tin báo chí Việt Nam cho rằng Vị y sĩ Đông y trẻ tuổi nổi tiếng Phùng Tuấn Giang đã chữa khỏi hàng ngàn bệnh nhân ung thư đến từ các quốc gia khác nhau trên thế giới. Chính vị y sĩ này cũng công nhận vai trò quan trọng của não bộ và dinh dưỡng trong việc trị thương chữa lành bệnh: "... có người bị ung thư nhưng nhờ ăn chay niệm Phật mà tự khỏi bởi vì cơ thể là một bộ máy điều chỉnh hoàn hảo. Quy luật sinh học, y học và môi sinh tự đào thải vật lạ chất độc ra khỏi cơ thể. Ngày nay, con người mắc bệnh mang lại bởi thức ăn không an toàn, ăn quá mức, sai nguyên tắc, ô nhiễm môi trường ... Vì vậy cần phải có sự thay đổi căn bản từ gốc của bệnh đó là từ sự ăn uống. Phương pháp chữa của tôi là thay đổi cơ thể theo đúng với quy luật của tự nhiên, tạo hóa. Ngoài ra niềm tin tiết ra chất hoóc môn nội sinh làm đào thải vật lạ. Thuốc chỉ là một biện pháp nên kết hợp với các phương pháp dưỡng sinh, khí công, yoga, ngồi thiền, tập luyện khoa học ăn uống ...". Sự thành công và phương cách điều trị của vị lương y trẻ tuổi này qua dư luận báo chí dù sai đúng ít nhiều và chưa được kiểm chứng vẫn cho thấy sự suy luận dựa được trên nền tảng Thân và Tâm tương quan mật thiết và kiến thức Đông và Tây quả thực đều hữu ích và không mấy khác biệt.

Các y dược thuốc men có hiệu lực hiệu quả tốt ngày nay thường được theo dõi bằng PET và fMRI qua hình ảnh cho thấy những tác dụng ảnh hưởng của thuốc trực tiếp đến não bộ và gián tiếp tới hệ thống miễn nhiễm của cơ thể. Một kết quả khảo cứu gần đây cho thấy sau khi bị bệnh nặng như sởi thì hệ thống miễn nhiễm của cơ thể cần một vài năm mới khôi phục lại như trước. Cách trị liệu các căn bệnh ngặt nghèo ung thư tại Tây phương trải qua nhiều giai đoạn phát triển tinh lọc và phối hợp với nhau, nhưng cho tới nay vẫn chưa có phương thức nào vẹn toàn. Các cách trị liệu trước đây dựa vào phương pháp giải phẫu để cắt bỏ những cơ phận bị tế bào ung thư lan tràn và cắt luôn những tế bào kế bên để không sót các tế bào ung thư e

chúng tái sinh nảy nở, rồi tới phương thức hóa trị dùng thuốc hay hóa chất cực mạnh để giết các tế bào ung thư và giết lấy nhiều tế bào khác của cơ thể, kể đến là dùng tia laser như những lưỡi dao bén nhọn bằng ánh sáng để cắt và đốt những tế bào ung thư nhằm giảm thiểu sự tiêu diệt lây các tế bào lành mạnh. Các biện pháp này ngày càng được chọn lọc phối hợp để giúp sự trị liệu ung thư thêm phần hữu hiệu, nhưng gần đây y khoa có những khám phá và khai thác mới trong ngành Miễn Dịch Học gọi chung Immunology và Immunotherapy. Phương cách này dùng các vi khuẩn chích vào các vùng bị ung thư để cho hệ miễn nhiễm tấn công và diệt luôn các tế bào ung thư kế bên. Phương pháp này đã được dùng chữa lành nhiều chứng ung thư óc và một số các chứng ung thư đã quá nặng vô phương chữa trị trước nay. Tương tự với phương thức kích động hệ miễn nhiễm kể trên, các khoa học gia ngành y khoa cũng đã đạt nhiều kết quả khả quan bằng cách bồi bổ tăng cường cho hệ miễn nhiễm với các chất dinh dưỡng và sự nghỉ ngơi cần thiết. Một cách điều trị các chứng dị ứng của Tây phương khá hiệu nghiệm là dùng chính những chất gây ra dị ứng với nồng độ tăng dần cho cơ thể hay hệ miễn nhiễm quen dần và không còn có phản ứng mãnh liệt bộc phát ngoài da hay ngộp thở ... như khi bị dị ứng. So với phương cách Dĩ Độc Trị Độc của Đông phương hay cách kích thích các huyết mạch như châm cứu bấm huyệt, thì sự kích thích và tăng cường hệ miễn dịch có nhiều nét giống nhau.

Một cuộc gặp gỡ Đông Tây về Y học được thể hiện thật rõ ràng với công trình khảo cứu và sự nghiệp của bác sĩ Ted Kaptchuk. Tốt nghiệp trường thuốc Bắc tại Ma Cao chuyên về khoa châm cứu, bác sĩ Kaptchuk đã hành nghề dùng dược thảo và kim châm cứu rất thành công và ông cũng đã xuất bản sách y dược Trung Hoa từ năm 1983. Chính sự thành công về khoa châm cứu trị bệnh này cũng lại là nguyên nhân làm cho ông bỏ nghề thầy thuốc để đi theo đường khảo cứu y học Tây phương tại trường đại học Harvard Medical School từ năm 1995. Theo lời thuật của bác sĩ Kaptchuk thì hầu hết các bệnh nhân tới cho ông điều trị khi còn hành nghề thì đều được kết quả tốt và khôi phục ít nhiều, nhưng có một số bệnh nhân làm cho ông rất áy náy là vì họ bắt đầu khỏe và khôi phục trước khi ông ra

BÁC SỸ TED KAPTCHUK

ĐÔNG Y SĨ PHÙNG TUẤN GIANG

tay điều trị cho họ. Sự áy náy bất ổn lương tâm thấy thuốc này đã thúc đẩy cho ông ngừng hành nghề chữa bệnh để tiếp tục tìm hiểu học hỏi nghiên cứu về bệnh và vai trò của tâm linh qua các tiện nghi phương thức của Tây phương. Sự thay đổi y học từ Đông sang Tây của bác sĩ làm cho sự gặp gỡ phối hợp giữa Đông và Tây Y trở nên đúng nghĩa không thể phủ nhận. Sau hơn 15 năm khảo cứu với các phương tiện văn minh tại trường y khoa Harvard, kết quả những khám phá ông vừa công bố làm giới y khoa kinh ngạc và hứng khởi về ích lợi và những hứa hẹn công trình khảo cứu của bác sĩ Kaptchuk đã đem đến cho y khoa.

Thí nghiệm kỳ lạ với kết quả bất ngờ làm nhiều người kinh ngạc của bác sĩ Kaptchuk được thuật lại là khi ông dùng và so sánh cả hai phương cách điều trị châm cứu và Tây dược cho 270 bệnh nhân có cùng các chứng đau tay vai và cùi chỏ rất trầm trọng. Một nửa số các bệnh nhân này được điều trị bằng khoa châm cứu, và nửa còn lại được uống thuốc giảm đau. Trong vòng hai tuần lễ, đa số các bệnh nhân đều cảm thấy bớt đau hay khỏi hẳn, nhưng cũng có một phần ba các bệnh nhân bị các phản ứng phụ của thuốc và làm độc vì kim châm; có những bệnh nhân bị sưng vù vì kim làm độc hay bị dị ứng do uống thuốc không thể ngồi dậy. Đa số những người được châm cứu cảm thấy công hiệu giảm đau có hiệu quả hơn những người được uống thuốc. Các phản ứng và làm độc cũng như các lợi ích bệnh nhân cảm nhận so ra không khác gì những điều bác sĩ và nhân viên của ông cảnh giác các bệnh nhân trước khi điều trị cho họ. Điều kỳ lạ nhất nằm ở chỗ là trong thí nghiệm này, tất cả 270 bệnh nhân này được cho uống thuốc giả làm bằng bột bắp và không hề bị kim châm thủng da như họ tưởng. Công hiệu và dị ứng với thuốc hay kim châm cứu đều tự cơ thể và tâm lý họ phát sinh.

Hiện tượng này rất phổ thông quen thuộc trong Tây y và có tên gọi Placebo. Bộ Thực Phẩm Y Dược của Hoa Kỳ đã sử dụng hiện tượng này trong các cuộc chứng minh thử công hiệu thuốc mới trước khi cho phép phát hành.

Placebo gốc La-tinh có nghĩa là Sẽ Có Lợi. Sự khác thường trong thí nghiệm của bác sĩ Kaptchuk nằm ở chỗ những người bị nhiễm độc hay dị ứng với cả hai cách điều trị Đông Tây. Hiện tượng này có tên gọi là Nocebo gốc La-tinh có nghĩa là Sẽ Có Hại. Một đặc điểm khác là sự theo dõi các bệnh nhân bằng PET và fMRI cho thấy những người bị ảnh hưởng của Placebo và Nocebo có những tác động sinh hoạt não bộ và hệ thần kinh giống hệt như những người được điều trị bằng thuốc thật. Nhưng ngoài sự ảnh hưởng vùng trong óc mang tính giảm đau nhức, những người bị phản ứng xấu Nocebo còn tác động thêm vùng trí nhớ và lo âu của não bộ. Khảo nghiệm cơ thể những người có khả năng tự chữa hay tự hại cho thấy họ có một số gen đặc biệt. Đồng thời các nhà khảo cứu cũng tìm ra cách tạm thời chặn khả năng này bằng cách cắt liên lạc tới phần điều trị đau nhức tiết ra chất dopamine của óc. Những khám phá này hứa hẹn nhiều cải tiến trong việc chọn người tình nguyện thử thuốc cho tới cách điều trị khác biệt cho bệnh nhân có khả năng tự liên lạc cho não bộ và tự chữa ... trong tương lai.

Những khám phá mới lạ trên chứng minh sự trực tiếp ảnh hưởng giữa Thân và Tâm giải thích vô số những thắc mắc những hiện tượng trước nay, nhưng cũng gợi nên nhiều nghi vấn thắc mắc mới và những dự án đầy hứa hẹn cho y khoa. Một trong những nghi vấn phát nguồn từ hiện tượng Nocebo vì ám chỉ người có khả năng Placebo cũng là người có khả năng liên lạc với não bộ để tự chữa nhưng cũng có thể tự hại. Khả năng này vì vậy có nhiều lợi ích cho người lạc quan

yêu đời hơn là người có khuynh hướng bi quan yếm thế.

Các thí nghiệm đo nhịp óc của những người tình nguyện ngồi thiền cho thấy họ có thể giảm nhịp óc xuống dạng Alpha 7-13 nhịp, và nhịp óc càng thấp thì hoạt động não bộ càng ít và nhường hay dành nhiên liệu dưỡng khí cho các sinh hoạt bồi dưỡng trị thương. Nghi vấn ở đây là các bậc thiền sư tập luyện tu luyện thường nhật thì khi thiền định nhịp óc của họ xuống còn bao nhiêu và có được những ích lợi gì? Phải chăng đó là lý do các võ sĩ kiếm sĩ xạ thủ của Nhật bản và của các môn phái võ lâm đã biết dùng thiền định thiền pháp để luyện công, trị thương và giữ gìn sức khỏe? Phải chăng các nhân vật có võ công khi vận khí trị thương làm cho nhịp điện thấp xuống trí não bớt làm việc nhường khí huyết vận hành qua các hệ thống cơ thể cung cấp nhu liệu và dưỡng khí để cấu tạo các hóc môn cần thiết? Phải chăng các bậc tôn sư hay chuông môn khi tìm hay tuyển chọn đồ đệ có tư chất là tìm những ứng viên có khả năng tương tự như Placebo có khí cốt hầu để dàng biến sự luyện tập thành phản xạ hay trách nhiệm của tiềm thức và não bộ? Khi luyện tập hay cố gắng chịu đựng, con người đi ngược với những khuyến cáo của não bộ và hệ thần kinh, gián tiếp tiếp thông tin hay ảnh hưởng bộ chỉ huy não bộ để đạt những mục tiêu từ võ công thể lực bấp thịch hay các tài nghệ ... thì Tâm đóng vai trò chủ động hay Cơ Thể buộc Tâm phải đi theo? Luyện tập tu luyện có đạt được khả năng hay phát sinh những gen cho Placebo chăng?

Các món ăn các phương thuốc trị các căn bệnh từ cảm mạo tới ung thư được truyền khẩu hay gởi nhau trên mạng qua điện thư có công dụng cho mọi người mọi giới hay còn thiếu nhiều điều kiện nhiều yếu tố? Người phát bệnh vì thiếu sinh tố có lợi gì khi toa thuốc gia truyền gồm các độc tố nhằm kích thích hệ miễn nhiễm? Khả năng Placebo thông tin cho não bộ có công hiệu gì khi cơ thể không có những nhu liệu cần thiết cho việc điều trị? Các bệnh nhân bị bác sĩ chê chỉ còn chờ chết nhưng theo các toa thuốc phương cách mạch bảo mà khỏi bệnh thì do niềm tin mãnh liệt còn nước còn tát hay cách này cách khác đã đánh thức kích thích phục hồi hệ miễn nhiễm hoạt động hữu hiệu trở lại? Phải chăng sống lạc quan yêu đời yêu người, dùng không khí nước uống trong lành, giữ cho khí huyết lưu thông, ăn uống đơn giản nhưng đa dạng điều độ, nghỉ ngơi cả Thân và Tâm theo lịch trình tự nhiên và Thiên nhiên là những điều dễ làm và ngăn ngừa bệnh tật hữu hiệu nhất từ ngàn xưa cho tới nay? Thân Tâm An Lạc phải chăng luôn nằm trong tầm tay của chúng ta? ♪

Phạm Văn Oanh QGNT73

TỪ 10 ĐẾN

100 TUỔI

10 tuổi: Các cơ quan trong người đã vững vàng. Khí lực tập trung một cách rộng rãi ở phần dưới thân thể. Ấy vậy mà chúng ta thấy trẻ con luôn luôn thích chạy nhảy.

20: Khí lực và máu huyết đang phát triển, người ta cảm thấy sống động và trong sáng.

30: Năm nội quan hoàn toàn đủ điều kiện để làm nhiệm vụ. Khí lực máu huyết đang ở cường độ tối đa.

40: Da thịt bắt đầu dòn, tóc khởi sự rụng. Khí lực với máu huyết trong tình trạng quân bình, nhưng con người bắt đầu thích ngồi.

50: Năng lực của lá gan bắt đầu suy giảm. Sự tiết nước mật giảm dần, mắt nhìn yếu đi.

60: Năng lực của tim giảm đi. Con người có chiều hướng thích ngủ.

70: Năng lực của tỳ tạng giảm sút, gân thịt khô lại.

80: Năng lực của lá phổi giảm sút, đầu óc bắt đầu mù mờ, trí nhớ kém lẩn, nói năng lẩn lộn.

90: Năng lực về thận suy giảm, người đầm ra mồ hôi.

100: Năng lực của các cơ quan trong người đều biến mất, Trí óc phai mờ. Không có gì còn lại ngoài xác thịt còm cõi.

(Trích từ thủ bút của thầy Huỳnh Thanh Khiết)

NHỮNG KẺ MẤT GỐC

(Đây là bản tự dịch bài "The Rootless People" đăng trong Nội San Anh Ngữ The Viets tập 3 của Hội Văn-Hóa Việt tại San José City College, số phát hành Mùa Thu năm 1997 và đã được Nhà Xuất Bản The Burning Bush, New York, chọn in vào tuyển tập NEW TO NORTH AMERICA và được một số trường Đại-Học Hoa-Kỳ dùng làm tài-liệu giảng-huấn cho các sinh-viên năm thứ nhất và năm thứ hai Ban Nhân-Văn trong một thời gian khá dài sau đó)

Sau khi rời khỏi được quê-hương (thường thường là nghèo khổ) của mình có một số người nghĩ rằng tốt hơn hết là nên quên cội nguồn gốc gác và cố gắng hết sức để chối bỏ văn-hóa, nhiều khi ngay cả ngôn-ngữ, của họ để có thể hòa nhập với môi-trường mới. Hình như những người này cho rằng làm như vậy họ sẽ tự nhiên trở nên giàu hơn, sang hơn!

Nhưng than ôi! Thật không còn gì sai lầm hơn cách suy-nghĩ và hành-động ấy! Thật vậy, ta hãy lấy nước Mỹ làm thí-dụ. Quốc-gia vĩ-đại và hùng-cường này là kết-quả của một sự pha-trộn của các sắc dân đến từ khắp nơi trên địa-cầu. Ta có thể nói rằng sức mạnh của Mỹ-Quốc luôn luôn bắt nguồn từ sự pha-trộn này. Mỹ châu không có dân bản xứ, những cư-dân đầu tiên của nó, những người mọi da đỏ, đã đến từ Á-Châu 20 ngàn năm trước đây. Theo chân họ là những tín-đồ Thanh-Giáo đến từ Anh-Quốc rồi những người dũng-cảm từ bốn phương của trái đất đã đau-khổ vì bị áp-bức và thiết-tha khao-khát tự-do. Mỗi nhóm người này đem theo nền văn-hóa và văn-minh riêng của họ. Sự hòa-nhập của các phần đóng góp quý-báu này đã cải biến Mỹ-Quốc thành một sức mạnh trí-tuệ vô-song. Không bao giờ nước Mỹ có thể có được nền văn-minh hiện nay nếu các sắc dân di-cư tới đây đã chối bỏ nền văn-hóa riêng của họ. Thực vậy, nếu như họ đã làm vậy thì nước này đã trở thành một quốc-gia của những người mọi da-đỏ (cũ và mới). Cư dân ở đây sẽ không có bánh pizza, hamburger, khoai tây chiên French fries, chao miên, phở, chả giò v.v... và thiên-hạ sẽ vẫn sống trong những túp lều lưu-động làm bằng da trâu, cưỡi ngựa không yên cương và sinh sống bằng cách săn bắn với cung và tên.

Vậy thì khi chối bỏ nền văn-hóa riêng của họ, những người ngoại-quốc di-dân vừa nói ở trên đã hành-động như thế họ đến dự một bữa tiệc Pot Luck mà không đem theo món gì cả. Trong hoàn cảnh đó những thực khách khác sẽ khinh bỉ họ như là những kẻ gian-lận hay là quá nghèo khổ đến cái độ không có nổi một cái gì để đóng góp. Tôi thực sự không có một bằng cứ nào về việc này nhưng tôi có thể đoán chắc rằng người Mỹ không thích thú tí nào đón nhận vào cái xứ-sở huy-hoàng của họ những người tiên-sử, hay những hạng người tương-tự như thế, không biết gì hơn ngoài việc ăn, ngủ và trai gái.

Thôi hãy gác bỏ một bên cái việc những người ngoại-quốc như vậy được người bản-xứ đánh giá như thế nào, bây giờ chúng ta hãy xét xem những tên khùng đó đã đem lại gì cho chính họ và con cái họ. Chính tôi đã nghe thấy những người này cố gắng hết sức mình dùng cái thứ tiếng Anh bồi của họ để nói với trẻ con vì họ hy-vọng rằng làm như vậy họ sẽ trở thành Mỹ và con cái họ sẽ học tiếng Anh mau hơn. Họ đâu có biết rằng hành-động lố-bịch của họ chỉ có phần-tác-dụng mà thôi vì nó lợi bất cập hại.

Thực vậy, thứ nhất, không bao giờ chỉ một việc nói tiếng Anh, nhất là tiếng Anh bồi, lại có thể làm bạn trở thành người Mỹ, vì ngôn-ngữ không thể thay đổi được hình dáng con người. Tuy rằng y-khoa và kỹ-thuật học đã tiến những bước vượt bậc nhưng chúng vẫn chưa đạt tới trình-độ có thể thay đổi nhân-dạng một người Á hay Phi châu v.v... thành ra người Mỹ trắng. (Nếu kỹ-thuật y-khoa tiến được tới mức ấy thì các bác-sĩ chỉnh-hình sẽ kiếm biết bao nhiêu tiền mà kể!)

Thứ hai, cái thứ tiếng Anh bồi của những người này sẽ dạy trẻ con những chữ sai, những cách phát biểu không đúng lối rất có hại cho việc học tiếng Anh tốt. Thêm vào đó, theo một bài đăng trong tạp chí TIME cách đây mấy năm thì các nhà bác-học đã khám-phá ra rằng các trẻ em nói song-ngữ, dùng tiếng mẹ đẻ ở nhà, đã học giỏi hơn các trẻ chỉ biết nói có một thứ tiếng mà thôi. Điều này thật không có gì khó hiểu vì trẻ em song-ngữ phải học hai lần nhiều hơn các trẻ khác để diễn-tả một ý-kiến hay một ý-niệm và bởi làm việc siêng-năng hơn nên bộ óc của các em cũng phát triển nhanh hơn óc các đứa khác. Việc nói hai hay nhiều thứ tiếng đối với trẻ em cũng như việc luyện tập đối với một lực-sĩ, càng tập luyện nhiều thì càng giỏi. Như vậy khi chối bỏ văn-hóa và không nói ngôn-ngữ của họ thì những người này đã tước bỏ của trẻ con không những một di-sản vô-cùng quý giá mà còn cả một cơ-hội để phát-triển trí-tuệ theo một đường hướng bổ-ích. Phương-cách giáo-dục sai lầm này sẽ tác-hại lên trẻ em suốt cả cuộc đời chúng, các nhà bác học khẳng-định như vậy.

Và, sau cùng nhưng không kém quan-trọng, là khía cạnh tình-cảm của việc mất gốc. Thật vậy, như đã trình-bày ở trên, việc chối bỏ ngôn-ngữ và văn-hóa của những người di-dân đã không làm họ trở thành người Mỹ, nhưng chắc chắn đã làm cho họ trở nên mất gốc. Khi mà họ (và cả con cái họ) đã không, và không thể, nói được tiếng mẹ đẻ của họ nữa thì gốc rễ của họ đã bị chặt đứt. Thế là một đảng thì chưa trở thành Mỹ, một đảng thì không còn là thành-phần của cái cộng-đồng sắc-tộc gốc của họ, những người này như là cánh bèo nổi trôi lênh-bểnh trên mặt nước. Bị chối bỏ bởi cả hai xã-hội, những người này luôn luôn tự hỏi họ là ai. Tâm-trạng này gây nên những khủng-hoảng tình-cảm trầm-trọng, gọi là khủng-hoảng căn-cư, nhiều khi có hậu-quả rất thảm-khốc. Nhiều người Nhật-Bản, Đại-Hàn, Trung-Hoa và các người ngoại-quốc khác đã đau-khổ thê-thảm khi lâm vào hoàn-cảnh này. Trở nên điên-khùng hay ngay cả tự-vẫn không phải là chuyện hiếm xảy ra trước khi các nạn nhân tìm được lối thoát.

Thí-dụ, một người Nhật sinh-trưởng tại Mỹ thuộc về thế-hệ thứ ba của một gia-đình Nhật-Bản di-cư luôn luôn tự coi mình là người Mỹ cho đến một hôm lũ bạn Mỹ của anh ta nói bốp vào mặt anh rằng chúng nó chẳng bao giờ coi anh là Mỹ cả. Bị xúc-phạm nặng-nề, anh ta bỏ về Nhật nhưng khổ thay, anh lại không nói được tiếng Nhật thành ra anh cũng không được dân-chúng địa-phương coi là người của họ. Bị hạ nhục quá nặng-nề và tuyệt vọng, người thanh niên này suýt nữa tự-sát.

May mắn thay, sau một thời gian cực-kỳ đau khổ anh đã nhận ra được sự sai lầm của mình. Chàng hiểu ra rằng nguyên-nhân của sự đau-khổ của mình là chàng đã chối bỏ cái vốn-dĩ là của chính mình để đi tìm cái mà chàng không thể nào có được. Cái vốn-dĩ là của chính chàng là sự thuộc về sắc-tộc Nhật, còn cái mà chàng không thể nào đạt tới được là có hình dáng một người Mỹ. Mặc dù chàng đã bỏ, không nói tiếng Nhật và chỉ nói, mà nói rất thông-thạo, lưu-loát, tiếng Anh thôi, nhưng hình dáng của chàng vẫn không hề thay đổi. Nhìn chàng thì chàng vẫn là một người Nhật với tóc đen, da vàng và mắt dài một mí. Vậy tại sao chàng không chấp nhận một sự thật là chàng là một người Nhật sinh tại Mỹ? Ở vị-thế này chàng có cái lợi-điểm là một nhịp cầu có thể giúp cho hai xứ-sở hiểu nhau và yêu nhau hơn nếu chàng thực sự muốn như thế. Tại sao chàng lại phải xấu hổ vì là người Nhật bởi lẽ tuyệt-đối không có điều gì sai trái trong việc đó cả. Tại sao chàng lại chối bỏ ngôn-ngữ và nền văn-hóa Nhật là những thứ thuộc loại thượng-đẳng trong thế-giới?

Lúc đó chàng khám-phá ra rằng con đường sẽ đưa chàng tới chân-hạnh-phúc là nghiên-cứu học-hỏi ngôn-ngữ và văn-hóa Nhật và đạt tới trình-độ cao nhất để có thể là "cây cầu thông-cảm" nói trên của hai dân-tộc. Sau sự khám phá này chàng ta lập tức bắt tay vào việc học hỏi và chỉ sau một thời gian ngắn chàng đã có thể nói được khá lưu-loát tiếng Nhật. Chàng vẫn còn đang tiếp-tục học và bây giờ là chủ-tịch Hội Nhật-Mỹ của tiểu-bang của chàng. Thay vì chán-nản như trước đây, bây giờ chàng thanh-niên này rất hạnh-diện vì mình và có tinh-thần rất cao. Chàng cảm thấy rất lạc-quan về tương-lai.

Câu chuyện của người thanh-niên Nhật này thật đáng cho ta suy-ngẫm. Những người ngoại-quốc di-cư chớ tưởng rằng họ sẽ được quý-trọng nếu họ cố bắt chước người Mỹ như khi bắt chước người. Trái lại, dân-chúng của cái quốc-gia vĩ-đại này chỉ trọng-nể những người tới đây mà cố đem theo nền văn-hóa riêng của mình như là một phần đóng góp vào cái sức mạnh trí-tuệ của Mỹ-Quốc.

Người ta kể lại rằng vào thế-kỷ thứ 7, khi bị người Ả-Rập đánh bại, một số người Parsi (là sắc tộc thờ thần lửa) ở Vịnh Ba-Tur thà đành rời bỏ quê-hương còn hơn là chịu sống dưới nanh-vuốt quân thù. Sau một cuộc hải-hành dài, tàu của họ giạt vào bờ biển Ấn-Độ. Nơi đây vị Hoàng-Đế địa-phương cử một vị đại-thần ra bờ biển thay mặt Ngài chào đón họ. Những thuyền nhân này xin được phép tị-nạn chính-trị tại đây nhưng vị đại-thần đại-diện nhà vua đã khoan-thai rót trà vào một cái ly cho đầy tới mí và nói: "Chiếc ly này là hình ảnh của bốn-quốc, nó đã quá đầy rồi, quý vị cũng thấy rằng nó không còn thể nào nhận thêm người nữa cũng như cái ly này không thể nào nhận thêm trà vì nó không còn chỗ chứa"

Nghe vậy, vị thủ-lãnh của những người Parsi chậm rãi nhúm vài hạt đường và bỏ vào trong ly nước rồi nói: "Cũng giống như những hạt đường này, chúng hòa-tan vào trong ly nước của Ngài và làm cho nó ngọt ngào hơn, những người tị-nạn chúng tôi sẽ không chiếm nhiều chỗ trong quý-quốc nhưng chúng tôi sẽ làm cho nó hùng-mạnh hơn, tươi đẹp hơn và hấp-dẫn hơn". Phép định-cư tị-nạn liền được chấp-nhận cho những thuyền-nhân ấy. Chúng ta hãy tự hỏi việc gì sẽ xảy ra nếu vị lãnh-tự các thuyền-nhân chỉ bỏ vào ly nước vài hạt cát vô vị hay ngay cả một nhúm trà giống y như thứ trà đã có sẵn trong ly? Cả hai thứ này đều không đem lại cái gì mới lạ cho ly trà và không hề làm cho nó ngon hơn, vậy thì làm sao chúng lại có thể được chấp nhận?

Thêm vào đó, một cái cây chỉ có thể sống sót và tươi tốt ở một miếng đất mới nếu ta giữ được chum rễ cái của nó nguyên vẹn, nếu không thì chỉ sau một thời gian ngắn nó héo tàn và chết. Bởi vì rằng nếu không có rễ thì cái cây không thể hút được các chất bổ-dưỡng của mảnh đất mới nên về lâu cái cây mất rễ này sẽ mục rữa và tan nát. Điều đó cũng y như đối với con người. Nếu những người di-dân ngoại-quốc biết gìn-giữ ngôn-ngữ và văn-hóa của họ trong lúc cố gắng hết sức học Anh-ngữ thì họ có thể đóng góp nền văn-hóa của họ vào đời sống trí-tuệ của Mỹ-Quốc làm cho nó hằng hùng mạnh hơn mỗi ngày. Đó là điều mà người Mỹ muốn nhất và cũng là con đường bổ-ích nhất cho những người di-dân và gia-đình họ vậy. ♣

Đỗ Doãn Quế

Một thời ...xe cộ

Xe cộ là phương-tiện để chuyên-chở người hay vật/đồ vật từ nơi này đến nơi khác. Ở mỗi thời-kỳ trong cuộc sống, có những loại xe khác nhau, với những chuyện vui, buồn đi kèm.

Dưới thời nước Việt Nam Cộng Hòa (1954 đến 30-4-1975) có một số loại xe cộ mà nhiều người sống ở Sài-Gòn chắc là còn nhớ. Bài này chỉ giới-hạn với một số loại xe rất thông-dụng trong đời sống thời.

1-XE LÔ-CA CHÂN: Đây là loại xe mà dân Sài-Gòn thứ thiệt nghe là biết liền. Loại xe này dù người giàu hay nghèo đều cần phải dùng đến, trừ những người bị tật-nguyên, hoặc bị lỏng gối quá hay hết xí-quách nên phải bỏ lết, mới không dùng đến thôi.

Xe “lô-ca chân” là tiếng lóng để chỉ đôi chân để đi bộ. Vì hầu như ai ai cũng có đôi chân nên vô tình nhiều người không để ý đến giá-trị “vô giá” của loại xe lô-ca chân này. Có thể nói là nếu không có loại xe lô-ca chân làm nền tảng thì chưa chắc đã có những phát-minh cho những loại xe khác.

Vào thời-kỳ này, xe lô-ca chân đã đi vào lịch-sử, làm nên lịch-sử và chuyên-chở những gánh nặng và trách-nhiệm của lịch-sử bằng loại nhiên-liệu là “mồ hôi, máu và nước mắt” .. “đi ta đi, lời thề nguyện ...”, hoặc (có lẽ) thất-thếu, lờ-ờ, thờ-thần khi “xưa tan trường về, anh theo Ngọ về” ! Và còn nhiều, nhiều chuyện nữa liên-quan đến loại xe này.

Người ta thường hay nói là những gánh nặng này, trách-nhiệm nọ đè nặng trên đôi vai, nhưng đôi vai lại đè nặng lên đôi chân, cho nên cái xe lô-ca chân mới thật sự lãnh đủ !.

2-XE HAI BÁNH:

Bãi đỗ xe tại trung-tâm Sài-Gòn dịp Tết 1965

Xin kể ra một số xe với một số đặc-điểm sau:

Xe đạp: Đây là loại xe được dùng nhiều nhất vì phần đông dân-chúng có thể mua sắm được, mà lại đa dụng. Về mặt căn-bản, xe đạp chia làm 2 loại: xe đạp nam và xe đạp nữ.

Xe đạp nam: là loại xe mà hầu như phái nam dùng thôi, có khung xe nằm ngang. Cực kỳ hiếm phụ-nữ đi loại xe này. Xe đạp nam cũng là loại xe đạp đua nếu có tay lái cong xuống.

Xe đạp nữ: là loại xe được dùng nhiều nhất vì cả nam lẫn nữ đều dùng được, chứ chẳng phải chỉ dành riêng cho phái nữ. Loại xe đạp này có khung xéo từ tay lái xuống bàn đạp.

Để tránh cho xe khỏi bị mất cắp, các xe đạp thường có mấy loại khóa vòng để khóa bánh xe vào khung xe, hoặc khóa khung xe vào những loại cọc sắt nào đó. Tuy nhiên, loại khóa này thỉnh thoảng, dù hiếm, đã được một số thanh niên trẻ dùng làm vũ-khí để đánh lộn!

Xe Velo Solex:

Đây là loại xe do Pháp chế-tạo. Xe có thể dùng như xe đạp nếu máy xe không nổ được vì lý do nào đó hoặc bất ngờ bị hết xăng. Xe có máy đặt ở phía trước. Khi bắt đầu chạy thì phải đạp như xe đạp để lấy trớn, rồi một tay lái xe, tay kia hạ đầu máy xe xuống cho máy chạm vào và đề lên bánh xe trước, như thế máy mới nổ và xe mới chạy bằng máy được.

Thường thì trong khi xe chạy, người lái xe để hai bàn chân lên hai bàn đạp. Tuy nhiên, một số thiếu nữ trẻ mặc váy đầm hoặc quần tây dài, và một số nam thanh niên hay đàn ông trẻ lại để hai bàn chân lên chỗ miếng sắt ngang, dưới khung xe và gắn hai bàn đạp. Những người này để chân như vậy vì nghĩ rằng thế mới là sành điệu, hợp thời !

Xe Mobylette:

Loại xe này cũng do Pháp sản-xuất. Xe có đặc-điểm là có

một sợi dây cu-roa để kéo và chạy máy. Với xe này, khi máy móc chạy ngon lành thì không sao, nhưng lỡ mà máy không nổ, thường thì phải dựng chân xe lên rồi ngồi lên xe đạp như xe đạp, nhưng bánh xe sau không chạm đất, nên bánh xe sau mới quay được và làm cho máy nổ. Tuy nhiên, những ai đã có dịp đi loại xe này chắc đã có nhiều lúc đạp muốn xì khói khi cố đạp cho xe nổ máy.

Xe Mobylette có nhiều kiểu khác nhau tùy theo năm sản-xuất.

Xe máy hiệu Sachs và Goebel.

Đây là những xe do nước Đức sản-xuất. Các xe này có tiếng máy nổ mạnh-mẽ, ồn-ào và có lẽ vì thế phái nam dùng nhiều hơn là phái nữ.

Xe gắn máy hiệu Puch.

Loại xe này do Cộng Hòa Liên Bang Tây Đức sản-xuất. Xe này được giới nam thanh-niên ưa chuộng nhiều nhất. Loại xe Puch do nhà lắp ráp độc quyền của ông Đặng Đình Đáng làm chủ. Cơ-sở lắp ráp này nằm trên đường Võ Tánh nối dài, khoảng giữa ngã Tư Bảy Hiền và Lăng Cha Cả.

Vào khoảng từ năm 1963 trở về sau, khi xe gắn máy của Nhật được cho nhập-cảng nhiều vào miền Nam, các loại xe gắn máy của Âu châu kể trên đã không thể cạnh-tranh nổi với xe của Nhật. Thời đó, báo-chí có đăng tin ông Đặng Đình Đáng nhảy lầu tự-tử, có lẽ bị phá-sản vì sự độc-quyền nhưng không sống nổi trên thương-trường.

Cùng thời này, một chiếc xe gắn máy hiệu Rumie (?) mà nhạc-sĩ Y Vân đã mua cho em ruột là nhạc-sĩ Y Vũ lại có dính-dáng đến mối tình tuyệt vọng. Sau cơn say đầu đời để quên đời, khi tình rượy, Y Vũ đã ôm đàn hát rồi viết thành một bản nhạc chỉ trong mấy giờ đồng hồ, và cũng chỉ trong vòng khoảng ba tháng sau, bản nhạc này đã trở nên rất thịnh-hành, từ đó ... cho cả đến ngày nay. Đó là bài “Tôi đưa em sang sông”. (1)

So-sánh với những hiệu xe gắn máy của Nhật được nhập-cảng sau này, các loại xe gắn máy kể trên do các nước Âu châu sản-xuất, có kiểu dáng không đẹp, thế ngồi không vững, đèn chiếu sáng yếu-ớt, kèn xe kêu nhỏ, tiếng rè-rè.

Trong khi đó, những kiểu dáng, đặc-tính kỹ-thuật của xe gắn máy Nhật lại vô cùng vượt trội. Thế ngồi vững-vàng, đèn xe sáng như xe ô-tô, kèn xe nghe to và rất rõ, máy xe mạnh, các kiểu-dáng đều đẹp. Do đó, khi xe gắn máy Nhật được nhập vào ô-ạt thì xe gắn máy của Âu châu xem như bị khai tử hoặc chết dần mòn trên thị-trường xe gắn máy ở miền Nam.

Tuy nhiên, vào thời đó, các xe gắn máy Nhật cho nhập-cảng tuyệt đại đa số chỉ là loại máy 50 phân khối thôi. Cho nên, có 2 loại xe gắn máy của châu Âu còn sống được là xe Vespa và Lambretta của Ý sản-xuất vì 2 loại xe này có máy trên 100 phân khối.

Vespa

Lambretta

Về hai hiệu xe này thì Lambretta được giới trẻ hoặc người lớn có tâm-hồn trẻ trung ưa chuộng hơn là Vespa. Vespa được xem là dành cho người “đứng-đắn” hoặc già !

Cũng có một số xe mô-tô có máy phân khối lớn là những xe mô-tô cũ từ thời Pháp còn lại, những xe của cảnh-sát công-lộ, những xe mô-tô hộ-tống cho tổng-thống hoặc các phái-đoàn ngoại-giao các nước, và một số ít xe nhập-cảng bằng cách thức nào đó.

Xe gắn máy của Nhật

Honda Dame C-50

Kể từ năm 1963 trở đi, xe gắn máy Nhật được cho nhập-cảng nhiều vào miền Nam. Đại đa số đều là xe loại 50 phân khối. Đợt đầu là những xe Honda Dame C-50. Vì cách sang số xe và cách sử-dụng tay ga khá mới lạ nên trong thời gian đầu, có một số người gặp tai-nạn nặng, nhẹ vì chưa biết cách sử-dụng xe cho đúng. Các xe gắn máy của Âu châu kể trên đều là loại máy xe 2 thì, dùng xăng pha nhớt, chạy liên tục lâu thì máy bị yếu đi. Còn xe Honda C50 là loại xe máy 4 thì, chạy bằng xăng super không pha nhớt, xe chạy liên tục lâu mà máy không bị yếu đi như loại xe máy 2 thì. Tuy nhiên, ống bô xe Honda 4 thì chóng bị mục và phải vá ốp hay phải thay, trong khi các bô xe 2 thì không bị hư-hao như xe 4 thì.

Tương đương với Honda Dame C50 vào thời đó thì có Yamaha Dame và Suzuki Dame. Tuy nhiên, trong khi xe Honda Dame C50 đều được cả nam lẫn nữ dùng nhiều như nhau, thì Yamaha Dame và Suzuki Dame hầu như chỉ có phái nữ chạy là chính. Theo thiên ý, trong 3 loại xe Dame này, phụ-nữ chạy xe Yamaha Dame là đẹp nhất.

Có chút “chuyện... buồn” liên-quan đến chiếc Yamaha Dame và người viết là như thế này. Năm đó, người viết đang học tại đại-học XYZ. Trong lớp có một cô “sinh-diêng” thuộc loại (rất) đẹp. Người đẹp thì dễ khiến mình hay bất cứ ai để ý đến ít nhiều, là điều bình thường. Cô này lại ở gần nhà, thỉnh thoảng đi học và về cũng nhìn thấy nhau trên đường ... “dzậy” thôi. Tuyệt đối không quen biết, không thèm và không dám mơ hoặc mộng gì cả vì biết mình mới lớn, còn đi học, chẳng có gì, nên chẳng là quái gì đối với một thiếu nữ trẻ đẹp ở lứa tuổi đó. Ở Sài Gòn, đàn ông, con trai thường mặc xà-lông và ở trần là chuyện bình thường. Nhưng một hôm, nhà ở trong hẻm và đang có chút việc sửa chữa dở-dang, nên mặc xà-lông, cầm cái xô nhựa ra đầu đường mua ít cát và xi-măng. Đang đi trên đường, bỗng người đẹp phóng xe ngang qua, mặt đỏ ửng. Tự nhiên, thân mình thấy lạnh toát. Chiếc quần xà-lông đang mặc vậy mà tưởng như chỉ có thể che được khoảng 1% thân-thể thôi ! Thiệt là “người đầu gặp-gỡ làm chi” ... Quê cùng mình !!!

Với những xe gắn máy dành cho phái nam, có những hiệu xe Nhật, nhiều người dùng là: Honda, Suzuki, Yamaha, Bridgestone và Kawasaki. Ngoại trừ xe Honda có máy 4 thì, còn những xe khác đều có máy 2 thì, dùng xăng pha nhớt. Trong chương-trình quảng-cáo thương-mại trên đài phát thanh đạo đó, có phần quảng-cáo về xe Suzuki như sau: “an-toàn trên xa lộ, thanh-lịch trên đường phố và tiện-lợi khi vào ngõ hẹp. Đó là những đặc-điểm của chiếc xe Suzuki.”

Các xe gắn máy phái nam có bình xăng ngang, như mô-tô lớn, yên xe đôi. Xe loại thể-thao (xi-po = sport) thì bình xăng nằm ngang hay hơi xéo trên cao. Với hình dáng như vậy nên tuy là xe gắn máy nhỏ nhưng có thể chở nhiều người trên xe, tùy nhu-cầu cá-nhân, mà không bị cảnh-sát phạt gì cả vào thời đó.

Những xe gắn máy Nhật có nhiều phụ-tùng có thể tháo rời nên thường bị ăn cắp, như 2 kính xe trên hai bên tay lái, 2 miếng cao-su kẹp 2 bên bình xăng và 2 nắp nhựa 2 bên xe để che bình ắc-qui. Cho nên, sau nhiều lần nhiều xe bị ăn cắp các món này, người dùng xe phải tìm các cách gắn chặt vào xe, hoặc ít ra cũng làm cho việc ăn cắp giảm bớt được chút nào hay chút ấy.

3-XE BA BÁNH

Những loại xe chạy bằng sức mạnh của bắp thịt, mồ hôi và có thể bằng nước mắt nữa, gồm có xe xích-lô đạp, xe ba gác, xe thổ mộ và xe bò (thường ở vùng ngoại ô thành-phố).

Ngày xưa, thỉnh thoảng nhìn thấy bụng con ngựa kéo xe bị trầy da, rướm máu do chiếc đai da nịt bụng cọ vào, miệng sùi bọt mép vì mệt nhọc, người viết lại thấy nhói lòng thương xót.

Còn cảnh người đạp xích-lô nữa. Người Việt vốn nhỏ bé, lại thường gầy yếu vì nghèo-khổ nên mới phải kiếm sống bằng nghề đạp xích-lô, vậy mà với sự “vô tư” của tuổi thơ và tuổi trẻ, mình vô tình không cảm và không nhận ra nỗi vất-vả, nhọc-nhân của kiếp người. Đến khi lớn lên, hiểu biết hơn, lòng cứ băn-khoăn, ray-rứt vì sự vô tâm, hình như bàng-bạc sự vô cảm và “vô nhân ... đạo”. Tuổi thơ và sự ngây thơ chưa chắc đã đẹp như người đời thường tự nhận hoặc cố gán ghép !

Cũng may, xe ba bánh còn có loại xe ba gác gắn máy và xe xích-lô máy giúp cho thân xác và đời con người đỡ nhọc-nhân được ít nhiều trong cái cõi ... “đời là bể khổ” này.

Xe xích-lô đạp là biểu-tượng của sự nghèo-khổ, như thường nghe người đời nói, đại ý như “nhỏ mà không lo ăn học, lớn lên có mà đi đạp xích-lô mà sống”. Cho nên sau này ở nhiều nơi trong và ngoài nước, một số người cứ lấy hình ảnh chiếc xích-lô đạp như là một phần của nếp sống và văn-hóa Việt Nam nhưng người viết chẳng thấy đẹp hoặc hãnh-diện chút nào !

Còn đối với xe xích-lô máy rất quen thuộc với mọi người, đến độ là một cái gì gắn-gũ và thân-thương nên hầu như chẳng mấy ai bận tâm đến sự an-toàn của loại xe này. Cho đến khi người viết đọc được một bài viết trên tạp-chí Thế-giới Tự-do thời đó mới nhận ra. Một người Mỹ khi đi-chuyến bằng xe xích-lô máy đã hết hồn tả lại là hành-khách ngồi ngay trước mũi xe, không có gì che-chắn cả.

Nếu có tai-nạn xảy ra, xe đụng trúng xe khác hay vật cản gì thì hành-khách ngồi ngay trước xe e “tới số” !!!

Riêng với loại xe thổ mộ (xe ngựa kéo) và xe bò, dù chỉ có 2 bánh xe nhưng lại có 4 chân nữa, nên xin tạm xem như loại xe ba bánh. Còn muốn cho chính-xác hơn thì gọi là xe hai bánh + 4 chân !

Với những ai có điều-kiện học hết bậc trung-học đệ nhất cấp, chắc hẳn đã học và có lẽ nhiều người còn nhớ bài thơ “Thăng Long hoài cổ” của Bà Huyện Thanh Quan, trong đó có 2 câu thơ:

“Lối xưa, xe ngựa, hồn thu thảo
Nền cũ, lâu đài, bóng tịch dương.”

Tuy nhiên, hầu như chắc hẳn có ai biết hoặc hình-dung được những hình ảnh trong hai câu thơ này. Với lịch-sử cận-đại, lòng ngậm-ngùi, hoài-cảm may ra có thể được hiểu rõ hơn qua những lối xưa (2), xe ngựa (3), lâu đài (4) của hình ảnh dưới đây:

Một loại xe ba bánh cũng rất gắn-gũ và đa dụng là xe lam ba bánh. Loại xe này vừa là xe chuyên-chở công-cộng, để đi đến nhiều nơi, vừa có thể chuyên-chở bất cứ thứ gì, từ người đến vật, đồ vật mà có thể chất lên xe được.

Khí-hậu Sài-gòn thường nóng nên các loại nước giải-khát uống với đá lạnh rất đã khát và rất ngon, nhất là đối với thanh niên nam nữ trẻ, mới lớn. Trong cái nóng hừng-hực mà tấp xe vào một xe giải-khát bên đường, gọi một ly nước giải-khát như đậu xanh bánh lọt, đậu đỏ bánh lọt, chanh muối, xí-muội sô-đa, v.v. tùy ý thích mỗi người, để uống cho hạ nhiệt thì ôi thôi là ... sung với sướng ! Nhưng dòng đời đã xô đẩy biết bao người ra xa khỏi Sài-Gòn. Cuộc đời với những thăng-trầm của đời người và đất nước, lòng sao tránh khỏi chẳng có những ngậm-ngùi khi “nhắm mắt cho tôi tìm một thoáng hương xưa”.

“Em còn uống xí-muội sô-đa ?
Uống lại môi em vị đậm-đà
Xí-muội chua-chua môi mộng ngọt
Nhưng đời đâu ngọt giống đường pha.”

(Ngõ trăng - thơ Nhược Thu - 6-12-2003)

Nguyễn Khắc Kinh

(cựu học trò các trường Tiểu-học Bàn Cờ, trường Di-chuyển Bàn Cờ và trường Phan Đình Phùng, khu Bàn Cờ, Sài-Gòn. Tốt-nghiệp Tiểu-học năm 1959).

Cựu học-sinh Trung-học QGNT.SG 1966.

Melbourne, 31-1-2015. Tháng giữa mùa Hè.

Chú thích:

1-bài viết của nhạc-sĩ Trịnh Hưng.

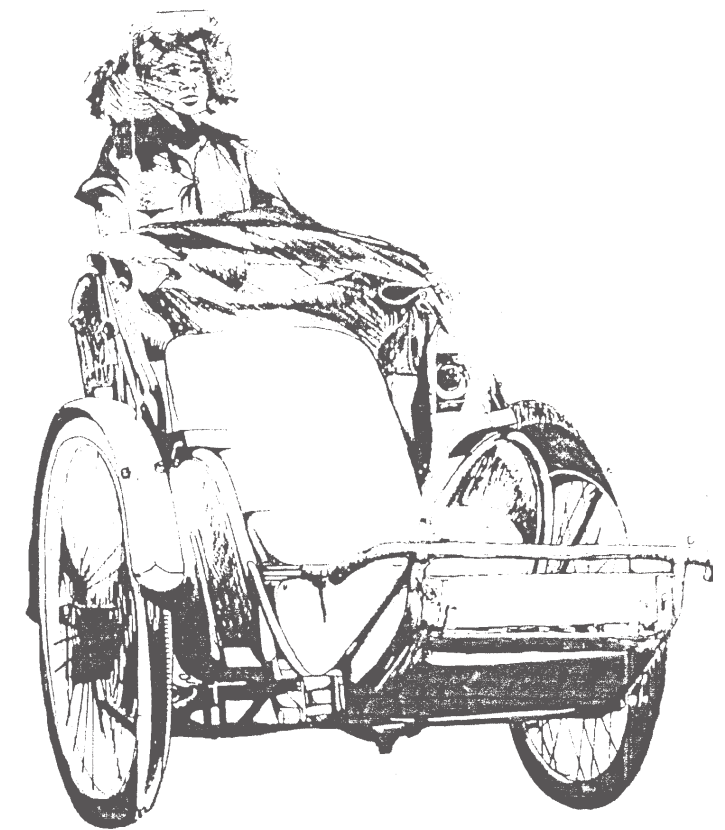
2-lối xưa: đường Gia Long, Sài-Gòn.

3-xe ngựa: xe thổ-mộ.

4-lâu-đài: dinh Gia Long.

Các hình ảnh lấy trên internet.

Các câu viết trong ngoặc kép là của các vị: văn-sĩ, thi-sĩ, nhạc-sĩ.

(TRÍCH TỪ THỦ BÚT CỦA THẦY HUỖNH THANH KIỆT)

meGphoto

**10, 20 và 30 năm;
mỗi “tình cũ”
với nhạc sỹ Trần Quang Nam**
...100 năm

Người nhạc sĩ khởi đi từ ca khúc “Cồn Cát” những năm 14 -15 tuổi, áo trắng quần xanh, những năm Trung Học Quốc Gia Nghĩa Từ, rồi tới một loạt những ca khúc như: Em Ngủ, Tình Xanh, vẫn chỉ là một thư sinh, rồi lưu lạc sống tại “Thung Lũng Hoa Vàng” cho đến mãi một chiều khi dọn dẹp lại ngăn tủ của ký ức, tìm thấy những tấm ảnh và bao kỷ niệm cũ hiện về...

Ký ức làm nhớ lại khoảng thời 1975, đời mà anh có cơ hội xa Sài Gòn trước ít tháng Du Học... để luôn nhớ về 10 năm sau đời ấy...

Phải chăng cũng chính là “Mười Năm Tình Cũ” được sáng tác vào khoảng 1985. Trùng hợp với những xúc động chia lìa lìa xa Sài Gòn, 10 năm , một thập niên đầu của những đời... một cuộc xa lìa biển dâu. Đối với người nhạc sĩ, Ba thập niên, ba giai đoạn ghi các dấu ấn quan trọng: Từ những “Ám Ảnh”, rồi đến “Hoài Niệm” và sau cùng là nỗi niềm mong muốn được “Rũ Bỏ” giải phẫu một vết thương đau...

Hình như những ấn ức ám ảnh và hoài niệm trong tâm thức đó ai mà không có ít nhiều! . Nhớ về một tình yêu, một tình nhân, với nỗi hoài niệm. Chính vì vậy mà ca khúc “Mười Năm Tình Cũ”, đã trở thành một hiện tượng sống gió rất được nhiều người ưa chuộng , đắm đuối với không gian âm nhạc... (xin nêu lên vài tên tuổi trong số rất nhiều người hát như: Lệ Thu, Elvis Phương, Chế Linh, Tuấn Vũ, Đàm Vĩnh Hưng, Đăng Vũ .v.v...) thể hiện ca khúc này nhanh chóng như thấm vào máu với lời lẽ “quần chúng hoá dễ hiểu.

Lại một thập niên qua đi, (nghĩa là 20 năm sau thời kỳ Sài Gòn thất thủ) mà Trần Quang Nam có dịp hồi tưởng và sống lại với Sài Gòn.

Trần Quang Nam tâm sự, một tình yêu sau hai mươi năm xa vắng nhau, dần dà nỗi “ám ảnh”, như phai nhạt dần, phải buông xả để tình yêu còn được tốt đẹp, để với bút ray rút, nhẹ đi phần nào nỗi “Ám Ảnh”, để chỉ còn lại là những hoài niệm.

Những “hoài niệm”, mà khi người viết có dịp trò chuyện với nhạc sĩ để nghe lời thổ lộ rằng, mỗi ngày âm nhạc của lòng mình chín mùi hơn, thấm thía, sâu sắc và đậm đà hơn.. “cho dù cảm tình và ấn tượng của “10 Năm Tình Cũ” với lời nhạc mang nét ray rút, sỏi sỏi, đã ăn sâu đậm đà vào lòng người nghe nhiều, 20 Năm Tình Cũ thì chậm lại, chau chuốt và mượt mà. Cũng có thể vì thế mà một số đồng người nghe cho rằng sự ra đời của ca khúc này, 10 năm sau 10 Năm Tình Cũ, để lại dấu ấn khôn nguôi hơn.

Đó chính là lý do khi nghe những tiếng hát nối tiếp ca khúc đánh dấu 20 năm, Thái Châu hát đầu tiên, lại còn có Ý Lan, Diễm Liên- Thế Sơn, Dương Triệu Vũ, Họa Mi.v.v...rồi mãi đến khi đã sắp hát lời già từ của Ngọc Lan, đã diễn tả thật đúng nét hoài niệm mệnh mang thực sự bằng cách thể hiện riêng. Sang đến gần đây, trong một CD tiếng hát của người trẻ Melanie NgaMy (Giọng Ca Mới của TT ASIA), được sự chỉ dẫn của đích thân nhạc sĩ, giữ đúng từng nốt nhạc và lời nhạc nguyên thủy (như tiêu chuẩn của Thái Châu) thật sự cũng day dứt, ngân vang những lời khúc thương trong mưa bão giạt dào của một cuộc tình như chớp bể mưa nguồn... khúc một chặng đường...

Vài năm sau khi ra đời “20 Năm Tình Cũ”, khác với ca khúc ghi dấu 10 năm, lần này không hề nhắc đến dấu mốc năm tháng, mà chỉ được thay thế bằng “bao nhiêu năm” Trần Quang Nam lại đắm mình vào một thời kỳ âm nhạc mới. Thời kỳ của nhạc kịch, với âm nhạc phức tạp hơn, thể hiện với trong dàn nhạc đại hòa tấu, nhưng lại không quá cầu kỳ, dễ mang tác phẩm đến gần khán giả Việt Nam. Nhạc sĩ đang thực hiện giấc mơ của mình qua các buổi nhạc thính phòng để mang nhạc kịch của mình đến với quần chúng. Nhạc kịch có tên Kim Vân Kiều, dựa theo tác phẩm của Nguyễn Du, có cùng tên.

Cùng lúc với “30 Năm Tình Cũ” đã viết xong chưa ráo mực, nhạc sĩ đã cố gắng tận tâm trí cho vở Nhạc Kịch với đầy thương cảm đoạn trường. Kể cả ý nghĩa “muốn hòa giải hoà hợp tìm sự bình yên, sống hòa bình của Thúy Kiều khiến Từ Hải vì nghe lời người yêu đã phải chết đứng. Như hàng ngàn hàng vạn, như bao nhiêu người khác cũng chết điều đứng vì dễ tin...

Được xem lại các bài viết, các hình ảnh tường thuật các buổi diễn qua 3 đoạn diễn của 3 vở nhạc kịch mà nhạc sĩ đã dàn dựng và diễn từ các khoảng thời gian (năm 2000, 2004 và 2013)

Rất tiếc rằng người viết chỉ được nghe và đọc những bài tường thuật với đầy trân trọng dành cho người nhạc sĩ đã cố gắng những năm còn lại của sự nghiệp cho dàn nhạc giao hưởng và nhạc kịch thể loại Broadway tại Hoa Kỳ cũng như lưu diễn thế giới...

Tôi liền tưởng đến ba hồi nhạc kịch Thúy Kiều trong giấc mơ dài ngày của nhạc sĩ Trần Quang Nam, liền tưởng đến 3 thập niên âm nhạc của nhạc sĩ...

Từ những Âm Ảnh từ thập niên đầu mất Sài Gòn, rồi đến những thập niên kế tiếp hoài niệm... Rồi đến thập niên thứ ba: liệu có rũ bỏ được những âm ảnh, những hoài niệm còn đến bao giờ...

Tiếng hát trẻ thơ than, trần tình... sau 40 năm – nhớ Sài Gòn: Melanie qua CD mới nổi bật với “20 Năm Tình Cũ”, đắm đuối như tiếng hát Ngọc Lan ẩn tượng qua một DVD trước đây, nói lên âm đậm một kỷ niệm xót xa mất mát, tiếc nuối. Tôi hy vọng mọi người tận hưởng bằng hoài niệm, như lời tâm tình của người nhạc sĩ.

Mà theo ông, định mệnh khi đã chấp cánh cho ông từ “Mười Năm Tình cũ” đã mang ông đến, trao tặng cho ông một chân trời định mệnh mới, từ bỏ vai trò của mộ nghệ sĩ trông coi một quán café (Quán Văn-San José) đẩy thi vị, bước vào nghề dạy nhạc, sáng tác âm nhạc với hy vọng “chấp cánh” cho nghệ thuật sân khấu Việt tại hải ngoại có cơ hội bay bổng... như Trần Quang Nam đã cất bước từ “Cồn Cát”, “Em Ngủ”, “Mộng Tình Xưa”, “Tình Cuối Xót Xa”, “Cám Ơn Tình Em”, “Tình Xanh”, “Tình Điền” cho đến “20 năm Tình cũ” và các vở nhạc kịch, đẩy thôi thúc, rạo rực ước mơ mỗi ngày, sẽ đến trong tầm tay !!

Rất ước mong và cầu chúc nhạc sĩ Trần Quang Nam đạt đến mơ ước... với mỗi “Tình Cũ” vài trăm năm theo bước cụ Tiên Điền Nguyễn Du... đã để lại dấu ấn đáng ghi nhớ... trong bốn thập niên ly hương. ♪

PK (QV- Nguoi Viet)

Trích Báo Người Việt Tây Bắc số 2271 ngày 5 tháng 6 năm 2015

Một số HÌNH ẢNH TRONG CÁC BUỔI NHẠC KỊCH “Thúy Kiều”, CÙNG NHƯ CÁC TIẾT MỤC CỦA NHẠC SĨ TRẦN QUANG NAM VÀ NHẠC SĨ TÚ MINH TẠI SAN JOSÉ VÀ HOA THỊNH ĐỐN.

HỘP CASSETTE “MƯỜI NĂM TÌNH CŨ” PHÁT HÀNH NĂM 1985 - HÌNH TRÁI

Trần Quảng Nam: nhạc kịch Kim Vân Kiều

Vũ Hoàng, phóng viên RFA

Nhạc sĩ Trần Quảng Nam đã dành hơn 20 năm để nuôi dưỡng, ấp ủ, tìm tòi và tạo dựng để chuyển thể Truyện Kiều của đại thi hào Nguyễn Du sang nhạc kịch. Tính cho đến thời điểm này, mặc dù nhạc kịch truyện Kiều mới công diễn được 3 buổi vì còn nhiều khó khăn về mặt kinh phí nhưng chắc chắn trong tương lai, người yêu âm nhạc Việt Nam sẽ còn có cơ hội được thưởng thức nhiều hơn sự kết hợp độc đáo giữa chất liệu nhạc kịch phương Tây hiện đại với chất cổ đại thi ca trong tác phẩm bất hủ truyện Kiều.

Chia sẻ với chúng tôi về những ý tưởng nung nấu hình thành nên nhạc kịch truyện Kiều, nhạc sĩ Trần Quang Nam cho biết:

Chào Vũ Hoàng và chào quý thính giả của đài ACTD, ý tưởng bắt nguồn làm nhạc kịch này bắt nguồn từ nhiều nguyên do. Từ nhỏ tôi vẫn thích nhạc kịch opera, nhạc kịch musical mới và mình bị hấp dẫn bởi sự sáng tạo trong âm nhạc mà đi ngoài khỏi ca

khúc. Quý vị biết là ca khúc cấu trúc đơn giản lắm, khi mình làm một ca khúc thì chỉ thỏa mãn được phần nào ý thích của mình thôi. Nhưng nhạc kịch cho mình một không khí khác, một cái sân rộng hơn để mình vui chơi trong đó.

Nhưng bởi vì tôi không được huấn luyện về ngành sáng tác chính thống, do đó, tôi trải qua thời gian rất lâu để nghiên cứu cấu trúc của âm nhạc, của nhạc kịch. Khi mình viết nhạc kịch thì mình lại phải có khả năng viết luôn cả phối khí những bài hát của mình nữa. Tôi trải qua khoảng chừng 9 năm để nghiên cứu lấy.

Từ nhỏ đến lớn, tôi vẫn thích truyện Kiều, không phải bởi vì tôi được học ở trường mà bởi vì mẹ của tôi một người không được học nhiều nhưng lại thuộc hết truyện Kiều, rồi về sau, tôi đọc nguyên bản thì mình lại càng thích hơn nữa. Thứ hai, là trong câu chuyện của truyện Kiều có kịch tính rất nhiều. Rồi tôi bị mê

hoặc bởi lời thơ của Nguyễn Du với những triết lý và ý nghĩa trong đó.

Điều này thôi thúc tôi mãi, đến năm 1992 tôi mới đặt bút xuống và viết. Trong lúc đó, tôi hoàn toàn sống bằng nghề nhạc thôi, tôi có một phòng thu băng, tôi dạy nhạc, tôi có dụng cụ thu băng, âm thanh nữa... thành ra có đầy đủ cơ duyên để mình thực hiện việc này. Tôi thực hiện việc này khoảng hơn một năm, gần hai năm thì xong, từ đó hoàn chỉnh và mãi đến năm 2000, tôi mới có cơ hội đầu tiên để mang ra trình diễn phân đoạn đầu tiên, gọi là "Tiết Thanh Minh".

Mỗi một lần cho trình diễn thì mình lại phải chỉnh sửa bản gốc để cho nó có tính chất cô đọng trên sân khấu và cứ tiếp tục như thế đến năm 2004 tôi cho trình diễn lần thứ hai phân

Năm 2000 tôi nhất định sẽ làm bởi lúc đó tôi có một số học trò và một số anh em thân hữu cũng là ca sĩ địa phương ở San Jose, tôi trình bày cho họ thì ai cũng sợ vì nghe thấy nhạc kịch là họ sợ rồi. Nhưng khi nghe hoài thì họ thích.

nhạc sĩ Trần Quảng
Nam

đoạn hai “Kiều Vào Lầu Xanh” và đến vừa rồi là năm 2014 thì tôi cho trình diễn phần thứ ba là phần “Từ Hải Gặp Thúy Kiều”

Thực ra toàn bộ nhạc kịch có 5 phân đoạn, có thể thành 6 phân đoạn và có 3 màn. Cho đến thời điểm này, tôi mới chỉ làm được 3 phân đoạn thôi, tôi có ước vọng tiếp tục sẽ làm những phân đoạn sau.

Xin thưa là, ai mà nghe thấy làm nhạc kịch của người Việt trên sân khấu đều nghĩ là chuyện không tưởng cả. Lúc tôi làm, đầu óc lãng mạn của mình chỉ nghĩ đó là việc mình sẽ làm. Năm 1992 – 1993, tôi nỗ lực để đưa lên sân khấu, lúc đó tôi có một người bạn gái và cô ta nói với tôi rằng chắc anh điên rồi, tôi không nói gì cả và tôi vẫn tiếp tục làm thôi. Vì tôi thích thú với âm nhạc của Kiều lắm, thành thử khi có cơ hội khoe với ai đó thì đem ra mở cho họ xem và nghe. Khi họ nghe xong, tôi nói nếu bạn có thể trong tương lai mà trợ giúp được việc này thành thì tôi rất cảm ơn. Gặp ai tôi cũng nói vậy, lúc tôi có người bạn gái thứ 2 chê tôi, cô nói rằng gặp ai anh cũng đi xin sự giúp đỡ vậy mà không tự làm được.

Năm 2000 tôi nhất định sẽ làm bởi lúc đó tôi có một số học trò và một số anh em thân hữu cũng là ca sĩ địa phương ở San Jose, tôi trình bày cho họ thì ai cũng sợ vì nghe thấy nhạc kịch là họ sợ rồi. Nhưng khi nghe hoài thì họ thích và một vài ca sĩ thu vào trong băng cho tôi nữa, bắt đầu tôi có cả nhạc lẫn lời và tôi lấy

đó làm mẫu để đưa cho các diễn viên khác. Rất may mắn, trong thời gian đó, tài chính của tôi rất eo hẹp nhưng có phần đóng góp nhiều nhất là của cô em ruột tôi ở bên Úc. Khi tôi về Việt Nam may những y phục của tuồng đầu tiên thì cô là người bỏ ra một nửa chi phí đó.

Trong thời gian đó, tôi gặp Tú Minh, đây là một cái duyên rất lớn. Thực ra Tú Minh không vội vàng khen ngợi tác phẩm của tôi, nhưng cô ta là người duy nhất không cản trở mà trợ giúp rất nhiều trong việc giới thiệu cũng như những vận động để mà thực hiện việc này, từ đó mới có show năm 2000. Tú Minh giúp những phần chẳng hạn như liên lạc, những phần bên ngoài rất nhiều, nhưng quan trọng nhất là hỗ trợ về mặt tinh thần, từ đó mới có nhạc kịch lên sân khấu lần đầu tiên. Đó là sự đóng góp của hầu như tất cả những anh em thân hữu, nghệ sĩ cũng như học trò của tôi ở vùng San Jose này, rồi các nhà bảo trợ chung góp vào thì mới dựng lên được một sân khấu lồng trong một chương trình ca nhạc để có trích đoạn nhạc kịch số 1 vào năm 2000, từ đó, tôi bắt đầu công việc cho đến ngày hôm nay.

Chia sẻ tiếp với chúng tôi về những gì trong tương lai của nhạc kịch Truyện Kiều, nhạc sĩ Trần Quảng Nam cho biết thêm:

Như tôi vừa trình bày thì trong vòng 14 năm qua tôi mời trình diễn được 3 lần thôi, trong đó lần thứ 3 lần vừa rồi là lần được gọi là thành công nhất. Vì sự thành công này mà có rất nhiều thân hữu và các khán giả khuyến khích tôi tiếp tục làm nữa.

Thực sự càng về sau, tôi càng phó cho số mệnh nhiều hơn, mình đừng cố gắng nhiều quá vì sẽ trở thành hoang tưởng, không làm được, thành thử ra, tôi dựa vào cơ duyên nhiều hơn. Tôi được lời mời ở bên Úc sang đó biểu diễn, lời mời ở dưới miền nam California hay ở Washington DC. Sau lần trình diễn thứ 3 thì các anh em diễn viên, ca sĩ ở trong đoàn Kiều rất náo nức muốn đi biểu diễn ở nơi khác.

Nếu nói về kế hoạch thì tôi chưa chắc có một kế hoạch nào rõ rệt vì hiện còn phụ thuộc vào quá nhiều điều kiện, điều kiện lớn nhất là chi phí để di chuyển cho cả đoàn này đi sẽ phải cần ngân khoản trên dưới 15 ngàn, như vậy hoàn toàn bị lệ thuộc vào vấn đề tài chính 100%. Lệ thuộc này chỉ có thể giải quyết được bằng có các mạnh thường quân. Nếu trình diễn tác phẩm này ở Việt Nam thì cũng sẽ y hệt như ở đây vì vẫn cần phải có người tài trợ hoặc nhiều

người tài trợ thì mới giải quyết được phần căn bản là phần cho diễn viên để di chuyển đi lại.

Từ nhỏ đến lớn, tôi vẫn thích truyện Kiều, không phải bởi vì tôi được học ở trường mà bởi vì mẹ của tôi một người không được học nhiều nhưng lại thuộc hết truyện Kiều, rồi về sau, tôi đọc nguyên bản thì mình lại càng thích hơn nữa.

nhạc sĩ Trần Quảng Nam

Hì vọng là với niềm đam mê theo đuổi nghệ thuật của nhạc sĩ Trần Quảng Nam cộng với sự giúp đỡ từ các thân hữu và các mạnh thường quân mà nhạc kịch Truyện Kiều sẽ tiếp tục có cơ hội đến với khán thính giả gần xa cả hải ngoại và trong nước. Chắc chắn những nỗ lực của nhạc sĩ sẽ được đền đáp xứng đáng, xin chúc ông thành công và may mắn. Trước khi khép lại chương trình, mời quý vị nghe tiếp phần còn lại trong phân đoạn Từ Hải trở về chiến thắng và làm đám cưới với Kiều ngay trong ngày khai hoàn. ¶

NGHỊ VIÊN MADISON NGUYỄN TRAO BẰNG GHI ÒN TỪ THÀNH PHỐ SAN JOSE CHO NHẠC SĨ TRẦN QUẢNG NAM

**NỖI
NHỚ
DỊU
ÊM**

1. MƯA ĐẦU MÙA

Nắng buổi trưa thật gay gắt, cũng may còn có những ngọn gió nhẹ nhàng thỉnh thoảng lướt nhẹ làm dịu bớt sự oi bức. Hạ Vy một tay ôm cặp, một tay giữ cho vạt áo dài không bị tung bay, đang rào bước tới trường. Nghĩ tới đám bạn nghịch ngợm đang chờ mình trên lớp, Vy thấy chân mình như bước nhanh hơn. Vừa bước qua cổng, Hạ Vy đã nghe tiếng léo nhéo từ xa:

- Ê, nhỏ Vy đến rồi kia bây
- Giỏi dữ ta, sao giờ này mới đến?

Hạ Vy cười tiến đến gần đám bạn “Ngũ Long Công Chúa”:

- Ai đang mong ngóng bốn công chúa dzậy?
- Ai thèm mong nhà người, tụi ta chỉ mong ...hàng thôi, có đem theo không?
- Đây nè mấy chị.

Vừa nói, Hạ Vy vừa rút từ trong cặp ra một gói chum ruột to đùng và một gói muối ớt. Chỉ chờ có thế, cả bọn chụp lấy, giành nhau:

- Thiệt là hấp dẫn quá đi!
- Muối ớt nhỏ Vy đảm ngon tuyệt tụi bay ạ, cay nồng...

- Nhỏ này mai mốt ghen phải biết!

Đôi môi Hạ Vy lập tức cong lên:

- Được rồi, vậy từ nay ...
- Thôi, cho em xin, đừng nổi nóng!

Cả lũ lại phá lên cười, đám bạn của Hạ Vy vốn nổi tiếng khắp trường với biệt danh “Ngũ Long Công Chúa”. Công chúa gì mà nghịch phá...không kém gì đám tiểu tử nam nhi, nếu không nói là còn có phần vượt trội. Dòng suy nghĩ ...suyt thành miên man của Hạ Vy bị nhỏ Thùy Chi cắt ngang:

- Đang nghĩ gì vậy nhỏ, ôn bài chưa?

- Bài gì?
- Trời đất, mày đang lơ lửng ở tầng thứ mấy vậy? Chút nữa đến giờ Việt văn, hôm nay cô Liên dặn sẽ làm bài luận mà...

Khánh Mai lên tiếng:

- Nhỏ Vy thì sợ gì Việt văn, mày lo thừa!

Thanh Lan tán đồng:

- Đúng rồi, nó với nhỏ Ái Phương là cây văn của lớp, là cục cưng của cô Liên mà

Nghe nhắc đến tên mình, Ái Phương quay qua:

- Nè, nói xấu gì tao đó?
- Xời, cần gì phải nói xấu mày, hai chữ “Ái Phương” chưa đủ hay sao?
- Nè, á là... iu nghe cưng, mỗi khi mày gọi tên tao là tao coi như mày đang tuyên xưng tình yêu dành cho tao rồi đó
- Xí!...

Hạ Vy và Ái Phương nhìn nhau cười hiểu ý, hai đứa ngồi cùng bàn mấy năm qua, thù thù thì rồi trở nên thân thiết từ khi nào chẳng rõ, chuyện gì cũng tâm sự để cười và... để khóc với nhau. Chỉ cần một trong hai đứa thương ai là...hai đứa đều thương, ghét ai thì... cả hai đứa cùng ghét! Thật ra, Hạ Vy đâu có thích và giỏi môn Việt văn lắm, nhưng Ái Phương thì lại xuất sắc môn này, thế là dần dần, Vy... cũng thích luôn! Nhưng một phần vì hai đứa đều thích cô Liên, hay nói chính xác hơn, chính cô Liên đã truyền niềm đam mê văn học cho hai đứa. Mỗi khi nhìn cô khoan thai đến lớp, giọng ngọt ngào cất lên giảng bài là hai đứa lại say mê ngồi nghe, không hề biết chán!

Khánh Mai gục gặc đầu:

- Ồ, mà phải công nhận nhỏ Phương có cái tên...khôn thật ta, có gì...bí ẩn sau cái tên này không?

Ái Phương cười:

- Phương nghe mẹ nói bố đặt tên Ái Phương vì yêu mẹ, mẹ tên Diễm Phi, bố tên Tường, bố ghép tên hai người thành tên Phương

- Úi Trời, hai ông bà cũng “tình tứ” quá ha!

Lần này câu nói đùa của Quỳnh Chi như lạc lõng, không được ai hưởng ứng, chính Quỳnh Chi nói xong cũng nghẹn lời. Không gian như chùng xuống mỗi khi một đứa trong bọn nhắc đến bố... Vì cũng như tất cả các học sinh trong trường, đều có những người cha đã hy sinh vì tổ quốc hoặc cũng đã gởi một phần thân thể nơi chiến trường. Nhất là Ái Phương, nước mắt luôn rưng rưng mỗi khi nhắc đến bố vì bố Phương mất tích trong đợt nhảy dù ra ngoài Bắc (P. chỉ biết vậy). Mẹ vẫn ngày ngày sống với niềm hy vọng bố sẽ trở về, một niềm tin như vĩnh cửu với thời gian...

Tiếng chuông vang lên báo hiệu giờ vào lớp, cả bọn như bưng tỉnh, những bàn tay nắm chặt dất nhau ra xếp hàng vào lớp, vừa đi vừa lau thật nhanh những giọt nước mắt đang rơm rớm quanh mi...

Hai giờ luận văn đã trôi qua thật mau, khi bóng cô Liên cùng xấp bài luận văn vừa ra khỏi lớp là cả bọn lại phóng ngay đến bàn của Hạ Vy. Thùy Chi lên tiếng trước tiên:

- Có đứa nào làm bài...lạc đề không?

Khánh Mai nhanh nhẩu:

- Có
- Chết, mày lạc đề hả?
- Không!
- Vậy đứa nào?

Cả 4 cái miệng đồng thanh:

- Mày!

Thùy Chi liếc xéo:

- Vô duyên toàn tập!

Cả bọn lại được dịp cười nghiêng ngửa... Đám bạn này là thế đó, dễ giận dễ cười. Ái Phương làm nhiệm vụ bảo mẫu:

- Sắp tới giờ Toán rồi, có đứa nào chưa chuẩn bị bài vở?

Thanh Lan lên tiếng trước tiên:

- Tao chưa học bài tụi bay ơi!

Khánh Mai lo lắng:

- Sao chưa vậy? Mày không nhớ biệt danh thầy “Quang quạ” à?

Thùy Chi quýnh thêm:

- Chết mày rồi, trong sổ chỉ còn vài đứa chưa khảo bài, hôm nay Thầy gọi hết đó!

- Tại tối qua mẹ tao ốm, tao phải phụ việc nhà... Sáng nay lại phải đi chợ nấu cháo cho mẹ...

Ái Phương quan tâm:

- Vậy hôm nay bác sao rồi?
- Có vẻ đỡ nhiều rồi, mẹ nói tại hôm trước mắc mưa nên cảm lạnh.
- Nghe vậy cũng mừng. Thôi, chắc cũng không sao đâu, có gì nhờ nhỏ Vy cứu bồ cho.

Cả bọn như bưng sáng:

- Đúng rồi, nhỏ Vy nhớ nha, tội nghiệp nhỏ Lan...

Cả lũ thoát lại hết những ưu tư, lo lắng vừa chớm, lại cười nói tươi rói. Có lẽ tại đứa nào cũng biết thầy Quang cưng Hạ Vy đến thế nào. Kể ra cũng lạ, Thầy Quang nổi tiếng “sát thủ” trong trường đến nỗi có biệt danh “gắt như mắm tôm”, lớp nào cũng rất sợ khi học Toán với Thầy, cứ thấy thầy từ xa là đứa nào cũng tìm đường... né chứ không hề dám giáp mặt. Lỡ mà gặp cũng chỉ lí nhí “chào Thầy” rồi 3 chân 4 cẳng chạy mất! Thế mà đặc biệt, riêng với Hạ Vy chưa bao giờ bị Thầy la câu nào.

Chuyện bắt đầu vào một buổi học hồi đầu năm, trong giờ đại số của Thầy. Như thường lệ, hôm đó Vy cũng vừa học vừa ăn vụng me, đang nhai ngon lành thì Thầy gọi đứng dậy, lúc đó Vy lúng túng như gà mắc tóc, miệng còn đầy me mà không dám nhai, Thầy hỏi thì ú ớ. Trong lòng chắc mẩm hôm nay sẽ bị một con zero, không chừng còn bị phạt cấm túc! Nghĩ đến đó Vy rất hoảng, nhất là sợ khi mẹ biết... Thế là nước mắt cứ tự động vòng quanh, cứ lí nhí, lung búng trong miệng mà...không biết mình nói gì!

Thầy Quang đi xuống chỗ Vy, rút gói me ra khỏi học bàn, ngậm ghĩa:

- Chắc chua lắm hả?

Cả lớp im phăng phắc, mọi cặp mắt đổ dồn vào phía Vy đầy ái ngại. Ái Phương đứng dậy:

- Thừa Thầy, gói me đó...của em!

Những cặp mắt trong lớp lần này hướng về Ái Phương. Thầy Quang gật gù:

- Cái này gọi là tinh thần tự giác, lòng tự trọng hay anh hùng cứu chúa...

Không hẹn, cả hai đứa đồng thanh:

- Là tình bạn cao cả, thưa Thầy.

Lác đác vài tiếng khúc khích xuất hiện nho nhỏ trong lớp. Thấy Quang vẫn làm mặt “ngghiêm và buồn”, những tiếng cười tự đập tắt. Thấy Quang cầm gói me giơ lên cao:

- Chiến lợi phẩm đây hấp dẫn, phải không...thống đốc me chua?

Những tiếng cười như không còn lực cản, nó phá ra như tiếng nước vỡ bờ. Hạ Vy điếng người, không hiểu sao Thấy lại biết biệt danh lú bạn đặt cho mình. Rồi chả hiểu tại sao (?), trong lúc cả lớp đang cười, Vy lại...bật khóc! Ái Phương cuống quýt, ôm vai Vy:

- Vy, sao vậy? Thôi đừng khóc nữa, không có gì đâu...

Nhưng Vy càng nức nở hơn, thấy Quang phì cười:

- Thôi, thấy trả lại!

Lúc đó, Vy tự dưng nín bật:

- Cám ơn Thầy!

Những tiếng cười vừa giảm cường độ lại nổ ra tiếp với cường độ, trường độ lớn hơn, dài hơn. Thấy Quang cũng cố hết sức nín cười, la cả lớp:

- Thôi đủ rồi, học tiếp!

Rồi như muốn đập tắt hoàn toàn, thấy ngghiêm mặt:

- Ai còn muốn nói, thầy mời lên trả bài

Phương thuốc quả là hiệu nghiệm, lớp lại trở về trạng thái tĩnh lặng như tờ. Ái Phương kêu Hạ Vy:

- Sao tự nhiên khóc dữ vậy?

- Tại ...sợ thấy bắt đi cấm túc, mẹ la!

- Giờ thì ...hết sợ rồi há?

- Chắc chắn rồi, còn không bị tịch thu hàng hóa nữa đó.

- Phải công nhận nước mắt của Vy cũng có lợi đấy chứ...

- Thôi không chọc Vy nữa nha, Vy giận thiệt cho coi

- Ừ, thôi không nhắc đến nữa, Phương hứa!

Không những giữ đúng lời hứa mà ngay cả các bạn trong lớp, không biết Ái Phương đã “bỏ nhờ” thế nào mà cũng không ai nhắc lại chuyện đó nữa (lúc nào Phương cũng khéo léo trong những việc như thế này). Và cũng từ đó, như có cam kết vô hình, Vy chăm học toán hẳn lên,... không bao giờ ăn vụng trong giờ thấy Quang, ngược lại, thấy cũng cưng Vy hơn, không la rầy Vy thêm lần nào. Thấy bảo sợ bị Vy “ăn vạ” lần nữa. Sân thông minh, Vy chiếm ngôi đầu bảng điểm toán của lớp suốt năm qua.

Tiếng Thanh Lan vang lên cắt ngang giọng hồi tưởng của Vy:

- Sao tự dưng im re vậy Vy?

Thùy Chi láu táu:

- Tao biết nè, nhỏ Vy lại nhớ tới “vụ án me chua”

Ái Phương lù bạn:

- Tao đã yêu cầu...

Khánh Mai xia tay vào trán Thùy Chi:

- Nhỏ này luôn phát ngôn bừa bãi

- Hi, tại...miệng tao nhanh chứ bộ.

Ái Phương lại nhắc nhở:

- Còn hơn mười phút nữa là vào lớp rồi đó, mấy đứa lấy chum ruột ra ăn hết đi

- Đúng rồi, nhanh lên Vy

Hạ Vy nhanh nhẹn rút gói chum ruột ra, bỗng một vật rơi ra theo. Phán xạ tự nhiên, Vy chụp lại, ra là một gói xí muội. Cả lũ lại nhao nhao:

- Cái gì đây?

- Nhỏ Vy này xấu, này giờ dẫu ha...

- Thiệt là đáng ghét quá đi...

Thậm chí cả Ái Phương cũng lên tiếng:

- Hôm nay Vy bí mật cả với Phương nữa há?

Hạ Vy cuống cuống đính chính:

- Cái này đâu phải của Vy!

- Chú của ai?

- Thiệt không? Chả lẽ từ trên trời rơi xuống?

- Thiệt mà, Vy đâu biết!

Ái Phương vẫn là người sáng suốt nhất:

- Coi bên trong học bàn còn gì không?

Khánh Mai lùa tay vào, lôi ra một lá thư:

- Có thư tình trên giấy nữa nè tụi bay...

- Thiệt hả, hấp dẫn nha...

- Mở ra, đọc đi...

Chẳng đợi thêm giây phút nào. Khánh Mai mở tờ giấy, đọc ngâm nga:

“Chào cô bé mắt to,

Vào lần đi tập văn nghệ buổi chiều cách đây 2 tuần, có một đôi mắt rất to đã ghé nhìn qua cửa sổ phòng Hiệu đoàn, và chính cặp mắt ấy đã thúc đẩy tôi đủ can đảm viết lá thư này, với hy vọng chúng ta sẽ trở thành những người bạn, được không cô bé và...Ngũ Long công chúa?

Gởi tặng cô bé và các bạn chút quà làm quen, đừng chê nhé!

Chữ nhé...é...é của Khánh Mai kéo dài làm cả bọn phá ra cười:

- “Chờ”, ai mà biết hết nhóm tụi mình dzậy?

- Mày hỏi tao, tao biết hỏi ai?

Thanh Lan nhỏ nhẹ:

- Thư này là gởi cho nhỏ Vy mà...

- Sao mày biết, có để tên người nhận đâu?

- Thì...gởi cô bé mắt to, chỉ có Vy mắt to nhất bọn mình thôi..

- Nói thừa, nhất lớp, nhất...trường nữa

Hạ Vy nhăn mặt:

- Tụi mày có để tao yên không? Khỏi ăn gì nữa há?

- Ngu gì không ăn...

Khánh Mai thận trọng:

- Coi chừng trong xí muội có bỏ thuốc

không tụi bay...

Thùy Chi cười khi:

- Có đó, mày đừng ăn nha Mai

- Tao nói thật chứ bộ, mẹ tao nói “thời buổi này thật giả khó lường, con phải cẩn thận trong giao tiếp, Thạch Sanh thì ít Lý Thông thì nhiều...”

Cả bốn đôi tay được khoanh vòng, bốn cái đầu cúi thấp:

- Dạ, thưa...me!

Cả lũ lại phá lên cười, Thanh Lan lại nhắc nhở:

- Nhưng cái này gởi cho nhỏ Vy...

- Lại nữa, bà cụ non, hồng dấm đầu, mày coi lại đi, cô bé và ngũ long công chúa đang hoàng đấỵ nhé

- Nhỏ Lan này khờ quá đi, với tụi mình... tài sản là của chung hết!

- Đúng rồi, “ở đời muốn sự của chung – xài rồi trả lại vô cùng cảm ơn” mà

Ái Phương kêu Hạ Vy:

- BS là ai vậy Vy? Biết không

Vy thật thà:

- Vy không biết, chắc có ai đó trêu mình thôi, nhưng với tụi mình...có ăn là được, ai gởi đâu quan trọng!

- Chính xác, nhỏ Vy này luôn biết thức thời...

- Chuyện, “kẻ thức thời là trang tuần kiệt” mà cưng!

- Ừa, mày...đổi giới tính hồi nào vậy Vy?

Thùy Chi quay lại vấn đề:

- Nhưng quả thật, tao cũng hơi thắc mắc về nhân vật BS này tụi bay ạ, Bảo Sơn, Bình Sang, hay...

Khánh Mai gật gù:

- Tao biết!

- Là gì? Tên gì? Sao mày biết?

Khánh Mai chậm rãi:

- B...Á...O...S...A...N...H

Những tiếng cười lại cất lên thích thú

- Nhỏ Mai...thông minh bất ngờ!

- Một cái tên...độc đáo!

- Một cái tên...hữu dụng!

Ngay lúc đó, Ái Phương phát hiện:

- Còn phần tái bút nữa nè tụi bay

Năm cái đầu lại chụm vào, Phương lật trang sau:

TB: BS chỉ có nghĩa là “buổi sáng”, các bạn đừng đoán là “bảo sanh” nhé!

- Úi chà, tên tiểu tử này khá thông minh đấy chứ?

- Hẳn có vẻ rành tâm lý phụ nữ quá ha...

Ái Phương ngẫm nghĩ:

- Hay “hắn” là con gái, tụi bay?

- Ờ há, đúng rồi, có ai dám chắc là con trai

Hạ Vy lại cong môi:

- Chính xác, tại tụi bay...nhanh nhẩu đoàng thôi!

Khánh Mai ngẫm nghĩ:

- Thế nhưng...con gái mà lại bị hớp hồn bởi đôi mắt to của... một cô gái khác, có cái gì không bình thường ở đây...

- Cũng có sao đâu, từ đầu năm lớp 6 chính mày cũng khen cặp mắt của nhỏ Vy hoài đó thôi

Thanh Lan tiếp lời:

- Đúng rồi, hồi đó Lan cũng thích nhìn mà.

Hạ Vy cười toe:

- Cám ơn quý vị đã có lời ca ngợi bốn công chúa, nhưng đây là do...cha mẹ, bốn cô nương không có công gì trong dzụ này

Khánh Mai gọi vấn đề trở lại:

- Vậy có cách nào tìm ra sự thật không?

Ái Phương tán đồng:

- Đúng rồi, vậy bi giờ có...trả lời thư không?

Thùy Chi nêu ý kiến:

- Theo tao không nên

- Tại sao?

- Vì mình...chưa “nắm cán” được

Thanh Lan đồng ý:

- Ừ, hay là thôi đi tụi bay, lỡ gặp người cố tình trêu chọc tụi mình

Ái Phương:

- Cũng có lý

Khánh Mai phản đối:

- Tao lại không nghĩ vậy, hẳn giả nai mình cũng...giả nai chứ sao, biết đầu lần sau lại có cái gì...ngon hơn xí muội!

- Ừ, nhỏ này cũng có lý

Thùy Chi ré lên:

- Nhỏ Phương này ba phải thiệt đó!

Ái Phương cười khi:

- Tại tao thấy tụi bay đứa nào nói cũng có lý chứ bộ

Khánh Mai thắc mắc:

- Vậy bi giờ đứa nào nhận nhiệm vụ... trả lời thư?

Cả lũ nhìn Hạ Vy, Vy lên tiếng:

- Đừng nhìn tao nha, này giờ tao ăn có ... một cục xí muội thôi đó.

- Vậy đứa nào..ăn nhiều nhất?

Mọi ánh mắt lại chuyển qua Thùy Chi:

- Ê, nhưng mà...văn tao dở ẹc, đâu biết viết gì...

Bốn ánh mắt lại chuyển qua Ái Phương, biết không còn “chuyển”được nữa, Ái Phương cười:

- Được rồi, tao viết, nhưng...năm đứa góp ý

Cả lũ re lên:

- Hay lắm!

Giấy bút được mang ra, nhưng ngay lúc đó có tiếng chuông vào lớp, cả bọn lo chạy về chỗ chờ...thấy Quang, Thanh Lan nhắc nhỏ Hạ Vy:

- Nhớ “cứu bồ” Lan nha!

- Được rồi, yên tâm đi!

Như thường lệ, chỉ cần hai phút sau tiếng chuông, Thấy Quang xuất hiện ở cửa lớp. Vẫy tay cho cả lớp ngồi xuống, thấy mở sổ dò bài, Thanh Lan quay xuống Vy nhắc nhở. Hạ Vy đứng bật dậy:

- Thưa Thầy...

- Chuyện gì đó Vy?

- Dạ, ... Thanh Lan không khỏe!

(Nghe đến đó, Thanh Lan...gục mặt xuống bàn). Thấy Quang quay qua Thanh Lan:

- Lan bị sao?

- Dạ, bị...đau bụng

(Ngay lập tức, tay Thanh Lan ôm chặt lấy bụng, mặt nhăn nhó)

Thấy hỏi:

- Đau lắm không Lan?

Thanh Lan áp ứng:

- Dạ...dạ

Hạ Vy đỡ lời:

- Lan đau đến nỗi không nói được đó Thấy

Thấy Quang lo lắng:

- Vậy em nào đưa Thanh Lan xuống phòng y tế đi

Thùy Chi đứng dậy ngay:

- Dạ, em ạ.

- Được rồi, Lan đi đi, nếu chưa đỡ thì cứ nằm nghỉ dưới đó, lần sau Thấy giảng bài lại.

Thanh Lan bối rối:

- Dạ, em cảm ơn Thầy!

Cứu được hai nhỏ “không hiểu tại sao trên đời này lại có môn toán học” ra khỏi lớp (cái mặt nhăn nhó khổ sở của nhỏ Thanh Lan vừa thoát khỏi lớp là toé toét, nháy lia lịa với Vy và Phương). Hạ Vy ngồi xuống nắm tay Ái Phương cười tủm tỉm. Hai đứa bắt đầu mở tập ra, ngồi nghe giảng.

Nhưng chỉ được vài phút, hình ảnh lá thư lúc nãy lại xuất hiện trong đầu...

Không nói gì với các bạn, nhưng trong lòng Vy tự nhiên tin rằng đó chắc chắn là một người con trai, chỉ bằng linh cảm... Vy cũng tin nhất định người ấy sẽ xuất hiện trong một ngày rất gần...

Bầu trời đang nắng gay gắt bỗng dưng tối sầm, và những giọt mưa vội vã rơi xuống. Cả lớp lại nhao nhao:

- Mưa rồi, Thầy ơi!

Thấy ngạc nhiên:

- Mưa thì sao?

- Dạ, thì...mát.

- Mấy ngày nay nắng nóng quá Thấy...

- Mưa đầu mùa mà Thấy...

Thấy Quang cũng... thua đám nữ sinh, lắc đầu cười, trở về bàn Giáo sư:

- Rồi, cho cả lớp ba phút ngắm mưa

- Hoan hô Thấy!

- Thấy số dzách!

Hạ Vy nhìn Thấy với ánh mắt mang đầy sự biết ơn. Quả là cơn mưa đầu mùa đã xuất hiện thật đúng lúc, như giải hạn cho cô cây. Sau biết bao ngày nắng nóng, cơn mưa đã tưới mát vạn vật, tưới mát cho cả tâm hồn Vy lúc này

Vy thì thầm “Cảm ơn nhé, mưa ơi”...

2. E ẤP NỤ HỒNG

Tiếng chuông tan giờ học cuối cùng cũng đã reo vang. Như thường lệ, cả đám Ngũ long công chúa lại tụ tập ngay lập tức quanh bàn của Hạ Vy và Ái Phương. Thùy Chi bao giờ cũng là đứa lên tiếng đầu tiên:

- Ê, tụi bay sao rồi?

Khánh Mai sửa lưng:

- Con gái con đứa nói gì cũng phải có đầu có đuôi, hỏi trông vậy ai biết gì mà trả lời mày.

Đôi môi Thùy Chi cũng cong lên ngay như thường lệ:

- Dạ, thưa mẹ non, ý con muốn hỏi kết quả đệ nhất lục cá nguyệt của cả bọn ạ...

Khánh Mai tủm tỉm:

- Có thể chứ, con gái ngoan.

Cả bọn lại phì cười. Thùy Chi chồm tới định néo Khánh Mai nhưng Khánh Mai né kịp, Thanh Lan giảng hòa:

- Thôi mà hai “cụ”, Lan phải về đây, hôm nay mẹ đi làm tối, Lan phải về nấu cơm.

Hạ Vy ân cần:

- Vậy hả, ừ thôi Lan về đi. Nhưng kết quả các môn của Lan thế nào?

- Cũng được, Lan trên trung bình hết!

- Ừ vậy cũng tốt rồi, Lan không có nhiều thời gian mà...

- Ừ, Lan chỉ sợ phải thi lại, cũng may quá.

Cả bọn thoãn thoắt ra cổng, các bạn đi về hướng Lăng Cha Cả, chỉ mình Vy đi về hướng Ngã tư Bảy Hiền nên cả bọn chia tay nhau ở cổng trường.

- Thôi về nha Vy!

- Ừ, hẹn mai gặp lại!

Buổi chiều cuối năm nên Saigon cũng có vẻ mau tối, bầu trời xám nhạt dịu dàng với vài ngọn gió nhẹ, chỉ như ve vuốt cho dịu bớt cái nắng đặc trưng đang bắt đầu mệt mỏi lụi vào ngôi nghỉ. Chia tay các bạn xong, Vy nhẹ nhàng thả bước trên đường. Đây là những giây phút Vy thích nhất trong ngày, vừa đi vừa ngắm nhìn đường

phố sinh động với những giòng học sinh tan trường đang bắt đầu chảy miên man khắp các đường phố, khi là một mình, khi là cả nhóm vừa đi vừa trò chuyện sôi nổi, đùa giỡn thích thú. Những chiếc xe xuôi ngược. Thỉnh thoảng lại có những chiếc xe bỗng dừng chạy chậm lại, những ánh mắt lục kiếm người quen, và cả những đôi má ửng hồng vội vã... Một giọng nói cất lên ngay phía sau làm Vy giật mình đứng lại:

- Chào Hạ Vy!

Như có một luồng điện chạy dọc sống lưng, Vy như sững người trong vài giây rồi từ từ quay người lại, một anh thanh niên nửa quen nửa lạ đang nhìn Vy mỉm cười... Bỗng dưng Vy lúng túng mà không hiểu tại sao, cả cái cảm giác nóng bừng hai bên má mà không ngăn được (lúc này phải trả bao nhiêu để có mấy nhỏ bạn cạnh bên Vy cũng chịu!). Cái miệng liến láu thường ngày nay như phản chủ, lưỡi Vy cứng đờ, cổ mãi mới lắp bắp được:

- Chào a...n...h!

Anh thanh niên mỉm cười hiền hòa:

- Vy tan học hả?

- Dạ... tiếng dạ lí nhí vừa thốt ra, Vy như bừng tỉnh “sao mình kỳ vậy?”. Vy cố gắng lấy lại trạng thái cân bằng:

- Xin lỗi, Vy chưa biết a...n...h...

- Không phải chưa biết, mà là không nhớ thôi.

Hình như mặt Vy lại càng ửng đỏ hơn

- X...i...n ...l...õ...i

- Có gì đâu mà phải xin lỗi, con gái thường là thế mà, anh quen rồi!

Giọng nói ấm áp pha chút chế diễu, dí dỏm của người thanh niên cộng với nụ cười hiền lành đã giúp Hạ Vy “tỉnh” dần. Vy bắt đầu... trở lại, dù vẫn một chút bối rối

- Cảm ơn anh quá khen, chẳng qua con gái thường chỉ nhớ tới những người... đáng nhớ!

Anh thanh niên bật cười:

- Chúc mừng Hạ Vy “trở về”. Thế chứ!

Anh thích nhất những lúc đôi mắt to này sáng lên tia “dữ” như vậy đó.

Vy nguyệt dài, liếc xéo rồi quày quả bỏ đi, anh thanh niên vẫn cứ đều bước phía sau. Vy quay lại:

- Xin lỗi, Vy không quen người lạ đi sau lưng.

Anh thanh niên tinh bơ:

- Anh về đường này...

Mắc cỡ... chỉ muốn độn thổ, Vy lăm lăm bước đi, muốn bước thật nhanh nhưng đôi chân ghét Vy, cứ luống cuống như chực làm ngã. Tự dưng nước mắt Vy lưng tròng... (?). Cứ như đọc được tư tưởng của Vy, anh thanh niên dịu giọng thật nhỏ:

- Anh không đùa nữa, cho anh nói chuyện một chút được không?

Như có một lực vô hình níu lại (dù không muốn tí nào). Vy đứng lại, anh thanh niên bước lên đứng bên cạnh:

- Hạ Vy, phải không?

- Dạ đúng, nhưng Vy chưa biết anh...

- Anh là Bảo Sơn...

Suýt chút nữa Vy phì cười, mặt mà đã được giải! Thì ra không phải là... Bảo Sơn... Cố làm nghiêm, Vy hỏi:

- Vậy có phải anh là người...

- Đúng rồi, lá thư đó là của anh, bịch ô mai là của... Vy!

Chao ơi, lúc này cái miệng Vy cứ như là đang ngậm hạt ô mai, Vy lúng túng:

- Cảm ơn anh Sơn, ô mai... ít quá! (dù Vy định nói là... ngon quá!)

Bảo Sơn mỉm cười:

- Vậy sao? Anh sợ Vy và các bạn chê...

- Dạ không đâu, tụi Vy thích lắm!

Chợt nhớ ra và mắc cỡ vì sự... ham ăn của mình và các bạn, Vy im ngay nhưng... không còn kịp nữa, Bảo Sơn phì cười:

- Vậy mai sẽ có nữa, gấp đôi nhé!

Vy dạn dắn lên:

- Gấp ba... cũng được ạ!

Tự dưng, cả hai phá lên cười, Sơn đề nghị:

- Vy vào uống nước với anh chút nha.

Lại một lần nữa, Vy không thể phản kháng, lí nhí “dạ” rồi lúi rúi theo bước chân anh đi vào quán cà phê ven đường.

Vào trong quán, Bảo Sơn đưa Vy đến chiếc bàn nhỏ khuất dưới bóng cây, anh nghiêng đầu nói nhỏ:

- Vy đưa cặp đây, anh cất cho

- Dạ thôi, Vy ôm được rồi!

- Vô quán rồi, ngồi ôm cặp người ta tưởng học sinh “cúp cua” đó.

Vy trả treo:

- Giờ này ai còn tưởng cúp cua, chiếu rồi mà

- Ờ há! Vậy để cặp qua ghế bên ngồi cho thoải mái.

Hai chữ thoải mái làm Vy bừng tỉnh, Vy bắt đầu đối qua thể “tấn công”

- Anh Sơn học lớp nào? Tại sao anh Sơn biết Vy? Anh Sơn làm sao bỏ thư vào trong học bàn của Vy được vậy? Có ai trong lớp Vy làm “ăng ten” cho anh Sơn phải không?

- Trời đất, Vy hỏi dài quá, sao anh trả lời hết? Từng câu nha. Một, anh Sơn đang chuẩn bị thi tú tài cuối năm nay. Hai, anh biết Vy từ hôm Vy đứng ngoài cửa sổ phòng Hiệu Đoàn... lên nhìn vô lúc tụi anh đang tập văn nghệ. Ba, đúng là có người giúp anh bỏ thư vào học bàn của Vy, người đó còn mách nước cho anh biết nhóm của Vy thích nhất là ô mai. Còn câu cuối cùng, xin cho anh... giữ lại!

- Hèn chi, Vy biết ngay mà...

- Anh cũng biết ngay mà, người xưa nói con gái mắt to thường thông minh lắm!

- Anh Sơn quá khen, nhưng... ai cũng nói vậy hết trơn á!

Hai ly nước được đưa tới, Vy ngạc nhiên:

- Anh chưa hỏi Vy uống gì mà?

Sơn tủm tỉm:

- Anh nghe nói Vy thích nước xí muội nên kêu luôn rồi.

Biết bị Sơn nói đúng nhưng Vy vẫn giả vờ lấy:

- Không, hôm nay Vy uống cà phê đen.

Bào Sơn đổi vị trí hai ly nước:

- Vậy hôm nay anh uống nước xí muội.

Vy chu môi:

- Đúng rồi!

Rồi cầm ly cà phê đen uống một ngụm. Vị đắng nghét của cà phê làm Vy rung mình, Vy vội đặt ngay ly xuống như một phản xạ. Như chỉ chờ có thế, Sơn cười khi đưa trả lại Vy ly nước. Vy nhăn nhó rồi vờ miễn cưỡng cầm ly nước của mình uống một ngụm lớn.

Bào Sơn có nụ cười thật hiền lành, dễ mến... Nụ cười làm cho Vy không còn cảm thấy xa lạ chút nào. Vy cũng cười thật tươi:

- Sang năm anh Sơn học trường gì?

- Anh cũng chưa biết nữa Vy ạ, còn phải đấu đã rồi mới tính.

- Nhưng tương lai, anh Sơn thích làm gì?

Sơn nhìn Vy ảm áp, trả lời thật nhẹ nhưng giọng chắc chắn:

- Anh thích làm... lính!

- Ôi trời đất ơi! Anh Sơn thích gì...lạ vậy?

- Có gì lạ đâu Vy! Cha chúng ta cũng là những người lính đã hy sinh cho tổ quốc mà, anh chỉ muốn nối nghiệp cha thôi.

- Nhưng... Vy không biết, chỉ biết ở nhà Vy, mỗi khi nghe anh hai nói muốn đi lính mẹ Vy lại khóc. Thương mẹ nên Vy cũng không muốn anh hai đi lính.

Sơn nhìn Vy, lại mỉm cười:

- Mẹ anh cũng vậy...

- Vậy sao anh Sơn còn muốn đi?

- Mẹ từng khóc khi chấp nhận thương người lính, Mẹ khóc mỗi khi nghe tin tức chiến trường, Mẹ càng khóc khi nghe tin người lính ấy hy sinh, nhưng Mẹ cũng luôn tự hào mỗi khi nhắc về người lính ấy, Vy ạ!

Đang định chu môi cãi lại, nhưng nhìn khuôn mặt Bào Sơn lúc đó, Vy không còn dám đùa giỡn nữa... Ánh mắt Sơn sáng lên một vẻ thật cương nghị, hào hùng. Vy cũng lại nhớ đến bố, mỗi lần về phép cả nhà vui như mở hội. Nhưng khi bố sửa soạn trả phép là cả nhà lại lặng lẽ, không gian như trầm hẳn.

Nhớ lần đó, trong đêm chợt tỉnh giấc, Vy nghe tiếng mẹ khóc, rồi tiếng bố dỗ dành:

- Nín đi em kéo con tỉnh giấc, mấy mẹ con lại đưa nhau khóc lóc ồn ào. Anh đi rồi anh lại về mà. Nếu không ai chịu ra đi thì tổ quốc trông đợi vào ai? Lúc đó, riêng bản thân anh có bảo vệ được sự an bình cho mấy mẹ con em không? Những người lính tụi anh đang hạnh phúc khi được làm bốn phận bảo vệ cho chính những người mình thương yêu. Tụi anh tự hào vì điều đó ấy chứ.

- Em biết, nhưng em... sợ lắm, mình biết không?

- Ủ, thì ai chả sợ súng đạn vô tình. Nhưng sống chết có số, hơi đâu em lo. Vả lại, anh

thuộc loại mình đồng da sắt mà, súng đạn nào trúng được anh.

Rồi tiếng bố cười khà khà... Giọng cười của bố luôn ảm áp và tự tin, Vy cũng thấy an lòng và tiếp tục chìm vào giấc ngủ... Linh tính của mẹ lần ấy đã trở thành sự thật, da thịt của bố cũng chả còn tác dụng của sắt, của đồng... Vy nhớ mãi chiều hôm ấy, cả nhà đang quây quần bên mâm cơm, mẹ thì tự đứng cứ luống cuống, làm đổ chén nước mắm, múc tràn tô canh, đơm cơm thì làm rớt chén vỡ tan tành... Cả nhà cũng hoảng hốt nhìn mẹ mà chả biết tại sao... Cho đến khi mẹ gượng cười ngượng kình, không gian mới bình tĩnh lại... Khi vừa đưa chén cơm lên miệng, Vy nghe tiếng gọi cửa:

- Có ai ở nhà không ạ?

Mọi lần, người ra mở cửa thường là Vy, nhưng hôm nay mẹ lật đật xô dép chạy ra... đang ngồi chờ bỗng nghe một tiếng – cho đến tận bây giờ Vy cũng không biết phải gọi nó là gì, tiếng thét sợ hãi hay tiếng kêu gào phẫn uất của một kẻ khốn cùng-mấy anh chị em chạy ào ra phòng khách. Một người lính, đang đứng nghiêm trang cúi thấp đầu, dáng đứng như hàn chứa một nỗi đau không thể xẻ chia, mẹ thì gục ngã trên ghế salon như một giải khăn tang rã rời kiệt sức – tự đứng lúc đó Vy nghĩ thế - Chưa hiểu hết chuyện gì xảy ra, Vy cứ đứng như trời trồng trong khi anh hai và chị ba nhào tới ôm mẹ, cùng òa khóc. Vy cũng chạy lại, mẹ choàng tay ôm Vy vào lòng:

- Bố đi rồi, con ơi, mắt cha rồi, con ơi!...

Tuổi lên chín sao vẫn còn khờ khạo, Vy vẫn cố hỏi lại mẹ:

- Bố đi đâu mà mất, hở mẹ?

Chị ba cũng ôm Vy:

- Bố chết rồi, bố không về nữa...

Đến lúc đó Vy thật sự hiểu chuyện gì đã xảy ra, Vy cũng bật khóc nức nở, miệng gào lên:

- Không chịu, Vy không chịu cho bố chết đâu, bố nói bố thương Vy mà...

Câu nói của Vy đã làm cả nhà khóc to hơn nữa. Mẹ, anh hai, chị ba ai cũng ôm lấy Vy mà khóc. Vy tức quá quay qua chú lính:

- Chú ơi, khi nào bố Vy về phép? Bố hứa

về đưa Vy đi lãnh thưởng mà...

Chú lính cũng ngồi xuống ôm lấy Vy:

- Bố con đã anh dũng hy sinh trong trận đánh tối thứ bảy tuần trước, đơn vị cử chú về báo tin. Hãy hành diện về bố con như bố cũng rất hạnh diện về các con.

Lời nói của chú lính lúc đó Vy chưa hiểu hết, nhưng cứ như một cái gì đó rất, rất đau cắm chặt vào tim, Vy ôm mẹ thật chặt, bốn mẹ con chỉ biết khóc và gọi “bố ơi” liên tiếp... Cho đến lúc chú lính lên tiếng:

- Thôi, chào chị và các cháu tôi về. Chị cố giữ gìn sức khỏe. Ngày mai tôi đưa chị lên văn phòng đơn vị làm thủ tục nhận xác anh...

Dù vẫn còn bàng hoàng chưa tỉnh từ lúc nghe tin báo, nhưng mẹ cũng cố trấn tĩnh trả lời:

- Dạ vâng, cảm ơn anh, anh về bình yên...

Thế nhưng khi chú lính vừa ra khỏi cửa, bốn mẹ con lại ôm nhau òa khóc. Tự đứng, căn nhà bỗng trở nên rộng thênh thang, hoang vắng đến lạnh, chỉ duy nhất nơi góc phòng khách có dấu chỉ của sự sống từ một khối hình thể được tạo nên bởi bốn con người đang ôm chặt lấy nhau... bà con hàng xóm lúc đó bắt đầu chạy ùa tới, tin tức bắt đầu lan truyền. Những người hàng xóm, vâng cũng là những người vợ lính thì vừa khóc vừa an ủi mấy mẹ con Vy, cho đến bây giờ Vy mới hiểu, có lẽ họ vừa khóc cho mẹ, cũng vừa khóc cho nỗi lo sợ của chính mình...

- Vy ơi, đang nghĩ gì vậy?

Tiếng gọi của Bào Sơn làm Vy bừng tỉnh, giọng Sơn hoảng hốt (có lẽ vì thấy những giọt nước mắt của Vy):

- Có chuyện gì vậy, Vy?

- Dạ không, chỉ tại Vy... nhớ bố!

Bào Sơn hiểu biết:

- Nếu chỉ vì sợ cái chết mà chúng ta ai cũng rút đầu tìm sự bình yên, thì đất nước này còn trông đợi vào ai, hả Vy?

- Vy biết anh ạ, Vy cũng hiểu điều đó nữa, nhưng Vy... vẫn buồn, vẫn sợ!

- Anh cũng hiểu, “nhi nữ thường tình”

mà...

Vy nguyết nhẹ:

- Lại cái bịnh “coi thường phụ nữ” rồi...

- Đâu dám, Vy kết tội oan anh quá, anh nào dám coi thường phụ nữ. Anh mới là người “lụy phụ nữ” đây nè. Ở nhà phải vâng lời bà nội, không dám cãi mẹ, phải chiều nhỏ em. Bây giờ ngồi đây lại đang phải chăm sóc một thiếu nữ...

Vy bịu môi ... cả thuốc, dọm đứng lên:

- Vậy thôi, Vy về...

Bào Sơn hoảng hốt:

- Anh nói chơi mà, Vy...

Vy phá lên cười giòn tan:

- Vy nói chơi mà, Vy có giận đâu, anh Sơn bị Vy gạt rồi nhé...

Sơn cũng cười:

- Vy cũng lấu cá ghê há, nhưng thôi, miễn sao Vy không giận là được. Anh có bị gạt cũng không sao... Chỉ cần được nhìn Vy cười là đủ.

Câu nói của Sơn lại đưa Vy về trạng thái bối rối, nhưng cố khỏa lấp:

- Anh Sơn lại ghẹo Vy nhé.

Sơn ngưng cười, nhìn thẳng mắt Vy:

- Anh không ghẹo Vy đâu, anh nói thật mà... Vy có biết sau ngày nhìn thấy đôi mắt của Vy bên ngoài cửa sổ phòng hiệu đoàn đến nay, anh mong chờ giây phút này đến như thế nào không?

Mặt Vy lại bừng đỏ ngượng ngùng, hai tay bối rối cứ đan nhau rồi lại rút ra, muốn nói, muốn trả lời Sơn nhưng sao lưỡi tê cứng. Mặt Vy lại... bắt đầu ướm, Sơn hoảng hốt:

- Vy, anh xin lỗi... chỉ vì anh thấy thời gian không còn bao nhiêu nên anh...

Vy hiểu anh Sơn muốn nói gì, Vy cũng công nhận anh đúng vì chỉ còn hơn một tháng nữa đã nghỉ hè, nhưng... nước mắt Vy vẫn cứ chảy, Vy bắt đầu thút thít. Sơn luống cuống đến tội nghiệp, anh lục tìm khăn tay mãi mới ra, vừa muốn lau nước mắt cho Vy vừa lại sợ... Tiếng thút thít như càng lúc càng to lên. Sơn lật đật chạy

sang ghế ngồi cạnh Vy, choàng tay ôm cô bạn gái bé nhỏ như một cố gắng chở che. Quả là có tác dụng, Vy bỗng đứng thấy mình bình an hẳn lại. Nín khóc, Vy nhỏ nhẹ trách:

- Anh Sơn hôm nay làm Vy khóc hoài, mắc cỡ quá, lỡ có ai thấy thì sao?

Sơn lúc đó cũng bình tĩnh hơn nhưng không trở về chỗ cũ, chỉ nghiêng đầu thì thầm:

- Anh mặc kệ thiên hạ, với anh bây giờ, chỉ có Vy là quan trọng, anh nói thật đấy!

Vy lại ngượng ngịu nghe luống hơi nóng chạy rần rần trên mặt, nhưng không trả lời. Bào Sơn nắm tay Vy, giọng trầm hẳn xuống:

- Hạ Vy, nếu mai này anh đi lính, Vy có... chờ anh không?

Vy cúi mặt không dám ngẩng lên, nói lí nhí:

- Anh Sơn ngộ quá, mắc gì mà nói Vy chờ, mà chờ làm gì?

Bào Sơn xiết chặt bờ vai cô bạn nhỏ, dí dỏm:

- Chờ anh rước về... trại gia binh

- Xí, ai thèm!

- Anh thèm chứ ai!

Nắng chiếu dần tắt, những vệt nắng cuối cùng như rắng ở lại để làm chứng cho những lời tỏ tình vụng dại của Sơn và Vy rồi cũng tắt dần. Một cảm giác bất an lại ùa tới... Vy vội đứng dậy xua tan nhanh:

- Thôi chắc Vy phải về rồi anh Sơn ạ, về trễ quá mẹ la chết!

- Để anh đưa Vy về...

- Dạ thôi, Vy về một mình được mà.

- Không, anh sẽ đưa Vy về tận nhà và... xin lỗi mẹ!

Nói là làm, Bào Sơn và Vy song bước. Con đường về nhà Vy hôm nay sao ngắn quá, chả mấy lúc đã về tới nhà. Vừa bước vào cửa, mẹ đã chạy ra lo lắng:

- Sao về trễ vậy con?

Vy chưa kịp trả lời mẹ đã nhìn thấy Sơn, mẹ mỉm cười.

- Chào bác ạ!
- Ủ, chào cháu, bạn Vy hả, cháu tên gì?
- Dạ, con tên Bảo Sơn, con học hơn Vy một lớp, con vừa được làm bạn của Vy xong.

Mẹ cười hiền hòa:

- Vậy năm nay con thi tú tài hai?
- Dạ, hơn tháng nữa thôi ạ.
- Rồi con học trường đại học nào?

Giật bản mình, Vy định “ra hiệu” cho Sơn mà không kịp nữa, Sơn đã trả lời mẹ:

- Dạ, con định xin phép mẹ con cho con vào trường Võ Bị Đà Lạt

Ánh mắt mẹ thảng thốt thật nhanh. Vy hoảng quá, sao Sơn lại đại thể không biết! Bụng Vy đánh lỏ to, len lét nhìn mẹ. Thật bất ngờ, mẹ vẫn dịu dàng hỏi Sơn:

- Tại sao con thích nghiệp nhà binh?

Sơn trả lời rất chân thành:

- Dạ thưa bác, con muốn nối nghiệp cha con, con muốn viết tiếp những trang sử cha con chưa kịp hoàn thành...

Lúc này, ánh mắt mẹ hướng về phía Vy, một ánh mắt vừa thương cảm, vừa bao dung lại vừa có vẻ lo lắng... Nhưng mẹ vẫn chỉ dịu dàng nhìn Sơn:

- Con giỏi lắm, cha con sẽ hành diện vì con!

Sau khi cảm ơn và chào mẹ, Sơn nháy mắt gheo Vy rồi ra về. Vy cứ nghĩ thế nào cũng bị mẹ la một trận nhưng mẹ quay qua Vy chỉ nhỏ nhẹ:

- Thay quần áo, tắm rửa rồi ra ăn cơm với mẹ. Hôm nay anh, chị con đi làm về muộn.

Mừng hết lớn, Vy “dạ” thật nhanh rồi chạy bay vô phòng... Nhưng thay vì tắm, Vy lăn ra giường nằm hồi tưởng lại cuộc gặp vừa qua, vừa thích thú vừa tự trách, sao mình lại mau nước mắt vợ vẫn như thế... Không biết anh Sơn có... bực mình không? Hồi tưởng lại ánh mắt và nụ cười của Sơn, Vy thấy lòng mình đầy lên niềm hạnh phúc. Một cảm giác ngọt ngào đến lạ cứ dần lan tỏa khắp tim óc của Vy... Vy cứ miên man suy nghĩ mà quên đi ý một

điều, mẹ cũng chẳng hồi thúc hay gọi Vy ra ăn cơm nữa. Vì lúc đó, mẹ cũng đã đắm chìm trong không gian của riêng mình, không gian trước bàn thờ bố...

3. NỖI NHỚ DỊU ÊM

Tiếng chuông đồng hồ đổ 12 giờ đêm làm bà Vy giật mình thức tỉnh... Buông bút xuống bà định rời bàn viết để đi ngủ. Một chút thảng thốt như mọi lần, mỗi khi nghĩ đến thời gian... Nhanh quá, mới đây mà đã 40 năm... 40 năm với biết bao thăng trầm, thay đổi. Nhớ lại bốn nhỏ bạn tình nghịch thuở nào nay đã phải lo... nhiệm vụ hàng tháng cho dù bức tranh cuộc sống của mỗi đứa đều có những sắc màu riêng biệt. Sau cái ngày 30/4 đầy phần uất ấy, Thanh Lan và gia đình đã kịp di tản khỏi Việt Nam. Ái Phương thì vì mẹ vẫn hy vọng bố sẽ trở về nên róng ở lại, cuối cùng gia đình phải đi vùng kinh tế mới, mặc dù đến nay, mô mẹ xanh cỏ bao lần, bóng bố vẫn nhòa nhạt giữa không gian. Cô tiểu thư ngày nào đã nhanh chóng nhất lên chức bà ngoại. Hiện nay cuộc sống cũng đã có phần ổn định chứ mười mấy năm trước, mỗi khi gặp nhau cứ nhìn đôi tay của Phương là Vy trào nước mắt, “đôi tay dương cầm” ngày nào nay chai sần, đen đui và chẳng chịt những vết thẹo dọc ngang, dấu vết của một thời tập dùng rựa cắt cỏ tranh. Quỳnh Chi kết hôn với một anh sỹ quan “học tập cải tạo” trở về rồi đi Mỹ theo diện HO. Khánh Mai sau khi mẹ mất đã vào chùa xuống tóc. Còn Hạ Vy, cuối cùng cũng đưa con trai đến đất tự do sau hơn 12 năm chờ giấy tờ cậu em bảo lãnh. Đến bây giờ, cứ hai năm một lần, Thanh Lan, Quỳnh Chi và Hạ Vy lại cố gắng sắp xếp về Việt Nam cùng thời gian để cả bọn có cơ hội gặp lại, để lại được ôm nhau, được cười và được khóc, và cũng để những câu chuyện ngày xưa tuôn chảy không ngừng. Chuyện ngày xưa... Ủ nhỉ, đã là chuyện ngày xưa... nhưng sao không thể nào không nhớ...

Nhìn lần nữa tấm hình người lính đặt trước mặt, lòng Vy lại bồi hồi... Chuyện tình của cô nữ sinh QGNT và anh chàng sinh viên Võ Bị Đà Lạt thật đẹp, bao bạn bè hết lời khen ngợi... Đám cưới đơn sơ nhưng trang trọng với biết bao lời chúc ấm áp của bạn bè ngay sau khi anh ra trường đã ghi đậm nét trong cuộc đời bà những ngày tháng đẹp nhất, hạnh phúc

nhất, tuyệt vời nhất... Nhưng sao... quá ngắn ngủi! Sơn đã ra đi chỉ sau chưa đầy một năm của hạnh phúc! Lúc đó, Vy nhớ mình đã muốn chết theo chồng, nhưng lại phải gượng sống vì một mầm sống mới đang chồi đọt trong lòng mẹ, một di sản vô cùng quý giá của Sơn. Bà đã sống, sống để thay anh đặt tên con là Quốc Trung, sống để dạy con cha nó là một anh hùng, một con người tận trung báo quốc. Trang sử tuy vẫn chưa đầy nhưng chắc chắn chồng bà đã góp phần trong đó. Sơn đã thực hiện được ước mơ ngày nào của mình, bà tự hào về chồng biết bao mặc dù trong đó vẫn có một chút đắng cay.

Trên di ảnh, vẫn nụ cười ấm áp ngày nào, nụ cười đã giúp bà đi qua biết bao thăng trầm của cuộc sống. Âu yếm hôn nhẹ bức ảnh và cũng như mọi lần, bà lại thắm thì “ngủ ngon nhé, Sơn ơi!” ¶

Ánh Nguyệt

Cali, 15/06/2015

Thành tâm sự công tác chăm lo cho các ông TPB/VNCH đã thực hiện được 6 kỳ rồi, và có nhiều người, nhiều giới ủng hộ. Sắp tổ chức 1 đợt nữa.

Một Người Cha

Công an mặc thường phục (dĩ nhiên) trà trộn vào giáo dân.

Nhưng những người trẻ tôi gặp ngay khi vào trong cổng tu viện, có lẽ là thanh niên Công Giáo, ít ra qua cách nói chuyện, và thái độ của họ .

Cổng chính nhà thờ không đóng, nhưng có một ông cản lại, không cho ai vào.

Tôi men theo “lối cũ”(*) đến nhà khách. Người tiếp tân có vẻ là một tu sĩ trẻ. Anh lấy tên tôi, rồi bảo ngồi chờ.

Mặc dù không có hẹn và cũng chẳng gọi điện thoại trước, nhưng chỉ ít phút sau, Thành bước ra :

-Sao lại ngồi đây,chúng nó thấy sẽ mời cậu ra ngoài đây. Qua bên này.

Tóc Thành bạc trắng, dù cười tươi, nhưng nét mặt thoảng buồn, có chút lo âu.

- Phóng viên Chân Như đang ở đây. Về được lâu không?

- Minh đi Nhật .

Chỉ ghé VN mấy ngày để thăm mộ ông bà cụ .

- Hiền có về cùng không?

- Có.

- Đã gặp “các Đấng”.

- Đã, nhưng “các Đấng” thì 50/50.

Thành cười :- Luôn luôn là vậy. À, tớ nghỉ hưu rồi, nghỉ dưỡng bệnh ấy mà.

Lòng tôi chợt xót xa, những mục tử hăng hái, nhiệt thành, dẫn thân, hy sinh, can đảm... đều phải nghỉ vì sức khỏe. Bỗng dung liên tưởng đến Đức Tổng Kiệt.

- Chưa hết nhiệm kỳ mà. Ai thay Cha.

- Cha Bích.

Thành nhồm dầy, tôi hiểu, chỉ có thể trò chuyện vài ba phút nữa.

Nói chuyện thêm về đời sống, về QGNT, về sinh hoạt yểm trợ Thương Phế Binh VNCH, và 30-4.

Thành tâm sự công tác chăm lo cho các ông TPB/

VNCH đã thực hiện được 6 kỳ rồi, và có nhiều người, nhiều giới ủng hộ. Sắp tổ chức 1 đợt nữa .

Thành hỏi :- Bao giờ đi.

- Tối mai, 9 giờ tối..

Thành đứng lên :- Đi bằng an nhé !

- Cám ơn Cha.

- Cầu nguyện cho nhau .

Thành ra hiệu cho một thanh niên Công Giáo đến, và giới thiệu :- Đây là... tài xế, nhiếp ảnh và body guard của mình. Chụp cho bố và anh bạn tấm hình.

Từ giã Thành. Tôi quay sang bắt tay người thanh niên Công Giáo, nắm thật chặt :- Cám ơn em. Bảo vệ Cha nhé !

Đi thẳng ra cổng, người xe ôm chờ sẵn, quành lại, chở tôi về trung tâm Saigon.

Thành phố vẫn hối hả trong nhịp sống thường nhật.

Không khí khá ngọt ngào, vì những đám mây chưa tạo nổi cơn mưa trong một ngày nóng bức.

Hôm nay, nghe tin buổi đón tiếp và khám sức khỏe cho các ông Thương Phế Binh Việt Nam Cộng Hòa, đã bị hủy bỏ; lòng tôi buồn rười rượi.

Nhớ đến Thành. Một người Cha ¶

Phạm Văn Đức, qgnt73

DFW, April 17- 2015

(*) “Lối cũ” in trong báo TTDM (Missouri,USA) .

(Thể thơ LỘC LŨ)

Thơ Đường theo thể LỘC LŨ là bài thơ gồm 5 khổ thơ liên tiếp cùng một chủ đề liên kết nhau. Câu thứ 1 khổ 1 sẽ là câu 2 của khổ 2- câu 4 của khổ 3 -câu 6 của khổ 4- và câu 8 của khổ 5.

ĐÊM DU THUYỀN TRÊN VỊNH HẠ LONG

Lóng lánh sao giăng bóng nguyệt gầy
Khung trời diễm ảo gọi hồn say

Người nơi sương gió còn mơ tưởng

Kẻ chốn truông ngàn cũng ngắt ngây

Mấy cỏi non lam lồng lộng gió

Một vùng núi đá chập chùng mây

Dừng chân khoảnh khắc thần tiên đó

Ai chẳng xao lòng trong phút giây

Biên trời mây nước nối liền tay

Lóng lánh sao giăng bóng nguyệt gầy

Lối đến Bồ Nâu sương tuyết phủ

Đường qua Trinh Nữ gió trắng cài

Con mơ tình ái chìm trong ảo

Giấc mộng nam kha rụng xuống ngày

Lỡ bước Mê Cung ai nỡ cợt

Hồn trần lạc lõng ngậm ngùi thay

Đêm xuống thuyền qua đảo Cống Tây

Kỳ quan dị thảo tợ bông lai

Dạt dào sóng vỗ hương rừng dịu

Lóng lánh sao giăng bóng nguyệt gầy

Tượng Đá Bồng Con lồng đáy nước

Đôi Hòn Trống Mái ẩn khung mây

Không gian trầm mặc hơi sương lạnh

Lữ khách ru hồn giấc mộng say

Điệp trùng thạch đảo hội nơi đây

Núi xám rừng xanh khéo dựng xây

Bãi Ngọc Vòng qua trai tỏa sáng

Động Thiên Cung đến sóng dâng đầy

Mơ màng nước lộng màu mây biếc

Lóng lánh sao giăng bóng nguyệt gầy

Chưa cạn men nồng nghe chénh choáng

Môi hồng hé nụ ngẩn ngơ say

Truyền thuyết thần kỳ vang đó đây

Rừng vàng giáng hạ sáng trời mây

Bao phen đánh đuổi quân xâm lấn

Mấy lượt xua tan lũ cáo bày

Quyết chí diệt thù dân trái mặt

Quật cường giữ nước giặc phơ thay

Hạ Long thảng cảnh thêm huyền diệu

Lóng lánh sao giăng bóng nguyệt gầy

BẦNG LĂNG

THƠ ĐƯỜNG THUẬN NGHỊCH ĐỘC

DÁNG TRĂNG

Thuận

Trăng dáng thần thò trôi lướt êm

Tháng năm chờ đợi bến sao thềm

Băng đời gió thảm se gương nguyệt

Vượt núi mây sâu nhuộm áo xiêm

Trần trở giấc nồng vương vấn mãi

Luyến lưu màu ngọc ủa phai thêm

Hằng cung bóng lẻ hồn hoang dại

Chăn gối mộng tàn lạnh giá đêm

Nghịch

Đêm giá lạnh tàn mộng gối chăn

Dại hoang hồn lẻ bóng cung hằng

Thêm phai ủa ngọc màu lưu luyến

Mãi vấn vương hồng giấc trở trần

Xiêm áo nhuộm sâu mây núi vượt

Nguyệt gương se thảm gió đời băng

Thềm sao bến đợi chờ năm tháng

Êm lướt trôi thò thần dáng trăng

BẦNG LĂNG

THƠ HAIKU

BẾN CHIỀU

1-Nước cạn

Con còng gió dào hang

Đôi chân lún bùn

2-Mái dầm khô

Chú khi con ngủ gật

Bông bần tả tơi

SÂN ĐÊM

Trăng trái lùa

Hạt sương tan

Hoa quỳnh hé nở

NẮNG HẠ

Cánh đồng khan

Con kênh khát

Cỏ hoang

GÁC LẠNH

Mưa thu

Ngọn nến tàn

Giọt lệ đóng băng

BẦNG LĂNG

CON ĐƯỜNG HOA BƯỚM bút ký

T háng chín, tôi về lại con đường hoa bướm. Từ chuyến đến thăm mười năm trước, cảnh vật dường như chẳng thay đổi bao nhiêu, ít ra ở những đường nét chính. Đường ra biển buổi sáng sương mù vẫn còn vương vất dù đồng hồ đã chỉ mười giờ. Phố vắng, thưa thớt xe. Dân địa phương ít ra đường vào buổi sáng cuối tuần như thế này, mà vẫn còn quanh quẩn trong nhà để thưởng thức cái nhàn hạ của một ngày nghỉ. Chỉ đến khi chiếu lên, nắng dịu xuống, họ mới bước ra đường, xuống phố, cùng trôi chảy về biển để ngắm hoàng hôn trên đại dương. Và khi phố lên đèn, tiếng nhạc vang vang trong những quán hàng trên bãi, cuộc sống sôi nổi mới thực sự trở dậy.

Đường phố cạnh bãi biển đã có thêm những chỗ đậu xe dành cho những ai thích tản bộ, không cần phải qua cổng vào sát gần trong công viên. Từ đây xuống mé nước phải mất khoảng hai mươi lăm phút vừa đi vừa ngắm cảnh. Những căn nhà còn mang phong cách thuộc địa Anh lẫn khuất sau những hàng cây bóng rợp. Gió biển và hơi muối làm cảnh vật và những con đường mang một màu trắng “bụi bặm”. Tiếng sóng rì rào ngoài xa vang vọng lại theo từng cơn gió.

Tôi dừng lại ở cổng, chào người kiểm lâm ngồi trong trạm, trả tiền lệ phí, rồi đem xe vào bãi đậu. Phía tay phải là con đường hoa bướm, phía tay trái là đường xuống biển. Để khách đến thăm không phải để ý đến địa thế gập ghềnh khúc khuỷu từng bước, công viên đã dựng một con đường bằng phẳng bằng gỗ như một chiếc cầu xuyên quanh khu rừng cây khuynh diệp, nơi hàng năm vào khoảng đầu tháng mười, trời bước vào thu, hàng ngàn hàng ngàn con hoàng diệp (bướm vua) bay về nghỉ cánh trên bước đường xuôi nam tìm hơi ấm. Rừng cây như nở hoa với từng đàn, từng đàn bướm vàng nâu bay lượn trên không, hay đậu trên những khóm lá xanh. Trong gió mùi khuynh diệp thoang thoang đem lại cảm giác khoan khoái nhẹ nhàng, xen lẫn mùi muối biển làm người ta chỉ muốn căng hết buồng phổi để đón nhận hơi thở từ trời nước bao la thấm sâu vào từng tế bào, mạch máu.

Du khách hoặc tản bộ trong rừng cây, to nhỏ chuyện trò, rất nhàn nhã thong dong, hay ít ra cũng gác bỏ lại những bận bịu lo toan của đời sống để sống trọn vẹn cho một buổi du ngoạn đầy thú vị; hoặc rải rác ngồi nghỉ dưới bóng cây, thỉnh thoảng giơ cao máy ảnh để ghi lại những góc cạnh đặc sắc, những hình ảnh đầy hứng thú. Trên bãi cát trải dài ra tận mé nước biếc xanh, hàng chục chiếc dù sặc sỡ đủ màu, che bóng cho những chiếc ghế xếp, là nơi mà những ông cha, bà mẹ, ông nội bà ngoại ngồi ngắm nhìn lũ con cháu chạy nhảy đùa giỡn với những lượn sóng vội vã đuổi vào tận bãi bờ, xong lại nhanh chóng trốn lấp trong làn nước sâu thăm thẳm, chỉ để lại những đám bọt trắng tan dần trên cát, và những nhánh rong xanh nâu muợn màng không kịp rút đi theo làn nước. Bầy hải âu như cũng rộn ràng với cái tươi vui của bầy trẻ nhỏ, chúng đi, chúng chạy, bay lượn cuống cuống quanh lũ trẻ, thỉnh thoảng kêu lên quang quác như thích thú, hay lẫn xả vào nhau như tranh giành những mẩu thức ăn rơi vãi đó đây.

Xa xa trên vòm đá của chiếc cầu tạo thành bởi sự xô mòn của thời gian và sóng biển sau gần trăm năm, bầy chim sếu, cò, diệc, túm tụm rìa lông, hoặc lặng đứng suy tư, mắt ngó ra chốn mênh mông của biển. Có ai đó nói chúng giống loài chim được khắc trên trống đồng Ngọc Lũ. Riêng tôi nhìn chúng rồi chợt nhớ đến thân phận Việt Nam của mình, giờ cũng như bầy chim trên cầu đá kia, mãi ngóng vờ qua muông trùng sóng vỗ về một quê hương sẽ lần hồi khuất lấp trong quên lãng của chính mình, chính dân tộc mình, khi mà ý thức sinh tồn thoả hiệp dần với sự đầu hàng số phận, khi mà những chuyện ngắn chuyện dài, chuyện nhỏ chuyện to lẫn lẫn mô phỏng khuôn mẫu Trung Hoa, người ta thân quen với những tên tuổi của chuyện Tàu hơn là tên của những danh nhân lịch sử Việt Nam, nhớ đến tinh tiết của những chuyện đó thì bên Tàu hơn là chuyện xảy ra ở một thành phố Việt. Các sân khấu thi nhau trình bày các bản nhạc với âm hưởng và trang phục của Tàu; các trang mạng thi nhau dịch, thi nhau phổ biến các thể loại truyện Tàu, từ kiếm hiệp đến đô thị, đến huyền tưởng, thậm chí có những trang viết miệt thị dân tộc Việt, bản sắc Việt, văn hoá Việt mà vẫn được trình bày và theo dõi xem, theo dõi đọc. Không hiểu những người chủ trương những sự kiện ấy là ai, có phải là người

Việt với chút ý thức tối thiểu về dân tộc tính, hay họ là cán bộ văn hoá vận của Trung hoa? với nhiệm vụ là đồng hoá mọi người dân Việt!

Lại chợt nghĩ mình cũng như một trong hàng trăm ngàn con bướm hàng năm bay về phương Nam tìm hơi ấm. Trong cái quần thể ấy có biết bao cánh bướm đã nằm lại trên bước đường di chuyển, bao nhiêu cánh bướm đến được nơi chúng sẽ định đến, bao nhiêu cánh bướm được sinh ra trong cuộc lữ hành, và bao nhiêu cánh bướm còn sức lực trở về bên bờ hồ giá băng khi mùa Xuân trở lại? Vẫn biết vũ trụ này luôn luôn biến chuyển và sự trao đổi nào cũng phải trả một giá đáng kể, nhưng ít ra cũng phải còn chút căn bản tối thiểu nào đó thì sự trao đổi mới còn ý nghĩa của trao đổi, văn hoá, kinh tế, chính trị hay gì gì đi nữa, nếu khi một bên “đổi tác” tự đánh mất mình, tự triệt tiêu mình, điều còn lại sẽ được gọi bằng một tên khác.

Lan man nhớ đến những đêm lửa trại ở Camp Hi Sierra, với kịch bản quen thuộc kể về câu chuyện của một bộ lạc ngày xưa sống ven bờ suối lạnh với những tập tục đáng kể lại về lòng can đảm và sự tháo vát. Người cuối cùng của bộ lạc ngày nay không còn nữa, và các Hướng đạo Sinh Mỹ hàng năm dự trại, tham gia cuộc chơi với những thử thách để đạt được những danh hiệu thăng tiến qua từng năm, được tuyên dương và phong nhậm trong một nghi thức trang nghiêm nhuộm vẽ kỳ bí giữa đêm trong ánh đuốc bập bùng. Tôi chợt bật cười về sự khôi hài của câu chuyện. Tiêu diệt một bộ lạc rồi lại phục chế những sinh hoạt của bộ lạc ấy như một khuôn mẫu nên làm theo! Đó có phải là việc nên làm và cần làm của những người tự cho mình nhiệm vụ lãnh đạo, hướng dẫn tập thể. Chẳng lẽ chúng ta không có một giải pháp nào cho sự chung sống trên mảnh đất tạm địa cầu này mà phải nguy trang chúng bằng những chiến lược nhân danh đầy hoa mỹ xong thực chất lại vô cùng tàn nhẫn?

Dưới bãi bên ghềnh đá, một cặp vợ chồng già người Trung Hoa đang mãi miết chơi với đôi vợt tự chế bằng dây cước. Họ nhúng vợt vào trong chiếc thùng đựng nước xả phòng rồi giơ chúng hong theo gió biển lồng lộng. Những chiếc bong bóng xà phòng to lớn đủ cỡ đủ kiểu bay tung trên nền trời vàng nắng. Ánh nắng

phản chiếu trên những chiếc bong bóng các sắc màu của quang phổ. Đôi vợ chồng đứng đấy đã hơn hai tiếng đồng hồ, chậm rãi, không vội vã, cũng không hấp tấp, lặp lại những động tác đã dần dần quen thuộc với mắt tôi. Họ nhìn những chiếc bong bóng bay theo gió lên cao, tan vỡ trong nắng, với một vẻ thần nhiên. Bỗng đứng tôi như thấy hình ảnh của những người đã nếm trải hết gian truân của cuộc đời, đã thấm thía hết nỗi được thua còn mất của dòng sống, hoà mình trong một trò chơi rất thơ ngây của mộng mơ huyền ảo. Mỗi người rồi cũng sẽ khép lại những chương sách của đời mình. Chúng cũng như những chiếc bong bóng đủ màu sắc, đủ kích cỡ, bay lên theo làn gió, rục rờ trong nắng, và tan biến vô hình. Và chúng ta vẫn mãi hoài thả những chiếc bong bóng ấy một cách vô thức vào vũ trụ. Cái còn lại phải chăng chỉ là niệm tưởng bùng vỡ về tính vô thường của dòng sinh diệt. Tôi ngồi cho đến khi chiều xuống dần trên bãi. Những con tàu thấp thoáng ngoài xa, dập dềnh trên sóng nước. Những cánh bướm thắm màu từ những chiếc ski của người trượt nước nhấp nhô trong màu trắng của bọt sóng, màu xanh của biển. Tiếng nhạc với âm hưởng Mỹ Latin vọng lại từ một chiếc boom box của một gia đình Mỹ cũng rập rờn trong gió. Máy người phụ nữ uốn éo thân mình theo điệu nhạc. Cánh đàn ông hoặc bận rộn với bếp than để nướng barbecue hoặc nhỏ to bên những lon bia giấu trong lớp giấy nguy trang. Chẳng ai để ý đến ai, mỗi người đang tận hưởng cái thoải mái riêng tư của chính mình.

Nhìn về phía rừng cây, vẫn chưa thấy bóng dáng của bầy hoàng diệp. Có lẽ còn hơi sớm để có thể bắt gặp những cánh bướm đầu tiên trở lại. Tôi nhủ thầm mình tuần sau sẽ một lần nữa quay về, nếu công việc không quá bận rộn, và quan trọng hơn cả là mình không bận rộn đến độ quên mất điều nhắc nhớ hôm nay. ¶

Phan Nhật Tân

BÀI XƯƠNG

THU NHỚ

Bên thềm nhè nhẹ nắng thu rơi
Mơ bóng tha nhân biệt cuối trời
Nỗi nhớ chiều xuân còn lắng đọng
Giọt sầu hạ đến lại đầy vơi
Vầng trăng quạnh quẽ treo vườn hạnh
Thuyền mộng âm thầm dạt sóng khơi
Lá rụng bao mùa tim khắc khoải
Thần thờ ta gọi cố nhân ơi
BẰNG LĂNG

Bài họa

CHIỀU TRÊN BIỂN SANTA CRUZ

Chiều nghiêng nghiêng nắng lá thu rơi
Mây trắng lang thang ở cuối trời
Gió quện cành hoa hương lắng đọng
Ve xao chòm lá tiếng đầy vơi
Bâng khuâng ngọn sóng bên ghềnh đá
Thấp thoáng con thuyền giữa biển khơi
Ngày tháng dần qua thêm khắc khoải
Còn ai, ai gọi cố nhân ơi!

PHAN NHẬT TÂN

BIỂN ĐỘNG

Vân vũ khắp trời mây xám quện
Hút tầm nhìn xa tít cánh buồm nâu
Cánh đồng chuông* khua sóng dạt chân cầu
Hoàng hôn xuống thét gào cơn bão rớt

Mưa xối xả mưa mãi hoài không ngớt
Vợ trông chồng bến vắng mẹ chờ con
Nỗi hoang mang từng giây phút mỗi mòn
Trùng khơi động điệp trùng muôn sóng cuộn

Lạc dấu hải đăng tàu về bến muộn
Đáy hành khơi xiêu vẹo nóc chòi canh
Hoa biển kinh hoàng lạc giữa ngàn xanh
Bờ dốc mộng hàng dương sầu thốn thức

Đời ta cũng thế bão giông hoài không dứt
Kiếp phong sương chai sạm bước độc hành
Biển đời ơi giông tố hãy qua nhanh
Cầu quê mẹ mây lành năm tháng nhuộm

BẰNG LĂNG

*Bãi biển nơi nuôi con hà

ĐÊM SÔNG HƯƠNG

Câu hò tha thiết bến sông Hương
Cô lái ru êm giấc mộng thường
Nhớ lúc trăng soi hồ Trúc Bạch
Mơ lần gió lộng gác Bình Chương
Nhịp chèo khoan nhặt xao đôi bóng
Tiếng hát đê mê vọng mấy đường
Giây phút hồn xuân tìm lắng đọng
Ta cùng đối ẩm đêm trăng sương
BẰNG LĂNG

Nhạc Trẻ : Ngày Ấy Bây Giờ : Nhạc Già

Thời kỳ học sinh QGNT từ cuối thập niên 60 đến đầu thập niên 70, qua các đài radio, TV, các đĩa nhạc 45 hay 33 từ ngoại quốc gửi về, bà con tại Việt nam, nhất là tại thủ đô Saigon; được nghe các bài nhạc hay và mới nhất có lời Anh Mỹ hay Pháp.

Thuở đó bà con gọi là nhạc Mỹ hay nhạc Pháp. Chung chung thì cộng với các bài nhạc mới Việt nam do ban Phượng Hoàng, CBC..và các ban nhạc trẻ khác trình diễn...thì bà con gọi chung tất cả là "Nhạc trẻ"

Riêng với lãnh vực nhạc Anh Mỹ, bài này đề cập tới các bài nhạc mà chúng ta đã nghe vào thời gian này, phần lớn qua đài radio của quân đội Mỹ thời bấy giờ, những bài mà cho tới bây giờ sau hơn 40 năm, thỉnh thoảng ta vẫn nghe lại được đâu đó, qua các đài radio chuyên trị các loại "oldies", hay qua các buổi concerts của các ca sỹ, ban nhạc original này

- **Animals và The House Of The Rising Sun:** là bài nhạc có thể nói được các ban nhạc VN và các bạn đánh guitar chơi lại nhiều nhất. Bài nhạc rất dễ nghe với lời truyền cảm qua giọng ca chính của ban là Eric Burton, khi trầm buồn khi thống thiết cao vút, cộng với các hợp âm để dài...tạo cho bài nhạc phổ thông bà con thích nghe và các ban nhạc thích trình diễn. Vào thời kỳ đó cây đàn keyboard bắt đầu được chơi và ban Animals đã rất xuất sắc dùng cây keyboard trong bài này

Qua thập niên 80 thánh giả còn nghe được Eric Burton trình bày solo bài "Spill the Wine" khá hay. Cho tới bây giờ thì Eric Burton và ban Animals hoàn toàn biến mất.

- **CCR và Have You Ever Seen The Rain:** Bài nhạc thiết hay cho tới bây giờ vẫn nghe được trên đài radio tại vùng Bay Area hàng tuần. Ban nhạc có tên Creedence Clearwater Revival với tay guitar soạn nhạc và giọng ca chính John Forgerty. Thường ban nhạc nào chỉ có 1 người viết nhạc, là linh hồn của ban nhạc...ban nhạc đó sẽ sớm tan rã vì người "linh hồn của ban nhạc" sẽ có khuynh hướng thành công khi ra chơi riêng. Đây là trường hợp của ban CCR một thời làm mưa làm gió với một loạt các ca khúc top hits. Tại Saigon thời gian đó còn nhớ có 1 ban nhạc Việt nam "chuyên trị" chơi lại các bài của CCR.

Bây giờ **John Forgerty** ra trình diễn riêng và vẫn sáng tác ca ca khúc mới, riêng ba chàng còn lại, trong đó có người em của John là Tom Forgerty, tay trống và tay base thỉnh thoảng có đi show ở những địa điểm trình diễn nhỏ, vài ba trăm khán giả hay ở các sông bãi. Ban này bây giờ đổi tên là Creedence Clearwater Revisited. Hay 1 cái là có con trai của John Forgerty chơi thay vào chỗ của ba. Dĩ nhiên ban CCR mới này chỉ trình diễn lại các ca khúc top hits đặc trưng của CCR ngày xưa như: Lodi, Up Around The Bend, Proud Mary .v.v..

- **Simon and Garfunkel và Sound Of Silence:** do Paul Simon and Garfunkel; giống như ban CCR nói trên, anh chàng Paul Simon soạn tất cả các bài nhạc nổi tiếng cho ban và quyết định ra riêng khi ban song ca này đạt tới tuyệt đỉnh danh vọng với album "Bridge Over Troubled Water" vào năm 1972. Dân Saigon hồi đó biết đến cặp song ca này qua bài "Sound Of Silence" và nhất là bài " Scarborough Fair" mà hồi đó Phạm Duy có đặt lời Việt với lời mở đầu " Tội nghiệp thằng bé ". Có thể nói cặp song ca Simon and Garfunkel là cặp song ca ca hay nhất với giọng ca bè của họ. Những bài hay khác là "The Boxer", Mrs. Robinson", "Cecilia"...Mới nhất hôm nay 27/5/2015 đọc trên tin tức trong 1 cuộc phỏng vấn báo chí, chàng Garfunkel chê Paul Simon là "jerk" khi quyết định bỏ nhóm ra riêng hồi xưa và anh chàng vẫn muốn ngày nào đó sẽ cùng Paul Simon trình diễn chung trở lại. Một chi tiết khá ly kỳ là Garfunkel cho biết hồi nhỏ thấy Simon nhỏ con kiểu Napoleon không có ai chơi nên chàng ta ra tay giúp đỡ bằng cách kết bạn với Simon.

C.C.R

ANH EM CARPENTERS

SIMON AND GARFUNKEL

SONNY AND CHER

- **Carpenters và Yesterday One More** : một cặp song ca tuyệt vời khác là Carpenters gồm hai anh em Carpenters với các bài "Close to You", "Wéve Only Just Begun" ....Còn nhớ được coi cặp này trình diễn trên show Ed Sullivan. Show này do ông Sullivan chủ trì và thường hay mời được các ca sỹ, ban nhạc nổi danh trình diễn. Người anh đánh piano và cô em chơi trống cùng hát chung ca bè rất hay Cô Karen Carpenters này đặc biệt có giọng ca truyền cảm và rất rõ từng âm một. Tiếc quá cô ta qua đời sớm vào những năm thập niên 80 do nhện ăn . Bây giờ thỉnh thoảng vẫn nghe lại được các bài hát của Carpenters qua radio nhất là vào mùa Giáng Sinh. Các ca khúc của Carpenters cũng được hát nhiều như là các bài hát tại các đám cưới: "Close To You", "For All We Know".

- **A Cowboy's Work Is Never Done : Sony and Cher,** cặp nghệ sỹ vợ chồng này có bài : "A Cowboy's Work Is Never Done" mà hồi xưa nhạc sỹ lão thành Phạm Duy soạn lời Việt có tên là " Mây " " Mây sao còn lơ lửng chưa quay về đây. " thật không đúng tý nào với lời của bài nhạc. Qua đoạn điệp khúc, cô ca sỹ hát: "Đời tôi đã xanh xao nhiều, cũng vì yêu" Mỗi khi nghe tới đoạn này anh em đều cười vì thấy quá chí lý.

Sony and Cher nhìn bên ngoài có vẻ giống cặp vợ chồng ca nhạc sỹ Lê Uyên Phương của Việt nam. Hai anh chàng Sony và Phương có cùng khuôn mặt, mái tóc, có vẻ thấp so với hai bà và hai cô nàng thì mặt xương và có mái tóc dài. Giống nhau nữa là cả hai cặp vợ chồng có số xa nhau. Anh Sony sau khi chia tay với Cher bèn đi lấy vợ mới và ra đi mẫn dân biểu congressman, sau bị qua đời vì tai nạn trượt tuyết. Nhạc sỹ Phương cũng đã ra đi.

Thật ra bài A Cowboy's Work Is Never Done lại không phổ thông bằng bài : "I Got You Baby" , bài này nghe rộn ràng và nồng ấm như một số bài của Lê Uyên Phương.

- **Lobo với How Can I Tell Her;** I Love you To Want Me là hai bài rất được bà con ta ưa chuộng. Chàng ca sỹ là Lobo và ca khúc đầu tiên được lên top hits là : "Me And You and A Dog Named Boo". Bà con thích nghe "Nói Sao Cho Em Hiểu = How Can I Tell Her " vì lời ca rất

dễ nghe, dễ hiểu, nhịp điệu lại du dương, giọng ca của Lobo cũng có vẻ dễ dãi. Sau này hình như chương trình Video Thúy Nga có mời Lobo lên hát trong 1 cuộn băng nào đó. Bây giờ thỉnh thoảng lắm mới nghe radio được bài " I Love You To want Me" ..

- **Santana và Black Magic Woman** : Anh chàng Santana tay guitar nổi tiếng trong ban nhạc mang tên của anh. Thời đó hai bài "Black Magic Woman" và " Oy Coma Va" là hai bài đặc biệt với điệu Cha Cha Cha rất được ưa chuộng không những ở các nơi nhảy đầm mà còn tại các quán cà phê vì bài nhạc có những đoạn solo guitar cực hay. Cách nay mười năm Santana cũng ra được 1 album rất thành công, nhưng cũng không qua được Black Magic Woman. Santana vẫn còn trình diễn solo guitar tại các concert với các ca nhạc sĩ khác. Mới nhất các nay khoảng hai tuần, Santana có lại đưa tiễn tay guitar BB Kings tại đám táng ở Las Vegas.

- **John Denver Take Me Home Country Road** - John Denver anh chàng nghe có vẻ country nhưng cũng thật tình cảm và có hơi hướm thiên nhiên núi non sông hồ phảng phất trong các ca khúc của ông. Bài Annie's Song thật êm đềm và điệu vợ như là một bài ca đám cưới. Thỉnh thoảng các public TVs có chiếu lại thời gian John Denver qua bang Alaska lấy hứng để soạn một số nhạc về thiên nhiên. Nhìn anh chàng vừa ca vừa đệm đàn bên lò sưởi dưới cặp mắt chiêm ngưỡng của các bạn bè thật là hay. John Denver thích phiêu lưu và đã mất mạng trên chiếc máy bay do chính ông lái tại bờ biển California vào những năm 80.

- **American Pie - Don Mc Lean** cũng là tay soạn nhạc và đánh đàn guitar rất lão luyện khi trình diễn. Mới nhất được đi coi concert của ông và Judy Collins mùa hè năm ngoái 2014.

Bài American Pie cho đến bây giờ vẫn được các đài radio phát đi phát lại có thể hai ba ngày 1 lần chứng tỏ sức quyến rũ lạ lùng của bài nhạc dù bài nhạc rất dài. Bài "Vincent" cùng album với "American Pie" được coi là hay và phổ thông chỉ sau "American Pie"; "Vincent" có lời nhạc đẹp như một bài thơ và buồn thảm như số phận của họa sĩ Vincent Van Gogh.

Tin mới nhất 6/2015 Don Mc Lean mới

bán đấu giá bản thảo bài " American Pie " giá 1.2 triệu Mỹ kim .

- **Herman Hermit và No Milk Today** - Bài này được dịch qua lời Việt rất là sát nghĩa : "Hôm Nay Không Sữa" do ca sỹ Duy Quang trình bày, một bài khá phổ thông của ban nhạc Anh Lê Herman Hermit.

Mới đây coi trên TV thấy anh chàng ca sỹ chính ca bài này giới thiệu chương trình ca nhạc của anh ta với một số nghệ sỹ khác tại sòng casino ở bắc California.

- **Moody Blues và Nights in White Satin** : Cũng một ban nhạc phát xuất từ Anh quốc, ban Moody Blues mới trình diễn tại San Jose cách nay ba tuần (đầu tháng 5/2015) Bài "Nights In White Satin" cũng như các bài nhạc hay khác, khởi đầu chậm chậm, nhẹ nhàng qua tới đoạn giữa giọng ca bổng cao và mạnh mẽ hơn. Giữ bài, phần solo sáo và đàn bass cũng như violin làm cho bài nhạc nghe quyến rũ huyền hoặc hơn.

- **Neil Diamond và Sweet Caroline** - Neil Diamond cũng mới có concert cách nay 1 tuần (5/2015) tại San Jose. Giọng ca vẫn còn có vẻ phong độ qua các bài top hits ngày xưa như Sweet Caroline, I am I Said, Cracking Rosie, Song Sung Blue, Play Me. Neil Diamond khoảng đầu thập niên 80 có đóng 1 phim cine khá hay The Singer.

- **Bread và If**: Anh chàng David Gates soạn hầu hết các ca khúc và là giọng ca chính của ban nhạc. Nhạc của Bread thường nhẹ nhàng và lời rất nồng nàn và lãng mạn. Giống như ban CCR và Eagles, ban Bread có nhiều bài nhạc hay trở thành top hits. Hiện nay thỉnh thoảng đài radio vẫn phát lại các bài If; Aubrey; Make It With You.. Ở Saigon thời trước 75 các quán cà phê hay để bài : "Baby I am Want you", "Sweet Surrender".

Percy Sledge - When A Man Loves A Woman là bài nhạc nổi tiếng nhưng chỉ thực sự nổi tiếng với giọng ca rất đặc biệt của Percy Sledge. Bài ca này được rất nhiều ca sỹ trình bày nhưng không ai qua được Percy Sledge. Anh chàng này còn có một bài hay không kém là The shade Of Pale. Percy Sledge mới qua đời cách nay vài tháng.

ABBA

JOHN DENVER

ROLLING STONES

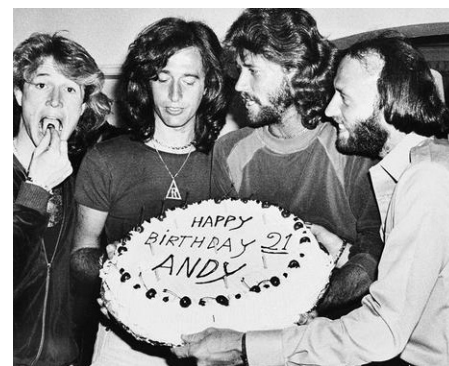
NEIL YOUNG

THE MONKEES

BEATLES

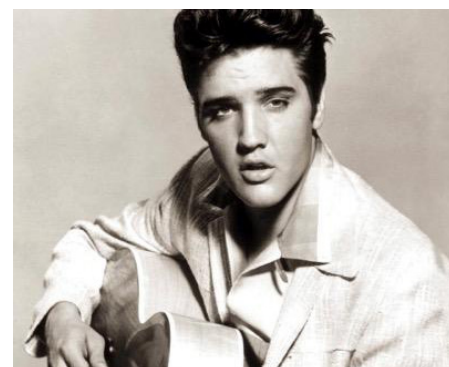
BEE GEES

JACKSON FIVE

EAGLES

ELVIS PRESLEY

Bee Gees và I Started A Joke: Ban nhạc gồm ba anh em đến từ Úc Đại Lợi với một loạt các bài tình ca trở thành top hits. Thời gian trước năm 1970 dân văn nghệ Saigon hay chơi lại bài "I Started A Joke" , "Holiday"; "Words". Qua tới năm 1972 sau vài năm vắng bóng, ban nhạc trở lại với "How Can You Mend A Broken Heart" và "Run To Me" đều được xếp hạng cao trên các bảng xếp hạng các bài nhạc hay nhất trong năm.

Trong khoảng thập niên trở lại đây thì hai thành viên của Bee Gees qua đời (Robin và Maurice Gibbs), bây giờ chỉ còn lại người anh cả là Barry Gibbs. Người em út ca solo cũng rất nổi tiếng vào những năm 80 cũng mất cách nay gần 30 năm.

- **Jackson Five - I'll Be There**. Năm 1971 là năm xuất hiện của ban nhạc năm anh em Jackson Five, bài I'll Be There vào top five những bài ca hay nhất năm 1971, tiếp đến là các bài "Ben", "ABC".... Jackson Five có lối trình diễn sống động năm anh em vừa đàn ca vừa nhảy theo các nhịp điệu trông thật vui mắt.

Cho tới đầu thập niên thì người em út và là ca sỹ chính của ban nhạc là Michael Jackson ra thực hiện một album riêng cho mình, trong album này có hai bài " Billy Jean", và "Beat It" trở thành những bài nhạc hay và được ưa chuộng nhiều nhất. Thời gian đầu thập niên 80 xuất hiện chương trình MTV là chương trình thêm phần video cho các bài ca khiến các bài ca và ca sỹ ban nhạc được khán thính giả biết đến nhiều hơn.

- **Beatles và Let It Be**: Còn nhớ một buổi chiếu tối chủ nhật, trên chương trình TV đen trắng show Ed Sullivan, có coi được màn trình diễn của Beatles và bài "Let It Be". Paul Mc Cartney ngồi đánh piano, Ringo Starr đánh trống, George Harrison và John Lennon cầm guitar. Thuở đó thính giả chỉ nghe nhạc qua băng, đĩa, đôi khi nhìn được hình ca sỹ ban nhạc qua các tờ báo tập san tiếng Anh có bày bán ở các tiệm sách báo là thích lắm rồi. Nên việc được nhìn hình ảnh một ban nhạc nổi tiếng trình diễn trên TV là cả một sự hạnh phúc trên cả tuyệt vời. Anh Trần Khán Sơn QGNT69 và chơi guitar cho ban văn nghệ trường QGNT có lẽ là người hát lại nhạc Beatles đầu tiên với bài : "Don't Let Me Down"...

Nay thì Beatles 4 người chỉ còn lại hai và đặc biệt Paul Mc Cartney vẫn còn đi show bền bền, dài dài.

- **Paul Mauriat - Love Is Blue** là bài nhạc hoà tấu từng được xếp hạng nhất trong 100 bài nhạc hay nhất năm 1968. Không những là một bài hoà tấu mà ban Paul Mauriat là ban hoà tấu từ nước Pháp mà lọt vào được các bảng xếp hạng của Mỹ phải là đặc biệt lắm.

Sau "Love Is Blue" Paul Mauriat đều đặn ra một loạt các album tiếp theo và tạo được nhiều thính giả hâm mộ. Ở Saigon hầu như quán cà phê nào cũng có ít nhất một tape nhạc hoà tấu Paul Mauriat. Paul Mauriat đã mất cách nay chừng năm hay sáu năm.

- Còn rất là nhiều các bài nhạc Anh Mỹ quen thuộc ở Saigon vào thời kỳ học sinh quần xanh áo trắng, không nhớ hết được. Như đã trình bày trên đầu bài vào thời kỳ này, bà con gọi là "Nhạc trẻ" có lẽ để chỉ những người trẻ mới thích nghe các loại nhạc này. Còn bây giờ thì chắc đám trẻ như mình cách nay 45 năm, khi nghe những bài nhạc có tuổi đời 45 năm này, chắc chúng sẽ gọi là "Nhạc Già"

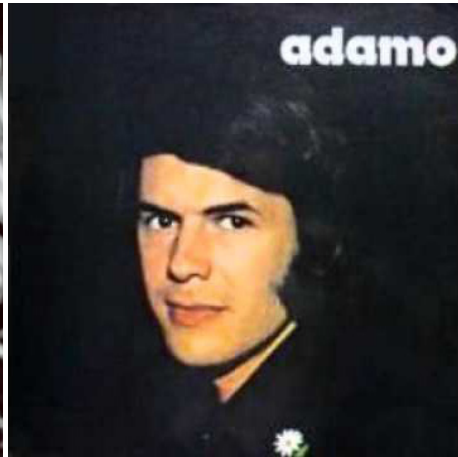
Không đủ chỗ cho tất cả những bài nhạc hay vào thời đó; sau đây chỉ nhắc tên ca sỹ hay ban nhạc và bài nhạc cũng là những bài "top hits" một thời. Thỉnh thoảng nếu nghe radio ta sẽ nghe lại được.

- Eagles - Hotel California
- Judy Collins - Both Sides Now
- Rolling Stones - Ruby Tuesday
- Carly Simon - You've So Vain
- Carol King - You've got a friend
- 3 Dog Night - Joy to the world
- Chicago - Hard To Say I'm Sorry
- Abba - Tất Cả các bài.
- Shocking Blue - Venus
- Guess Who - American Woman
- The Doors - Light My Fire
- Roberta Flack- First Time ever I saw your face
- Elton John- Your Song
- Mamas and Papas-California Dreaming
- Neil Young- Heart of Gold
- Rod Steward - Magie may
- Elvis Presley- Suspicious mind.☞

mvk 73

RADIO VÀ CHƯƠNG TRÌNH NHẠC TRẺ ĐẦU THẬP NIÊN 70 Ở SAIGON

NHỮNG GIỌNG CA PHÁP ĐƯỢC DÂN SÀI GÒN ƯA CHUỘNG: CHRISTOPHE, SYLVIE VARTAN, ADAMO

Thườ đó học sinh trung học Quốc Gia Nghĩa Tử, chỉ đi học buổi sáng từ 8 đến 12 giờ trưa, nhiều lắm thêm một tiếng nữa đến 1 giờ là nhiều, sau đó có quyền về nhà nghỉ nguyên ngày. Sướng quá, đi học về cơm nước xong xuôi, cái khoái nhất là được nằm xuống sàn nhà gạch bông mát mẻ nghe radio để chờ giấc ngủ trưa. Không còn nhớ lúc đó đài Quân Đội hay đài Sài Gòn, trưa nào cũng thế, cứ từ 1:30 cho tới 2:15, sau khi nghe phần tin tức và bình luận thời cuộc là có chương trình Nhạc Trẻ ngoại quốc do một cô có giọng nói thật là nhạc trẻ tên là Mỹ Linh mà giọng kể truyện, giọng tâm tình, giọng nữ non, xứng ngôn của cô Mỹ Linh mà thẳng nhỏ trưa nào cũng "dán tai" nghe chương trình từ đầu đến cuối, nghe xong mới dám ngủ.

Hay một cái là trong sáu ngày trong tuần từ thứ hai đến thứ bảy, mỗi ngày đều có mỗi loại chương trình nhạc khác nhau. Thứ hai là ngày có nhạc chủ đề, thường là chủ đề về tình yêu, tương tự như chương trình nhạc chủ đề của Nguyễn Đình Toàn tối thứ năm. Nguyễn Đình Toàn thì cho hát nhạc Việt, còn Mỹ Linh thì để nhạc ngoại quốc, có thể là Mèo, có thể là nhạc Tây. Trước khi vô một bài nhạc, người xứng ngôn viên sẽ "ngôn" một đoạn văn hay thơ nào đó về tình yêu, đại khái như: "Anh yêu dấu, ở một nơi nào đó, anh có biết chăng, trời bây giờ ở đây đang bắt đầu vào đông, cái se lạnh buổi sáng sớm và ban tối làm em chợt nghĩ, giá phải có anh

bên mình thì hạnh phúc xiết bao, phải không anh...??". Tường tượng ở tuổi vừa lớn mà nghe được những câu ướt át như trên, qua một giọng nói cũng ướt át, nửa nũng nịu, nửa xa vắng như thế thì các chàng phải thích là cái chắc, dù rằng không biết "anh yêu dấu" này là anh nào đây... Rồi bài nhạc bắt đầu... cứ tuần tự cho đến hết chương trình.

Rồi ngày thứ ba hay thứ tư gì đó là ngày chuyên trị nhạc Pháp, thời đó là thời hoàng kim của Christophe. Vì được yêu chuộng nhiều nên một số bài ca của Christophe đã được phổ lời Việt. Ca sỹ Thanh Lan là ca sỹ đã hát những bài nhạc trẻ ngoại quốc đầu tiên, thí dụ bài Mal, tiếng Việt là Con Đâu Tình Ái, câu đầu bài này là: "Đau... buồn quá trái tim ôi là đau (úi cha)... Bài Aline thì được phổ lời Việt với tên Gọi Tên Người Yêu và do Elvis Phương hát, đoạn giữa bài này có câu hét lên như vậy: "Rồi anh sẽ hét, sẽ hét lên thật to.. Aline, Aline... Có một bài khác nghe tựa đề cũng rất là La mua tình sử địa " Một thời để yêu và một thời để chết ". Ngoài Christophe ra còn một số ca sỹ khác được nhiều người thích nghe như Sullivan với bài "Adieu Sois Heuxreus", "Sans Toi", Sylvie Vartan với La Plus Belle Pour Aller Dancer, Françoise Hardy người ca sỹ nghe nói có giọng máu Việt với bài "Le Temps De L'amour", "Tous Les Garçons Et Les Filles"... Có một bài cũng Rumba chậm nghe rất tình không biết do ca sỹ nào hát, Elle Etait Si Jolie, nhưng ở Mèo này nhiều nam ca sỹ

hát, có câu đầu lời Việt: "Vi nàng đẹp như một bông.... hồng, nên tôi không dám yêu nàng...". Chưa nghe thấy ca sỹ nữ nào ca bài này, có lẽ tại lời nhạc không hấp chẳng, nếu ca... "Vi chàng đẹp như một bông... hồng, nên tôi không dám yêu chàng..." thì "kỳ" quá.

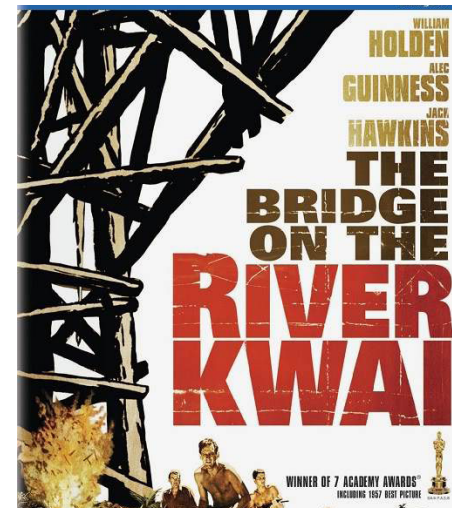
Rồi thứ năm có chương trình nhạc Top Hit, tức là những bài mới đang "hot" ngoài thị trường. Hồi đó cũng có đài radio Mèo AFVN (American Forces Vietnam Network), nhờ đài này mà dân ghiền nhạc Mèo có cơ hội được nghe những bài TOP 40 do Casey Kasim xếp hạng 40 bài hay nhất trong tuần. Thời gian này là thời gian cực thịnh của Bee Gees, Bread, Santana, Simon and Garfunkel, Carpenters, C.C.R., Beatles, Jackson Five có anh chàng Michael Jackson... Lâu lâu Mỹ Linh lại làm một chương trình đặc biệt về một ca sỹ hay một ban nhạc nào đó, nhớ rõ một lần có chương trình của những ban nhạc có tên bắt đầu bằng chữ B là các ban Beatles, Bread, Bee Gees, Beach Boys...

Rồi ngày thứ sáu lại có chương trình nhạc hòa tấu, thường là những bài phổ thông như Love Story, Doctor Zhivago, Godfather, Romeo and Juliet mà có đĩa "náo nức" dám phiên âm ra là "Rô bi nê và Toa lét" hay là "Romeo đi xe mô-bi-lét...." ♪

DU LỊCH QUA HÌNH ẢNH

CẦU SÔNG KWAI

Người nước ngoài, thậm chí cả người Thái Lan, biết đến sông Kwai và cây cầu nổi tiếng bắc qua con sông này, chủ yếu qua bộ phim (được coi là kinh điển) Bridge on the River Kwai. Phim này đoạt tới 7 giải Oscar và (cũng được coi là) đã đưa cầu sông Kwai lên bản đồ thế giới!

Làm sao mà không đắm đuối cái tiếng huýt gió đẩy mê hoặc trong bộ phim bi tráng nồn nao lòng người như thế! ...Càng đắm đuối hơn vì các nhân vật trong film là những người lính ..Họ, ở một khía cạnh nào đó, là đồng đội ...là chiến hữu với Ba, thần tượng kiêu hùng trong tim mình ...

(hình poster film bên trái)

Cầu sông Kwai nằm trong địa bàn tỉnh Kanchanaburi, một tỉnh lớn nhất ở miền trung Thailand, giáp biên giới Myanmar. Trong thế chiến thứ 2, đoạn đường sắt Thailand - Myanmar được gọi là "đoạn đường Chết" (the Dead Railway bởi vì vị trí chiến lược và địa thế hiểm nghèo của nó .

(hình ảnh " cầu sông Kwai " trong film quay ở Sri Lanka không phải quay ở nơi đây)

(hình ảnh cung đường chết)

3

Bộ film được dựng từ một tiểu thuyết ...nhưng các chi tiết là chuyện thật ... Một trại tù của Nhật giam giữ quân Đồng minh ...

Một đoạn đường hiểm nguy... Những cuộc đời đầy khổ ải và không thiếu kiêu hùng ....

4

Điều muốn nói ở đây là ý tưởng khai thác du lịch của người Thái, đã biến một nơi núi rừng hoang vu, cận kề biên giới ... trở thành một điểm du lịch tuyệt vời ...

Bạn có thể đến đây theo nhiều cách: Ghi tên tham dự một "open tour", đáp xe bus, thuê xe riêng...

5

Mời bạn cùng đến "Cầu Sông Kwai" ....

Tôi đến với sông Kwai trên chuyến xe lửa hạng 3 (không toa riêng, không máy lạnh) được ngành đường sắt Thailand tổ chức mỗi thứ bảy trong chương trình " giới thiệu lịch sử".

Chuyến duy nhất trong ngày, khởi hành 7:00 sáng tại nhà ga chính Hua Lamphong và trở về trong ngày ...

(hình 3,4 :ga Hua Lamphong)

6

Tàu sẽ dừng một khoảng thời gian nhất định để hành khách đủ thì giờ thăm viếng những di tích văn hoá, những ngôi chùa trên đường đi... dĩ nhiên phải có cầu sông Kwai.

Ga cuối của chuyến đi là công viên quốc gia .....

7

Cầu sông Kwai đây ..

Đoạn đường xe lửa với chiếc cầu gỗ xưa trong thế chiến giờ đây được xây dựng lại là một cây cầu sắt mang hình bóng cổ xưa với những vòng cung đen, có dành riêng những nơi dừng cho du khách đứng ngắm tàu qua cầu ....

Những chuyến tàu qua cầu chậm rãi như để nhớ ..để ngậm ngùi ..để tưởng niệm những người lính đồng minh đã đến đây và gửi lại mạng sống mình cho một lý tưởng ....

Đầu cầu phía Thailand vẫn còn dựng những trái bom từ cuộc chiến khốc liệt năm xưa ...bên cạnh một bức tường cẩm thạch đen bóng ghi lại câu chuyện cầu sông Kwai.

8

9

10

11

12

13

14

(hình 5,6, 7)

Cạnh đường tàu, rất thú vị là những dầm cầu, những phiến gỗ mang chứng tích của chiếc cầu năm xưa nằm thành thoi trở thành những nơi nghỉ chân cho du khách ...như một khu bảo tồn di tích về cuộc chiến năm xưa.

(hình 8,9)

...và một nghĩa trang, nơi an nghỉ đời đời những người lính mang nhiều quốc tịch khác nhau trong tên gọi chung " những người lính Đồng minh". Giữa một quốc gia xem đạo Phật là quốc giáo, một nghĩa trang và cây Thánh giá uy nghiêm trong chiều nhật nắng đã để lại trong hồn tôi một nỗi bồi hồi ...

Khi nào mới có một nghĩa trang uy nghi, thân thiện và ấm cúng như vậy cho " những người lính của tôi " .....

(hình 10, 11, 12, 13,14,15)

Nhà ga Kanchanaburi cũng rất thú vị khi còn mang dáng vóc xa cũ, từ tiếng chuông leng keng báo hiệu tàu chuyển bánh ...từ những chiếc cân bàn xưa thật xưa dùng để cân hàng hoá,...từ ngôi nhà gỗ màu vàng truyền thống, mái cong nơi xứ Phật ..

(hình 16,17)

Sông Kwai ngày nay là điểm du lịch với những khu resort đẹp đẽ, đầy đủ tiện nghi bên dòng sông hiền hoà , cảnh sắc tuyệt vời với những bungalow trên sông để du khách có thể từ đó ngắm nhìn đoàn tàu qua cầu sông Kwai ..để có thể nhớ lại một thời khốc liệt ...nhớ một người thân đã nằm xuống cho tự do ..nhớ một cuộc chiến đã qua ...và cảm ơn cuộc đời ...

(hình 18,19,20)

Sông Kwai của Kanchanaburi ngày nay bình yên như người dân Thailand hiền hoà bên gốc me, một gia vị không thể thiếu cho món Tom Yuong truyền thống ..Kanchanaburi và những góc me xum xuê... ♪

(hình 21)

15

16

17

18

19

20

21

CẦU SÔNG KWAI

....Cầu lặng im soi bóng
Dòng sông Kwai êm trôi
Mắt nhịp cầu mở rộng
Bom kia vẫn còn phơi

Bảo tàng nằm nghe ngóng
Dòng đời bao nổi trôi
Nhịp cầu như đang kể
Chuyện xưa với mọi người

Bi hùng nào vang vọng
Qua điệu nhạc vui tươi
Mùa thu đời, tôi tới !
Đây, nhịp cầu sông Kwai

Trong nghĩa trang lặng thình
Hàng thập giá nghiêng mình
Những tấm bia hùng tráng
Lời thương tiếc trần tình

Các anh từ xa xôi
Gặp nhau cuối đường đời
Chiến tranh...
Sao khốc liệt ....
Thời gian như ngừng trôi...

kimthanh (Kanchanaburi 2013)

KÝ ỨC VỀ TRƯỜNG

QUỐC GIA NGHĨA TỬ

CỤU GS TRẦN THỊ CHƯƠNG

Trường Quốc Gia Nghĩa Tử được điều hành do Bác Sĩ Trung Tá Trương Khuê Quan và Thiếu Tá Bùi Trọng Chi.

Bác Sĩ Trương Khuê Quan, người miền Nam, hiền hòa, hòa hợp dễ dàng với các nhân viên và giáo sư của trường và được mến chuộng với các người đã tiếp xúc với Bác Sĩ.

Thiếu Tá Bùi Trọng Chi, lúc đó làm về Hành Chánh, tuyển dụng giáo sư...v.v. luôn luôn biểu lộ tinh thần tận tụy với công việc làm, người có nhiều sáng kiến, liêm khiết.... Gia đình Thiếu Tá trú ngụ trong một phòng nhỏ nơi thang lầu của khu Nội Trú Nữ Sinh, gia đình Thiếu Tá có nhiều con. Tôi làm nơi khu Nội Trú, mỗi lần đi ngang, đều thấy Bà Thiếu Tá luôn luôn bận rộn với các con và việc nội trợ trong nhà, thật là một gia đình gương mẫu, Ông Bà có một người con trai nhờ học giỏi nên được học bổng của Colombo Plan đi du học bên Úc.

Vừa lúc trường Quốc Gia Nghĩa Tử có khu Nội Trú cho nữ sinh, Tôi lúc đó là sinh viên Dược Khoa, may mắn được Thiếu Tá Chi tuyển dụng làm Giáo sư dạy giờ, giúp các em Nữ Sinh làm bài tập (home work). Năm 1969 Tôi được tuyển dụng làm Giáo sư chính thức của trường (xin coi cuốn Kỷ Yếu 50 năm Quốc Gia Nghĩa Tử trang 44).

Tôi xin gửi lời Tri Ôn chân thành đến trường QGNT đã cho Tôi được danh dự dạy ở đây, tiền lương cao bằng lương của trường công, nên Tôi đã tự túc được mọi chi tiêu, trong khi các bạn Sinh Viên khác phải xin tiền Ba Má, hoặc đi dạy kèm Tư Gia, hoặc đi dạy ở trường tư, lương thấp hơn trường công.

Tại THÍCH CA PHẬT ĐÀI - VŨNG TÀU

Tôi vừa đi học vừa đi dạy, nên lúc nào cũng bận rộn và bị căng thẳng, nhưng cũng vui là Tôi đã cống hiến những tinh hoa về năng khiếu của tuổi thanh xuân, cho các Em QGNT, những người con của những gia đình có công với Tổ Quốc, được Tổ Quốc Ghi Ôn....

Vào thời điểm 1964-65, Việt Nam cũng như một số nước lân cận, còn chậm tiến, còn nghèo, nhiều khu nhà ở trong hẻm chưa có hệ thống nước vào nhà, nên người dân phải gánh nước từ máy nước công cộng ở đầu hẻm đem về xài, mỗi lần mưa lớn, nhiều nhà bị ngập nước, đường đi trong hẻm chật chội....

Trong lúc đó thì trường QGNT vừa mới cất xong khu Nội Trú cho Nữ Sinh, các Em được ở trong một dãy nhà lầu mới cất, có đầy đủ tiện nghi về Điện-Nước: có quạt trần, đèn điện sáng trưng, xài nước lấy từ Rô Bi Nê, được lọc sạch sẽ, được ăn những thức ăn do nhân viên chuyên môn nấu, có đầy đủ chất dinh dưỡng, có Giáo sư hướng dẫn làm bài tập, những giờ rảnh có thể đi bộ xung quanh khu nội trú rất rộng, thỉnh thoảng còn được đi cắm trại ở Vũng Tàu vì đã được trường Thiếu Sinh Quân cho tạm trú; sau khi đậu Tú Tài hai, nếu học giỏi còn có nhiều cơ hội đi du học ở Hoa Kỳ, Đài Loan, Nhật Bản....

Theo Tôi nghĩ là các vị Thương Phế Binh, các bà Mẹ, vong linh các Chiến Sĩ cũng đã hài lòng về những sự săn sóc rất chu đáo cho các Học Sinh của Trường QGNT.

Theo đà tiến hóa của xã hội, trường QGNT có thêm khu nội trú cho Nam Sinh, có trường Kỹ Thuật, có trường Tổng Hợp, có phòng Thí Nghiệm tối tân....

- Trường QGNT là trường đệ nhị cấp: có lớp từ đệ Thất tới đệ Nhứt.
- Học sinh lớp đệ Tứ đi thi lấy bằng Trung Học Đệ Nhứt Cấp.
- Học sinh lớp đệ Nhị đi thi lấy bằng Tú Tài Một.
- Học sinh lớp đệ Nhứt đi thi lấy bằng Tú Tài Hai.
- Sau khi có Tú Tài Hai nếu học giỏi, Học Sinh sẽ có nhiều cơ hội hơn các học sinh các trường công khác là được dễ dàng đi du học ở Hoa Kỳ, Nhật Bản, Đài Loan...
- Các Giáo Sư giảng dạy đều có bằng Sư Phạm như các trường Gia Long, Petrus Ký....
- Trường Kỹ Thuật dạy đúng theo chương trình của trường kỹ thuật Cao Thắng ở Saigon.
- Trường Tổng Hợp được dạy theo chương trình của trường Comprehensive của Hoa Kỳ, nghĩa là các học sinh vừa học văn hóa vừa học một số nghề căn bản, để sau khi có bằng Tú Tài Hai các học sinh có chút kinh nghiệm căn bản để đi làm công chức về hành chánh hoặc trong các hãng xưởng...

- Phòng Thí Nghiệm có bốn Giáo Sư :

- 1- Giáo sư Hoàng Vinh: hướng dẫn các học sinh về Vật Lý, Giáo sư Vinh là trưởng phòng Thí Nghiệm và cũng là người tận tâm nhất, nghe nói Giáo sư Vinh đã mất ở Việt Nam.
- 2- Giáo sư Ngô Bằng Sơn: hướng dẫn các học sinh về môn Vạn Vật, Giáo sư Bằng Sơn hiện đang ở Việt Nam, nghe nói có liên lạc với các cựu Học sinh ở Việt Nam. Hôm ngày Đại Hội kỷ niệm 50 năm ở California, Giáo sư Phạm thị Lộc có cho Tôi Email của Giáo sư Bằng Sơn, nhờ vậy Tôi và Bằng Sơn có liên lạc với nhau bằng Email.
- 3- Giáo Sư Hương: hướng dẫn các học sinh về môn Vạn Vật, Giáo sư Hương là vợ của Giáo sư Vũ Kim Chi. Giáo sư Hương mất sớm, để lại các con còn nhỏ cho Giáo sư Kim Chi. Tết năm ngoái 2014 (Tết Bính Ngọ), Tôi có dự đám tang Thân Mẫu của Giáo sư Kim Chi, được Giáo sư cho biết là đã không lập gia đình thêm với ai, mà đã tự nuôi con, nay các con đã trưởng thành và đã thành công trên đường sự nghiệp. Tôi có lời khen ngợi Giáo sư Kim Chi.
- 4- Tôi: Giáo sư Trần thị Chương: hướng dẫn các học sinh về môn Hóa Học. Từ khi nhà trường có phòng Thí Nghiệm, Tôi được chuyển từ khu Nội Trú về làm cho phòng Thí Nghiệm.

Tôi tốt nghiệp Dược Sĩ năm 1970, vì thích làm Giáo sư nên Tôi chỉ đứng Tên cho người khác mở Dược Phòng, còn Tôi vẫn tiếp tục dạy ở phòng Thí Nghiệm cho tới 30.4.1975.

Nhà Tôi trước năm 1970 ở trong ngõ hẻm đường Hiền Vương-Tân Định; để đi làm, Tôi dùng xe Lam, đến Lăng Cha Cả-Tân Sơn Nhứt, rồi đổi xe Lam khác tới trường QGNT, khi có chút tiền dư, Tôi đi làm bằng xe xích lô máy, sau đó Tôi mua được chiếc xe Cady, xe này nhỏ hơn xe Môbilét, nhưng dễ chạy hơn xe Velô sôlếch. Năm 1970, Tôi lập gia đình và dời về ở ngõ hẻm đường Lê văn Duyệt, đối diện với chợ Hòa Hưng.

Theo đà tiến hóa của thế giới, Việt Nam Cộng Hòa càng ngày càng văn minh hơn so với các nước lân cận.

Các du học sinh, sau khi đã tốt nghiệp, đã trở thành những chuyên viên trong mọi ngành nghề, lần lượt trở về kiến thiết đất nước: Việt Nam có trung tâm Nguyên Tử Lực ở Đà Lạt, đã tìm được những mỏ dầu ở ngoài khơi biển Nam Hải, có những viện Bào Chế thuốc tối tân của Ông Bà Dược sĩ Trang Hai, La Thành Nghệ, Nguyễn Cao Thăng, có khu Công Kỹ Nghệ tối tân ở Biên Hòa...v.v... Các trường Đại Học đều do các Giáo sư, Chuyên viên Việt Nam từ các nước ngoài về giảng

dạy. Nhiều người Việt Nam có những Biệt Thự với đầy đủ tiện nghi như những nhà ở Hoa Kỳ hay Âu Châu.

Tôi và gia đình vượt biên vào ngày 30 tháng 4 năm 1981, định cư ở Anh Quốc từ tháng 7 năm 1981.

Tháng 5 năm 2013, nhờ Giáo sư Nguyễn Đức Quảng (hiện ở Pháp) cho Tôi biết là có Đại Hội kỷ niệm 50 ngày thành lập trường QGNT, Tôi liên lạc được với các Em và đã tham dự Đại Hội này. Tôi may mắn được các Em đón tiếp nồng hậu và yêu mến. Cảm Ơn các Em nhiều lắm.

Hy vọng sẽ được gặp lại các cựu Giáo sư, các cựu Phế Binh, các Bà Mẹ và các cựu Học Sinh trong Đại Hội 2015. ♪

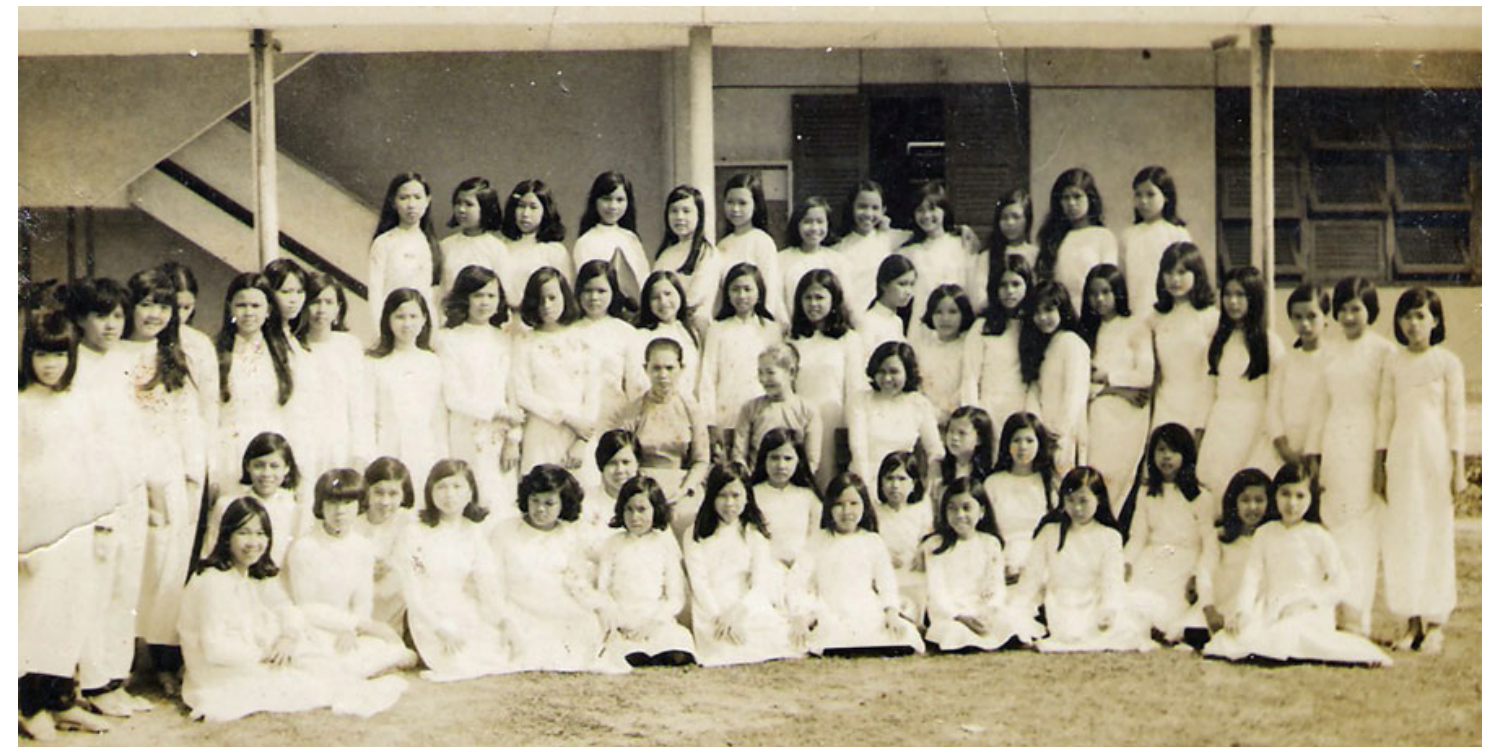
London, England 17 May 2015

Cô CHƯƠNG VÀ ĐỒNG NGHIỆP TẠI VŨNG TÀU

CÙNG CÁC HỌC SINH

NỮ SINH NỘI TRÚ VÀ CÁC CÔ GIÁM THỊ

HỌC SINH TRƯỜNG TRUNG HỌC KỸ THUẬT QGNT SAIGON

Đại Hội QGNT 2013 Tại Bắc CALIFORNIA

Đại Hội Về Lại Nhớ Bạn Xưa

Từ mười mấy năm nay mỗi lần Đại Hội QGNT tổ chức dù ngay ở tại San Jose tôi vẫn ít khi đi dự được. Tuy tiếc lắm nhưng đành dần lòng vì năm nào vào tháng Bảy cũng là thời gian tôi qua bên các con làm giỗ cho chồng. Hơn nữa cũng là dịp để mấy mẹ con và các cháu gặp gỡ. Chẳng hiểu sao năm nay lại quên khuấy mất cả giỗ chồng và con cháu để sốt sắng nhận lời trong chương trình văn nghệ của Đại Hội. Chắc có lẽ do cô em Đỗ Mơ khéo nói quá... Đỗ Mơ có giọng nói ngọt ngào quyến rũ và nhẹ nhàng khiến tôi như bị cuốn hút, chẳng trách gì cô em được chọn là một trong ba người đại diện cho QGNT Bắc Cali. Xinh đẹp, ăn nói dịu dàng lời cuốn... chắc chắn xưa nay đã làm cho nhiều chàng điêu đứng! Khi tôi sực nhớ ra mọi chuyện thì đã lỡ hứa rồi, hơi lo lắng bị trùng nhưng may quá thời gian cách nhau được sáu ngày, và thay vì ở lại chơi lâu hơn như mọi khi thì phải về gấp

cho kịp đến dự Đại Hội. Thế là trong một tháng phải rời khỏi thành phố hai lần.

Quốc Gia Nghĩa Tử, tên trường tôi đó. Ngôi trường thân yêu mà mỗi lần nhớ tới như đánh thức bao nhiêu kỷ niệm ngọt ngào cũng như ngậm ngùi cay đắng. Thuở ấy, chúng tôi còn trẻ dại nhưng hầu hết cùng chung hoàn cảnh là con của thương phế binh hay tử sĩ. Những cây cột trụ trong gia đình đã đổ, chỉ còn lại người mẹ hiền còm cõi lặn lội gánh vác cả đàn con thơ, những người mẹ góa cùng đàn con dại đáng thương trong xã hội loạn ly âm thầm cứu mang nhau mà sống. Cũng may còn có ngôi trường công độc nhất đã dang tay đón nhận đàn trẻ côi cút vào, và Thầy Cô của chúng tôi ngoài dạy chữ nghĩa và đạo đức, còn mang thêm trọng trách người cha và mẹ nên rất hiền từ bao dung. Chúng tôi sống đời học trò vô tư hưởng thụ tình thương ấy, những tưởng cứ hết lớp này lại đến lớp khác học xong

là tung bay... nhưng ngày Ba Mươi tháng Tư năm Bảy Lăm đã đến, họ đã tàn nhẫn đuổi tất cả đám học trò nhỏ chưa đến tuổi ra trường phải rời bỏ học đường. Đứa em út của tôi đang ở trong nội trú ngỡ ngàng trở về nhà khóc, tôi rơi nước mắt thương em nhưng không biết làm sao hơn vì của cải mất hết khi chạy từ miền Trung vào Saigon chỉ còn hai bàn tay trắng. Dù năm đó em mới mười sáu tuổi học chưa xong lớp Mười. Gia đình mọi người đều khó khăn làm sao đủ tiền đóng học phí cho em vào trường tư thực, và em tôi đành chịu thiệt thòi từ đấy.

Nay đã bốn mươi lăm năm kể từ khi rời trường, tròn bốn mươi năm cái tên Quốc Gia Nghĩa Tử đã bị thay đổi để một lần trở về thăm cho tôi sự ngỡ ngàng xa lạ. Dù chỉ có mấy năm cuối của đời học sinh Trung Học ở dưới mái trường, tôi chỉ nhớ được một số ít Thầy Cô đã từng trực tiếp dạy các môn học cho mình, còn ngoài ra nhiều Thầy Cô dạy những lớp khác tôi không hình dung ra được. Nhưng hình ảnh ngôi trường xa xưa ngày nào như vẫn còn in đậm mãi trong trí nhớ của tôi. Tên Quốc Gia Nghĩa Tử vẫn mãi là niềm tự hào và yêu quý nhất trong lòng tôi khi nghe nhắc đến. Người Cha của chúng tôi đã góp công lao bảo vệ đất nước, để chúng tôi được hãnh diện là người Nghĩa Tử của Quốc Gia Việt Nam. Một ý nghĩa cao cả không thể phủ nhận được.

Ngược thời gian về ngày xa xưa, gần năm mươi năm rồi còn gì. Ba tôi qua đời trước đó hai năm, và năm chị em dẫn dắt chia nhau trong từng lớp học từ Đệ Thất trở lên. Tôi thưở ấy bước chân vào trường với sự ngỡ ngàng của ngưỡng cửa lớp Đệ Nhị. Dù bản thân còn trong tuổi học, nhưng thời gian hai năm dài rời khỏi chữ nghĩa sau khi cha tôi mất, để phụ giúp đời sống cho gia đình khiến tôi ngại ngùng và lo sợ. Nay trở về lớp học, nhìn các bạn cùng lớp có thể nhỏ hơn vài tuổi càng khiến tôi lúng túng mặc cảm, thêm phần ít nói nên tôi cảm thấy khó khăn khi kết bạn với ai. Tuy đi học nhưng vẫn còn phải lo kiếm thêm thu nhập hằng ngày giúp đỡ các em nên tôi thường không tham gia nhóm họp hay đi chơi đâu ngoài giờ học với bạn nào. Giờ ra chơi chỉ ngồi yên trong lớp vừa lấy áo dài nhận được ở tiệm may giao cho mà luôn các đường tà, vừa nhìn bạn

cùng lớp vui đùa nghịch ngợm mà lòng thấy ngưỡng mộ... Hôm nào không có áo để làm thì ngồi hí hoáy viết truyện ngắn, để tối về sau giờ học và làm bài lại mượn chiếc máy đánh chữ cũ kỹ của bác trai ra ngồi lọc cọc đánh máy những gì đã viết được. Sáng ra đem gửi bưu điện đến mấy tờ báo quân đội có đăng mục "Dự thi truyện ngắn" kiếm thêm nhuận bút. Vì tôi nghe nói làm cách này mình không cần phải đòi hỏi gì, chỉ cần bài được chọn đăng lên báo là tự động họ sẽ trả tiền cho.

Dù sống cùng một môi trường và chung hoàn cảnh với các bạn trong trường Quốc Gia Nghĩa Tử, nhưng sự mặc cảm và tự ti luôn đeo bám khiến tôi trở thành ít nói và hay khóc âm thầm, luôn dễ xúc động trước mọi điều trước mắt. Và nguồn sáng tác từ những gì đã nhìn thấy chung quanh làm nên đề tài, cộng thêm sự cảm xúc cá nhân lồng vào nên luôn có việc cho tôi làm. May mắn cho tôi, hầu như tất cả những bài tôi gửi đi đều được chọn đăng, và nhuận bút được trả theo số trang giấy đánh máy tùy theo từng tòa soạn. Từ một ngàn đến năm trăm tiền thưởng đó. Chẳng bao giờ tôi tự hỏi mình sao lại đa đoan đến thế, với số tuổi học trò của tôi biết bao cô gái chỉ biết vô tư học hành hay vui đùa và mơ mộng. Riêng tôi, ôm vào người bao nhiêu việc mà tiền kiếm được lại chưa hề sắm sửa cho mình dù một cái đồng hồ đeo tay rất rẻ tiền. Suốt năm học, tôi chỉ ấn định cho mình hai cái áo dài trắng để thay đổi, còn tất cả mang về may quần áo, sách vở cho các em, và phụ thêm tiền chợ cho gia đình. Dành chút đỉnh để thỉnh thoảng đi ăn uống chung với bạn hay cho bạn mượn khi cần đến... Vì hoàn cảnh khó khăn, tôi và cô em gái kế Anh Thơ ở với bác, còn người anh trai sống chung cùng ba người em nhỏ của tôi. Mỗi khi nhìn các em nhẩy lên mừng rỡ vì có bộ áo quần mới, bữa ăn có thêm miếng thịt cá làm tốn thêm gạo cơm, vài quả trứng vịt hấp với mỡ thịt vụn, đĩa rau muống xào tóp mỡ với tỏi thay vì chỉ rau luộc chấm nước mắm suông... chúng ôn ào dành nhau ăn khiến lòng tôi vô cùng rộn ràng vui sướng. Tôi thêm được nghe tiếng reo hò của các em khi nhìn thấy bóng tôi về trước cửa, tôi nhớ vòng tay mừng vui ôm chặt của chúng lúc biết tôi ở lại nhà cuối tuần. Tôi chỉ muốn được ở bên cạnh để hằng ngày chăm sóc các em, nấu ăn hay làm từng cái bánh giò mà

chúng thích. Mỗi tháng mượn cái clip-pers (mà thườ đó hay gọi là ton-der) của bác về tập sự cắt cho chúng mái tóc dài phủ mắt chấm tai. Có khi chúng nghịch ngợm không ngồi yên làm xém lẹm cả mảng tóc một bên, sửa tới sửa lui cuối cùng nhìn giống như cái rế đội trên đầu trông thật buồn cười. Mấy chị em cười rử rượi chọc ghẹo nhau, nhưng tự an ủi có hề gì vì ít bữa tóc lại mọc dài ra ngay thôi!

Những đứa em nhỏ mới hơn mười tuổi đầu tôi nghiệp của tôi sống trong cảnh nghèo nàn thiếu thốn như thế đó, vẫn vui tươi và luôn quần quýt dành nhau nằm bên chị. Hai đứa em trai út và kế út thích nằm ngủ ở hai bên tôi và ôm chặt cứng cánh tay tôi đến tê mỏi. Rồi quay xuống tráo đầu để giữ cứng hai chân tôi vì sợ chị đi mất lúc chúng ngủ say... Ôi bao nhiêu đó đủ khiến cho tôi quặn thắt cả tim gan vì thương vì tủi! Có phải con mồ côi thường thương yêu nhau hơn những đứa trẻ được đầy đủ song thân? Anh chị em tôi đã không cha lại xa cả mẹ nữa nên càng quyến luyến lo lắng cho nhau hơn.

Trong lớp học, bên cạnh tôi là hai cô bạn thân thiết, ... thị Kim người Bắc, sống với gia đình ở Khánh Hội. Khuôn mặt Kim to với nước da sạm trông rất khắc khổ, rất ít lời và hay gắt gỏng khi không vừa ý. Tuy thế tôi đặc biệt thương mến Kim nhiều vì hiểu bạn là người chân chất thật thà, tình cảm mềm yếu khác hẳn với bên ngoài, có thể chỉ là vì không biết cách bộc lộ ra thôi. Còn Lê Ngọc Sương nhà ở đường Kỳ Đồng, nói giọng Nam hiền hòa, có nước da ngăm bảnh mặt với đôi mắt thật to đẹp với hàng mi cong dài luôn mơ màng, khuôn mặt cùng miệng cười rất có duyên. Ngọc Sương là người bạn cùng tôi trải qua bao nhiêu biến cố suốt một thời gian dài cho đến khi Sương lia đời trong tức tuổi đầu buồn năm 1982. Đúng như lời ông thầy bói khiếm thị đã nói trước đó, khi chúng tôi bất ngờ gặp trong một lần cùng nhau theo bác tôi lên nghỉ hè ở Đà Lạt. Ông ngồi ở cầu thang lên lầu trong ngôi Chợ Mới Đà Lạt. Khi chúng tôi bốn đứa gồm Ngọc Sương, Bạch Tuyết, Anh Thơ và tôi ríu rít rủ nhau đi mua sắm. Ông nghe tiếng nói cười của đám con gái chúng tôi nên mời mọi người lại để ông đoán vận mệnh tương lai. Tôi nhớ là ông chỉ rờ nắn bàn tay và nghe giọng nói cùng tiếng bước chân mà đoán ra mọi điều.

Càng về sau tôi càng thấy đúng rất nhiều như cô em đã ghi lại trong sổ tay.

Hai bạn thường thay phiên đến chở tôi đi học hay đưa về nhà mỗi lần trễ giờ hay không muốn đi xe bus của trường. Chúng tôi chỉ thầm thì tâm sự nhỏ nhỏ rồi có lúc cùng khóc với nhau vì cảm xúc không nén được khi nghe tâm sự gia đình. Kim thì mới phát hiện ra song thân (thương phế binh) hiện tại không phải là cha mẹ ruột, hai người không có con nên xin Kim về nuôi. Và sau này sinh được cả đàn con nên quay ra đối xử với Kim như chủ tớ mà có lần tôi đã tận mắt chứng kiến. Điều đau khổ này hằn trên gương mặt Kim khiến có bạn nói lên ... khó khăn! Ít người chịu chơi với Kim, hình như Kim chỉ có người bạn độc nhất là tôi. Đầu ai biết cuộc đời và số phận mỗi người có những đau thương khó tỏ bày, mấy ai chịu tìm hiểu cặn kẽ nguyên do nên có những hiểu lầm không đáng. Kim chỉ nói chuyện gia đình với riêng tôi, thương bạn nên có ngày học được nghỉ, hai đứa đã trốn nhà chạy xe chở nhau lên tận Tây Ninh, tìm đến núi Bà Đen để nguyện cầu cho Kim gặp lại người thân ruột thịt, vì nghe nói núi này rất linh thiêng. Nhưng có lẽ duyên phận chưa đến nên chờ mãi vẫn không thành cho đến ngày chúng tôi chia tay nhau mỗi đứa mỗi phương. Đến cuối năm bảy mươi mốt, đang học dở dang tôi về với mẹ để dự đám cưới người chị và bị trúng mưa nên đau một trận đến sáu tháng sau mới khỏe lại. Mẹ tôi không cho đi nữa vì lo lắng cho sức khỏe của đứa con gái eo uột mà lại tham việc. Sau đó một thời gian bà chọn lựa một trong số những người đã biết, và bắt tôi lấy chồng để khỏi phải lo lắng thêm hay mất thì giờ vì bị nhiều anh lính đến ... ăn vạ mỗi ngày.

Năm Bảy Lăm loạn ly và chúng tôi mất liên lạc, tôi theo gia đình chạy từ miền Trung vào Nha Trang, rồi Saigon. Thân thể yếu đuối lại bụng mang dạ chửa khiến tôi mệt mỏi mắt ăn mất ngủ đến hốc hác. Đời sống bỗng chốc thay đổi, chồng tôi từ già vợ con tưởng rằng đi chỉ mươi ngày ai ngờ mãi sau mới biết bị lừa gạt. Tất cả Quân Nhân, Cán Chính VNCH bị cộng sản cho là “Cố tội với nhân dân” gom nhốt vào tù không tuyên bản án cũng không biết ngày ra. Tôi bôn ba đầu tắt mặt tối kiếm tiền nuôi con nuôi chồng tù tội, phần phải tìm trước một lũ sói ác độc đã man đang chực

chờ nuốt chửng, đời sống nhọc nhằn làm tôi quên hết mọi chuyện ...

Một ngày nọ sau khi thành phố đổi tên, chồng tôi cùng bạn bè mất tâm tích chưa biết tin tức. Vô tình tôi đọc được mấy hàng chữ nhắn tin của ... thị Kim tìm tôi trong một miếng giấy báo cũ gói hàng đã bị xé mất phần địa chỉ của người gửi. Chỉ có mấy hàng tin nhắn ngắn ngủi đủ khiến tôi nghẹn ngào xúc động, ngần ngại thương nhớ bạn quá. Kim đã nhớ và lo lắng cho tôi cùng gia đình trên đường chạy loạn không biết còn mất ra sao! Phần không biết chạy xe, phần đứa con dại bên mình và thân mang cái bụng vượt mặt đi lại khó khăn, tôi không biết làm sao để tìm bạn đành giữ gìn mảnh báo rách bươm dính đầy vết bẩn để lâu lâu lấy ra xem và lặng lẽ chảy nước mắt nhớ bạn... Hơn mười lăm năm nay tìm gặp được những người đồng môn QGNT, tôi cố hỏi thăm nhưng không ai biết gì về người bạn đáng thương tên ... thị Kim của tôi! Bây giờ đã bốn mươi lăm năm, không biết nơi nào đó Kim sống ra sao, có còn nhớ đến cô bạn ngày xưa một thời gắn bó? Kim ơi! Thu Tâm rất nhớ thương bạn, mong bạn vẫn sống khỏe mạnh và hạnh phúc tràn đầy bên gia đình riêng. Ước gì có ngày chúng mình hội ngộ. Ước gì chúng mình liên lạc được với nhau để sống lại những ngày xa xưa...

Tuy cuộc sống khó khăn và nặng nề nhưng tôi vẫn dành thì giờ mỗi cuối tuần dắt hai con khi thì Sở Thú, khi Thảo Cầm Viên cho chúng chơi đùa. Cả tuần lễ tôi

đi làm nhốt hai đứa ở nhà tù túng và tội quá! Những giờ phút ngắn ngủi nhìn con vô tư chạy nhảy, tôi ngồi bó gối tưởng nhớ đến chồng đang khổ sở nơi xa xôi. Lòng buồn rười rượi khi nghĩ đến tương lai mịt mù u ám. Tôi không đủ sức khỏe để theo người ta đi buôn bán hay làm ăn gì, không có khả năng tài cán để ngoại giao hay chạy chọt tìm một chỗ đứng trong môi trường mới đầy thù đoạn và phân chia giai cấp, càng không đủ can đảm bán danh dự để thay đổi cuộc đời cho khá hơn! Chỉ với chút sức mọn cá nhân lầy lắt kiếm miếng ăn qua ngày thế này thì các con tôi sẽ ra sao! Hồi để không có câu trả lời nào khả dĩ làm yên dạ. Đành ngậm ngùi sống với những kỷ niệm cho phôi pha ngày tháng để chờ chồng về.

Lần đưa con đến bệnh viện, bất ngờ gặp lại Ngọc Sương. Hai đứa vui mừng ôm chặt nhau giữa đường cười nói. Từ đó Sương hay chở con trai nhỏ đến chơi với tôi trong ngày nghỉ, thỉnh thoảng nhờ may ít quần áo cho con. Chúng tôi cùng nhắc lại ngày nào học ôn thi trong nhà Ngọc Sương, được bà ngoại Sương chăm chút từng món mắm kho, tôi biết ăn món này từ đó... mẹ Sương hiền lành dịu dàng cho tôi sự ấm cúng gia đình mà đứa con gái yếu đuối xa Mẹ thêm muốn. Rồi Sương có người yêu, Mẹ Sương coi tôi như con và tin tưởng con bé khờ khạo như tôi nên khi Sương xin phép cho hai đứa đi chơi bà bằng lòng ngay. Tôi đại dột theo Sương cùng đến công viên trước Bộ Ngoại Giao ngồi giữ xe máy cho Sương đi hẹn hò cùng bạn. Bản thân tôi không biết chạy bất cứ loại xe nào nên suốt mấy

tiếng đồng hồ như con ngáo cụt ngồi thấp thỏm ôm chiếc xe mà lo lắng trông chừng, chỉ sợ lỡ có kẻ nào đến ... giật xe chạy mất thì tôi chỉ biết đứng la và ngó theo! Lúc đó có người nào nhìn tôi chắc là khó nín được thắc mắc, họ sẽ tưởng tôi đang chờ đợi... người tình muốn kiếp tù trên trời rơi xuống! Hay là cô bé thất tình rồi từng từng đang không ra công viên ngồi một mình mấy tiếng đồng hồ? Kỷ niệm cũ được nhắc đến khiến hai đứa cười ngiêng ngả quên đi một ngày buồn lê thê.

Bao nhiêu chuyện để nói mãi không hết, nào kỷ niệm một lần theo trường tổ chức đi thăm thương bệnh binh trong TYV Cộng Hòa. Hình ảnh các anh lính trẻ măng nằm ngổ la liệt với những vết thương đầy mình, những vết thương đâm máu đỏ khiến tôi chóng mặt và buồn muốn khóc. Đây một anh bị mất hai chân, cục băng to tướng ôm tròn hai bên đầu gối, anh thì đang vui mình trong tấm mền mỏng rung lên từng hồi chỉ chừa ra một chiếc chân đang treo lên cao bằng bột trắng xóa ... kia một anh lính đang ngồi sẫm soi cánh tay cháy nắng còn sót lại, nét mặt ủ rũ. Bên góc đó một người bị băng kín mắt đang quờ quạng đôi tay... Một người bị quấn chặt từ đầu đến chân chỉ chừa đôi mắt nhắm nghiền nằm không động đậy ... Dưới đất trên giường đều đầy người nằm ngổ, đủ mọi loại vết thương phơi trần trước mắt cùng tiếng rên la nghe quặn ruột. Tôi nghẹn lời, buống tim như thất lại. Chiến tranh tàn nhẫn như thế này ư? Thế mà chúng tôi vẫn ở hậu phương yên lành, chỉ một chút khó khăn đã rên la than thở buồn rầu! Trở về nhà hôm đó, tôi bỏ cơm chiều ra ngoài hiên sau nhà ngồi khóc lặng lẽ. Hình dung tới người cha thân yêu của tôi ngày trước, mười bốn bịch máu truyền liên tục vẫn không cứu nổi mạng sống của ông vì vết thương nơi bụng quá nặng. Tôi bỏ mùa thi để theo vào quân y viện săn sóc Bồ suốt hơn hai tuần lễ nhưng cuối cùng Cha vẫn không ở lại với chúng tôi được!

Từ hôm đó, tôi và Ngọc Sương, Kim thường xuyên chở nhau đến Tổng Y Viện xin thăm các anh thương binh, ngồi nói chuyện hay đọc sách cho các anh nghe. Có khi leo đèo theo nản nỉ mấy chị y tá để được làm phụ chùi rửa hay tập thay băng mới cho các vết thương nhẹ. Nhưng

gặp vài chị y tá khó tánh đã mắng và đuổi chúng tôi đi ... Nghe được trong bệnh viện đang thiếu máu truyền, cũng như biết được mình thuộc loại máu O, loại máu họ rất cần vì có thể “cho rất nhiều mà không nhận được bao nhiêu”, Sương hay Kim lại chở tôi đến Trung Tâm Tiếp Huyết hiến tặng máu. Nhìn mấy bộ mặt non choẹt chắc là những người làm việc ở đó buồn cười lắm, nhưng chúng tôi cố giả lơ. Mỗi lần họ lấy máu khoảng 150 cc xong là ba đứa len lén ra cửa đi mất, dù được dặn là phải ở lại nằm nghỉ một chút, sau đó ăn uống theo khẩu phần cấp sẵn gì đó ... Chúng tôi mắc cỡ nên không dám ở lại ăn và nhận phần quà biếu cho người hiến tặng máu. Có hôm mệt quá ra đến cửa là loạng choạng muốn ngã chúi mặt xuống đường! Trước đó ở gia đình tôi thường hay bị té xiêu bất cứ lúc nào, mẹ vẫn thường bảo tôi bị ... thiếu máu. Bây giờ bà mà biết tôi đi hiến máu hoài thế này chắc là xiêu trước tôi luôn. Nhưng chắc ai cũng hiểu tại sao một con bé ốm yếu như tôi lại có hành động lạ lùng như thế. Tôi chỉ đơn thuần nghĩ đến người đã hiến tặng máu cho cha tôi ngày trước, tôi muốn chia xẻ trong khả năng có được để phần nào đền đáp sự hy sinh của họ, và cho những anh lính đã vì người hậu phương chúng tôi mà phải bị tàn phế thân thể. Tôi chỉ muốn góp một chút nhỏ nhoi trong khả năng, muốn vạ người đã từng làm như thế trước tôi có gì khác lạ đâu!

Giải Thưởng VĂN CỦA BÁO HOA TÌNH THƯƠNG

Năm 1969, những bài viết tạp lục của tôi không ngờ đã được sự chú ý của độc giả hay ban tổ chức gì đó. Hôm Ngọc Sương chở tôi đi nhận tiền nhuận bút tại tòa soạn của báo Hoa Tình Thương như lời nhắn trong báo vừa đăng, bình thường bởi tôi là đứa ... chết nhất nên ngồi ngoài giữ xe - chuyên viên đứng ngoài canh cho khỏi mất xe thôi chứ leo lên yên là đổ kênh ra đường cả xe lẫn người vì đâu có biết chạy. Với Ngọc Sương và Kim tôi mang tiếng là chuyên viên nhưng nếu tôi đi xin việc làm này chắc chẳng ông bà chủ nào nhận đâu! Có dắt nổi chiếc xe đầu mà đòi giữ, hơn nữa chiếc xe nào cũng to lớn nặng hơn cả người giữ cơ mà! - Ngọc Sương luôn thay tôi vào ký nhận, với

các báo khác như Tiền Tuyến, Tia Sáng, Điện Tín, Trắng Đen, Thời Báo, (còn một tờ gì nữa tôi đã quên tên), tôi chẳng biết lấy bút hiệu gì nên để tắt hai chữ TT. Ngọc Sương nảy ra ý kiến bảo tôi lấy tên Tha Hương đi cho nó lạ. Con bé ngổ bướng ngay, và với báo Hoa Tình Thương thì tôi có tên là Tha Hương (oách thật!), nhưng... “Hôn Trương Ba mà Da hàng thịt”. Bấy giờ báo biếu có mặt trong nhà bác tôi là nguồn tài chánh của tôi cùng các em tôi lúc đó. Nhưng bác không hề biết, ngay các tòa soạn báo khi trao tiền nhuận bút cho tác giả người ta cũng chỉ biết đến khuôn mặt Ngọc Sương thôi.

Tôi đang đứng dưới bóng mát của hàng cây bên đường chờ đợi, bỗng thấy Ngọc Sương hốt hoảng chạy ra, vừa thở hổn hển vừa nói như hụt hơi:

- “Chết rồi Thu Tâm ơi, kỳ này Sương không giúp Tâm được nữa rồi!”

Tôi bộp chộp:

- “Sao vậy, bộ họ không cho lãnh tiền hả?”

- “Không phải, Sương ký lãnh rồi đây nè, nhưng ông thư ký bảo phải phỏng vấn vì được giải thưởng, Thu Tâm vào nói chuyện đi chứ Sương biết gì mà nói?”

Tôi thần thờ, ngần ngại một lúc rồi theo sau lưng bạn bước vào trong tòa soạn báo. Lần đầu tiên đứng trước căn phòng rộng ngổn ngang là báo chí và mấy người đàn ông đang làm việc, tôi thấy sợ hãi tưởng chừng mình vừa phạm tội gì ghê lắm vậy. Thấy họ quay nhìn với ánh mắt ngạc nhiên như muốn hỏi gì đó tôi càng run hơn. Tôi nép lách ló sau lưng Ngọc Sương cúi đầu chào, để Ngọc Sương giải thích:

- “Chú ơi, đây mới là tác giả tên Tha Hương nè. Chú muốn hỏi gì thì hỏi nó đó.”

Tôi nhớ mãi không quên khuôn mặt và nụ cười hiền hòa pha chút hóm hỉnh của ký giả, nhà thơ Phương Triều ngày hôm ấy - lúc đó ông là thư ký tòa soạn - ông và mọi người tròn mắt chăm chú nhìn tôi ... có cảm tưởng như mình người từ hành tinh khác mới xuống thăm trái đất làm

tôi nóng bừng mặt. Biết tôi ngượng , một giọng nói miễn Nam ấm áp nhẹ nhàng thoáng reo khiến tôi phải nhìn lên, Ký Giả Phương Triều:

- “ Trời ơi! Mặt mũi thế này mà từ bao lâu nay dấu kín. “

- “ Chúc mừng cô Tha Hương nhé, cô đã trúng giải thưởng kỳ này do báo tổ chức. Cô sửa soạn để khi lãnh giải có cuộc phỏng vấn nhỏ...”

Tôi lưỡng cống lí nhí trong miệng :

- “ Dạ, thưa chú ...” Mọi người cười ồ càng làm tôi đỏ mặt lúng túng bám chặt lấy tay Ngọc Sương .

Sau lần nhận giải ấy tôi không còn dịp để dùng tính cách dự thi nữa nên thời liên lạc với tờ báo này. Một thời gian sau phải sửa soạn thi cử, rồi tôi cũng đã có việc khác trong Đài Truyền Hình với lương hậu khá hơn. Mọi chuyển biến cuộc đời khiến tôi xa dần thế giới báo chí từ lúc nào không hay, tất cả quên lãng theo năm tháng. Vài năm trước đây tôi mới tình cờ đọc và biết ký giả Phương Triều cũng từng là một giáo sư dạy ở Trung Học Tư Thục Cộng Hòa, ngay trên đường Trương Minh Giảng Saigon .Thời 1967 cho đến 1975 ông là Sĩ Quan Báo Chí của Bộ Quốc Phòng VNCH , cũng là Thư Ký tòa soạn tuần báo Hoa Tình Thương của Hội Bảo Trợ Gia Đình Binh Sĩ. Ông còn là một nhà Văn, nhà Thơ tên tuổi cộng tác cùng các tuần báo, nhật báo ở Saigon. Sau năm bảy lăm, ông ở tù nhiều năm ngoài Bắc và qua Mỹ trong diện HO 23 tháng Tư năm 1994 . Cùng năm 2008 lại nghe tin ông qua đời ở Minnesota ... Suốt thời gian dài tôi vẫn chưa một lần có dịp hỏi thăm về ông, nhưng chắc gì ông đã nhớ con bé nhút nhát lạ lùng ngày xưa... Dù sao cũng xin gửi lời cầu nguyện mong ông được bình an nơi cõi vĩnh hằng.

Hình thẻ học sinh

Tôi Đi Thi Làm Xương Ngôn Viên

Rồi một ngày nọ Ngọc Sương nghe tin tức ở đâu đó về đến lớp học lại rù rì với tôi:

- “Thu Tâm ơi, đi thi xương ngôn viên không, đài truyền hình số 9 đang có thông báo đó ?”

- Tôi ậm ừ : “thi thế nào, có khó không?”

- “Cứ đi thử đi, tới nơi thì biết thôi ” Sương trả lời khiến tôi phân vân.

Nhưng cuối cùng thêm Bạch Tuyết và cô em gái Anh Thơ của tôi cùng đi . Riêng T. thị Kim từ chối vì không muốn thất vọng. Buổi sáng đó hai chiếc Honda dame chở bốn con bé nhà quê lên tỉnh. Đến nơi, địa điểm nằm trên đường Mạc Đình Chi Saigon. Chúng tôi ngỡ ngáo rón rén bước vào căn phòng rộng có chiếc bàn nằm ngay cạnh cửa, một người phụ nữ ngồi nhìn lên không hỏi han gì chỉ phát cho mỗi đứa một tờ đơn. Cẩm cú điển xong theo yêu cầu trong đơn , lấy một tấm hình chụp thẻ học sinh mà đứa nào cũng có dư sẵn trong cặp đem dán vào tờ giấy , ghi địa chỉ cùng số phone nếu có. Tất cả giao nộp xong xuôi rồi cả bọn rù nhau đi ăn bò bía.

Mọi việc bị quên khuấy mất cho đến một tuần sau, khi tôi đi học về vừa bước chân vào nhà thì Bác gái tôi đã lên tiếng hỏi:

- “ Cháu thi cái gì mà người ta gọi điện thoại báo là đậu vòng loại rồi vậy hả Tâm?”

Tôi ngỡ ngàng, rõ ràng mình đâu có đi thi gì mà bảo đậu với chả rớt nên vội trả lời:

- “ Chắc họ lộn số đó bác, cháu có thi gì đâu! ”

Bác gái tôi gật gù:

- “ Ừ chắc vậy, nhưng sao họ nhắn là đúng 10 sáng Thứ Bảy tuần sau đến thi tiếp vòng sơ kết nhỉ ?”

Tôi ơ hờ đáp lời bác:

- “ Kệ họ bác ạ , nhắn ai chứ có phải cháu đâu mà lo.”

Hôm sau đang giờ ra chơi, Ngọc Sương buột miệng nói:

- “ Không biết vụ đài truyền hình ra sao rồi há, không ai nhận được thư báo hết cả sao ta”

Tôi giật mình sực nhớ và kể lại lời bác nói hôm qua. Ngọc Sương đập vai tôi:

- “ Cái bà này, vậy là đậu rồi đó, sao còn không lo chuẩn bị áo quần mai đi thi tiếp. ?”

Tôi hỏi lại :

- “ Ngọc Sương thì sao ? Còn Bạch Tuyết với Anh Thơ em mình nữa mà. Nếu mọi người không ai có giấy gọi thì Thu Tâm không đi đâu .”

Ngọc Sương la lên làm tôi giật mình :

- “ Không được, một mình Thu Tâm cũng phải đi, đừng đại dột, để dàng gì có dịp may sao bỏ được. Để Sương đến chở đi cho .”

Cô bạn này của tôi vốn yếu điệu hiền lành mà đến lúc trùng mắt lên trông cũng đáng sợ thiệt đó chứ! Tôi không hiểu sao chả kháng cự gì được mà cứ rậm rập nghe theo sự ... chỉ đạo của cô ta ! Thế là sáng thứ Bảy Sương đến nhà xin phép bác, nói lái chở tôi đi phố mua đồ dùng. Tôi riu riu theo bạn đến nơi , run sợ đến toát cả mồ hôi vì lo lắng và khớp khi nhìn thấy đám đông đứng chen chúc lối nhỏ trước cửa căn phòng được đóng kín, chắc đang

chờ đợi gọi tên. Cả mấy trăm người không đếm xuể , người nào cũng áo dài đủ sắc màu, mặt điểm trang son phấn rực rỡ. Ngắm nhìn lại mình mà chạnh lòng vì tôi chỉ đơn sơ chiếc áo dài trắng đi học , mặt mày chẳng có chút gì khác lạ như ngày thường đến trường cùng mái tóc buộc cao bằng sợi giây thun .Tôi hồi hộp dợm bước tính quay lưng bỏ cuộc thì Ngọc Sương nhìn thấy nên nắm chặt tay tôi đẩy tới. Tôi thì thào:

- “ Không được đâu Ngọc Sương ơi, ngó người ta kia, làm sao mình sánh với họ được?”

Nhưng Ngọc Sương cương quyết giữ chặt tay tôi , làm mặt nghiêm không nói gì nữa. Tôi đành đứng im chịu trận . Giữa rừng người bao chung quanh tôi muốn ngộp thở vì nóng nực và hồi hộp. Từng lớp người được gọi vào rồi đi ra trong ồn ào tiếng hỏi thăm. Nhưng không có câu trả lời nào làm thỏa mãn sự tò mò của tất cả. Đến khi tên tôi được xướng to lên từ chiếc loa bên ngoài phòng, tôi càng run hơn, hai đầu gối muốn khuyu xuống bước không vững . Cánh cửa lớn mở ra, tôi thấy hai dãy bàn dài kê từ đầu này cho tới đầu cuối căn phòng, mỗi bên một hàng sáu người ngồi chỉ cách nhau một sải tay. Trên bàn trước mặt từng người đã đặt sẵn một tập giấy với cây bút . Một người đàn ông đứng tuổi ngồi đầu bàn ngay lối vào lên tiếng bảo tôi :

- “ Em hãy bước đi tự nhiên nhé, đi từ đầu phòng tới cuối phòng rồi trở ngược lại. Xong rồi em đi thẳng ra cửa phòng và có thể về. Khi có kết quả chúng tôi sẽ thông báo đến nhà theo địa chỉ hay số điện thoại .”

Tôi ngượng ngùng líu ríu bước đi trước hai mươi bốn con mắt đang ngó chăm chăm vào mình , vừa đi vừa lẩm thẫm niệm Nam Mô cho đỡ sợ đỡ run. Hai vòng đi tưởng chừng dài đến mấy cây số rồi cũng xong, ra tới ngoài cửa tôi thở phào cười nhẹ nhõm khi gặp Ngọc Sương đang đứng chờ. Sương ríu rít hỏi tới tập:

- “ Sao rồi, sao rồi ?”

Tôi lắc đầu cười tinh bơ, :- “ Đâu biết đâu, đợi khi có kết quả họ sẽ báo về. ”

Tôi chẳng hề nuôi hy vọng gì về việc làm này nên một tuần trôi qua nhanh chóng trong quên lãng ,bởi tự so sánh bản thân với các chị em kia thấy mình thua kém

đủ thứ . Hơn nữa tôi còn bao nhiêu việc bận rộn khác phải lo đến. Từ việc học đến viết lách cùng may vá. Năm nay cũng là năm phải thi Tú Tài nữa, bài vở ngập đầu. Nhưng chiều thứ Sáu tuần sau khi tôi đi học về, bác gái chặn tôi ngay ở cửa và hỏi gặng:

- “ Kỳ này không thể nói là người ta gọi lộn số nữa rồi nhá, bác hỏi và họ nói rõ tên họ cháu với địa chỉ nhà mình cùng số phone nữa đó. Cháu thi gì phải nói rõ không có bác méc thằng anh mày nó đánh cho chết! . Hay là cháu thi ... hoa hậu hả ?”

Tôi hoảng hốt vì biết anh tôi rất nghiêm khắc, anh từng dặn không cho tôi đi làm mà chỉ ở nhà viết truyện đăng báo là được rồi.

- “ Dạ không phải cháu muốn đấu bác đâu, cháu mà thi hoa hậu sao được. Việc này không dính dáng đến sắc đẹp đâu bác, nhưng chưa đâu vào đâu cả . Đợi ít bữa nữa nếu có kết quả cháu sẽ cho bác biết. ”

Bác tôi dụ giọng:

- “ Ừ, vậy thi được, nhưng sao thi cử gì mà phải đấu kỹ thế . Lại còn sơ kết, bán kết , với chung kết nữa?

Người ta bảo cháu đậu sơ kết rồi đó, một tuần sau là thi bán kết nhưng ngày thứ Hai đến lấy tờ tin tức về xem trước. Họ sẽ thu âm giọng nói của cháu đó ” .

Tim tôi đập loạn xạ, ngỡ ngàng tự hỏi mình ... sao thế nhỉ , một con bé ngây ngô chẳng biết phấn son chưng diện gì như mình mà cả mười hai giám khảo lại chọn ? Họ chấm về cái gì vậy không biết ! Cả ... thị Kim và Ngọc Sương đều mừng rỡ cho tôi, nhưng cô em gái xinh đẹp của tôi thì không đâu được nét buồn trên mặt. Tôi vẫn lo lắng bồn chồn, lần này không biết ra sao đây!

Lấy bài về nhà tôi cố gắng học thuộc những chữ viết tắt cho khỏi vấp vấp khi đọc. Chỉ có một trang giấy đánh máy mà sao làm tôi lo lắng thế này ? Hồi xưa bình thường ngồi đọc truyện cho mẹ nghe mỗi tối cả mấy chục tờ sách cũng đâu thấm tháp gì, thiệt lạ kỳ!

Sáng thứ Bảy sau hai bạn Kim và Ngọc Sương cùng đến đón tôi từ sớm. Ba đứa rù nhau ăn một chậu bánh cuốn nóng trên đường đi. Hai bạn bảo tôi uống nhiều

nước chanh cho thanh cổ tí nữa còn thử giọng.

Giờ hẹn đã đến, một microphone và tờ tin tức đặt ngay ngắn trước mặt . Không có ai nhìn mà sao tôi run thế !. Phòng thu im như tờ chỉ có tiếng máy lạnh chạy rừ rừ nho nhỏ mà mồ hôi tôi vẫn ướt mặt ướt tay... Mấy lần tí nữa thì đọc lộn hàng này qua hàng chữ khác, tim tôi nhảy điệu gì mà loạn xạ từng bừng, mắt muốn bốc khói... . Lại một lần tin mừng đưa đến, tôi lọt qua vòng thi về giọng đọc. Hứ hỡn !

Lại thứ Bảy cho lần thi chung kết, đợt chót nên tôi càng căng thẳng hơn vì qua mấy vòng thi đã loại gần hết đối thủ nghe nói lên đến trên sáu trăm người. Bây giờ còn vòn vẹn có khoảng vài chục người mà thấy ai cũng trội vượt hơn tôi về về bên ngoài. Còn tôi cứ áo dài trắng với gương mặt mộc không chút điểm tô ! Làm sao đây, chỉ còn cách vái trời đất . Kỳ này thu hình như thật luôn, phải ngồi trước ống kính để đọc tin tức . Cố gắng nhớ lại cách các xương ngôn viên truyền hình khác để bắt chước, tôi cũng cố bình tĩnh vừa nhìn xuống nhìn lên như họ khi đọc bản tin. Không biết có phải sơ may mắn hay do hai người bạn nhiệt thành cổ vũ đón đưa mà Trời Phật thương, tôi qua được trót lọt hết cả mấy đợt thi ! Ban tổ chức tuyên bố kết quả có bốn người chính thức và hai người “phụ” để lỡ có ai nghỉ thì thay thế . Tôi lại được lọt trong bốn người. Chao ôi là lạ lùng kỳ diệu. Các bạn ôm tôi nhảy múa cùng la hét ầm lên. Riêng tôi cứ ngây người ra tưởng như mình đang sống trong giấc mơ ... Vì là người mới, tôi được biết sẽ thu hình vào thứ Ba và phát hình thứ Sáu mỗi tuần.

Chưa nhận việc đầu tiên, tôi đã liêu lĩnh mẽ neho với chú phụ trách thu hình:

- “ Chú ơi, chú có thể sắp xếp quay hình cháu vào buổi trưa khoảng 12 : 30 đến 1:30 và phát hình vào lúc 7: 00 tối được không? “

Ông nhìn tôi tỏ vẻ ngạc nhiên hỏi lại:

- “ Ở hay, tôi là người sắp chương trình mà sao cô lại đòi hỏi giờ giấc theo ý cô vậy? Lý do nào cô muốn như thế ?”

Tôi gãi đầu đỏ mặt ấp úng khai thật :

- “ Tại cháu đi làm lên lấy tiền giúp gia đình nên không muốn cho ai biết . Giờ trưa là giờ cháu nghỉ giữa hai buổi

học . Còn 7:00 tối là giờ mọi người trong nhà ăn cơm không xem TV. Chú giúp cháu, nha !”

Lời năn nỉ của tôi được đáp ứng bởi cái chữ ... “nha” tội nghiệp kia , chú ấy nói thế.

Việc làm nhân hạ nhưng lương thì quá cao không tưởng được đối với tôi, một tháng nói có bốn kỳ mà được tới \$ 2000.00 mỗi kỳ .Cộng thêm nhuận bút của các báo là hơn mười một ngàn một tháng . Xem ra bây giờ mình giàu quá đi, các bạn bảo vậy đó. Thật vậy sao? Tôi không biết rõ mức lương năm 1969 của các cấp công chức hay ban ngành như thế nào, nhưng lúc này tôi quả thật thấy mình rất hạnh phúc vì đã có thể giúp cho đời sống gia đình được tương đối khá hơn chút đỉnh. Suốt hơn hai tháng trời tôi cứ trôi đi trong niềm vui như thế. Một hôm sau giờ làm việc, chú phụ trách thu hình bắt chợt hỏi tôi:

- “ Cô Thu Tâm chắc thích màu trắng lắm hả?”

Tôi bất ngờ với câu hỏi nhưng cũng nhanh nhẩu đáp:

- “ Dạ, cháu từ trường rồi đi thẳng đến đây . Nhưng sao chú hỏi thế?”

- “ Thế cô dùng tiền kiếm được để làm gì?”

- “ Dạ cháu mang về phụ tiền chợ và lo mọi thứ cho các em còn đi học. “

- “ Cô có thấy mọi người chú ? Lên TV phải mặc áo màu, phải trang điểm thì mới nổi bật lên được .”

Tôi lật đật :

- “ Nhưng chú ơi, anh cháu biết là đánh cháu đó, không cho trang điểm đâu, cháu không có áo màu .”

- “ Tôi bày cô nhé, cô trích lấy một phần tiền lương mỗi tháng, đi may lấy vài cái áo màu. Mua một ít đồ trang điểm . Khi đến ngày phải thu hình, bỏ vào cặp sách mang đến phòng hóa trang ở đây thay đổi. Thu hình xong cô rửa mặt và thay áo trắng ra là xong.”

Tôi tròn mắt, phục lần ý kiến hay ho của chú ấy. Thế là tự có một màn thay đổi đến bản thân mình cũng không nhìn ra được mình nữa! Ngọc Sương phụ trách

cất giữ tất cả những phụ tùng và áo dài màu của tôi . Về nhà lên lúc không có ai ở nhà, tôi lên lầu ra đứng ngay cửa sổ định tập vẽ lông mày. Đang sẫm soi một tay cầm gương một tay bút chì chưa kịp làm gì, tôi muốn rụng rời tay chân đứng như trời trồng ... Ông anh lớn của tôi đến chơi tình linh , không thấy ai dưới nhà nên anh nhẹ bước lên trên lầu tưởng tôi đang học hay làm bài. Thấy tôi bên cửa sổ, anh tò mò muốn xem tôi đang làm gì nên đứng sau lưng tôi từ lúc nào không biết. Khi tôi nhìn thấy khuôn mặt anh hiện ra trong gương cũng là lúc anh giật lấy cây bút chì trên tay phải của tôi vút qua cửa sổ. Tôi như bị chết đứng, không cử động được , nước mắt từ đầu tuôn ra như mưa... anh tôi hăm hè la to:

- “ Bây giờ bày đặt bắt chước ai mà học đòi , anh cấm nghe chưa?”

- “ Dạ. “ Tôi vừa sput sùi vừa trả lời . Thấy tôi khóc, anh dịu giọng xuống:

- “ Tụi con gái xấu mới cần trang điểm (?), em cứ để tự nhiên như thế là được rồi. Lo học hành còn thi cử nữa. “

Từ hôm đó, tôi biết sợ và chui vào trong phòng tắm để tập .... Anh mà biết tôi đi làm chắc giận lắm vì anh luôn hy vọng tương lai của mấy chị em chúng tôi . Nhưng anh đâu hiểu tấm lòng của người chị gái khi nhìn các em thiếu thốn kham khổ ! Tôi có thể không đi học, nhưng mấy đứa em thì phải no đủ . Chỉ có bác gái tôi biết chuyện tôi làm nhưng giúp tôi giấu kín, thỉnh thoảng cho tài xế xe đưa tôi đi hay cùng theo tôi đến đài TV xem. Nhưng cuộc đời tôi luôn có nhiều bất ngờ khiến phải lo lắng. Và Ngọc Sương luôn là người giúp tôi giải mã .

Chiếc Răng Cắm Oái Oăm

Một buổi sáng ngủ dậy soi gương thấy bên má phải sưng húp méo cả một bên mặt, trong hàm đau ê ẩm. Trời ơi tôi mọc răng cấm! Sao lại ngay lúc này, tôi lo điếng người vì đã đến ngày đi thu hình, làm sao làm tóc. Tôi phải khám phục cô bạn này vì rất nhiều sáng kiến hay. Từ nhỏ tới giờ tóc tôi tự nhiên chưa một lần phải ra tiệm làm gì, để dài rồi cột lên đỉnh đầu bằng đơn giản lại khỏi tốn tiền. Nhưng bây giờ tôi không thể từ chối nữa rồi. Chải tóc xong, khi nhìn mình trong gương tôi mới biết tài của người thợ . Không cần cắt sửa, họ cuốn và kẹp giữ làm sao mà trở thành như tóc cắt bum bê, bên má có lọn tóc ôm che hết phần sưng . Phải biết là tôi mừng rỡ như thế nào!

Tối thứ Sáu , tôi dọn cơm cho cả nhà ăn rồi canh giờ chạy lên phòng khách mở TV xem một mình . Chao ôi, chẳng thấy vết tích ... chiếc răng cấm đâu cả. Thế mới tài tình chứ ! Bái phục luôn. Cám ơn Ngọc Sương, cám ơn chị thợ làm tóc rất nhiều.

Bác trai tôi đùa:

- “ Bộ có bồ là lính hay sao mà dạo này bác thấy cháu hay theo dõi thời sự quá vậy ?”...

Cứ thế hơn một năm, cho đến ngày anh tôi tình cờ nhìn thấy tôi trên TV ở nhà người bạn khi đến bàn chuyện làm ăn. Anh là người không thích xem TV vì vậy tôi mới giấu kín lâu được đến thế. Đến nhà bác tôi anh làm dữ và bắt tôi phải nghỉ ngay việc làm , anh sợ tôi theo nghề ca hát mà bỏ học. Thường nhật gặp nhiều ca sĩ đến thu hình trong Đài Truyền Hình nhưng tôi chưa bao giờ có ý định đi theo, tôi biết mình tuy thích ca hát nhưng không đủ khả năng và can đảm để bỏ tất cả đi theo nghề. Tôi đọc sách tìm hiểu và biết cuộc đời nghệ sĩ rất trôi nổi bấp bênh, mà riêng tôi lại chỉ muốn sống một cuộc đời bằng an giản dị với gia đình . Làm sao thích hợp được, nhưng anh tôi vì thương em nên để phòng thôi. Và tôi nghe lời vì không muốn làm anh lo lắng thêm. Ngọc Sương và các bạn la tôi quá chùng , ai cũng tiếc hộ cho tương lai của tôi. Chấm dứt một giai đoạn được tiêu xài thoải mái ! Hai đứa ngồi òn lại để ngâm ngùi...

Đời Nhọc Nhằn

Trở lại cuộc sống buồn tẻ sau năm 75, tất cả nhọc nhằn đầy lo âu cứ trôi đi , mỗi đêm chỉ ngủ được ba tiếng đồng hồ nhưng sự thiếu thốn vẫn đeo bám mẹ con tôi không rời. Nhìn hai con thơ ốm yếu thèm thuồng đủ thứ mà lòng đau như cắt! Làm việc cật lực nhưng hai tháng mới được lãnh lương một lần ,đồng lương chết đói cắm trên tay mà mừng rỡ như trăm ngàn lượng vàng. Vợ và ra ngay chợ mua được tí thịt cá tạm gọi là ngon mang về nấu cho hai đứa con ăn. Nhưng đau đốn thay, có phải vì lâu không có mùi thịt thà nên con tôi quên mất và sợ ? Lắm lần phải vừa dỗ vừa ép con mới chịu nuốt chút thịt băm nát nhuyễn, vừa ăn vừa khóc !!! Lâu lâu làm sang dất con đi ăn tiệm, nhưng tô mì hay phở vừa được bung ra, thằng bé đã mếu máo chảy nước mắt ràn rụa khi nhìn thấy vài lát thịt lèo tèo trên mặt tô mì. Mấy người hàng xóm biết được bảo tôi:

- “ Chắc mấy đứa nhỏ nhà cô Tâm có cần tu nên không thích thịt cá?!! “

Thật vậy sao? Ôi hai đứa con dại của tôi, mẹ thật có lỗi vì không có khả năng lo cho các con được đầy đủ hơn! Các con đã không may mắn đâu thai lộn nhà nên mới khổ theo mẹ ... Thỉnh thoảng phường khóm cho mua được vài gói mì tôm cũng giấu thăm nuôi chồng vì nghĩ ở ngoài có tiền thì dễ mua hơn? Nhưng tiền lương chỉ đủ để đi thăm nuôi ba tháng một lần lèo tèo ít thức ăn rẻ tiền .Nào dám hoang phí mua ... mì tôm cho con ăn! Còn lúc đi thăm nuôi phải vét hết từng hạt gạo cho thêm món ! Rồi trở về lại miệt mài trên bàn máy hai mươi một tiếng mỗi ngày . Vì mười hai kg gạo hầm mua theo “tiêu chuẩn” hàng tháng ,chỉ đem đổi được có vài ký gạo sạch hơn để dành cho hai đứa con nhỏ nên mấy năm trời một mình tôi nghiền ngẫm hai loại thức ăn duy nhất là khoai và bo bo! Món ăn cao lương của Xã Hội Chủ Nghĩa đã cho tôi thêm thán thía kiếp con người ! Trăm vạn nhọc nhằn mà anh cứ biến biệt xa xăm...

Chồng Ngọc Sương ra tù trong năm 1980, Ngọc Sương bận rộn cuộc sống riêng nên ít đến chơi với tôi . Mừng cho bạn mà cũng tủi cho mình . Tôi lại thăm lạng trong cuộc sống vất vả thường ngày. Tháng Tư năm 1982, chồng tôi bất ngờ được thả ra trong thân thể còm cõi bệnh hoạn. Anh như từ một thế giới khác khó

hòa nhập với đời sống con người. Tánh tình trở nên nóng nảy và hay cau có khác biệt hẳn với ngày trước nổi tiếng là người hoạt bát vui vẻ.. Tôi thông cảm cho anh vì biết anh bị ức chế quá nhiều tù trong tù cho đến khi về nhà. Một phần mặc cảm thấy vợ con khổ mà không làm gì giúp đỡ được khiến anh trầm uất. Ngày xưa đang đi học thì đến tuổi lính, nghề nghiệp là Quân Đội. Bây giờ nữa Thấy nữa Thợ còn thêm sức khỏe yếu nữa, đi xa một tí là bị theo dõi hạch hỏi lung tung. Có khi nửa đêm cả nhà đang say ngủ, bọn Công An đập cửa âm ỉm đòi vào xét nhà. Chúng kéo nhau một bầy rầm rộ hùng hổ như hổ đói đi tìm mồi. Đứa ôm lăm lăm khẩu súng chia thẳng vào mấy người trong gia đình tôi thị uy, đứa cầm đèn pine rọi khắp gầm giường xó xỉnh, trong ngoài trên dưới. Chưa kể ban ngày thì đến ngồi li than vãn vợ đau con bệnh, cần vật này thứ kia mà chưa đủ tiền mua ... Tôi biết mục đích của chúng chỉ là hù dọa kẻ thất thế và muốn gây khó dễ để vùi vỉnh xin xỏ , nhưng tôi giả vờ không hiểu và lơ luôn, thậm chí không bao giờ mời một ly nước lạnh. Chồng tôi tuy không hút thuốc nhưng trong túi áo lúc nào cũng có sẵn gói thuốc và hộp diêm quẹt để mời bạn của anh. Chưa lần nào anh chịu rút một điếu nào ra mời bọn người vô lương ấy. Chúng tức lắm mà không làm gì được nên bày mưu đòi “mượn ” phòng khách nhà tôi để làm trụ sở cho dân phố . Tôi kiểm cách nói đi làm cả ngày phải nhốt hai con còn nhỏ, nếu mọi người làm việc ở đây thì ai sẽ chịu trách nhiệm trông coi con cho tôi ? Ai để ý khi con tôi chạy ra đường chơi và lỡ tai nạn xe cộ thì sao? Chúng

dùng đủ trăm phương nghìn kế để ép muốn cướp căn nhà của tôi nhưng nhờ ơn Trên chúng tôi cũng qua được.

Chồng tôi quyết định tìm đường vượt thoát, tôi lo sợ nhưng vẫn ủng hộ anh. Làm việc dành dụm được bao nhiêu dùng hết cho việc ra đi. Đã nhiều lần theo các tổ chức vượt biên nhưng thất bại, tiền mất đã đành còn vài lần bị bắt bớ nhưng anh không nản chí. Cứ có người rủ gọi là dù đang ăn cơm với vợ con cũng bật dậy theo họ ra khỏi nhà. Mỗi lần trở về anh lại thêm cau có, tôi vẫn cố gắng để không làm anh tự ái, giận con cũng không dám nói lớn tiếng sợ anh tủi thân. Tiền bạc giao cho anh hết để tự anh tính toán chi tiêu vì tôi tin tưởng tuyệt đối ở chồng, anh là người vô cùng thẳng thắn bộc trực chưa khi nào để mất niềm tin nơi bất cứ ai.

Giấc Mơng Báo Tin

Bất ngờ hai vợ chồng Ngọc Sương đến nhà chơi nói chuyện, anh là Hải Quân nên được người ta mượn làm tài công trong chuyến vượt biển kỳ này, vợ chồng Ngọc Sương muốn rủ chồng tôi cùng đi chung chuyến , nếu yên ổn ở xứ người rồi mới phải trả tiền. Chúng tôi vì đã trải qua nhiều lần mất hết tiền bạc từ khi chồng tôi ra tù đến nay nên nghe vậy nhận lời liền . Lúc đó Ngọc Sương đang mang thai đứa con thứ hai được tám tháng. Chuyến này sẽ dắt theo cả đứa con lớn bảy tuổi .

Hẹn nhau sáu giờ sáng đến điểm hẹn ,tôi phạp phồng trần trở lo âu cho chồng. Chồng tôi hình như cũng thao thức khó ngủ bên đứa con nhỏ . Tôi mệt mỏi thiếp đi lúc nào không biết, chợt choàng tỉnh khi có bàn tay lay nhẹ trên vai. Nhìn lên đồng hồ chỉ mới bốn giờ sáng. Anh thì thào :

- “Anh nằm thấy ác mộng ghê quá em ơi!”

Tôi hoảng hồn tỉnh hẳn cơn buồn ngủ ngồi bật dậy nghe anh nói tiếp:

- “ Trước khi đi ngủ anh có thấp nhang khấn Má. Vừa rồi chợt mắt lại anh bỗng thấy rõ mồn một trên mặt biển lênh láng máu và xác người trôi bập bênh. Không biết điểm gì đây!”

Tôi thử người một lúc rồi chợt nhớ ra, hồi trước có người bạn mách cho một ông giáo sư tên Nam biết bấm độn . Tôi chưa đi xem bao giờ nhưng lúc này đây như cái phao để tôi tin tưởng mà ra một quyết định khó khăn trước mạng sống của chồng. Tôi bàn hay là mình nên đi xem. Hồi nào giờ chồng tôi là người không bao giờ tin bói toán hay tử vi, không hiểu sao lần này lại không phản đối mà lẳng lặng lấy xe chở tôi đi cùng. Trời còn mờ tối, hai vợ chồng đến trước cửa nhà ông thấy trong lòng phở khu Ông Tạ, nhìn đồng hồ mới có hơn bốn rưỡi sáng. Tôi rụt rè gõ cửa, một người đàn ông tướng tá đạo mạo ra mở cửa mời vào bàn khách. Chắc ông ta đoán được lý do sự có mặt của chúng tôi nên im lặng ngồi xuống là hỏi liền:

- “ Anh tuổi gì ?” Sau khi biết, ông ta ngồi xòe bàn tay ra bấm bấm gì đó rồi nhìn mặt nói:

- “- Anh không nên đi đâu ra khỏi thành phố trong vòng bốn mươi ngày kể

từ hôm nay. Nhất là vùng sông nước càng nên tránh . Tính mạng thì vững, nhưng tôi không bảo đảm cho anh về mặt pháp lý”

Hai chúng tôi nhìn nhau, trả tiền rồi ra về. Lại nhìn đồng hồ và bây giờ đã năm giờ, còn đúng một tiếng nữa gặp mặt ở điểm hẹn nên phải nhanh chóng quyết định. Anh hỏi tôi nghĩ sao. Tôi trả lời không dẫn đó:

- “ Em nghĩ anh nên hỏi lại chuyến này, nếu đã đi xem và biết nguy hiểm mà cứ đi thì em không yên tâm . Nếu số anh thoát được thì trước sau cũng có lần đi được. “

Anh im lặng chờ tôi về nhà xong quay xe chạy vụt đi, tôi yên lòng vì biết anh đã có ý định ở lại. Chồng của Ngọc Sương khi nghe anh hỏi chuyện đi đã cười mà nói:

- “ Anh yên chí đi, thằng em vợ của tôi chờ sẵn rồi nhưng tôi muốn để anh thoát đi trước , anh em mình cần hơn. Nếu tôi trót lọt chuyến này sẽ quay về tổ chức kéo anh đi theo. ”

Ba hôm sau đến phiên tôi nằm mơ mà khi tỉnh dậy phải suy nghĩ và lo lắng mãi. Tôi thấy Ngọc Sương ngồi chung trên một chiếc xe chỉ có người tài xế và tôi .Hai đứa im lặng và xe chạy dần ra phía biển, đến sát mép nước thì tôi đi xuống đứng trên bờ nhìn ra chiếc xe trôi dần ra xa... Đôi mắt Ngọc Sương thăm thẳm u buồn ngoái lại nhìn tôi không nói gì đến lúc cả xe lẫn người chỉ còn là một chấm nhỏ xíu trên đại dương mông mênh sóng . Tôi lạnh người nghĩ quẩn nhưng không dám kể cho chồng nghe. Trong khi đó gương mặt chồng tôi cứ âm thầm buồn bã , có lẽ anh tiếc nuối một dịp may hiếm có? Tôi rủ anh đi đến thăm má của Ngọc Sương, bà vui vẻ đưa mảnh giấy báo tin “đã lên cá lớn” - Một tín hiệu cho biết tàu đã ra khơi - cho chúng tôi xem rồi nói vài câu chế ngạo . Nét mặt chồng tôi trở nên u uất hơn, tôi tự nhiên thấy ân hận tự hỏi việc can ngăn chồng như thế có đúng không ! Tôi không biết nói lời gì để an ủi anh , không khí trong gia đình càng thêm trầm lắng. Hai đứa trẻ thấy bố mẹ thường khi hay nói chuyện bây giờ lặng thinh nên cũng len lét không dám đùa giỡn lớn tiếng...

Thời gian qua đi nhanh chóng, chúng tôi quay cuồng chạy lo cuộc sống đến không còn nhớ gì . Sáu tháng sau có dịp đi qua khu vực Kỳ Đồng nên tiện ghé đến nhà

Ngọc Sương thăm luôn. Bác không còn vốn và vui như hôm trước mà lắc đầu nói vẫn chưa có tin tức gì từ khi nhận mảnh giấy nhỏ ngày đó. Bác đã hỏi thăm tất cả người quen biết có thân nhân cùng đi chung chuyến nhưng cũng vô vọng, chẳng ai biết gì . Tôi chia xẻ vài câu rồi xin phép ra về, ngồi sau lưng xe chồng tôi thấy lòng rưng rưng buồn, thương cho người bạn gái dễ thương của tôi . Không biết hiện giờ ra sao ! Buổi tối đến, lo việc nhà xong xuôi lúc chỉ còn hai vợ chồng tôi mới kể cho anh nghe về giấc mơ mấy tháng trước của tôi. Anh ngạc nhiên tròn mắt :

- “ Sao em không nói cho anh hay?”

- “ Em thấy anh buồn nên không dám nói , mạng số mỗi người đã được định sẵn và trời kêu ai nấy dạ. Em lo sợ gia đình Ngọc Sương đã gặp chuyện không may rồi nhưng chưa muốn kể cho má Ngọc Sương nghe về giấc mơ xấu của em. Chờ thêm thử xem, biết đâu đang ở đâu đó mà chưa có điều kiện nhắn tin về.”

Tôi đùa thêm cho tan đi không khí căng thẳng :

- “Thấy đã xem và nói rồi, hạn thời gian anh xa mẹ con em không còn nữa trừ khi âm dương đôi ngà. Mà số của em là đi đâu cũng có người hỗ trợ đưa nên làm sao đi vượt biển chung với anh được. Vậy hãy chờ đi, đừng tiếc nữa nha!”

Từ mấy tháng nay tôi mới thấy lại nụ cười gượng gạo của chồng, lòng tôi nghe nhẹ nhàng ít nhiều. Chồng tôi dạo sau này lo phụ tôi làm ăn, không còn nghĩ đến chuyện ra đi một mình nữa từ khi tôi mang bầu đứa con thứ ba. Sau lần tôi bị quyet hết tiền công may mấy tháng trời, không còn cách xoay trở nào khác, tôi bàn với chồng đi vay mượn được hai chỉ vàng với hai phân tiền lãi hàng tháng! Chưa hể đi vay mượn nợ bao giờ nên có hiểu tiền lãi hai phân là gì đâu, nhưng đến đường cùng tôi phải đánh liều .Mày mò bắt chước người ta mua vải về cắt và may thành quần áo trẻ con đem bỏ mồi chợ. Ngay chuyến hàng đầu tiên, cũng vì không biết hết quy luật của người buôn bán nên bỏ hàng rẻ quá sức, tôi chỉ lấy công làm lời vừa đủ để trang trải. Học được bài học thương đau nên tôi đã rút ra kinh nghiệm. Tuy thế vẫn bỏ hàng với giá phải chăng cho dễ tiêu thụ. Hơn nữa với chủ trương làm ra loại quần áo giống

như may đo theo ni tắc, dùng loại chỉ chắc chứ không theo như kiểu hàng chợ .May đủ theo yêu cầu các cỡ từ sơ sinh đến sáu bảy tuổi. Và nhờ vậy mà hàng của tôi làm ra lúc nào cũng không đủ giao cho khách các chợ. Cửa hàng bán si lẻ đều đặt mua , vợ chồng con cái đầu tóc mặt tối không có thì giờ ăn ngủ. Chỉ trong một tháng chúng tôi đã may mất trả dứt số tiền nợ cả vốn lẫn lời. Tội cho hai đứa con lớn mới mười tuổi đầu mà ngoài đi học còn đi chợ giúp mẹ, về nhà lăn vào đồng hàng để làm khuy nút rồi sắp xếp bỏ vào bao ... Một nhưng rất vui vì đã có công việc cho cả nhà cùng làm. May mắn để chồng tôi không còn thì giờ buồn chán và mặc cảm. Anh chuyên việc đi lấy phụ tùng vải vóc, giao mối và nhận tiền. Tôi ở nhà cắt may cùng coi sóc kiểm soát những hàng do thợ thuyền làm ra. Cả ba bốn tháng không bước chân ra cửa, tụi công an khu vực cũng như mấy nhà “nằm vùng” chung quanh để ý, xăm soi. Tôi phải làm quà bằng những lần họ đến giả bộ mua về cho đám đầy tháng thôi nôi, hoặc nói là sinh nhật con cháu, bạn bè. Phải cho họ nhận hàng về làm nhưng trả công cao hơn người khác dù may không đạt yêu cầu ... trăm thứ phải đương đầu mệt mỏi. Nhưng nhờ ơn trên mọi sự đều êm xuôi .

Vĩnh Biệt Bạn Thân Của Tôi – Ngọc Sương ơi !

Khoảng một năm từ ngày Ngọc Sương ra đi, tôi có dịp đi qua vùng nhà Ngọc Sương ở nên nhân tiện ghé thăm gia đình . Lần này tôi đi một mình và đã ôm mẹ của bạn mà khóc sùng cả mắt trước chiếc bàn thờ nhỏ mới dựng trong góc nhà. Cả chuyến vượt biển mấy chục người trên tàu vào thời điểm tháng tám năm trước đã bị bão đánh , không một người nào sống sót. Người em trai của Sương thế vào chỗ chồng tôi cũng cùng chung số phận. Hóa ra trong giấc mơ của tôi sau ba ngày bạn tôi lên tàu ra khơi lại là điểm gờ. Có phải Ngọc Sương đã về báo mộng cho tôi biết không? Lòng thấy giận mình sao không đoán ra ngay, tôi thần thờ kể lại cho má Sương nghe lại điều đã thấy và nghĩ. Bà nắm chặt tay tôi gục đầu khóc ngất :

- “ Sao con không kể sớm cho bác nghe ?”

Tôi không biết vỗ về thế nào cho bác vui được niềm đau quá lớn . Bởi trái tim yếu đuối của tôi cũng như đang bị xé nhỏ từng mảnh tan tành, đang nhói lên từng cơn ! Biết nói gì đây khi bạn tôi không còn trên đời nữa rồi. Chuyến chia tay ngày đó đã là lần cuối cùng chúng tôi gặp nhau, trên chiếc xe trôi ra biển trong giấc mơ đó có đôi mắt Ngọc Sương nhìn tôi với vẻ buồn như muốn nhắn nhủ điều gì ...? Sao kết cục cuộc đời của người bạn hiền lành đáng mến của tôi lại bi thảm đau thương đến thế, đứa con trai nhỏ mới bảy tuổi đầu cùng đứa chưa kịp chào đời trong bụng Ngọc Sương có tội tình gì đâu cũng chịu chung cảnh thác oan ? Tôi thấp mảy mền nhang trên bàn thờ của Sương mà thấy đắng chát trong cổ họng. Đôi mắt trong hình đang nhìn tôi rướm lệ, hay nước mắt tôi nhạt nhòa qua sương khói ... Quốc Gia Nghĩa Tử của chúng tôi còn bao nhiêu Thầy Cô hay đồng môn đã bỏ mình trên biển hoặc rừng sâu vì cuộc trốn chạy tàn nhẫn này nữa mà tôi không biết? Riêng đối với tôi, Ngọc Sương và T. thị Kim vẫn luôn là hai người bạn một đời ghi nhớ mà mỗi lần nhắc đến tôi vẫn không nén được niềm xúc động.

Đại Hội QGNT năm 2015 lại về, mỗi lần đi dự tôi vẫn luôn mang ước mong một ngày nào đó Trời đất run rùi cho tôi gặp lại được người bạn thân ngày xưa. Ngọc Sương thì yên nghỉ từ lâu , ba mươi ba năm qua chắc đã đầu thai vào kiếp khác. Còn ... thị Kim nay ở nơi nào , có còn không, cuộc sống ra sao? Đó là niềm khát khao không người của Thu Tâm đó, Kim ơi! ♣

Thu Tâm

San Jose 2015.

Thủ Bút Thầy HUỖNH THANH KHIẾT

Ngày Vui Bên Nhau

(Bài viết tặng Thế và các bạn cùng chung vui trong những ngày gần cuối đời của Thế)

Máy bay từ từ hạ cánh xuống phi đạo, ánh nắng chói chan qua khung cửa khiến tôi liên tưởng đến những cánh đồng lúa trở bông vàng óng ả. Quê hương ơi! tôi đã trở về với những náo nức mong chờ theo những niềm vui chen lẫn xót xa, thương tiếc cho một thời đại đã qua.

Đây hành lý ra công đã thấy chị gái và những người thân đến đón mang đến cho tôi những cảm giác nồng ấm của gia đình và tình bạn.

Làm đẹp cho chị Chi xong tới phiên mình, cuốn lại mái tóc, một chút makeup lên mặt, mà trong lòng cứ ngóng trông Vui và Kim Dung, mới nghĩ thôi thì có tiếng gõ cửa.

"A ha chắc là hai con nhỏ đến rồi!"

Ra mở cửa cả ba đứa cùng ôm nhau reo vui. Ngắm nhìn nhau, cùng cảm nhận được những chân tình qua ánh mắt, những tình cảm trong sáng của tình bạn. Chị Chi cũng lay lan với niềm vui chung của chúng tôi. Trò chuyện một lát thì nghe tiếng chị Chi nhắc nhở:

Đi đi các em kéo muộn!

Cùng nhau đi tham dự ngày TATC tôi đã gặp rất nhiều người thân quen, đặc biệt là những người bạn cùng chung lớp: Thái Loan, Thơm, Hồng Lê, Hải, Đàm thị Ngọc, Thanh Tâm, Điềm, Nguyễn thị Lang... Nỗi mừng vui cứ gia tăng mỗi khi gặp thêm một người bạn. Một ngày thật vui bên Thấy Cô, bạn bè và những người thân quen. Chương trình văn nghệ thật đặc sắc, mà trong đó cô bạn Thái Loan đã góp phần chỉ đạo những màn nhạc cảnh thật hay.

Sau khi chương trình kết thúc, như đã dự định chúng tôi kéo nhau về khách sạn. Lại tiếp tục những câu chuyện mà cho dù có nói đi nói lại chúng tôi cũng không bao giờ thấy chán, vì đó là những hương hoa mật ngọt, những phiến ngọc lưu ly trong cuộc đời hoa mộng của chúng tôi.

Ngồi ôn lại kỷ niệm xưa và kể cho nhau nghe những thăng trầm trong cuộc sống, cùng nghẹn ngào khi nhắc đến Thế đang phải mang một căn bệnh hiểm nghèo. Có lẽ Thế đau lắm nên mới không đến dự tiệc Tri Ân Thấy Cô như lời hứa hẹn. Cầu mong Thượng Đế gia ân cho Thế được mạnh khỏe!

Chúng tôi cũng không quên hoạch định những chương trình vui chơi của nhóm. Hôm sau chị Chi, Kim Dung và tôi cùng kéo nhau đến nhà Vui. Thật không thể nào diễn tả hết được những tình cảm trong lòng tôi khi thấy Vui đã chuẩn bị quá chu đáo từ nhiều ngày trước để tiếp đón chúng tôi. Cô bạn của tôi một thời đã làm bao chàng Q say mê với một khuôn mặt thật xinh và nụ cười tươi mát. Tuy thời gian có làm phai mờ đi tuổi thanh xuân nhưng Vui vẫn còn giữ được nét hiền hoà, xinh xắn với nụ cười dễ thương.

Cám ơn những tình cảm của Vui và gia đình đã dành cho chị Chi, Mơ và các bạn. Đến bây giờ, Mơ vẫn còn nhớ những món cá rô kho, chả giò, canh chua ...do chính tay con gái Vui nấu mời các bác ăn, những món ăn quê hương đậm thắm tình người.

Chúng tôi nằm chuyện trò suốt cả đêm, rồi ngủ thiếp đi lúc nào không biết... cho đến khi Vui đánh thức dậy sửa soạn đi thăm Thế.

Thái Loan, Hải, Hồng Lê, Thanh Tâm cùng các bạn đã thuê xe đến nhà Vui. Cả bọn kéo nhau đi ăn sáng do Vui khoản đãi. Ăn sáng xong, cả bọn lên xe đến nhà Thế. Đến nơi đã thấy Thế và Phương (vợ Thế) đứng đợi ở cửa. Ba mươi mấy năm mới gặp lại nhau, trong lòng tôi tràn đầy những cảm xúc thật khó diễn tả. Có nụ cười, có nỗi đau, có cái gì thật xót xa khi thấy Thế dù bệnh rất nặng nhưng cũng cố gắng đè nén cơn đau để cùng chung vui với chúng tôi.

Có lẽ sự vui mừng đã làm Thế tạm quên hết đau đớn, quên cái ngày mà Từ Thần đã hẹn sẵn cho mình. Chúng tôi dùng bữa trưa thân mật ở nhà Thế, do Hải và Hồng Lê, Thơm trổ tài nấu nướng, một bữa ăn khó quên chứa chan những thân tình và hạnh phúc.

Sau bữa ăn chúng tôi cùng kéo nhau ra Vũng Tàu chơi. Thế như khoẻ mạnh hẳn lên, tâm trạng như hưng phấn, cười đùa vui vẻ, thật thoải mái.

Ngồi tận hưởng những niềm vui chung quanh bạn bè. Xa xa sóng biển nhấp nhô, chợt nghĩ đến những hợp tan trong đời người. Nhắm mắt lại - lắc đầu xua đuổi những ý nghĩ vẩn vơ, thôi thì cứ hưởng những hạnh phúc mà mình đang có. Ngày mai ...ngày mai nữa ...ai biết sẽ ra sao..?

Cuộc vui nào rồi cũng đến lúc chia tay. Trên đường đưa chúng tôi lên xe ra về, Thế còn nghêu ngao hát với cặp mắt rất tinh tú: "Về làm chi, rồi em lặng lẽ ra đi..."

Thơm phụ họa hát theo, làm cả bọn cùng cười vang. Chúng tôi ghé quán ăn xong trực chỉ đến nhà Kim Dung theo như dự định của cả nhóm. Nhà Kim Dung thật đẹp và to lớn. Tôi rất thích những cây cảnh ở quanh sân nhà Dung. Không khí ở đây thật tuyệt vời. Chúng tôi cùng đồng ý với nhau

đặt tên cho nhà Dung là "khách sạn ngàn sao", quả đúng như vậy.

Những ngày ở nhà Kim Dung thật vui, chúng tôi cùng nhau tận hưởng những cảm giác mát mẻ, thưởng thức những món ăn hải sản và nhiều trái cây tươi thật hấp dẫn, chỉ nhìn thôi tôi cũng đủ thèm! Vừa ăn chúng tôi cùng ôm nhau cười nắc nẻ, nhắc nhớ về những kỷ niệm xưa chẳng thể nào quên trong ngôi nhà nội trú thân yêu ....nhắc nhớ nhiều về Minh Nguyệt, Mai Hương, các bạn cùng chung lớp. Cùng ngồi ngắm sao trời, cùng ca hát, chúng tôi như đang sống lại ở lứa tuổi mười lăm.

-Cho tôi sống lại một ngày, ở nơi tôi hằng yêu dấu...

Giờ đây tôi lại có thêm những kỷ niệm chứa chan hạnh phúc nữa là những ngày tháng ở bên cạnh những người bạn thân yêu của tôi.

Từ giã Kim Dung và các bạn ra về, tôi trở lại thăm chị gái. Ngay khi trở về thăm quê hương là hôm sau tôi đã cùng chị và các cháu ra thăm mộ Mẹ.

-Ngồi bên mộ mẹ tôi thấm thì mà thương nhớ những ngày hạnh phúc trong vòng tay mẹ. Mẹ ơi! nước mắt rơi...rơi..
Mẹ ơi ...con nhớ mẹ!

-Nhìn khói hương bay quyện bên những bông hoa mới cắm, ảo giác tôi như tìm được nụ cười của Mẹ trong đó. Chắc hẳn mẹ đang vui khi thấy con cháu cùng đến thăm mẹ.

Thăm mẹ xong là tôi biến mất theo các bạn làm chị gái cứ ngóng trông. Giờ thấy tôi trở lại chị cứ vui cười mãi.

Tối hôm đó cả nhà quây quần ăn bữa cơm gia đình, thật vui nhộn với những tiếng cười, tiếng la của một đàn cháu cháu mà tôi đã lên chức là (bà trẻ) Nếu như Mẹ còn sống bên các con, cháu, chắt như vậy thì hạnh phúc biết bao nhiêu!

-Hôm nay như đã hẹn chúng tôi cùng nhau kéo đến nhà Thái Loan. Nhà Loan thật xinh xắn, gọn gàng.

Hình ảnh sâu đậm nhất trong tôi khi đến thăm Loan là Mẹ Loan. Nhìn Bác làm tôi liên tưởng nhiều đến mẹ mình. Bác thật vui vẻ và hiền hòa. Dù tuổi đã ngoài 80, nhưng trông bác vẫn còn khỏe mạnh. Tôi thăm phục sự hy sinh, chăm sóc của Loan đối với Mẹ mà theo tôi nghĩ rất hiếm có được những người con như Loan đã chu toàn hiếu đạo với mẹ như vậy.

Mẹ Loan còn đọc thơ cho chúng tôi nghe. Chúng tôi cùng ngồi ôm chân mẹ Loan và hưởng chung niềm vui hạnh phúc với bạn. Tôi vẫn không quên được khuôn mặt và nụ cười rạng rỡ hiện lên khuôn mặt bác, sự

mừng vui đã khiến bác thốt lên câu nói: "Mẹ sung sướng quá vì không sanh mà có được nhiều con như vậy!"

Cám ơn bác đã cho con hưởng lại cái cảm giác hạnh phúc trong tay Mẹ mà gần mười năm qua con đã mất mát. Dù chỉ là những giây phút thoáng qua, cám ơn TL người bạn thật dễ thương đã cho các bạn hưởng được niềm vui, hạnh phúc ấm cúng gia đình.

Ở nhà Thái Loan ngủ một đêm, hôm sau chúng tôi cùng hẹn nhau đến câu lạc bộ (tôi đã quên mất tên rồi.) Ở đây trưng bày những sản phẩm công nghệ làm tại VN. Cả bọn cùng đi một vòng nhìn ngắm và sau đó Thế dẫn vào nghe nhạc và nhảy đầm ở một quán kế bên.

- Cũng không hiểu sao dù bị bệnh rất nặng nhưng Thế như khoẻ hẳn lên ra, nhảy cùng bà xã rất nhiều, cùng Loan điệu Chacha, Loan rất duyên dáng và dí dỏm trong điệu nhảy này và cùng với tôi điệu Tango và sau cùng cả bọn kéo nhau ra nhảy newway.

Sau đó tôi mời các bạn đi ăn kem Bạch Đằng. Quán này kem rất ngon, nếu có dịp trở về VN tôi sẽ mời các bạn thân đi thưởng thức lại những ly kem hấp dẫn này.

Những ngày vui của chúng tôi tưởng còn kéo dài nhiều hơn nữa với chương trình đi Nha Trang và Đà Lạt mà chúng tôi đã dự tính với những háo hức cho một chuyến vui chơi mới.

Nhưng ngày hôm sau tôi bị lây bệnh cảm phải nằm suốt cho đến ngày về lại Mỹ, nên tất cả dự định đều không thành. Thật là tiếc và buồn rười rượi

Viết đến đây thì tôi nhận được cả ba email của Vui, Hồng Lê và Thái Loan báo tin Thế đã trở bệnh rất nặng, phải nằm trong phòng cách ly và xuất huyết cả trên và dưới. Các bạn Q72 vô thăm Thế, mỗi lần thăm chỉ được một người vào.

Gọi điện thoại cho Vui, nghe Vui nói Thế bị đau đớn nhiều lắm và hình hài đã thay đổi tàn tạ rất nhiều. Chúng tôi cùng ngậm ngùi thương cho số phận của Thế, một người bạn mà mới tháng trước đây đã cùng chúng tôi đùa giỡn vui chơi, thế mà giờ đây đang bị những cơn đau hành hạ thể xác lẫn tinh thần khi mê khi tỉnh, không biết Thế sẽ ra đi lúc nào.

Tôi cảm thấy thương và cảm phục người bạn này, một người biết trước giờ ra đi của mình và vẫn vui vẻ chấp nhận mạng số và sống với niềm vui còn lại bên vợ con và bạn bè với nụ cười đôn hậu.

Cách biệt giữa hai phương trời, ở nơi xa xăm này tôi chỉ còn biết cầu xin Thượng Đế cất bớt những đau đớn mà Thế đang chịu trước giờ ra đi.

Những ngày vui và hạnh phúc mà chúng tôi có được khi ở gần nhau cho dù có qua mau nhưng những kỷ niệm sẽ mãi mãi ở trong chúng tôi. Chúng tôi đã mang đến cho Thế những ngày thật vui vẻ trước giờ ra đi mà hơn một lần Phương đã cảm động mà nói rằng:

"Các chị là những người bạn thật tốt của anh Thế đã mang đến cho anh Thế những ngày vui vẻ, và làm cho anh quên đi sự đau đớn "

Khi trở về VN tôi và chị Chi đã có những dự định đi Thái Lan, trở về thăm lại miền Bắc ...Nhưng khi nghe các bạn nói về căn bệnh của Thế và những mong đợi được chung vui với bạn bè nên tôi đã gác bỏ những chuyến đi và dành thời gian đi chơi với vợ chồng Thế và các bạn.

Giờ nghỉ lại cuộc đời thật mong manh, mong manh như số phận của Thế, có cái gì bùi ngùi dang dăng. Thế ơi! nếu phải ra đi Thế hãy ra đi trong những kỷ niệm êm đẹp Thế nhé.

*Rồi mai mai nữa xa mù
Phương trời cách trở ngày dần xa hơn
Đáng ai còn mãi trong hôn
Tiếng ai còn vọng chợt buồn tái tê
Mai sau rồi sẽ chia lìa
Nụ cười theo bạn đi về trời xanh
Cúi đầu nước mắt chảy quanh
Rừng rưng tóc xoã thời đành chia tay*

Trong thời gian tôi nằm bệnh, Vui, Thái Loan, Thơm và Kim Dung, Thế đã liên tục thăm hỏi tôi. Tôi không bao giờ quên được chén cháo thân tình và thịt chà bông mà Vui đã chính tay làm từ xa mang đến cho tôi, những thăm hỏi từ bạn bè, các chị và cô em gái.

Cám ơn những người bạn bè, Cám ơn đời lại cho tôi thêm một niềm tin. ♣

dtm

Nhớ Thầy ngoài Lớp

Giờ vào học, như bầy ong vỡ tổ
Thầy bước vô, lớp bỗng lặng như tờ
"Sáng hôm nay, cô Toán nghĩ 2 giờ"
Thầy phải bịt hai tai vì tiếng vỗ.

Tụi trẻ nghịch, hoan hô ồn cả lớp
Thầy hô nghiêm! mới chịu đứng làm thinh
Phạt các em chép 10 trang mai nộp
Nội quy về kỷ luật của học sinh!

Chỉ dăm phút, mắt ai ã ãn nước
Thầy bước đi cả lớp vẫn ỉu xìu
Bọn con gái đua nhau làm mít ướt
Đám trai ngồi bó gối, mặt buồn hiu.

Bàn thầy đỏ, hành lang dài xanh ngắt
Chống sổ cao, gói ghém những công lao
Mấy ai biết, trong những chống sổ ấy
Đầy tình thương cho lớp trẻ năm nào.

Thầy có mặt sau hồi reo chuông điện
Nhắc chúng em giữ trật tự trong trường
Tuổi trẻ nghịch, ham chơi, còn định kiến
Còn đại khờ, sao hiểu đúng tình thương.

Có những lúc, em chột thềm đi học
Làm trò ngoan ngồi dưới mái trường xưa
Chờ mong đọc lời thầy cô nhận xét...
Biết... thầy phê thành tích biểu xong chưa?

Con đồ nhỏ, thầy đứng chèo sau lái
Lên lớp trên, trò còn nhớ thầy đâu
Thầy dạy chữ, chống sào ngay trước mũi
Thường qua rồi, ai ngoài lại đằng sau!

Em vẫn nhớ dành tim mình chỗ trống
Để dâng lên trên đó một bông hồng
Xin một phút, tôn vinh Thầy Giám Thị
Ngày tri ân, thầy có được mời không?
Minh Chí

Tìm đâu...

Buồn trông sân cỏ héo gầy
Đâu rồi dây tảo quanh đây tiêu điều
Ngôi nhà nôi trú quanh hiu
Hàng cây che khuất thương yêu xa mờ
Nghe lòng nhung nhớ ngẩn ngơ
Tìm đâu hoa mộng ngây thơ một thời
Nén lòng cho lệ đừng rơi
Sao nghe mặt đắng trên môi giọt sầu
Tháng tư ngày ấy bể dâu
Bao nhiêu kỷ niệm buồn đau hiện về
Biệt ly trường lớp tái tê
Người còn kẻ mất sơn khê dặm ngàn
Nhìn từng dãy lớp hành lang
Lung linh hình bóng bạn bè quanh đây
Cây xanh vườn Nhật thừa gầy
Dường nghe phấn bảng Cô Thầy âm vang
Thoáng trong giây phút ngỡ ngàng
Bâng khuâng hồn chợt bàng hoàng cơn mơ
Nghe lòng nuôi tiếc vu vơ
Tìm đâu áo trắng ngây thơ Ngộ về...!!
KT75
KN 4/4/2015

Trường Cũ Tình Xưa ..

Trường xưa, bạn cũ, về đây
Cùng nhau nhắc lại những ngày hoa niên
Hành lang dãy lớp lặng yên
Chỉ nghe nắng gió bên hiên gọi thầm
Thời gian ngỡ chẳng xa xăm
Hôm nay bè bạn tìm thăm mái trường
Nghe lòng thốn thức vấn vương
Hần bao dấu tích yêu thương chốn này
Màu xanh cửa lớp đến nay
Cột cờ sân bóng giờ đây chẳng còn
Khuôn viên vườn Nhật, Hiệu Đoàn
Hàng cây thưa thớt dấu sơn phai mờ
Ngày nào tuổi nhỏ ngây thơ
Bên khung cửa lớp mộng mơ xa vời
Giờ đây quá nửa đời người
Mãi còn luyến tiếc một thời học sinh
Thuở nào nôi trú chúng mình
Bên nhau đèn sách nghịch đùa yêu thương
Phượng hồng lưu bút còn vương
Chia tay ba tháng sân trường quanh hiu
Người xưa cảnh cũ tiêu điều
Tháng tư gợi nhớ lòng nhiều xót xa
Nỗi buồn theo mấy mùa qua
Về thăm trường cũ lệ nhòa trong tim !!
KT75

Trường Cũ Tình Xưa

Thời Áo Trắng

* tặng bạn bè, áo trắng trường Q.

ai cũng có một thời áo trắng
để mà yêu thương, để nhớ trong đời
chị có cả một thời khăn sô trắng
cùng bạn bè áo trắng nhớ khôn nguôi

ngôi trường ấy ...
như giang tay ôm lại
những mảnh đời gói kín giữa khăn sô
từng viên gạch trên hành lang xám, trắng
cũng lên lời chia sớt những ưu tư

em đâu biết trường xưa của chị
để rưng rưng như chị ngày xưa
mỗi buổi sáng vào trường như thấy lại
hình ảnh Ba qua sắc treillis

ừ, trường chị có người lính gác
áo treillis, giầy botte de saut
cái sắc áo xanh muôn đời không quên được
cổng trường....
...Ba...
...và điệu nhạc chiêu hồn...

người ta gọi chị là con tử sĩ
bạn bè có người con thương phế binh
mỗi một người trong bọn chị ôm ấp một oai
linh
hồn tử sĩ kiêu hùng...
chút kiêu hãnh về người thân quên mình
cho đất nước

mỗi người trong bọn chị cũng đầy lòng mặc
cảm
những kém cỏi thiệt thua cùng trang lứa
trong đời...
bao nhiêu điều....
nói sao hết bằng lời
chị cũng có một thời áo trắng.....
kimthanh

NGÀY XƯA THƯƠNG NHỚ OI !!!

Ba chục năm hơn giờ gặp lại
Thấy cô, trường cũ, bạn bè xưa
Vang trong sâu thẳm miên nhưng nhớ
Tiếng giảng bài, thương mấy cho vừa

Bây giờ - ngày đó, xa xăm quá
Cuộc sống mỗi người đã mỗi nơi
Đau khổ vui buồn hay hạnh phúc
Trong ta còn mãi thuở đôi mươi

Còn giữ trong tim từ dạo ấy
Sách học trò thơm ngát hương duyên
Rằng "người ta" vẫn còn đi học
Em dễ thương một dáng vành khuyên

Vẫn giữ trong lòng ta tuổi thơ
Ép trong trang vở những mộng mơ
Tiếng chuông tan học hay vào lớp
Ngóng ra sân một ánh mắt chờ!

Giờ đây tất cả xa biên biệt
Gió bụi hồng trần cuốn lấp đi
Còn mãi trong ta bao kỷ niệm
Trình nguyên áo trắng thuở xuân thì

Phạm Vũ Quê Hương

Những nụ hôn...

tôi không thích những cái hôn tạm biệt...
nụ hôn gặp lại nhau chẳng phải rất ngọt ngào?
cái hôn Judas đau đớn thế nào?
và bao nhiêu thì đủ...
những cái hôn dành cho người ta yêu dấu?

những ca từ đi vào cuộc sống
rã rời chiến tranh trong một nụ hôn
người lính ra đi không có xác chôn
những goá phụ ôm mộ bia như ôm người thân
yêu nhất ...

làm sao nhớ nụ hôn vội vàng trao nhau nơi
góc phố
trời mưa đêm đêm thăm mối tình đầu...
cũng mưa chan hoà quét cuộc bể dâu
nụ hôn cuối chờ nhau không tìm được...

Ba có kịp hôn con trước chuyến hành quân
năm ấy?
bộ treillis còn đây những vệt máu lạnh khô
những đứa con khờ ngơ ngác chiếc khăn sô
đâu đã hiểu không còn những nụ hôn trên trán
...

làm sao hiểu khi con tim hoà nhịp
nở tươi đời ngọt dịu những nụ hôn
những cánh tay và những cái ôm
trào hạnh phúc chảy tuôn trong kỷ niệm ....

thời gian phủ màu phai trên mái tóc
gánh nặng đời oằn mỏng đôi vai
ngày trái tim không buồn đập một... hai...
vẫn dịu dàng nụ hôn cho một trời ký ức ...

hôn em nhé !...
kỷ niệm ơi ... dấu đầy cay đắng
những ngày xưa buồn vui đầy mặc cảm mỗ côi
những ngày xưa... vẫn ngạo nghễ cười vui
nổi tự hào trong tận cùng con tim côi cút

hôn lên tay Mẹ một đời bương chải
hôn đôi chân lấm lũi gánh đời trôi
hôn khăn tang ...
hôn người lính của tôi
những chiếc hôn và vòng nguyệt quế .....
kimthanh

Tình Si

Cô gái thơ ngây đã si tình,
Chàng trai phong nhã ở nhà bên.
Mỗi chiều là một giai nhân mới,
Mỗi sáng qua đi một mảnh tình.

Cô quyết giả làm gái bán hương,
Để còn có được một lần thương.
Trao chàng luôn cả tim trinh nữ,
Đáp lại tình thơ với bạc tiền

Tim vỡ mà thương mãi một người,
Chàng trai phong nhã của làng chơi.
Đã đem trân trọng chia đau xót,
Những cánh hoa rơi giữa sóng đời.

Qua chín mùa thu bán tiếng cười,
Trong làng vương giả lạnh bờ môi.
Cổ nhân dâng sóng tình hoa bướm,
Thêm một lần thương biệt cả đời.

Ngọc Ánh 72

(Chỉ có cô gái nhận ra người “tình đầu mà cũng là người tình cuối” sau chín năm làm gái bán hương trong giới vương giả. Hình như câu chuyện tình này là của nhà văn người Pháp mà NA không nhớ tên. Thời của chúng ta có lẽ cũng có nhiều người đọc.)

Nhớ về trường xưa

Nói với nhau về ngôi trường xưa
Biết bao trang giấy kể cho vừa
Từ sau cảm giác xôn xao, với
Ngỡ ngàng xa lạ lúc ban sơ

Năm Đệ thất vừa qua mất mát
Cha hy sinh Mẹ phải bôn ba
Chân bõ ngỡ vào trường lớp lạ
Nào biết điều gì phải trải qua

Bạn mới xem ra trường cũng mới
Dễ quen khi bạn cũng như mình
Mất cha - nên mới vào đây học
Sáng chiều hai buổi, lớp phân minh

Các anh các chị cũng như ta
Tất cả chúng mình đều mất cha!
Bốn tiếng gọi Quốc Gia Nghĩa Tử
Nay hiểu rồi: con của quốc gia.

Từ đó tình thân thêm xiết chặt
Cô Thấy, trường lớp, bạn bè, ta
Ngôi trường thăm đượm lòng nhân ái.
Một chữ TÌNH luôn được viết hoa

Thấm thoát thời gian đã bảy năm
Học chữ, học nghề học kết thân
Học đủ lễ nghi và đạo đức
Làm Người cần phải giữ nghĩa nhân

Thấy Cô dạy đủ ngoài tri thức
Còn dạy tư duy, cách ở đời
Dạy bảo không chỉ bằng lời nói
Bằng cả con tim đậm tình người!

Từ đó lớn dần theo năm tháng
Đã biết nhận nhìn biết đúng sai
Ai nên yêu và ai đáng ghét
Biết sống sao cho xứng con người!

Ra trường đầu ngẩng cao hy vọng
Rộn rã niềm tin giữa tiếng cười
Chia tay vội hẹn ngày trở lại
Đem sức tài xây đắp cho đời

Ai có hay rằng cũng từ đây
Mãi mãi đành xa ngôi trường này
Cuộc đời gió bụi toan vùi lấp
Dấu nghĩa tình xưa vẫn đọng đây

Bây giờ trở lại viếng trường xưa
Cảnh cũ không còn người đã xa
Dầm trên sân cỏ lòng hoang lạnh
Đất cũng thờ dài như nhớ ta

Cho dù bãi biển hoá nương dâu
Ta vẫn triển miên hoài cổ sầu
Vẫn nhớ trường xưa hai dãy lớp
Tình người thuở ấy mãi in sâu

nnh 72

Trường cũ Tình xưa

Về lại trường xưa một buổi chiều
Hàng cây, dãy lớp quá đìu hiu
Dáng ai ẩn hiện trong tâm tưởng
Tình cũ xôn xao nổi nhớ nhiều

Đây còn đâu những tà áo trắng
Kìa vắng xa rồi dáng trẻ trung
Ba mươi năm lẻ - lòng nuối tiếc
Bao mảnh đời chung nỗi hận lòng

Xa xôi không phải lòng ngăn cách
Mà bởi đường xưa không lối qua
Phương xa gió gởi bao thương nhớ
Mây tím phương này thành lệ sa

Em đà lỡ bước người cô lữ
Anh khách tha phương chẳng kịp về
Cát bụi thời gian mờ mịt phủ
Cơn bể dâu buồn thêm tái tê

nnh.72

Bốn Mươi Năm Sau..

Bốn mươi năm bể dàu
Tóc xanh nay úa màu
Thăm trường xưa lối cũ
Nghe tim lòng nhói đau
Cảnh cũ người xưa đây
Lâng lâng hồn như mây
Từng góc sân kỷ niệm
Nghe nhớ thương dâng đầy
Khu nội trú đìu hiu
Hàng cây cao lớn nhiều
Che khuất khung cửa sổ
Tìm đâu những dấu yêu
Cầu thang lớp buồn tênh
Còn đâu tiếng vang rên
Giờ chơi vui rộn rã
Tháng năm dài chưa quên
Tháng tư buồn lê thê
Kỷ niệm lại ùa về
Nhớ sân trường tan tác
Ngỡ vừa qua cơn mê

KT75
KN 4/4/2015

Cảm Xúc Thăm Trường Xưa...

Lặng lẽ nơi đây giữa sân trường
Cảm xúc dâng tràn kỷ niệm vương
Ước sao quay lại thời áo trắng
Bè bạn tung tăng chung lối đường
Nhìn về nội trú nhớ khôn nguôi
Cảnh cũ người xưa luống bụi người
Một thuở Chị Em tình nồng thắm
Tuổi trẻ cách biệt mới đây thôi
Sân bóng một thời đã bỏ không
Cỏ úa gầy thưa xót xa lòng
Còn đâu tiếng bóng chuyên chạy đuổi
Những chiều nội trú bước thong dong
Ước gì thấy sân trường rộn rã
Dưới bóng cờ vang tiếng quốc ca
Nghe giọng Thấy Cô bên phấn bảng
Nhớ quá đi thôi thuở ngọc ngà !!
Một thời đèn sách như bóng câu
Thoáng bốn mươi năm vẫn nhiệm mầu
Gặp lại Thấy Cô bè bạn cũ
Nghĩa tình ngày ấy vẫn in sâu

KT75
KN ngày 4/4/2015 Về thăm trường xưa

Bài Thơ Không Tên

Có một con đường ai ai cũng nhớ
Mang tên Võ Tánh thuộc Tân Sơn Nhì
Buổi tan trường áo trắng rợp đường đi
Bao năm qua vẫn còn trong tâm trí

Không thể nào quên đầu Lăng Cha Cả
Bến xe lam nằm khoảng góc ngã ba
Bến xe sau này dù mãi cách xa
Ta vẫn nhớ những tháng ngày đi học

Có một ngôi trường mang nhiều kỷ niệm
Chỉ nghĩ thôi cũng đã rất tự hào
Một cái tên nghe ấm áp xiết bao
Đó là ngôi trường Quốc Gia Nghĩa Tử

Chúng ta những con người đồng cảnh ngộ
Mang trong tim một dòng máu hào hùng
của thế hệ cha anh gìn giữ non sông
Cùng nương náu dưới mái trường yêu dấu

Bao kỷ niệm buồn vui ngày gặp lại
Tìm đến nhau tâm sự một đôi lời
Mái đầu xanh sương điểm đã nhiều nơi
Dấu năm tháng hằn lên trên khóe mắt

Người xuôi ngược khắp mọi miền đất nước
Kẻ tha hương trôi nổi mãi quê người
Tất cả đều mong có một ngày vui
Về dưới mái trường xưa cùng họp mặt

Tuyết Linh

Trường cũ còn chẳng một chút tình

Trần Minh Chí

Tìm về:

Hôm nay dừng bước, đến thăm trường
Trường của người ta, phải lót đường
Lang thang tìm dấu chân ngày cũ
Chỉ thấy rêu phong phủ vách tường

Cổng 2:

Ngoài đường nhà mới xây che mất
Tìm mãi làm sao thấy cổng 2
Nghe lòng hỏi nhỏ, dường như nhắc
Trường cũ không còn, bạn kiếm ai?

Thư viện:

Thư viện mùa Xuân vẫn nắng ngời
Có còn tên khắc giữa tường vui
Đọc bao nhiêu sách, giờ quên hết
Giờ chỉ còn trang sách cuộc đời

Con đường:

Ôi hoa muống vàng, hoa muống vàng
Con đường thơ mộng đón Xuân sang
Áo xanh chung bước cùng áo trắng
E thẹn nhìn nhau, bước rộn ràng

Kỹ thuật:

Bây giờ mới thấy nhà không nóc
Học sinh không nóc đã nên người
Mồ côi cha có thấy chăm sóc
Áo vẫn còn xanh suốt cuộc đời

Nhà ăn:

Cứ cá kho tương, rau muống xào
Mấy nạng nội trú cứ dân cao
Nhà ăn có lúc thành sân khấu
Tướng tá chào nghiêm, tổng thống vào

Tổng hợp:

Gần hai năm học khởi tốn tiền
Ăn cơm nội trú mãi đắm ghiền
Có nghề kế toán kiếm đánh máy
Hai mươi năm sống, đỡ ưu phiền

Nội trú:

Nhớ những chiều mưa buồn nội trú
Nhớ nhà, nhớ mẹ, nhớ đàn em
Cả bọn mồ côi ngồi ủ rũ
Mẹ ơi, sao chẳng đón bèn thêm

Sân bóng:

Đang học nữa chừng, nghe tiếng trống
Reo hò cả lớp túa ra sân
Phút sau đã thấy ngoài sân bóng
Đánh lộn, giành banh rách toạt quần

Phổ thông

Xưa vui cô đẹp khoe tà áo
Trước thích thầy oai bật zippo
Nặng lòng nghĩ đến thầy cô giáo
Nhựa sống giờ đây chắc héo khô

Sân trường:

Sân trường lưu luyến cỏ còn sương
Hành lang nín bước kẻ tha hương
Từ ngày thôi học quên hẳn lại
Ai giữ giùm ta tiếng trống trường

Vườn Nhật:

Đổi khác nhiều rồi cây vườn Nhật
Nhớ quá mùi hương của gốc nhài
Bạn mình còn giữ hay đã mất
Lưu bút ngày xưa, lá thuộc bài

Thay đổi:

Nghe nói vài năm nữa không xa
Người ta sẽ phá dỡ trường ra
Ôi con đế nhỏ chân tường vắng
Đâu biết ngày mai chẳng có nhà

Cổ tích:

Thăm lại trường xưa, mắt bụi mờ
Chạnh lòng ghi lại mấy câu thơ
Trường cũ dần đi vào cổ tích
Mà những người xưa vẫn hững hờ. ♣

Lời Mời Gọi

Tháng bảy mùa này nắng xuyên sao
Muôn chim ríu rít trên nhành cao
Về đây bạn hỡi cùng vui nhé
Vun đắp tình Q tự thuở nào

Con người còn hạnh phúc khi còn chút gì để nhớ.
Và chẳng có gì tuyệt vời hơn ... khi chúng ta lại được nhìn lại nhau, nói với nhau về một thời, một quãng đời đẹp như một viên ngọc, những câu chuyện ngắn dài đủ làm nhớ thương da diết,

Phượng xưa nở thắm bên trời
Bao nhiêu thân thiết một đời khó quên

Về đây nha bạn!
Mùa hè tháng 7 Cali sẽ là một dấu ấn, với những ngày nắng đẹp, với hoàng hôn nồng ấm... để còn thương... để mãi nhớ ... để cùng nhau tìm về những cung bậc cảm xúc của thiên đường áo trắng ngày xưa. Nếu có một ngày để nhớ, tôi xin được trở về như tuổi thơ yêu dấu... nơi đó tôi lại được ngập tràn hạnh phúc bên Thấy Cô và bạn hữu.

Chắc chắn anh chị em chúng ta sẽ tìm được điều đó trong ngày đại hội gần kề. M mong rằng sẽ gặp lại tất cả bạn hữu trong vòng tay êm ấm với nụ cười thiết tha triu mến.
Dtm

*Tháng bảy này - mùa nắng xuyên sao
Tiếng Q. gọi đàn .. thương biết bao
Phượng xa - dấu là xa - bao dặm
Tình Q. trong ta vẫn dạt dào
Tháng bảy này - Cali - mời chào
Tiếng ca họp mặt Q. cất cao
Ta ..dấu - phương xa - xa muôn dặm
Vẫn hòa trong âm điệu ngọt ngào .
Tháng bảy này... Đành hẹn mùa sau ,
Ta 'lỡ hẹn' rồi... lòng xuyên sao
Tuy cách xa, bao nhiêu là dặm
' Bất kiến ' - nhưng Tâm - tình dạt dào !*

nguyenngochuong

..Cũng xin góp tiếng gọi bốn phương
đầu cánh chim Quốc thuở chung trường
quay về họp mặt hàn huyên nhé
cùng nhau kết chặt những niềm thương

Nhớ ngày đi học, mỗi sớm mai
sau lễ chào cờ lộng gió bay
học trò vội vã quay về lớp
cười nói khi cùng sắp hàng hai

khi tiếng chuông reo điểm tới giờ
thầy chưa nhận lớp trò phải chờ
thầy tới vẫy tay cho vào học
Rối đi sau cuối khép cửa hờ

Lớp học bắt đầu từ thuở đó
và thầy vẫn dạy đến bây giờ
nay trò vẫn học như thời trẻ
dù thầy trò cùng tóc bạc phơ

50 năm qua, ôi thời gian
nhìn ảnh trường xưa lòng xốn xang
xa trường xa bạn, đời dâu biển
trời thử lòng người bằng trái ngang

Lần này gặp lại mừng lần này
biết có lần sau? ai có hay!
xin đừng bỏ lỡ ngày Đại Hội
gặp để thấy mình vẫn còn may
còn thấy còn bạn giữa đời này
Mau hãy quay về, quay về đây...

Lê Minh Nguyệt

Đêm biệt ly

Xuyên mấy núi đồi, qua mấy sông,
Là đêm ly biệt nát tan lòng.
Để còn được ngủ bên tay mẹ,
Hơi ấm cuối đời, rụng vỡ nhanh.

Con ngã vào lòng mẹ ấm êm,
Mơ dòng sữa ngọt chảy êm đềm.
Mà sao mẹ chẳng ru con nữa?
Hay kéo con gần ngực mẹ hơn!

Đây nụ hôn buồn vĩnh biệt nhau,
Cung thương,cung oán quện mưa sầu.
Mẹ đi đời bỗng già hơn tuổi
Thèm nửa gia tài tan biến mau!

*Ngọc Ánh
Kính dâng mẹ hiền Phạm Thu Phong*

còn nhớ người xưa

khép lại đành thôi mộng hải hồ
trông vời quê cũ nhớ người xưa
nắng lên màu biển thêm xanh biếc
tình ta còn mãi đến thiên thu

anh giờ đây phong kín tháng ngày
nhớ thuở tung hoành vút thoáng bay
ai hay sau bức màn thanh thân
có tác hỗn hoang kẻ lạc loài

sống với riêng mình chẳng dễ quên
một thời tuổi trẻ lắm cuồng điên
trời cao biển rộng như phân định
làm cánh chim xa với muông phiến

có chọn lựa nào cho kiếp tái sinh
vẫn xin chung thủy với quê mình
biển đông sóng vỗ vào yên lặng
hình bóng em yêu giữa hải trình

quê cũ xa rồi ánh hải đăng
theo sóng ta về trong ánh trăng
em có đợi bên vườn mộng ảo
kết lại vẫn thơ đến vĩnh hằng

liều hậu sám 1/2015

bài thơ ba chữ

em đưa
anh đến nơi
bắt đầu của một dòng
sông. và từ đó, anh đưa em
đến nơi cuối
cung của một dòng sông. mình lặng thình
bên nhau đôi bước theo nhịp đập của từng
con sóng vỗ
anh không cần làm thơ. Thế giới đã
có Tagore là thi sư
tình yêu
biển sợi tóc thơm nhỏ của
em hoá thành con sông lớn miền man và bất
tận. Ngay cả
khi dòng sông bị xoá
tên trong đại dương tiểu ngã
thoát thai hoà vào đại ngã mình vẫn
luôn có nhau

em đưa anh đến nơi bắt đầu
của một dòng sông
anh đưa em đến
nơi cuối cùng của một dòng
sông. Mình sánh bước theo nhịp đập
của từng con sóng vỗ. Em bảo anh
làm thơ. Ừ, anh sẽ làm
thơ. Một bài
thơ ngắn vô thanh vô ngôn.
hãy nhìn
sâu trong mắt anh, em sẽ
thấy bài thơ ba chữ !

Té Lầu

Thuyền không bến đỗ

Ở trời Nam anh thành dân phố thị,
Đất Mỹ này em vẫn nặng tình quê.
Hai mươi năm chân lạc lối đi về,
Đã thành thị xóa mờ thôn xóm Củ. (Củ Chi)

Chiếc nón lá áo bà ba em bận,
Thêm lạc loài giữa chốn phố phường đông.
Đâu hàng tre nghiêng ngả ánh trắng rằm,
Vờn theo bóng những nàng thôn nữ nhỏ.

Còn đâu nữa đêm về loang trong gió,
Tiếng tiêu buồn u uẩn mộng tàn phai.
Chợ chiều tan mẹ vẫn nặng vai gầy,
Rao nào nuốt gánh chè thưng ế ẩm.

Còn đâu nữa đông về trong nắng ấm,
Vang câu hò bên lúa chín đồng xanh.
Đổi đáp nhau mong nối được tơ lòng,
Tình trong đã ... mà ngoài e ngại quá.

Còn đâu nữa, ngày thơ bên mái lá,
Tuổi chín mười trần tắm dưới trời mưa.
Chơi chọi lon anh luôn thắng em thua,
Em bắt đổi qua trò chơi đánh đũa.

Còn đâu nữa người phu xe kéo lá,
Trên cành cau cô khách nhỏ nghênh ngang.
Này phu xe đây là chút tiền công,
Mau trở lại ... đứng chờ lâu mỗi cảng!

Thời gian qua tóc dài em bạc trắng,
Bên anh giờ mái tóc mượt mà xanh.
Phố phường vui ai nhớ gió quê mình,
Nên thuyền cũ qua về không bến đỗ.

Thân tặng Minh Nguyệt, Ngọc Hương và Mơ Đỗ

Ngọc Ánh 72

Sau khi xong Tú Tài hai vào năm 1973, cũng như các học sinh khác, Việt nộp đơn thi vào vài trường đại học ở Saigon như Kiến Trúc, Sư Phạm, Nông Lâm Súc. Một thời gian Việt có ý nghĩ là xin thi vào trường Võ Bị Đà Lạt, vì ngoài việc được huấn luyện trở thành sỹ quan trong quân đội, các sinh viên khi ra trường còn được cấp bằng tương đương với kỹ sư; Việt vẫn nghe nói như thế.

Khi biết được thành phần QGNT như Việt được miễn thi vào trường Võ bị, cộng thêm thời gian đó nghe nói vị chỉ huy phó trường Võ bị là một vị đại tá từng là cấp chỉ huy của ba Việt mười lăm năm trước, khi ba Việt phục vụ tại sư đoàn 7 bộ binh đóng tại Tây Ninh, vị đại tá này lúc đó là đại úy; Việt lại càng hy vọng sẽ được gia nhập trường võ bị. Khi nói ý định của mình cho mẹ nghe, bà có vẻ không khuyến khích và nói: "ba mày đã như vậy rồi."

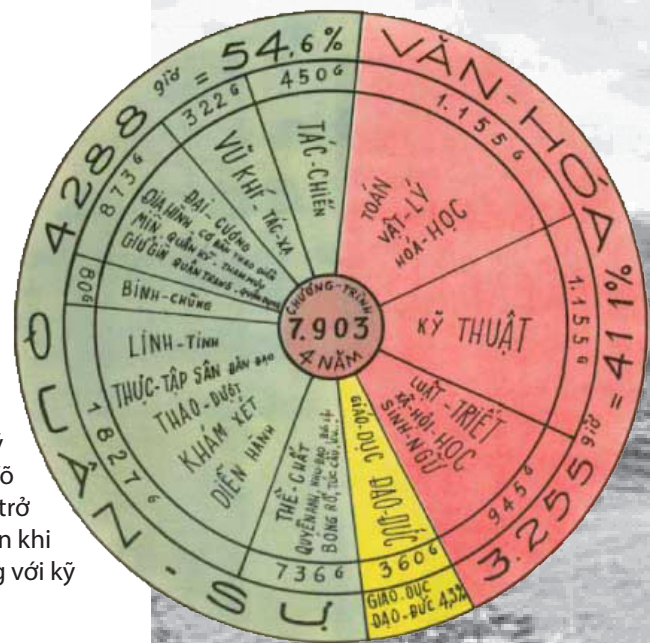
Việt nghe cũng không cảm thấy buồn lắm vì hình như lý do chính Việt muốn lên Đà Lạt là chàng thấy Đà Lạt quá đẹp qua hai lần có dịp lên thành phố này chơi, cho nên nếu không vào được trường võ bị, ít ra còn có Viện đại học Đà Lạt.

Ba tháng mùa hè từ khi đậu tú tài đôi cho tới lúc các trường đại học khai giảng niên khóa mới, thời gian thật là ngắn ngủi cho việc tìm hiểu, quyết định chọn cho mình một trường đại học. Điều này có thể sẽ ảnh hưởng đến suốt cuộc đời của mình.

Sau khi thi không đậu vào hai trường Kiến Trúc và Nông Lâm Súc, Việt nảy ra ý định xin vào trường Sư Phạm Đại Học Đà Lạt vì chỉ cần ghi danh không phải thi vô như trường đại học Sư Phạm Saigon.

Cận đến ngày khai giảng, Việt lên thương xá Tax trên đường Nguyễn Huệ, nơi có văn phòng Viện Đại học Đà Lạt, ghi danh và đóng tiền học cho niên khóa mới.

Khoảng vài tháng sau khi lên Đà Lạt thì Việt nghe nói có anh chàng cùng lớp 12 với mình đang học trong trường Võ bị. Nguyễn Tâm, anh chàng đeo kiếng cận, ngồi ngay bàn trên mình lớp 12B2. Thế là Việt liên lạc với hắn và hẹn khi nào có phép ra ngoài phố thì rủ nhau đi uống cà phê chơi cho vui.

ĐỒNG MÔN VÀO TRƯỜNG VÕ BỊ

LỄ RA TRƯỜNG CỦA SINH VIÊN VÕ BỊ ĐÀ LẠT - HÌNH ẢNH INTERNET

Một buổi chiều cuối tuần, Tâm đến đại học xá tìm Việt và cả hai đi bộ ra phố đến quán cà phê Tao Đàn trên đường Duy Tân. Đi bên cạnh Tâm, Việt thấy Tâm thật là chững chạc trong bộ quân phục màu xanh, thỉnh thoảng Việt quay nhìn Tâm khi nói chuyện, nhưng mắt và cái đầu của Tâm luôn hướng về phía trước, tuyệt đối không quay nhìn ngang, nhìn qua nhìn lại.

Khi bước vào quán cà phê, Tâm gơ tay rõ ràng theo tư thế đã học, lấy cái mũ đội trên đầu và treo lên hàng móc trên tường trông như đang trong tư thế chào kính. Hàng móc này mục đích cho các sinh viên Võ bị treo nón trước khi ngồi vào bàn.

Quán cà phê Tao Đàn chiều chủ nhật đông vui, cà phê ngon, nhạc hay. Sống ở đây vài tháng, Việt thấy cứ chủ nhật là phố xá Đà Lạt có vẻ vui hơn, người ta ra đường nhiều hơn. Ngay tại đại học xá, bà con cũng la ơ ới, hẹn nhau đi ăn đi chơi.

Ngồi vào bàn hai đứa sinh viên xa nhà nhắc lại những kỷ niệm tại trường Quốc Gia Nghĩa Tử, nhắc về những người bạn cùng lớp, đứa này bây giờ đang làm gì, đang học tại trường nào, đứa kia đã đi hay chuẩn bị đi du học.

Đó là lần duy nhất Việt và Tâm, hai người bạn học đồng môn cùng lớp 12B1 dưới mái trường QGNT Saigon, gặp nhau trên thành phố Đà Lạt.

Thỉnh thoảng đi lang thang trên phố, nhất là ở khu Hoà Bình, Việt thấy xe zEEP chở một anh Võ Bị chạy lòng vòng không biết làm gì. Vào các buổi chiều tối sắp Noel, không khí Đà Lạt có vẻ rộn rã hẳn lên, ở các ngã ba ngã tư, bỗng xuất hiện từng tốp các phụ nữ với những bộ quần áo đẹp đẽ sang trọng. Nếu để ý khoảng mười mười phút nữa thì thấy có chiếc xe

zEEP, trên xe dĩ nhiên có ít nhất một hai anh chàng võ bị, với bộ đồ đại lễ, mang kiếm, đội mũ...đổ xích lại, anh chàng xuống mở cửa xe và cho các nàng lên ngồi băng ghế sau. Khi mọi người đã an vị, chiếc xe zEEP chạy về hướng trường võ bị.

Việt có hỏi mấy vị ở Đà Lạt lâu đời là sao sinh viên Võ bị sung sướng thế, có dịp rước phụ nữ sang trọng lên xe zEEP, mấy vị này cho biết là vào những dịp lễ lạc có party như tiệc liên hoan ra trường, thì tại party có chương trình dạ vũ cho sinh viên sỹ quan. Mà dạ vũ thì phải có đào nên xe zEEP có dịp ra phố đón đào.

Còn nhớ có một buổi tối, một anh mặc veston trịnh trọng tới căn phòng của Việt chơi, Việt được giới thiệu anh này là bạn của người mướn nhà chung với Việt, mới từ party ăn mừng lễ tốt nghiệp tại trường Võ bị ra. Khi hỏi thăm anh này về người đồng môn QGNT đang học năm thứ hai tên là Tâm, anh này cho biết là có biết anh Tâm và còn nói trong trường có những sinh viên là QGNT khác, Tâm cũng cùng là sinh viên trong nhóm giới Toán.

Anh tân thiếu úy vừa tốt nghiệp trường võ bị quốc gia này có lẽ là khóa 28, khóa tốt nghiệp sau cùng của trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt vào tháng 1 năm 1975 ???

Như vậy người sinh viên sỹ quan đồng môn QGNT này có lẽ thuộc khóa 30 và không bao giờ ra trường được. ¶

Mạnh Việt QGNT73

Thân tặng các bạn QGNT có người Cha xuất thân từ trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt và các đồng môn đã nối chí Cha Anh.

QUÂN PHỤC VÀ LỄ PHỤC CỦA CÁC SINH VIÊN VÕ BỊ ĐÀ LẠT - HÌNH ẢNH INTERNET

Một Số Sinh Hoạt của QVN

Trong Các Năm Vừa Qua

THẦY TRÒ MỪNG KỶ NIỆM 50 NĂM THÀNH LẬP VIỆN GIÁO DỤC QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Gọi chung là gia đình QVN gồm Thầy Cô và học sinh trường QGNT hiện sinh sống tại VN. Chúng tôi không có điều lệ, không có qui chế ... chỉ một điều kiện ắt có và đủ duy nhất ... phải là Q. Chữ Q thân thương đã kéo chúng tôi đến với nhau từ lâu, rất lâu rồi ... cái thừa khi vừa gặp lại, khi vừa nhận ra nhau ... chỉ kịp kêu lên tiếng ôi! ... rồi xiết chặt nhau trong nước mắt từ Thầy đến trò.

Cho đến hôm nay tuy chưa thống kê, nhưng hội trường ngày Tri Ân Thầy Cô chật kín những khuôn mặt học trò mái tóc muối tiêu, vui mừng hơn hồ chào đón Thầy Cô tuổi hạc đã cao với mái đầu bạc trắng, chúng tôi biết mình đã hội ngộ được bao nhiêu bằng hữu đồng môn của ngày xưa thân ái.

Các hoạt động chính của QVN là TTTT, là tình cảm đối với Cha Mẹ, Thầy Cô và bằng hữu đồng môn. Hàng năm học trò Q đều tổ chức những ngày hoạt động để nhớ Công Cha

Nghĩa Mẹ Ông Thầy. Quan tâm chia sẻ với bằng hữu khó khăn hay việc hiếu hỉ thì thường xuyên trong năm.

Trong thời gian 2 năm 2013-2014 QVN đã có những hoạt động như sau:

Tri Ân Thầy Cô

Ngày Thầy Cô được tổ chức vào tháng 11 hàng năm. Ngày này ACEQ cũng về đông đủ để cùng gặp và Tri ân đến những người Thầy đáng kính, bên cạnh đấy các ACEQ Đà Nẵng và Q Kỹ Thuật cũng tổ chức gặp gỡ thăm hỏi đến Thầy cô.

Kỷ Niệm 50 Năm Thành Lập QGNT

Thời gian này Thầy trò cùng hội ngộ kỷ niệm 50 năm ngày thành lập ngôi trường yêu dấu, 1973-2013. Ngôi trường mang nặng ân tình của học trò QGNT.

TRI AN THẦY CÔ 2013

TRI AN THẦY CÔ 2014

HỌC TRÒ NHẬN QUÀ TRONG NGÀY TATC 2014

Các Mẹ của Q75

Vinh Danh Cha Mẹ

Sau ngày TATC thì mọi người lại rộn ràng chuẩn bị đón năm mới, cũng là lúc ACEQ tổ chức đi thăm các Cha Mẹ, nhất là Mẹ, những người Mẹ một đời vất vả, vừa là Mẹ là Cha của đàn con thơ nheo nhóc. Giờ các Mẹ như những trái chuối chín, héo khô trên cành, không biết rụng giờ nào!

Q75 THĂM Mẹ KHÓ KHĂN

Q74 THĂM Mẹ

Q73 THĂM Mẹ NHÂN NGÀY TẾT

Q73 THĂM Mẹ

Q Kỹ THUẬT THĂM Mẹ

Q TỔNG HỢP THĂM Mẹ TRẦN THỊ NĂM ở RẠCH GIÁ

Q TỔNG HỢP THĂM Mẹ ở RẠCH GIÁ

Q TỔNG HỢP THĂM CHA ở RẠCH GIÁ

Q74 THĂM BA Mẹ TẠI LONG KHÁNH ĐỒNG NAI

Q TỔNG HỢP VỀ RẠCH GIÁ THĂM CHA Mẹ

Tương Thân Tương Trợ

Học trò Q giờ ai nấy đều lên chức Ông Bà Nội Ngoại, mục tiêu hàng đầu bây giờ là giữ gìn sức khỏe, tinh thần vui tươi lành mạnh. Do vậy bên cạnh các hoạt động uống nước nhớ nguồn, ACEQ còn tìm đến nhau để chia sẻ buồn vui, khó khăn, nhất là giúp đỡ nhau trong lúc bệnh tật hiếm nghèo.

Các AC Q71 đã tạo một quỹ nhỏ để giúp thành viên trong nhóm giải quyết những khó khăn bất ngờ và hoàn lại sau vài tháng để giải quyết tiếp cho những thành viên khác có khó khăn.

Những trường hợp như bạn Hoàng thị Thu Lang Q75 bị bệnh ung thư, nhưng gia cảnh đơn chiếc và quá khó khăn đã được các bạn trong gđQ chung sức chia sẻ giúp đỡ, hay bạn Thu Hằng Q75 gặp nhiều khó khăn trong mưu sinh cũng được các bạn Q góp sức giúp đỡ để bạn có điều kiện vươn lên trong cuộc sống v.v...

Còn nhiều trường hợp từng nhóm nhỏ các bạn âm thầm chia sẻ giúp đỡ nhau cả về tinh thần lẫn vật chất.

ACEQ ĐI DU NGOẠI BÌNH CHÂU HỒ CỐC

Q 73 LIÊN HOAN HỢP MẶT

Du Ngoại

Bên cạnh những hoạt động TTTT thì ACEQ không quên những buổi cùng nhau tổ chức vui chơi du lịch để tình Q thêm đậm ấm.

Q Du Lịch biển Vũng Tàu

Q Du Lịch biển Vũng Tàu

Q THĂM VƯỜN CÂY NHÀ ANH NGHI Q Kỹ Thuật

Q THĂM VƯỜN CÂY NHÀ ANH NGHI Q Kỹ Thuật

Họp Mặt Thân Hữu

Q 73 LIÊN HOAN HỢP MẶT

Q HỌP MẶT CÙNG QGNT HUẾ ĐÀ NẴNG

Q 73 LIÊN HOAN HỢP MẶT MỪNG LỤC TUẦN

Q HỌP MẶT CÙNG QGNT HUẾ ĐÀ NẴNG

Q về Gò Công Dự Giỗ Đầu Thầy Huỳnh Minh Tâm

NĂM MỚI HỌC TRÒ CHÚC TẾT THẦY

NĂM MỚI HỌC TRÒ CHÚC TẾT THẦY

NHỮNG SINH NHẬT GIỜ ĐÂY ĐÃ TRỞ THÀNH "SINH NGUYỆT" CỦA Q74.

Q HỌP MẶT CÙNG MTQ LÊ LIÊN

Thời gian không ngừng trôi, đàn chim Quốc dần trở nên quý hiếm, hành trang quay "về" chỉ còn những yêu thương là mang theo được, QVN chỉ mong Thầy Cô, ACE bằng hữu đồng môn xa gần có nhiều sức khỏe, mang đến cho nhau nhiều yêu thương thân ái. ♪

QVN tưởng thuật

TINH THẦN TƯƠNG THÂN TƯƠNG TRỢ GIA ĐÌNH QUỐC GIA NGHĨA TỬ

- Hình chụp tại khu nội trú QGNT Sài Gòn 75.
(Thu Lang - thứ 3, từ trái qua)
- Các hình bên tay phải, GD QVN tổ chức đi thăm cả các bà Mẹ Q và Thu Lang tại Vũng Tàu.

- **Thu Lang** là nữ sinh lớp 7A5 - niên khóa 1974-1975, trường Quốc Gia Nghĩa Tử, trực thuộc Viện GDQGNT Sài Gòn.

- Hoàn cảnh gia đình còn mẹ già, bản thân "goá" bụa, sống cùng các con và các cháu. Sinh kế trước khi phải nhập viện, làm phục vụ cho khách sạn du lịch.

- Tình trạng bệnh: Ung thư đại tràng. Phải phẫu thuật loại bỏ cục bướu và cả hậu môn.

- Các QGNT khắp nơi trên thế giới góp tay giúp đỡ người bạn đồng môn đang bị bệnh hiểm nghèo.

1 Quí TTTT VN	27 1 QGNT USA
2 Quí GD QGNT USA	28 Chị Mộng Xuân Q75
3 Anh Thanh Nguyễn USA	29 Chị Mộng Hoàng Q75
4 Anh Mai Đức Phú USA	30 Anh Lăng Tùng Q75
5 Chị Minh Phượng USA	31 Ấn danh Q65
6 Anh N.N. Quỳnh USA	32 Anh Lê Gia Vinh Q Huế-Canada
7 Chị Ngọc Lang Q75	33 Ấn danh Q75
8 Chị Lâm Nhung Q75	34 Chị Trần Thị Kim Dung Q70 USA
9 Ấn danh Q75	35 Anh Nguyễn Bá Đạt USA
10 Anh Ninh Vi Q71 USA	36 Anh Trần Xuân Bi USA
11 Chị Dung khêu Q73	37 Mr Hách: Cậu của Lâm Nhung USA
12 Anh Trần Đình Ninh USA	38 Chị Bắc Q73
13 Chị Đỗ Mơ USA	39 Chị Kim Thanh Q73
14 Chị Minh Nguyễn USA	40 Anh Lê Văn Thế Q75
15 Chị Minh Nguyệt USA	41 ACE QGNT Nam Cali
16 Anh Chánh rầu USA	42 Ấn danh QGNT
17 Anh Hải Nguyễn USA	43 Chị Vũ Thịnh Q74
18 Ấn danh USA	44 Chị Liên Lê74-USA
19 Chị Phương Dân USA	45 Anh Trọng Phương USA
20 Chị Tuyết Sương Q75	46 Anh Lưu Văn Phúc USA
21 Chi Thanh Xuân Q75	47 Anh Võ Thanh Hưng USA
22 Chị Khánh Hòa Q71	48 Nhóm Café Q72-VN
23 Chị Mạc Đình USA	49 Chị Nguyễn Xuân Lan USA
24 Chị Thanh Thủy Australia	
25 Chị Minh Nguyễn Q75	
26 Chị Kim Chi Q Huế	

Lăng Tùng và Hồng Thu tưởng thuật

Thăm Mẹ

Chúng con đến thăm mẹ
Một sáng mùa xuân về
Người mẹ trẻ thuở nào
Giờ đã vào tuổi hạc

Chúng con đến thăm mẹ
Đào dạt cả trời yêu
Mẹ một đời lẽ bóng
Nuôi con ngày lớn khôn

Chúng con đến thăm mẹ
Rộn ràng một niềm vui
Mẹ an lành mạnh khỏe
Dù thời gian dần trôi
Chúng con đến thăm mẹ
Một chút quà ngày xuân
Mẹ móm mém môi cười
Thương con lòng thơm thảo

Mẹ ơi xuân đã về
Đất trời kết muôn hoa
Chúng con còn có mẹ
Là mùa xuân đó rồi

Thăm cô Phương Mai và cô Phan Trương Trắc

Nhớ cô ngày xưa ấy
Áo dài xanh đậm màu
Áo nâu màu của đất
Dáng yêu kiều làm sao!
Vẫn nhớ bài cô giảng
Chinh phụ ngậm năm nào
Tiếng cô vang trầm ấm
Giọng bắc ngọt ngào sao!

Cô em người nhỏ nhắn
Lấn trong hàng nữ sinh
Áo dài trắng trinh nguyên
Nhớ cô giờ vạn vật

Mấy mươi năm qua rồi
Tuổi học trò dần trôi
Nhưng từ trong sâu thẳm
Yêu cô mãi khôn người

Đón Bạn Về

Đón bạn về lòng vui như mở hội
Ngày trùng phùng sẽ nở rộ muôn hoa
Bên nhau hàn huyên những chuyện đã qua
Nhớ thuở học trò, tình thơm như bông bưởi

Đón bạn về trời bừng sắc nắng
Làm ửng hồng đôi má tuổi chiều tà
Có gì nhi!...vừa thơm tỏa quanh đây
À...một chút hương, của thuở
là học sinh trường Quốc Gia Nghĩa Từ
Mấy mươi năm trôi qua đã tưởng là dài lắm
Khi gặp nhau vẫn nghĩ mới hôm qua
Giờ tan trường áo trắng quện đôi tà
Bên đây hành lang kia, có đôi mắt ai làm xao xuyến

Đón bạn về những ngày vào đông
Một chút se lạnh của Sài Gòn sao thấy ấm?
Có phải bạn về đem theo bao kỷ niệm
Rắc vàng cho năm tháng chờ mong

Ồi, cái chữ về nghe thương thương quá
Về thăm lại Thấy cô, thăm ngôi trường cũ
Cả một thời ử mật ngọt ngào
Dù cuộc sống thăng trầm
vẫn không thể nào quên
ThL

Cà Phê 72

Tuổi mình còn được mấy
Cùng dạo cafe thôi
Mỗi tháng sáng chủ nhật
Huyền thuyên hết tuổi già

Có khi lại la cà
chat chit mail qua lại
Rảnh rỗi lại lai rai
comment cùng facebook
Rồi cũng có giây phút
Với bạn bè viber
Tha hồ mà chuyện trò
vì kết nối miễn phí

Ồi cái gì là free
cũng đều hào phóng cả
Mình tặng nhau tiếng cười
haha nha các bạn
ThL

Sơ Lược Những Sinh Hoạt và truyền thống của GĐQGNT

I/ Những sinh hoạt nội bộ:

A. Vinh Danh Cha /Mẹ:

Hằng năm, nhân dịp Tết, anh chị em QGNT đại diện từng niên khóa- trong và ngoài nước- đến thăm hỏi và biếu quà Tết cho quý Mẹ và Cha còn sống trên đời. Những gói quà Tết tượng trưng, bé nhỏ nhưng gói ghém nhiều thương yêu cùng sự ân cần thăm hỏi, và lòng biết ơn, trân trọng các bậc sinh thành là điều mà ACE QGNT luôn duy trì để giữ lại chút văn hoá ấm đậm tình người của con dân nước Việt.

B. Các Buổi Lễ Tri Ân Thầy Cô:

Chương trình này được tổ chức hằng năm bởi quý ACE QGNT bên Việt Nam và có thể được xem như là đại hội QGNT thường niên của QVN. Cung cách tổ chức của quý anh chị QVN hẳn đã thể hiện rõ ràng tính sáng tạo, khéo léo, uyển chuyển, của quý ACE QVN trong những sinh hoạt có ý nghĩa này.

C. Chương trình khuyến học

Chương trình khuyến học được khởi đầu từ năm 2006 và tiếp tục cho đến nay, 2015. Đây là chương trình trao học bổng cho các cháu bên Việt Nam, con của những anh chị em QGNT còn đang học các bậc tiểu, trung và đại học được tổ chức hằng năm

Các cháu, qua sự giới thiệu, hướng dẫn của chính cha mẹ, những QGNT, sẽ gửi đơn xin học bổng, kèm theo những thành tích đã đạt được. Hồ sơ các cháu được gửi qua email, và toàn ban Khuyến Học cùng cứu xét, thẩm định và trao giải KH cho các cháu hội đồng điều kiện trước mùa tựu trường mỗi năm. Thể lệ cứu xét gồm học lực (80%), sự cố gắng, hạnh kiểm (10%) và gia cảnh (10%) của các cháu trong năm vừa qua. Số tiền khuyến học tượng trưng cho các cháu bậc tiểu học là 100 USD, bậc trung học 150 USD và cho bậc ĐH là 200 USD.

D. Đại Hội QGNT:

Tại hải ngoại thì cứ mỗi hai năm, kể từ 2003 lại có một Đại Hội QGNT để cho Thầy Cô và ACE QGNT có dịp gặp gỡ, hàn huyên, chúc vui, chúc khoẻ và cho các cựu HS QGNT có dịp gửi lời cảm ơn chân thành đến quý Thầy Cô đã và đang thương mến, quan tâm, hướng dẫn các học sinh sau bao năm lạc bầy, tứ tán.

E. Những chương trình Tương Thân Tương Trợ:

Khi tìm về bên nhau, một trong những nguyện vọng, tiêu chí, viễn kiến chính là chia sẻ, ủi an nhau mỗi khi Thầy Cô, bè bạn lâm vào những hoàn cảnh đau bệnh, ngặt nghèo hay đau buồn, tang chế. Có những trường hợp, nhờ sự quyên góp của mọi người trong gia đình mà những thành viên lâm trọng bệnh đã được thuyên giảm, vì có tiền để mua thuốc men, đi bác sĩ, hoặc được cứu sống, ít ra thêm được vài năm.... Sự đóng góp bằng hiện kim cũng đã giúp trang trải cho đám tang những gia đình lâm cảnh bế tắc, đơn chiếc.

II/ Những Sinh Hoạt với Cộng Đồng Người Việt Quốc Gia ở các nước Định cư

A. Đại Nhạc Hội Cám Ơn Anh

Là con của những người lính VNCH đã nằm xuống hoặc mất đi một phần thân thể, hy sinh xương máu trong cuộc chiến bảo vệ lý tưởng tự do, gia đình QGNT luôn tham gia, ủng hộ những chương trình được tổ chức hằng năm trong cộng đồng người Việt Quốc Gia, liên quan đến cha anh của mình, như Đại Nhạc Hội Cám Ơn Anh, Chương trình Đại Nhạc Hội Cám Ơn Anh do bà Hạnh Nhân khởi xướng và là chương trình gây quỹ để giúp đỡ các thương phế binh VNCH đang sống đời cơ cực bên Việt Nam.

B. Dâng vòng hoa tưởng niệm chiến sĩ trận vong mỗi năm nhân lễ tưởng niệm 30 tháng 4.

Trong niềm tưởng niệm ngậm ngùi, thương tiếc cha anh và những chiến sĩ VNCH đã vị quốc vong thân, Thầy Cô và ACE QGNT, như rất nhiều những người Việt tỵ nạn CS, trong ngày này, đã trân trọng dâng hoa, thắp hương, đồng tâm nói lên tiếng nói của mình, của con tim khát khao một ngày mai sáng tươi hơn cho dân tộc.

Tất cả những sinh hoạt nói trên là kết quả của lòng mến thương, tri ân chân thành của những người con, người học trò có án QGNT sẵn sàng đồng hành, góp sức chung vai, hỗ trợ nhau trong tình đồng môn, với lòng tôn sư trọng đạo, và niềm kính yêu sâu sắc với ông bà, cha mẹ, luôn bàng bạc trong trời, dù còn ở quê nhà hay bên phương trời tí xa, phiêu dạt. Cùng vào đó, gia đình QGNT cũng đã luôn được sự quan tâm, ủng hộ rộng rãi, đặc biệt của quý Thầy Cô mãi cho đến bây giờ.

Xin chân thành kính cảm ơn quý Thầy Cô, và quý ACE QGNT đã cùng tìm về để liên lạc, nối kết dây thân ái, giữ vững niềm tin, san sẻ vui buồn, chắt chiu kỷ niệm luôn tuyệt vời trong tâm tưởng, trong tình người Việt Nam chân thành của một thời bên mái trường thân yêu với bao mến thương êm đềm, trong sáng nhất.

Minh Phượng

THAM GIA TƯỜNG NIỆM 30/4 TẠI NAM CALIFORNIA

THĂM VÀ GIÚP ĐỠ ĐỒNG MÔN HOẸN NẠN

CON EM QGNT TẠI LỄ KỶ NIỆM 50 NĂM Q.G.N.T JULY 2013

THĂM VÀ GIÚP ĐỠ ĐỒNG MÔN

HỢP MẶT TRI ÂN THẦY CÔ HÀNG NĂM

HỢP MẶT HÀN HUYỀN CỦA QGNT PARIS PHÁP QUỐC

THAM GIA NHẠC HỘI CHO TPB VÀ THĂM MẸ - HÌNH DƯỚI

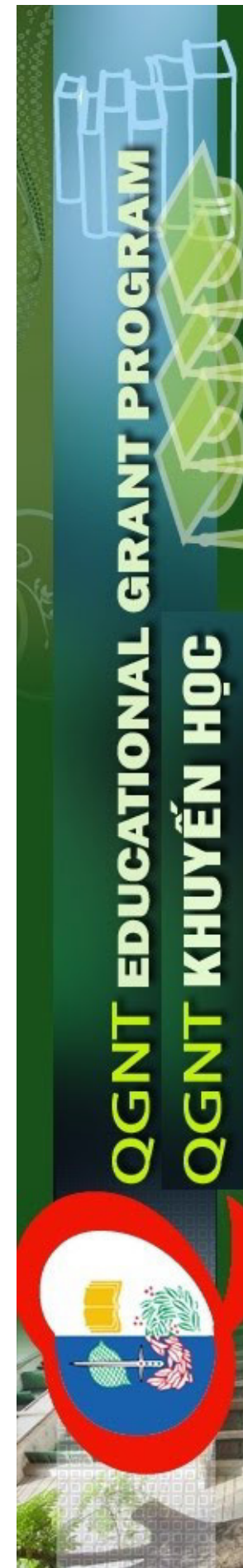

THAM GIA TIỆC GÂY QUỸ CHO NẠN NHÂN ĐỘNG ĐẤT NEPAL

- Các sinh hoạt QGNT hàng năm như tổ chức " Ngày Thầy Cô "; các chuyến thăm các bà Mẹ QGNT nhân dịp Tết Nguyên Đán; Tương Thân Tương Trợ giúp các đồng môn gặp phải tình trạng ngặt nghèo.

Ngoài các kỳ Đại Hội QGNT, các QGNT Hải Ngoại tham gia các chương trình Tưởng Niệm 30/4; các chương trình Tôi Không Quên Anh; tham gia chương trình gây quỹ cho nạn nhân động đất Nepal; tham gia Picnic Hè với các trường bạn. ¶

CON EM QGNT VÀ HỌC BỔNG QGNT

Kính gửi Các Bác, Cô Chú QGNT,

Mẹ cháu từng nói với cháu rằng chìa khóa của sự thành công là có được một nền giáo dục vững, tốt và muốn được vậy cháu sẽ phải đi học đại học.

Từ nhỏ và trong suốt thời gian bậc trung học, cháu đã quyết tâm làm cho Mẹ hạnh diện về mình khi được nhận vào UC Berkeley hoặc UCLA. Cháu học rất chăm và nói chung thì không làm điều gì có thể bị gọi phá phách cả. Mặc dù đôi khi Mẹ lo lắng khi cháu đi chơi khuỷa hoặc khi thấy thái độ "đáng nghi ngờ" của những người cháu quen, Mẹ vẫn thấy là cháu lo học, biết bốn phận, và vẫn giữ điểm cao trong trường, nhưng ở bậc trung học, học sinh phải tham gia và làm nhiều điều khác chứ không phải chỉ có đến lớp học. Ở trường Trung học, cháu đã vào đội đấu vật. Với những tập luyện quanh năm với nhiều sự cạnh tranh, cháu đã có cơ hội góp tay cho đội đấu được thắng nhiều giải khó đoạt được lúc ấy. Cơ duyên này đã khiến cho cháu nhận được một vài lá thư tuyển dụng từ các huấn luyện viên đại học. Một trong số đại học đó có học viện Quân sự Hoa Kỳ ở West Point, New York. Với tính khí thuộc loại khó trị, cháu đã quyết định rằng đây là cơ hội chỉ đến một lần trong đời mình, như tấm vé cho cháu được thoát ly và khám phá cả thế giới. Vì vậy chỉ một vài tuần sau khi tốt nghiệp trung học, cháu đã khăn gói, với vé bay một chiều, đến New York để dự khóa huấn luyện căn bản.

Những năm tại đại học quân sự West Point có lẽ cũng tương tự như hầu hết các trường đại học khác ngoại trừ những điều lệ, quy củ khác khe hơn, như là mùa hè được trám đầy với những lớp huấn luyện quân sự và những cơ hội cho sinh viên được thực tập ngành nghề hoặc đi du lịch nước ngoài. Ngoài ra, tương tự như việc chương trình học ở trường trung học không chỉ đơn thuần việc đến các lớp học, các trường đại học, đặc biệt là ở West Point, rèn luyện và mở rộng tầm nhìn đa dạng cho sinh viên, chứ không chỉ để lĩnh hội kiến thức. Westpoint là một môi trường đào tạo giới lãnh đạo, huấn luyện học viên của mình phải thông qua một chương trình nghiêm ngặt trong 47 tháng gồm nhiều niên khóa nặng nề với lớp học theo quy định, những đêm không ngủ, những buổi thanh tra phòng kiểm xem chúng cháu có giữ sạch sẽ, ngăn nắp hay không, những cuộc tuần hành thao diễn trong mưa, trên lưng trịu nặng hành trang, và nhiều hình thức tạo những căng thẳng tinh thần quá mức khác nữa.

Tuy có vài lần cháu cảm thấy nghi ngờ về khả năng và ý chí hoặc khát vọng của chính cá nhân mình để hoàn thành chương trình học này, nhưng nhờ vào đức tin, cùng sự thương mến từ gia đình và bạn bè, cháu cũng đã vượt qua được. Cháu cũng xem đây là nhà, khi xa gia đình, và cháu đang ngồi đây tại bàn của cháu ngày hôm nay, ngày mai là ngày thi cuối cùng của cháu trước khi tốt nghiệp với bằng Cử nhân, về kỹ sư Hoá học.

Cháu đang có món "nợ" phải phục vụ năm (5) năm trong quân đội Hoa Kỳ. Cháu cảm thấy rằng đó là một vinh dự và khiến cháu thấy gần gũi mẹ cháu, một cựu học sinh trường QGNT và ông của cháu, một cựu chiến binh với những hy sinh cho tổ quốc. Bình nghiệp đã và đang là một truyền thống lâu đời và nay cháu sẽ có cái vinh dự được gia nhập: Cái vinh dự được dẫn dắt những chiến sĩ, những đứa con của tổ quốc vào chốn hiểm nguy và mang họ trở về trong bình an. Ngoài ra, bây giờ cháu đã tốt nghiệp đại học và có việc làm bảo đảm, mẹ cháu sẽ không còn cần nhân cháu được nữa.

Cháu muốn tỏ sự biết ơn của cháu bằng cách đóng góp một ít của riêng mình, đến chương trình khuyến học QGNT. Nhờ có học bổng bốn năm trước, giúp cháu trong cuộc hành trình này, và cháu đã đến đích để có được ngày hôm nay. Cháu đã nhận được số tiền ủng hộ rộng rãi từ tập thể QGNT trước đây, và như lời cảm ơn chân thành nhỏ bé, sự đóng góp hôm nay là điều tối thiểu cháu có thể làm được. Cảm ơn quý bác, chú và cô và cháu mong rằng các học sinh trung học ưu tú vẫn tiếp tục có cơ hội được vào đại học nhờ những học bổng từ gia đình QGNT. ¶

Trân trọng,
Nathan Nam Nguyễn

Nathan Nam Nguyễn là con một QGNT tại San Jose, Nathan đã được một học bổng QGNT tại Đại Hội QGNT năm 2009 khi em hoàn tất bậc trung học trước khi gia nhập trường West Point. Bài viết tiếng Anh do Minh Phượng chuyển ngữ.

Ban Chấp Hành ĐDQGNT:

Trưởng khối điều hành :
Nguyễn Trọng Phương

Thư ký: Võ Minh Phương

Thủ Quỹ: Mai Đức Phú

Trưởng ban sinh hoạt đối nội:
Nguyễn Văn Thanh

Trưởng ban sinh hoạt đối ngoại:
Phó Thịnh Trương

Trưởng ban xã hội (tương thân
tương trợ):

Trưởng ban khuyến học:
Trịnh Hoài Nam

Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử

Địa chỉ liên lạc:
c/o QGNT
10357 Hite Circle
Elk Grove, CA. 95757

Email :
bchqgnt2012@yahoo.com

Trang Nhà:
<http://quocgianghiatu.com>

Diễn Đàn:
gdqgnt@yahoogroups.com

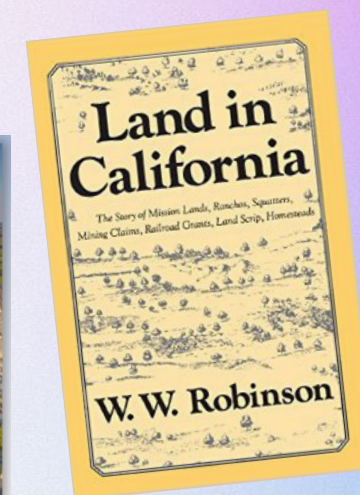
BAN TỔ CHỨC

Anh Phạm Khắc Phụng Trưởng BTC
Chị Nguyễn thị Ái Liên Thủ quỹ
Anh Phó Thịnh Việt Lễ Chào Cờ, Quốc Ca
Anh Phan Nhật Tân Đặc San ĐH 2015
Anh Thanh Nguyễn Đặc San ĐH 2015
Chị Nguyễn thị Ánh Nguyệt Văn Nghệ
Anh Trần Quảng Nam MC
Chị Trần Ý Thu Vận Động
Anh Phạm Minh Đốc Vận Động
Chị Vũ Thị Thanh Hà Tiếp Tân
Chị Nguyễn Ngọc Thùy Trang Tiếp Tân
Anh Phó Thịnh Trương Chuyên Chở
Anh Ngô Giang Chuyên Chở
Anh Vũ Khắc Thông Giải Poker
Anh Trịnh Hoài Nam Du ngoạn: Las Vegas
Anh Trịnh Ngọc Cấn Du ngoạn: Cruise
Anh Mai Viết Khánh Webmaster
Chị Võ Minh Phương Thông Tin

Ban Tổ Chức Đại Hội Quốc Gia Nghĩa Tử chân thành ghi ơn Quý Anh Chị QGNT, các Mạnh Thường Quân, các Nhà Bảo Trợ cho sự hình thành của quyển Đặc San Quốc Gia Nghĩa Tử 2015.

- Anh Lê Văn Nam QGNT71 và PHP Insurance.
- Ông Đỗ Doãn Quế, Aborn Compound Pharmacy.
- T&K Auto Body and Paint
- Chị Duy Hải, Biển Xanh California
- Bảo Hàn Áo Dài
- Bác Sỹ Phan Huấn, San Jose Laser Center
- Khai Toan Jewelry
- Cheong Kwan Jang, Koror Ginseng Center
- Anh Michael Viet Nguyễn và Michael Louie Prudential
- Tina Vu Agency State Farm Insurance
- Cô Kim Huệ, Queen's Skin Care
- Vinh Thành Jewelry
- Bác sỹ Helen Nong D.C.
- Aborn Cleaners
- Le Gời Tiến và Le Travel
- Anh Trần Nhu Thê Điện Thoại Bến Thành
- Carolyn Hà Nguyễn, All State Insurance
- JD Global Cosmetics
- JD Tax Solutions
- Chị Thái Hà, Công Ty Khỏe Đẹp Vui.
- ACE Capital Group
- Chị Sonya Sương Nguyễn
- Chị Huỳnh Như 75
- Chị Nam Bùi 65
- Chị Lê Khánh Hòa 71
- Chị Nguyễn Mai Liên 73
- Anh Mai Viết Khánh 73
- Chị Vân Quý Đình Mạc 65
- Anh Nguyễn Khắc Kinh 65
- Anh Nguyễn Văn Thanh 72
- Anh Trần Đình Ninh 69

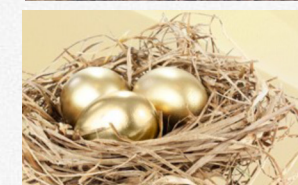
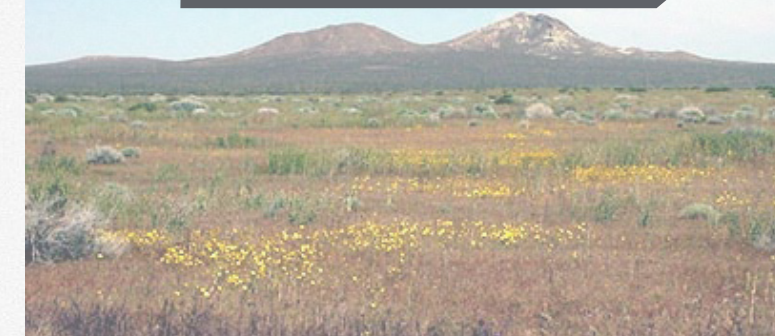
Cơ Hội Đầu Tư Đất Đai ở California

Quý vị có cơ hội chuyển đổi tiền đầu tư từ các chương trình hưu trí (IRA, 401k.v.v...) qua cách đầu tư an toàn và chắc chắn với đất đai ở California, cách đầu tư đã được chứng minh có lợi nhuận cao ROI (Return on Investment)

Hãy liên lạc với một trong các nhân viên chuyên về Đầu Tư Đất Đai California của chúng tôi để biết rõ phương cách tạo cho mình một tài sản tài chính vững vàng.

Protect, strengthen, and enlarge your financial future with LAND!

Christine Dang
Land Investment Specialist
CalBRE License #01509391
1 408 887-2364
Email: cdang@acecapitalgroup.com

Nga Chau
Land Investment Specialist
CalBRE License #01745721
1 408 857-1999
Email: nchau999@gmail.com

Sonya Nguyễn
Land Investment Consultant
1 408 497-6453
Email: sisi747@yahoo.com

Sean Vu
Land Investment Consultant
1 510 682-0298
Email: svu@acecapitalgroup.com

**Ghé thăm trang mạng của chúng tôi tại:
www.AceCapitalGroup.com**

ABORN

COMPOUND PHARMACY

2060 ABORN RD. #150-B, SAN JOSE CA 95121

(Góc Capitol Expwy & Aborn Road đằng sau và chung bãi đậu xe với tiệm ăn Red Lobster)

Tel. 408 238-3968 & 408 238-8008 Fax: (408) 238-3978

Dược phòng ABORN COMPOUND PHARMACY đã được Bộ Y Tế Tiểu Bang California chuẩn duyệt, để pha chế các thứ thuốc do các bác sỹ kê toa cho bệnh nhân nhưng lại không có bán sẵn trên thị trường (compound), hay các thứ thuốc mà bệnh nhân vẫn quen dùng nhưng nay các hãng bào chế đã ngưng sản xuất, dù là thuốc dùng cho người hay cho gia súc (pets), cả thuốc uống lẫn thuốc bôi ngoài da.

CHÚNG TÔI NHẬN MEDICAL VÀ HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM

THUỐC TÂY GIAO TẬN NHÀ...MIỄN PHÍ!

Cho quý vị đồng hương tại San Jose và vùng phụ cận.

Xin cứ việc giao phó tất cả cho chúng tôi, là quý vị được yên tâm có đầy đủ thuốc dùng mà không cần bước chân ra khỏi cửa.

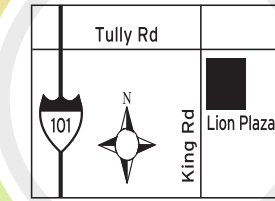
- Nếu đã có sẵn toa thuốc: chỉ cần gọi số phone **408 238-3968 & 408 238-8008**
- Nếu đang đi khám bệnh: Hãy nói với bác sỹ fax toa thuốc và thẻ Medical hay bảo hiểm của quý vị tới số Fax: (408) 238-3978 là thuốc sẽ được đưa tới tận nhà quý vị trong vài tiếng đồng hồ.
- Trường hợp cần mua thuốc theo toa cũ (refill) dù trước đây đã mua tại tiệm khác, ở bất cứ nơi nào trên lãnh thổ Hoa kỳ, chỉ việc gọi số (408) 238-3968 hay (408) 238-8008 bất cứ lúc nào, thuốc sẽ được trao tới tận nhà quý vị vào ngày hôm sau.
- Quý vị đang hưởng bảo trợ Y Tế của tiểu bang MEDICAL, dùng thẻ nhựa cứng, màu trắng, chữ xanh, nếu đã lãnh đủ 6 món thuốc trong tháng nhưng vẫn còn cần thêm thì bốn tiệm sẽ xin được Bộ Y Tế Tiểu Bang cấp cho quý vị các thứ mà nhu cầu đòi hỏi.

CÁC CÔNG VIỆC PHỤC VỤ NÓI TRÊN ĐỀU HOÀN TOÀN MIỄN PHÍ.

Muốn biết thêm chi tiết, xin vào trang mạng: www.abornpharmacy.com và www.dalanphim.com

*Dù trời giông bão gió mưa...
Aborn tiệm thuốc vẫn đưa tận nhà.*

TRUNG TÂM ĐẠI DIỆN BẢO HIỂM VÀ SANG TÊN XE

FREE SR-22 FOR DUI DRIVERS IF QUALIFY
Miễn phí SR-22 cho người say rượu lái xe nếu đủ tiêu chuẩn*
STAFF TO AUTO DEALERS, HOME & OFFICE.
Có nhân viên tới hãng bán xe, nhà hay văn phòng để lo bảo hiểm*

BÁO CÁO TAI NẠN 24/7 • BỒI THƯỜNG NHANH CHÓNG VÀ THỎA ĐÁNG

BẢO HIỂM XE CỘ

Đặc biệt giảm giá:

- Có nhà và 2 xe trở lên;
- Có bằng BS, MS, Phd
- Gia đình, bằng lái 3 năm
- Có bảo hiểm liên tục

**40% DISCOUNT
FOR AUTO
AND HOME**

Giá rẻ bất ngờ:

- Bằng lái mới, bằng lái quốc tế
- Nhận bảo hiểm mọi trường hợp
- Có kinh nghiệm lái xe ở VN
- DUI, SR-22, Tickets, Accidents

SANG TÊN XE

- Sang tên xe lấy liền
- Đóng thuế lưu hành
- Làm title xe salvaged

- Xin giấy phép handicap
- Chọn bằng số xe theo ý muốn
- Giải quyết mọi rắc rối về giấy tờ xe

BẢO HIỂM NHÀ CỬA

Đặc biệt giảm giá:

- Smoke, fire alarm, tile roof
- Dead bolts, fire extinguisher
- Ống nước bằng đồng
- Nhà 15 tuổi trở xuống

- Single House, Townhouse
- Duplex, Triplex, 4-plex
- Mobile Home, Condo
- Apartment, Renter

Giá rẻ bất ngờ:

- Flood, Earthquake
- Nhà có nhiều claims
- Nhà lớn hơn 50 tuổi
- Mái nhà woodshake

BẢO HIỂM SỨC KHỎE

- Medi-Cal
- Single/Family
- Small Group Business
- HMO, PPO, HSA Plan

- Medicare Supplement (Medigap) A,B ... F
- Medicare Advantage (Part C), Dental & Vision
- Medicare Prescription Drug (Part D) & Extra Help
- Bảo hiểm du lịch trong & ngoài nước Mỹ

PHP giúp quý vị đăng ký miễn phí vào chương trình **Obamacare & Medicare**

BẢO HIỂM NHÂN THỌ

- Bảo hiểm ngắn hạn Term 10, 20, 30 năm
- Bảo hiểm trọn đời (Whole & Universal Life)
- Long Term Care and Disability Income
- Bảo hiểm người lớn tuổi không khám sức khỏe

BẢO HIỂM THƯƠNG MẠI

- Beauty and Nail Salon
- Mini Market, Supermarket
- Furniture, Liquor Store
- Medical, Dental Office
- Apartment, Four Complex
- Lunch & Catering Truck
- Auto Repair, Restaurant
- Commercial Building
- General Liability
- Workers Compensation
- Tất cả các loại Bonds
- General Contractor

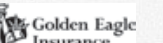
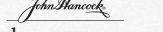
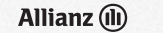
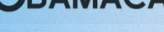
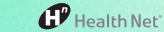
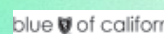
1818 Tully Rd #162A
San Jose Ca 95122 * Lion Plaza
Lic. 0D04026

(408) 528-1528

fax: (408) 528-9988
info@phpbroker.com • www.phpbroker.com
RS# 57323 - VV# 17201

Business Hour
Mon-Fri: 8AM - 6 PM
Sat: 8 AM - 12 PM

Chuyên nghiệp • Tận tâm • Uy tín • Kín đáo

Biển Xanh California

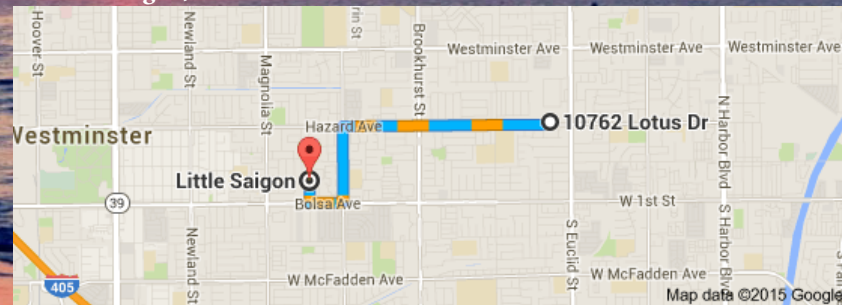
Home Sweet Home

10762 Lotus Drive
 Garden Grove CA 92843
 Ngay góc Hazard Ave va Euclid
 (Địa chỉ cũ là 10900 Hazard Ave, GG 92843)
 Cổng chính nằm trên đường Hazard
 Mọi liên lạc xin gọi: 714-880-2939

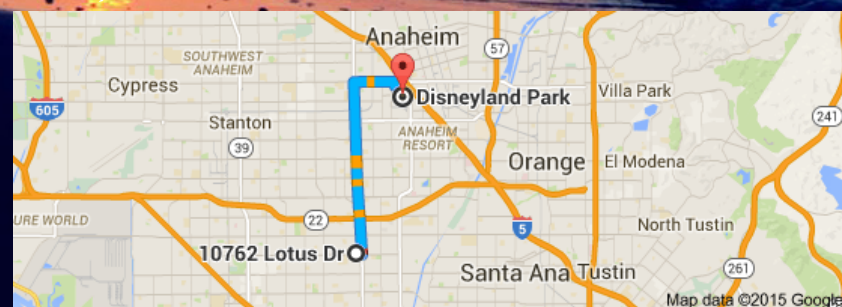

BẠN CẦN GÌ KHI ĐẾN VÙNG ORANGE COUNTY?

From 10762 Lotus Dr, Garden Grove, CA 92843
 To Little Saigon, Westminster

From 10762 Lotus Dr, Garden Grove, CA 92843
 To Disney Land, Anaheim

Có giá đặc biệt cho gia đình QGNT.

• *Hãy đến "Biển Xanh California" ngôi nhà mới hoàn toàn 100% với đầy đủ phương tiện để Bạn và Gia Đình có chỗ nghỉ ngơi thoải mái.*

• *Cảm giác yên tĩnh như Bạn đang sống trong căn nhà chính mình.*

• *Thuận tiện để đến những khu như Disney Land, Phước Lộc Thọ, Huntington Beach.v.v...*

Aborn Cleaners

- Dry Cleaning
- Laundry
- Tailoring
- Alteration

Hang Lam

Tel: 408 532-9606

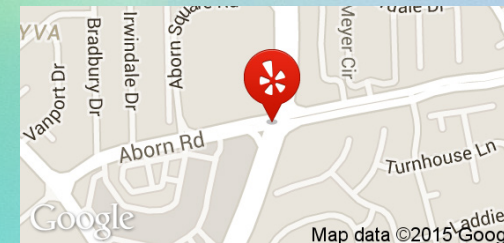
1948 Aborn Road, San Jose CA 95121

Business Hours

Mon-Fri: 9:00am - 7:00pm

Sat: 10:00am-5:00pm

Sun: Closed

Stress Free Tax Solutions

JD TAX SOLUTIONS CPAs
 Tax Preparer & Accounting Services.

Jonathan Duong
 Principal
 1978 Aborn Road
 San Jose CA 95121
 Tel: 408 622-5791
 Cel: 408-607-8981
 jontaxsolution@gmail.com

We Provide year-round services.
 Bookkeeping/Payroll Services/Tax Preparation/Accounting Services and so much more.

“Better Vision, Better Life”

LASIK EYE CENTER

Tel. 408.296.2020 | 1.877.998.2020

Bác Sĩ Giải Phẫu Mắt

Huấn Phan M.D.

Bác Sĩ Y Khoa tại UC Davis
Bác Sĩ Giải Phẫu tại University Colorado
Diplomate, American Board of Ophthalmology

Trung tâm của chúng tôi đã thực hiện các cuộc giải phẫu điều chỉnh thị lực trong hơn 15 năm qua và có nhiều phương pháp khác nhau để thích hợp cho đôi mắt của quý vị: **LASIK, PRK, Lensectomy, Corneal Ring, Intacs. Wave front LASIK**

Bác sĩ Huấn đã từng giải phẫu thành công hơn 8000 ca LASIK

20269 Stevens Creek Blvd, Cupertino, CA 95104 | www.GreggPhanMD.com

BS Helen Nong, D.C.

Bác Sĩ HELEN NONG, D.C.

1669 Flanigan Dr. # F, San Jose, CA 95121

CHUYÊN TRỊ: TAI NẠN XE CỘ, ĐAU LƯNG, NHỨC ĐẦU

- Đau cổ, đau đầu, nhức đầu kinh niên,
- Đau lưng cấp tính kinh niên
- Đau đầu gối, phong thấp khớp, bong gân
- Đau nhức bả vai, tay đỡ không lên
- Tai nạn xe cộ, trượt té,

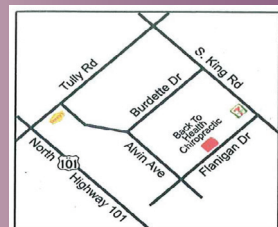
Bạn có bị bệnh hơn một lần một năm? Bạn có cần một ý kiến thứ hai?

Xin vui lòng gọi văn phòng để phân tích máu dinh dưỡng!

NHẬN BẢO HIỂM PPO
va MEDICARE

Tel: (408) 256-3197

văn phòng Back To Health & Wellness

CHUYÊN NGHIỆP
TẬN TÂM
THÀNH TÍN

Michael Viet Nguyen

Financial Professional Associate
CA Insurance License #0126104
Pacific Financial Group

Prudential

The Prudential Insurance Company of America
1731 Technology Drive, Suite 600, San Jose CA 95110
Tel 408 755-4047 Fax 877-840-6619 Cell 408 216-3711
michael.viet.nguyen@prudential.com

Michael Louie

Financial Professional
CA Insurance License #0H85451
Pacific Financial Group

Prudential

The Prudential Insurance Company of America
1731 Technology Drive, Suite 600, San Jose CA 95110
Tel 408 755-4017 Fax 408 452-1556 Cell 408 595-2738
michael.louie@prudential.com

1. 401 (k) Retirement Plans (Chương Trình Về Hưu)
2. Traditional IRAs / ROTHs IRA
3. Deferred Compensation
4. Defined Benefit Plans
5. Mutual Funds - Succession Planning
6. Highest Daily Lifetime Income Benefit Annuities
7. Prudential Defined Income Variable Annuities
8. 529 Plans Education Savings - Để dành tiền vào đại học
9. Life Insurance (Fixed, Variables, Short Term and Permanent Life). Bảo hiểm nhân thọ ngắn và dài hạn.
10. Universal Life Protectors with Benefit Asset Rider - Bảo hiểm chăm sóc dài hạn.
11. Disability Income Insurance - Bảo hiểm thu nhập tàn phế
12. Estate Conservation - Bảo tồn tài sản
13. Mortgage Protection - Bảo vệ nợ nhà
14. Charitable Giving - Trao tặng từ thiện
15. Key Business Person Protection Bảo vệ chủ doanh nghiệp.

Offering securities products and services as a Registered Representative of Pruco Securities, LLC (Pruco). The Prudential Insurance Company of America, Newark, NJ and Pruco are Prudential Financial Companies. 1-800-201-6690

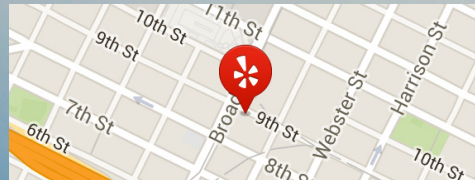
KHAI TOAN JEWELRY

Diamonds - Gemes - Rolex

Grand Century Mall
1111 Story Rd #1073
San Jose, CA 95122

Phone: 1 408 288-8108

Fax: 1 408-288-8508

Ken Tu
Business Owner
khaitoanjewelry@gmail.com

NEW VINH THANH

1111 STORY ROAD #1070 SAN JOSE, CA 95122
TEL: (408) 885-1818

Get the perfect jewelry today at the lowest price possible!

Queen's Skin Care & Cosmetics

Esthetician Skin Care Specialist

- Làm Facial, chuyên trị nám, tàn nhang, da bị lão hóa, nhăn xệ.
- Trị tận gốc mụn bọc, mụn đầu đen, mụn thịt... không để lại sẹo và vết thâm. Dùng mỹ phẩm thảo mộc thiên nhiên là căng, mịn và tươi sáng cho làn da.
- Xâm phun lông mày, mí mắt, viền môi.
- Nổi lông mi dày cong đẹp rất tự nhiên.
- Trang điểm cô dâu và đi dự tiệc nhìn rất sang trọng và quyến rũ.
- Make-up Lesson and Facial Training cho học viên mới ra trường.
- Bán nhiều loại mỹ phẩm dưỡng da rất nổi tiếng như: Barbor, Yon ka, Collin, Eminece, Phytomer...
- Sơn môi 24 giờ không phai, thuốc mọc lông mi Revitalash.
- Dầu gội đầu chống rụng tóc, và sữa tắm mịn và sáng da (Lover's Thuốc dán khử độc bàn chân của Nhật (Detox Patch)
- Có bán nhiều loại trà xam và dược thảo: Trị cao máu, giảm tiểu đường, viêm gan, bổ thận, giảm cân.

Kính mời quý khách đến với Queen's Care để cô Kim Huệ có dịp phục vụ quý khách tận tình. Đây là một nơi làm đẹp uy tín.

1914 Aborn Road San Jose , Ca 95121

(408) 823-9565 hoặc (408) 274-2459

- Không bấm mật mã
- Không phí kết nối
- Không ký hợp đồng
- Không phí hàng tháng
- Không phí bảo trì
- Không bao giờ hết hạn
- Gọi phút nào tính phút đó
- **Gọi Việt Nam không cần bấm số**
- Quản lý nạp tiền Online
- In hóa đơn bảo lãnh thân nhân
- Trả tiền bằng thẻ Visa/Master

THẺ ĐIỆN THOẠI BẾN THÀNH

Mr. Trần Đình Nhu
CEO & CIO
714-758-5428

SG/HN
6.5 xu/phút

Tỉnh
9.5 xu/phút

Di Động
9.5 xu/phút

www.thedienthoai benthanh.com

CÁN ĐẠILY PHÂN PHỐI TẠI MỸ VÀ CANADA

46923 Warm Springs Blvd, Suite 208
Fremont, CA 94539
(Next to Ranch 99 Supermarket)

Office Hours:
Monday-Friday: 9:00AM - 5:00PM
After hour by appointment
OFFICE: 510-979-9599 FAX: 510-979-9929

HÃY TỚI GẶP CHÚNG TÔI

Nếu quý vị cần bảo hiểm:

- Xe cộ
- Gia cư
- Thương mại
- Nhân thọ

Tina Vu
Agent

License # OD17138
Cell: 510-910-8899
Tina@TinaVu.com
Web: www.tinavu.com

Florence Hoa Nguyễn
Office Manager

License # OG16766
Cell: 510-909-2598
Florence@TinaVu.com

Sonya Sương Nguyễn
Marketing Consultant

Cell: 408-497-6453
Sonya@TinaVu.com

Các hợp đồng bảo hiểm, đơn từ, và thông báo của State Farm được viết bằng Anh Ngữ. Tài liệu này được dịch sang ngôn ngữ khác để thuận tiện cho khách hàng. Trong trường hợp có sự khác biệt trong dịch thuật, bản Anh Ngữ sẽ làm bản có hiệu lực.

Carolyn Ha Nguyen
Exclusive Agent
Carolyn Nguyen Insurance Agency Inc

1968 Aborn Rd
San Jose CA 95121

Phone 408-532-1801
Cell 408-515-3610
Fax 408-532-1804

Carolynnguyen@allstate.com
California Insurance License:
#0778742

*24-Hour
Customer Service*

Cheong-Kwan-Jang
KOREAN GINSENG CENTER
SAN FRANCISCO BRAND STORE

KORER GINSENG CORP.
3330 El Camino Real #101
Santa Clara, CA 95051
Phone: 408-985-1616
Fax: 408-985-2666
ginsengginseng@yahoo.com

Gởi Quà

Chuyên Tiền & Vé Máy Bay

1912 ABORN ROAD
SAN JOSE CA 95121

408 528-6789

MONEY TRANSFER
LE GỎI TIỀN LỆ

GIAO DOLLAR, GIẤY \$100 TẬN NHÀ
TRONG VÒNG 24 GIỜ

Travel

1648-C Tully Road
San Jose CA 95121

408 270-6262

- Nhanh Chóng
- Uy Tín
- Tận Tâm

VÉ MÁY BAY & TOUR DU LỊCH

**Chuyên nhận giao quà tận nhà
khắp các tỉnh thành tại Việt Nam**

Mang Niềm Vui Đi Khắp Nơi

Ao Dài Bảo Hân

www.aodaibaohan.com

BUSSINESS HOURS:

Wed-Sat: 11:00AM-7:00PM
Sun : 11:00 AM-6:00 PM

(408) 858-3597

621 Tully Road # 117
San Jose, CA 95111

JD GLOBAL COSMETICS
THE SECRET LOOKING BEAUTIFUL

Bio & Natural Skincare

408-622-5791

★ Laka Ampoule Perfect Solution

- * Vitamin
- * Collegen
- * Hyaluronic

★ Snail/Collagen Firming Cream

★ Anti-Wrinkle & Whitening

★ Pore Tightening & Refining

★ Dark Spot Remover

★ Lingzhi Day/Night Cream

Well known Brands:

- * DRAN
- * Ohui
- * Whoo
- * Its Skin
- * Sulhwassoo

408-622-5791

JD GLOBAL COSMETICS
THE SECRET LOOKING BEAUTIFUL

Bio & Natural Skincare

1978 Aborn Rd., San Jose - CA 95121

T&K AUTO BODY & PAINT

408 297 2679 (a.Thuận)

2155 S. 10th St., San Jose, CA95112

LÀM ĐỒNG, SƠN, SỬA TẤT CẢ LOẠI XE

Domestic or International

- ♥ Phòng sơn mix
- ♥ Dàn kéo sườn hiện đại
- ♥ Laser Measurement
- ♥ Trực tiếp hoặc hướng dẫn làm việc với bảo hiểm
- ♥ Cho mượn xe trong thời gian sửa chữa
- ♥ \$500 off Insurance
- ♥ Free Towing 24/24
- ♥ Free Estimate

**VIỆC LÀM
BẢO ĐẢM
RÈ, ĐẸP,
ĐÚNG HẸN**

SHOP MỚI, TRANG THIẾT BỊ MỚI, HIỆN ĐẠI SỐ 1 Ở SAN JOSE

ALL PAINT JOBS COME WITH LIFE-TIME GUARANTEE

25% off Labor
Cho xe không bảo hiểm

Cell: (408) 687 9028/ (408) 930 6118

Fax: (408) 297 2697

Email: TKautobody2013@yahoo.com

Business Open: Mon - Sar 8:30AM - 7PM

Khoẻ Đẹp Vui

www.khoedepvui.com

1 888 801 9088

Khoẻ đẹp vui luôn đồng hành và yểm trợ những công tác từ thiện của Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử.
Kính chúc Đại Hội QGNT 2015 thành công mỹ mãn.

Giảm cân Hiệu Quả, An Toàn & Nhanh Chóng với
Khoẻ Đẹp Vui
Bí Quyết Sống Vui,
Sống Khỏe,
Sống Đẹp

PHP giúp quý vị nhận được hỗ trợ tài chính từ liên bang hoặc Medi-Cal

PHP giúp quý vị hiểu rõ về quyền lợi Medicare và nhận được hỗ trợ tài chính cho chương trình thuốc (Extra Help - Part D)

State of California

Health and Human Services

CalMediConnect
Your choice for complete care

PHP giúp quý vị hiểu rõ những lựa chọn mới của tiểu bang

PHP đứng Top 10 trên toàn tiểu bang về OBAMACARE

Tham khảo miễn phí.....

408 528 1528

Nhân viên phục vụ tận tâm chuyên nghiệp

1818 Tully Road, Suite 162A, San Jose, CA 95122 * www.phpbroker.com * info@phpbroker.com

Business hour: Monday - Friday: 8 AM - 6 PM * Saturday: 8 AM - 12 PM

Hiệu đoàn ca QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Chung Quân

Ta đoàn học sinh con yêu Tổ Quốc. Nói chí hiện
sinh con yêu Tổ Quốc Cố gắng bút
ngang cùng tiên nhân gắng công. Một lòng vì non sông, một lòng thề
nghiên học hành luôn gắng công. Một lòng vì non sông, một lòng vì
cứu quốc. Một lòng còn sáng chói tình yêu nước. Ta đoàn học...
đất nước. Vì màu cờ sáng chói tình yêu ....

1.
...người Hôm nay đây mái trường yên vui Xây tương lai đoàn ta sáng
tươi. Nào cùng đi lên! nào cùng tiến tới! Vai kề vai sánh cùng thế
giới! Một lòng hy sinh! Một lòng quyết tâm! Ta cùng nhau tiến bước hiện
ngang, tiến bước âm âm ta cùng nhau nói chí hào hùng Thề đồng
tâm kiến thiết non sông nhà Ta đoàn học ... nhà...

1. D.C. 2.